

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Κυριακή 8 Μαρτίου 2020 • Έτος 12^ο • Αρ. φύλλου 599

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

www.kathimerini.com.cy | €2,50

ΙΕΡΟΘΕΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Δώσαμε στην Κύπρο όποια βοήθεια ζήτησε

«Είμαστε στη διάθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας για όποια ανάγκη παρουσιαστεί», αναφέρει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο επικεφαλής του γραφείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο Ιερόθεος Παπαδόπουλος σχετικά με την κρίση στο μεταναστευτικό. Ξεκαθαρίζει πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δώσει στην Κύπρο όποια βοήθεια έχει ζητήσει. **Σελ. 8**

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΕΡΝΤΟΓΑΝ

Πιέζει την Ελλάδα και στοχεύει την Ε.Ε.

Η Άγκυρα διαμνύει ότι δεν επιδιώκει εκτροχιασμό των εξελίξεων στον Έβρο και στο Αιγαίο ούτε θα ανοίξει άλλα μέτωπα. **Σελ. 9**

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΟΠΙΣΘΟΧΩΡΗΣΗ

Έγινε ναρκοπέδιο το Ιντλίμπ για Άγκυρα

Η ρωσοτουρκική εκκευρία στο Ιντλίμπ εξυπηρετεί τα ρωσικά και τα αμερικανικά σχέδια. Μετρά πληγές η Τουρκία. **Σελ. 10**

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Σελ. 7

Η εβδομάδα που διανύουμε μας δείχνει την ανάγκη για μια Ευρώπη ισχυρότερη

✓ Της **URSULA VON DER LEYEN**

ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ

Προς τη Cerberus οδεύει το «Helix 2»

Η Τράπεζα Κύπρου βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με τη «Cerberus Capital» για πώληση ΜΕΔ 2,8 δισ. το γνωστό «Helix 2». **Οικονομική, σελ. 3**

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ

Ο ιός ψαλίδισε τιμές εισιτηρίων

Εταιρείες μείωσαν έως και 50% τις τιμές των αεροπορικών εισιτηρίων εξαιτίας του κορωνοϊού για ορισμένους προορισμούς. **Οικονομική, σελ. 5**

Φτηνή λύση για τους διακινητές η Κύπρος

Στο χαμηλό κόστος μετάβασης στα Κατεχόμενα αποδίδουν πηγές της Ε.Ε. την εδώ αύξηση μεταναστευτικών ροών

Την προσοχή της προς τις κατεχόμενες περιοχές για τη ραγδαία αύξηση που παρατηρείται στις μεταναστευτικές ροές έχει στρέψει η κυβέρνηση. Το κατεχόμενο κομμάτι της Κύπρου θεωρείται ως ο πιο αδύναμος κρίκος στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου. Στο κομμάτι των αφίξεων ενδιαφέρουσες είναι οι απόψεις που υπάρχουν σε επίπεδο Ε.Ε. Πηγές από τις Βρυξέλλες διαβλέπουν πίσω από την εικόνα που παρουσιάζουν οι αυξήσεις και λόγους που σχετίζονται με το κόστος μετάβασης μεταναστών στην Κύπρο

νομένου. Στο κομμάτι των αφίξεων ενδιαφέρουσες είναι οι απόψεις που υπάρχουν σε επίπεδο Ε.Ε. Πηγές από τις Βρυξέλλες διαβλέπουν πίσω από την εικόνα που παρουσιάζουν οι αυξήσεις και λόγους που σχετίζονται με το κόστος μετάβασης μεταναστών στην Κύπρο

Το εθνολογικό προφίλ των μεταναστευτικών ροών στην Κύπρο.

μέσω κατεχομένων. Οι ίδιες πηγές κάνουν λόγο για χαμηλό κόστος δείχνοντας προς τη μεριά του παρόνομου αεροδρομίου Ερτζάν. Ένα άλλος λόγος που ωθεί μετανάστες μέσω κατεχομένων έχει να κάνει με τον χαμηλό βαθμό δυσκολίας μετάβασης στις ελεύθερες περιοχές

μέσω της γραμμής αντιπαράταξης. Από τον Πύργο Τηλλυρίας έως και την ελεύθερη Αμμόχωστο, η «Κ» κατέγραψε 7 τυφλά σημεία από τα οποία οι έλεγχοι απουσιάζουν. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα εθνολογικά στοιχεία των ροών από αφρικανικές χώρες. **Σελ. 4-5**

Αποστολή στον Εβρο και το Αιγαίο

Η «Κ» με τους απεσταλμένους της σε Έβρο και Λέσβο σκιαγραφεί την τραγική κατάσταση που βιώνουν τόσο οι μόνιμοι κάτοικοι, όσο και εκείνοι που προσπαθούν να περάσουν τα ελληνικά σύνορα. Στον Εβρο, καθημερινά, οι δυνάμεις του Ελληνικού Στρατού και της αστυνομίας σταματούν χιλιάδες ανθρώπους που επιχειρούν να περάσουν παράνομα στην Ελλάδα. Από την άλλη η Λέσβος ζει με τους εγκλωβισμένους της. Στο νησί του Ανατολικού Αιγαίου βρίσκονται βάσει της πιο πρόσφατης καταγραφής 21.815 πρόσφυγες και μετανάστες. Την τελευταία εβδομάδα, παράλληλα με τις εξελίξεις στα χερσαία σύνορα σημειώθηκαν πρωτόγνωρα περιστατικά. Έχουν ενταθεί οι περιπολίες στα ανοιχτά του νησιού όπως και οι φόβοι για κάποιο δυστύχημα.

Στη μέγγενη του προσφυγικού

Ο Εβρος σε έκρυθμη κατάσταση

«Περνούν από εδώ και μας ρωτούν... πώς πάνε για Γερμανία», αναφέρουν κάτοικοι των παρόχθιων χωριών του Έβρου, για όσους καταφέρνουν να περάσουν τα σύνορα και πριν συλληφθούν από τις δυνάμεις του Ελληνικού Στρατού και της Αστυνομίας. **Σελ. 15**

Η Λέσβος διαιρέθηκε σε νότιους-βόρειους

Φόβοι για νέες μαζικές αφίξεις

Στο οδοιπορικό της «Κ» στο ταραγμένο νησί του Βορείου Αιγαίου καταγράφονται οι ανησυχίες των αρχών για νέες μαζικές αφίξεις, αλλά και των κατοίκων για το έκρυθμο κλίμα των τελευταίων ημερών, με τις περιπολίες στη θάλασσα οριογραφημένη ανοιχτά της Λέσβου να είναι πλέον 24ωρες. **Σελ. 16**

Τα κλειστά σύνορα έφεραν συναίνεση

Η δύσκολη επιλογή που ένωσε

Πώς ο Έλληνας πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης κατέληξε στη δύσκολη επιλογή να κλείσει τα σύνορα της Ελλάδας με την Τουρκία στον Έβρο και γιατί ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης Αλέξης Τσίπρας συμφώνησε με την απόφαση Μητσοτάκη. **Σελ. 17**

ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΑ

Ο ιός απέκτησε και πολιτικά συμπτώματα

Η κίνηση της κυβέρνησης να κλείσει κάποια οδοφράγματα άνοιξε συζητήσεις για το κατά πόσο υπάρχουν πολιτικά κίνητρα πίσω από την απόφαση του Υπουργικού. Η κυβέρνηση επιμένει πως στόχος είναι η πρόληψη από τον κορωνοϊό, ωστόσο, στο παρασκήνιο δημιουργήθηκε ήδη συζήτηση για τις πολιτικές προεκτάσεις που προκάλεσαν οι κινήσεις της κυβέρνησης. **Σελ. 6**

Η Ε.Ε. μέσα σ' ένα «εχθρικό περιβάλλον»

• Του **ΚΥΡΙΑΚΟΥ Ν. ΠΟΧΑΝΗ**

Σελ. 5

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Η Ε.Ε. δοκιμάζεται

Η μεταναστευτική κρίση που προκάλεσε η Τουρκία σε Έβρο, Αιγαίο και Κύπρο εκτός από τον κίνδυνο ανάφλεξης συνιστά και μέγα κίνδυνο για τη συνοχή της Ε.Ε., ναρκοθετώντας τις αρχές των ιδρυτών της, όπως ο Ζαν Μονέ. Ο Γάλλος πολιτικός, το 1943 κι ενώ οι φωτιές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου μαίονταν ακόμη, είχε πει: «Δεν θα υπάρξει ειρήνη στην Ευρώπη, εάν οι πολιτείες ανασυσταθούν στη βάση της εθνικής κυριαρχίας. Οι χώρες της Ευρώπης είναι πολύ μικρές για να εγγυηθούν στους λαούς τους την αναγκαία ευημερία και κοινωνική ανάπτυξη. Οι ευρωπαϊκές πολιτείες πρέπει να συνασπιστούν μεταξύ τους σε μια ομοσπονδία». Αυτή η ομοσπονδία, που διατήρησε την ειρήνη μέχρι σήμερα, δοκιμάζεται τώρα σκληρά. Η αλληλεγγύη είναι το όπλο της Ε.Ε. στην ιταμότητα των προκλήσεων.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΕΝΘΕΤΟ «ΖΩΗ»

ΑΠΩΛΕΙΑ

Προδημοσίευση πεζού της Αλκς Ζέν

Το πεζό που έγραψε πριν «φύγει» η Αλκη Ζέν, σε αποκλειστική προδημοσίευση στην «Κ». Το παιδικό παραμύθι «Ο νυχτερινός περίπατος της γιαγιάς» με εικονογράφηση του Νικόλα Χατζησταμούλου θα κυκλοφορήσει στις 27 Απριλίου από τις εκδόσεις Μεταίχμιο. **Ζωή, σελ. 1**

ΠΡΟΣΩΠΟ

Η Μάρω Δούκα μιλάει στην «Κ»

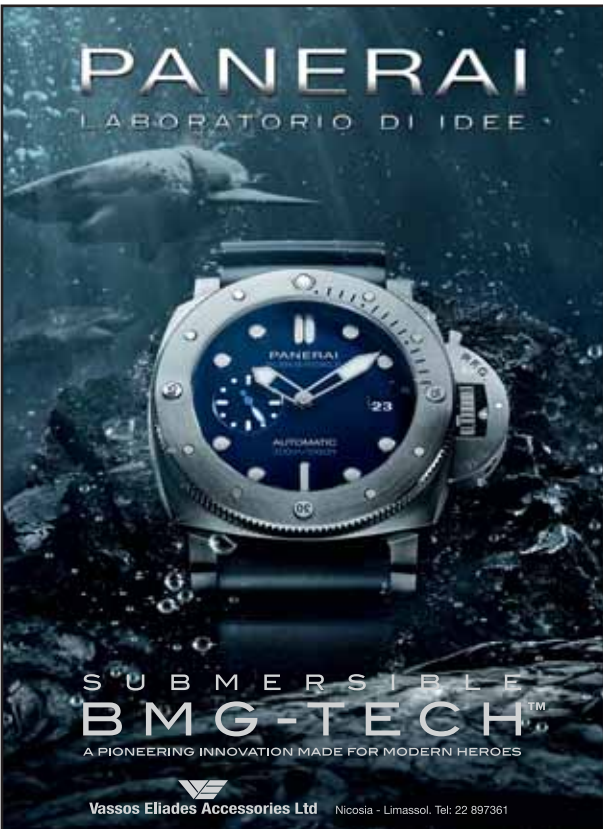
Η συγγραφέας Μάρω Δούκα έρχεται στην Κύπρο για δύο συναντήσεις με το κοινό, μετά από πρόσκληση του Βιβλιολόγου σε συνεργασία με το Νεοελληνικό Σπουδαστήριο Πετρώνας και τις εκδόσεις Πατάκη. Η Μάρω Δούκα μιλάει για τη δημιουργική της πορεία αυτά τα 46 χρόνια. **Ζωή, σελ. 4**

ΘΕΑΤΡΟ

Οι γιοι της «Δράκαινας» του ΘΟΚ στην «Κ»

Οι ηθοποιοί Χ. Αττώνης και Β. Κόκκινος, οι οποίοι υποδύονται τους γιους της Δράκαινας, της ηθογραφίας του Δημήτρη Μπόγρη, που ανεβαίνει στον ΘΟΚ, σε σκηνοθεσία Λυδίας Κονιόρδου, μιλούν στην «Κ» για την παράσταση, αλλά και για τη συνεργασία τους με τη σπουδαία ηθοποιό. **Ζωή, σελ. 8**

λύση ONE Μία λύση δανεισμού, για όλα!

www.hellenicbank.com/one

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Έχεις τη δύναμη.

Πρέπει να συναφθεί ασφάλιση της κύριας κατοικίας και ασφάλεια ζωής. Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρώσεως του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρέυσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Λογική και συμφορά

Την Πέμπτη, ο καθ’ ὕλην αρμόδιος υπουργός, ο ΥΠΕΣ Ν. Χριστοδουλίδης, απέρριπτε το ενδεχόμενο κλεισίματος των οδοφραγμάτων, όπως και ο πρόεδρος του κυβερνώντος ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου. Την Παρασκευή, μετά από συνάντηση του Προέδρου Αναστασιάδη με τον αρχηγό του ΕΛΑΜ, ανακοινώθηκε το κλείσιμο οδοφραγμάτων, πράγμα που εκμεταλλεύτηκε το ακροδεξιό κόμμα συγκαίροντας τον Πρόεδρο. Όταν είσαι όμως κράτος με σοβαρή κυβέρνηση δεν κλείνεις ένα οδόφραγμα με τέσσερις αστυνομικούς και δύο εθνοφρουρούς, διότι θα πάθεις ό,τι έπαθες το Σάββατο με τον πόλιτν να κυτάει τον εθνοφρουρό και τον αστυνομικό τον καθηγητή. Και μετά να τρέχεις και να μην ξέρεις πώς να διαχειριστείς την κατάσταση και να βγαίνει η κυβέρνηση με διακηρύξεις περί παράνομης συνάθροισης και οχλαγωγίας λες και είσαι δικτατορικό καθεστώς. Διότι, Πρόεδρε, εμείς τα ζήσαμε αυτά με τις παράνομες συναθροίσεις – κι εσύ τα βιώσες- της δικτατορίας των συνταγματαρχών στην Ελλάδα που άνοιξε την κερκόπορτα στην Τουρκία να καταλάβει τη μισή Κύπρο και μόλις τα ακούμε να βγαίνουν από τους τάφους μας πάνει σύγκρου. Αλλά φαίνεται συγκυριακά σε βόλεψαν τα διαδραματισθέντα στη Λήδρας, Πρόεδρε, και εκδικούμενος την περιρρέουσα Τάσωση Χριστόφια εναντίον σου, επιχειρήσεις να πληρώσεις με το ίδιο νόμισμα. Παράλλα, όμως, και επειδή αυτό αποδεικνυε ότι ήταν πολιτική απόφαση να κλείσουν τα οδοφράγματα, πλάντοτας καίρια την υποψηφιότητα Ακιντζί στα Κατεχόμενα, προσπάθησες να πείσεις ότι ήταν κατόπιν σοβαρής μελέτης που έκλεισες τα μισά: «για να ληφθούν οι αποφάσεις υπήρξε σοβαρότατος προβληματισμός. Μελετήσαμε ακόμα και την πολιτική παρερμηνεία. Όμως δεν υπήρχε επιλογή για αποτελεσματικότερο έλεγχο, λαμβάνοντας υπόψη και τη σύνθεση του πληθυσμού στην κατεχόμενη περιοχή». Τούτη τη φορά λησμονήσες, Πρόεδρε, ότι η Τεχνική Επιτροπή για την Υγεία είχε δηλώσει ότι δεν είχε ενημερωθεί για την απόφαση, ενώ στο Εθνικό Συμβούλιο είπες ότι η απόφαση δεν ήταν απόρροια πρώτασες εμπειρογνομίων αλλά επειδή το κράτος δεν είχε να διαθέσει τόσοσς νοσηλευτές στα

οδοφράγματα. Κοντολογίς το κράτος αποφάσισε να κλείσει τα οδοφράγματα αλλά δεν είχε ικανή αστυνομική δύναμη να καλύψει μια τέτοια απόφαση κι έκλεισε τα μισά οδοφράγματα γιατί δεν είχε νοσηλευτές να τα καλύψει όλα! Αν έτσι είναι τα πράγματα αυτό δεν είναι κράτος, είναι περίπτερο. Κι αυτή δεν είναι κυβέρνηση αλλά όπως τραγουδά ο αλυσμόνιπτος Μπτροπάνος, «μια παρέα είμαστε που χωρίζει σε μια γωνία/αύριο σκορπίζουμε σαν πουλιά στην κοσμοπλημμύρα σαν τους πρόσφυγες που δεν έχουνε μες τον ήλιο μοίρα». Ο στίχος αυτός του σπουδαίου Μπουρμπούλη, κολλάει μια χαρά στην άλλη αμίμητη δήλωση Αναστασιάδη περί προσφύγων, την περασμένη Τρίτη απόφαση δια ξηράς και θαλάσσης μπήκαν στις ελεύθερες περιοχές περί τα 250 άτομα: «Θέλουμε να δούμε τι είναι τα μέτρα που μπορεί να πάρουμε, έτσι ώστε, χωρίς να παραγνωρίζουμε τον ανθρώπινο πόνο, την ίδια ώρα να μεριμνήσουμε προκειμένου να διασφαλίσουμε ότι θα αποτραπούν οι προσπάθειες αλλοίωσης ακόμα και του δημογραφικού χαρακτήρα της χώρας». Πρόεδρε, μέχρι σήμερα έχετε εκδώσει 17.350 τουλάχιστον χρυσά διαβατήρια αποκομίζοντας κοντά στα 7 δισ. και ο δημογραφικός χαρακτήρας της Κύπρου δεν άλλαξε. Ούτε τον άλλαξαν οι εκατοντάδες άνθρωποι από Φιλιππίνες, Βιετνάμ και Μπαγκλατές κ.α. που εργάζονται, σε σπίτια, φάρμες, χωράφια, βιοτεχνίες ακόμα και στα νεκροταφεία μας, και θα τον αλλάξουν οι πρόσφυγες που περνούν από τα τυφλά σημεία της γραμμής αντιπαράταξης. Ας παραδεχτούμε ότι οι προκάτοχοι σου, Πρόεδρε, ήταν ανάξιοι να κλείσουν τις τρύπες. Δεν θα μπορούσες με μερικά εκατομμύρια από τα 7 δισ. να καταστήσεις απροσπλάστη τη γραμμή αντιπαράταξης; Όπως και να ‘ναι όμως, μέσα σε λίγες μέρες βιώσαμε μια πόλωση που θύμισε λίγο τις αλγεινές μέρες του 70-74 με μακαριακούς-γριβικούς και πολύ τον Έλληνα φιλόσοφο Δημόκριτο: «Για τους ανόητους, δάσκαλος δεν είναι η λογική αλλά η συμφορά».Εγώ που το ‘74 ένοιωσα στο στόμα μου το αίμα, εκβαθών εύχομαι Πρόεδρε, να κάνω λάθος και να μην πληρώσουν πάλι το μάρμαρο τα παιδιά της έρμης τούτης πατρίδας.

paraschos@kathimerini.com.cy

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ / Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Οι ανακρίσεις για την επίθεση στον εθνοφρουρό και ο αντιπρόεδρος κόμματος

Έκπληκτοι έμειναν οι ανακριτές που ασχολούνται με την υπόθεση του 55χρονου της Unite Cyprus Now που επιτέθηκε κατά εθνοφρουρού στο οδόφραγμα της Λήδρας όταν κάλεσαν κάποιον για ανάκριση και τους είπε «μα είμαι αντιπρόεδρος κόμματος»... Ως γνωστόν οι ανακριτές πέραν του 55χρονου κάλεσαν για ανάκριση και άλλα άτομα που φαίνονται στα βίντεο που γυρίστηκαν να ήταν μεταξύ των πρωταγωνιστών στο περιστατικό με τον εθνοφρουρό. Η έκπληξή τους ήταν τεράστια, όταν ένας από αυτούς τους είπε «μα είμαι αντιπρόεδρος κόμματος»! Έμειναν όλοι με το στόμα ανοικτό αφού δεν γνώριζαν τον αντιπρόεδρο και χρειάστηκε να ρωτήσουν για να... μάθουν. Και όντως ο αντιπρόεδρος ήταν αυθεντικός. Κανονικό κόμματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο αντιπρόεδρος πάντως δεν κατηγορήθηκε.

Η σύσκεψη της Πέμπτης στο Προεδρικό, στην οποία συμμετείχε και ο υπουργός Υγείας, είχε, όπως έμαθα από πηγή που γνωρίζει, πολύ συγκεκριμένα στοιχεία για τους κινδύνους μετάδοσης του κορωνοϊού από τα Κατεχόμενα σε περίπτωση που υπάρξουν κρούσματα. Μάλιστα, η πλειοψηφία των παριστάμενων έδειξε να ανταλαμβάνεται πλήρως τα στοιχεία και τις εξηγήσεις που δόθηκαν για την κυβερνητική απόφαση να κλείσουν προσωρινά τα τέσσερα οδοφράγματα. Όπως μαθαίνω, το κλείσιμο των οδοφραγμάτων είχε άμεσα αποτελέσματα σε μια σειρά από θέματα για τα οποία η κυβέρνηση δεν λάμβανε ικανοποιητική ανταπόκριση από τα Κατεχόμενα.

Τρεις άμεσες εξελίξεις μετά το μερικό κλείσιμο φαίνεται να έπεισαν την κυβέρνηση ότι υπήρχε λόγος για το κλείσιμο αλλά και για τη συνέχισή του. Η μία εξέλιξη αφορά τη σύλληψη του Ζαβράντωνα, η οποία έγινε για μικροπαραβίαση. Ο καταζητούμενος είχε διαφύγει στα Κατεχόμενα εδώ και μήνες και οι κατοικήκες αρχές «έπαιζαν πελλάν» στις εκκλήσεις της κυβέρνησης για σύλληψή του και παράδοσή του στις αρχές της Δημοκρατίας. Μετά το κλείσιμο των οδοφραγμάτων η σύλληψη του έγινε με συνοπτικές διαδικασίες.

Η κύρια ανησυχία του Υπουργείου Υγείας είναι η πιθανότητα μεταφοράς του κορωνοϊού στα Κατεχόμενα από ξένες χώρες λόγω των περιορισμένων ελέγχων στα σημεία εισόδου. Και κυρίως από τους Ιρανούς φοιτητές που στη χώρα τους ο κορωνοϊός σημειώνει θεα-

Άντε να ξαναπιούμε ζιβανία, όταν θα τα ανοίξουμε ξανά.

ματική αύξηση. Στα Κατεχόμενα υπάρχουν γύρω στις 3.000 Ιρανοί φοιτητές και η τουρκοκυπριακή ηγεσία αναγκάστηκε να δηλώσει πως δεν θα δέχεται πολίτες από χώρες με υψηλή επικινδυνότητα όπως το Ιράν, μόνο μετά το κλείσιμο των οδοφραγμάτων.

Η τρίτη εξέλιξη αφορά τις διαρροές που υπήρχαν μετά το κλείσιμο των οδοφραγμάτων ότι αυτό οφείλεται στο μεταναστευτικό. Τότε και μόνον ο Ακιντζί αναγκάστηκε να δηλώσει πως τα Κατεχόμενα δεν υιοθετούν την τουρκική πολιτική στο μεταναστευτικό. Θυμίζουμε εδώ ότι τα τελευταία χρόνια η τουρκοκυπριακή ηγεσία (βλέπε Όζερασί) φόρτωνε σε πούλμαν Αφρικανούς μετανάστες και τους οδηγούσε στη Πράσινη Γραμμή, ωλώντας τους προς τις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας.

Ήταν μια πρακτική που αποκαλύφθηκε και που έκανε ακόμη και τον γνωστό... μετριοπαθή Κωνσταντίνο Πετρίδη να βγει από τα ρούχα του ως ΥΠΕΣ και να μετατραπεί σε υπέρμαχο της σκληρής γραμμής για τα οδοφράγματα. Σας έγραφα στην προηγούμενη στήλη ότι ο Νίκαρς είχε θυμώσει πολύ με την Σπέχαρ για την ανακοίνωση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ της περασμένης Πέμπτης, στην οποία αφήνονταν αιχμές για το προσωρινό κλείσιμο των οδοφραγμάτων. Είχε μάλιστα μεταφέρει την ενόχλησή του στο Εθνικό Συμβούλιο όπου κάποιοι τον συμβούλευσε «να μην ανοίξει

μέτωπο με τα Ηνωμένα Έθνη». Ωστόσο, σας έγραφα πως ο Νίκαρς δεν είχε πει την τελευταία του κουβέντα. Λίγο μετά την ανάρτηση της στήλης ήρθε και η δήλωσή της δυσσρέσκειάς του με την ΟΥΝΦΙΚΥΠ και τις «ατυχείς» παρεμβάσεις σε πολιτικές της «κυρίαρχης» χώρας της Κυπριακής Δημοκρατίας που είναι αναγνωρισμένο κράτος των Ηνωμένων Εθνών και μέλος της Ε.Ε.

Όπως ακούω από πηγή μου που γνωρίζει, ο θυμός του Νίκαρου δεν οφείλεται μόνο στην «ατυχή» (ήθελε να πει απαράδεκτη) παρέμβαση αλλά και σε δύο άλλους λόγους: Στο γεγονός ότι τα Ηνωμένα Έθνη δεν ενοχλήθηκαν από τις πρόσφατες προκλήσεις των Τούρκων στην Αρμόχωστο και στην ΑΟΖ και στην καθυστέρησή τους να ανοίξουν άλλα οδοφράγματα αλλά και από το γεγονός ότι η Σπέχαρ είχε την προηγούμενη της ανακοίνωσης συνάντηση με τον Ακιντζί.

Εντός της εβδομάδας αναμένεται να συναντηθούν Νίκαρς - Σπέχαρ, ύστερα από αίτημα της τελευταίας και όλα θα θεθούν επί τάπητος. Αλθθεύει ότι υπήρξε και η σκέψη να αρνηθεί ο Νίκαρς τη συνάντηση; Έστω για «εύλογο» χρονικό διάστημα;

ΚΟΝΙΖ: Αλθθεύει πως πρώην συνεργάτες του Νίκαρου και στελέχη του ΔΗΣΥ συνασπίζονται για να ζητήσουν να ανοίξουν ξανά και άμεσα τα οδοφράγματα που έκλεισαν;

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή και επιμέλεια:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΗΝΑΚΑΚΗΣ, ΜΥΡΤΩ ΚΑΤΣΙΓΕΡΑ

80 χρόνια πριν στην «Κ»

8.ΙΙΙ.1940

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΙΡΗΝΗΣ: [...] η σοβιετική κυβέρνηση... υπέβαλε μέσω της σουηδικής κυβέρνησης «τελεσιγραφικά» προτάσεις ειρήνης προς την κυβέρνηση του Ελσίνκι διά την αποδοχή των οποίων ετάχθη προθεσμία η μεσημβρία, κατ’ άλλας δε πληροφορίες, το μεσονύκτιον της αύριον. [...] Τας πληροφορίες αυτές επαναλαμβάνει και ο ανταποκριτής του Ρώμης, ο οποίος προσθέτει ότι τον κυριώτερον ρόλον μεσολαβητού παίζει ο υπουργός των Εξωτερικών της Σουηδίας

κ. Ερκο, ο οποίος έσχε συναντήσεις μετά της προεβελτίας των Σοβιέτ εν Στοκχόλμη κ. Κολλοντά [φωτ.]. [...] Οι εν Στοκχόλμη διπλωματικοί παρατηρηταί προσεοφλούν ότι η σουηδική μεσολάβησις θα στεφθή υπό επιτυχίας. Αληθές είναι, λέγουν, ότι ολίγον μετά την έκρηξιν του πολέμου η σοβιετική κυβέρνηση είχε προβή εις επίσημον αναγνώρισιν της «λαϊκής φινλανδικής κυβέρνησης» του Κουζίνεν, η οποία εγκατεστάθη εις Τερίκι, και δεν είναι διόλου απίθανον τα Σοβιέτ να υποστηρίζουν την κυβέρνησιν αυτήν μέχρι της τελικής νίκης.

ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ: [...] ο Βασιλεύς Κάρολος ανέγνωσεν ενώπιον των Γερουσιαστών και των Βουλευτών τον βασιλικόν λόγον. [...] Συνεχίζουσα την ειρηνικήν πολιτικήν της, η Ρουμανία εδήλωσεν, την επαύριον της έναρξης των εχθροπραξιών, ότι «θα τηρήση αυστηρώς τους κανόνας ουδετερότητας, τους θεσπισθέντες υπό των διεθνών συμβάσεων» [...].

ΣΤΑΘΕΡΑ ΒΗΜΑΤΑ ΜΠΡΟΣΤΑ / Γράφει ο **ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

Με άριστα το 10

1 Στη νέα περιρρέουσα. Ευκαιρία θέλαμε, ευκαιρία μας δόθηκε να πλοκαθούμε πάλιν μεταξύ μας. Αναβίωσε το ΝΑΙ και το ΟΧΙ λες και ήμασταν έτοιμοι από καιρό, με το όπλο παρά πόδα.

2 Στην υπερβολή. Το δίκαιο και οι καλές προθέσεις για τους Unionists χάθηκαν όλα από ένα βίντεο και μια υπερβολή στελέχους τους. Η μπάλα χάθηκε όμως όταν δεν βγήκαν να καταδικάσουν το επεισόδιο.

3 Στην μπάλα. Από την άλλη τα αυτογκόλ γίνονται όταν οι οπαδοί μπαίνουν στο γήπεδο και διακόπτουν τον αγώνα. Ο αγώνας κατακυρώνεται εναντίον της ομάδας τους και τρώνε και αφαίρεση βαθμών. Έτσι και με τους φουσανελάδες οπαδούς που θέλουν κλείσιμο των οδοφραγμάτων. Που οι περισσότεροι δεν πήγαν καν στρατό και δήλωσαν «πελλάο».

4 Στη σύμπτωση. Και ξαφνικά μόλις έκλεισαν τα οδοφράγματα το Μουσταφούδιν έστειλε να συλλάβουν τον Ζαβράντωνα. Που έχει μήνες που τον ψάχνουμε και έκαναν την «πάπια». Όχι Πεκίνου.

5 Στα ΜΟΕ. Αγαπητό μου Μουσταφούδιν μια μονομερής κίνηση ΜΟΕ

Όπου υπάρχει παράγκα, υπάρχει και καλό ποδόσφαιρο. *Πρόεδρος Αγαπούλας.*

από την πλευρά σου θα ήταν να μην αποδέχεσαι στα αεροδρόμια και τα λιμάνια σου τα διαβατήρια χωρών που δεν αναγνωρίζει χωρίς βίζα η Ευρωπαϊκή Ένωση. Άντε γιατί πήξαμε στους Σομαλούς και του Καμερουνέζους που μας στέλνει ο Κουντρέτ, Μουσταφούδιν μου καλό.

6 Στην ιδέα. Βέβαια υπάρχει και η ευκαιρία οι Σομαλοί και οι Καμερουνέζοι που μας στέλνουν οι αδελφοί μας από τα Κατεχόμενα να είναι μεγάλα ποδοσφαιρικά ταλέντα. Έξεερχεται ο Πίου. Πληροφορίες πως ο Μάκης γυροφέρνει το Τμήμα Μετανάστευσης κάθε μέρα κρίνονται ως fake news.

7 Στα οικονομικά. Βγήκε και ο πολύ σκληρός για να πεθάνει, Κωνσταντίνος Πετρίδης και έβαλε τα πράγματα στη θέση τους: Οι Ευρωπαίοι μας δίνουν 10 εκατ. τον χρόνο για τους μετανάστες και εμείς ξοδεύουμε άλλα 29 εκατ. Νοτ μπατ, για μιαν κυβέρνηση που την κατηγορούν ως ρατσιστική. Ε Νεοκλή;

8 Στη δικαίωση. Η στήλη βέβαια διακρίνεται μέρα με τη μέρα πως καλύτερος σύμμαχος της Healthy κυβέρνησης είναι το ΑΚΕΛ. Πέραν των υπερβολών στα οδοφράγματα, ήρθε και η ερώτηση - καταγγελία στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από τους ευρωβουλευτές του κόμματος. Ο αγώνας (του 2004) τώρα

δικαιώνεται Healthy μου.

9 Στη χαρά. Τα χαμόγελα δεν κρύβονταν, η ανάσα μεγάλη σε όλα τα επίπεδα, τα ούσιακα έτρεχαν άφθονα, τα τηλεφωνα πήραν φωτιά στον Λόφο. Νίκησε ο Μπίμπι!

10 Στον λαό. Πρόεδρε Φούλη, τώρα που εμβολίσαες τις λαϊκές οργανώσεις, βάλε το πολιτικό γραφείο να φυλάει και καμιά σκοπιά για τους μετανάστες στην πράσινη γραμμή. Εν πολλά τα «τυφλά» σημεία και δεν τα προλαβαίνουμε. Ιντερνέτ για τις σέλφι πάνω μας πες του Διπλαρου. Είσαι ο πρόεδρος της καρδιάς μας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχισυντάκτης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση των περιεχομένων της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

“ΜΙΑ ΔΟΣΗ
ΓΙΑ ΟΛΑ ΜΟΥ
ΤΑ ΔΑΝΕΙΑ
ΣΗΜΕΡΑ

ΚΑΙ ΑΥΡΙΟ.”

**λύση
ONE**
Μία λύση, για όλα!

Στην Ελληνική Τράπεζα καταλαβαίνουμε πόσο σημαντικό είναι να έχεις τη δύναμη να καταφέρνεις όσα θες και σήμερα και αύριο, και έχουμε λύση! Λύση One. Μία και μοναδική λύση δανεισμού, βάσει αξίας κύριας κατοικίας, για κάθε σου ανάγκη. Και αν σήμερα έχεις ήδη δάνεια, συγκέντρωσέ τα όλα σε μία μόνο δόση, με χαμηλό επιτόκιο και με τη σιγουριά ότι θα έχεις Λύση για ό,τι χρειαστείς αύριο.

Μάθε περισσότερα στο www.hellenicbank.com/one

 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Έχεις τη δύναμη.

Πρέπει να συναφθεί ασφάλιση της κύριας κατοικίας και ασφάλεια ζωής. Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Φτηνή επιλογή για διακινητές η Κύπρος

Τα επτά αδύναμα σημεία διακίνησης παράνομων μεταναστών από τον Πύργο Τηλλυρίας έως την ελεύθερη Αμμόχωστο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Η **έκρηξη** που παρατηρείται στο μεταναστευτικό ζήτημα, από την περιοχή του Έβρου έως και την Ανατολική Μεσόγειο, εκ των πραγμάτων αλλάζει τα δεδομένα των τελευταίων ετών. Κατατάσσοντας Κύπρο και Ελλάδα ως τις χώρες πρώτης γραμμής του Ευρωπαϊκού νότου. Σε ό,τι αφορά τη Λευκωσία, η ραγδαία αύξηση που καταγράφεται τον τελευταίο μήνα, έχει σημάνει συναγερμό εντείνοντας στα μέγιστα τις ανησυχίες του προηγούμενου διαστήματος. Οι επίμονες, το τελευταίο διάστημα, αναφορές στα κενά της πράσινης γραμμής, βάζουν στο κάδρο το σύνολο των κατεχόμενων περιοχών οι οποίες, όχι μόνο στο εσωτερικό, δακτυλοδείχνονται ως ο αδύναμος κρίκος της αλυσίδας στις αφίξεις μεταναστών.

Τα στοιχεία που υπάρχουν στην διάθεση των αρμοδίων υπηρεσιών της Δημοκρατίας, και όχι μόνο, απλά επιβεβαιώνουν πως το κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου αποτελεί, ίσως, τον πιο βασικό αρνητικό παράγοντα στην ανάκαμψη του φαινομένου των καθημερινών πλέον μεταναστευτικών αφίξεων. Το πιο ανησυχητικό είναι πως και οι απόψεις που υπάρχουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συνηγορούν προς την ίδια κατεύθυνση. Εκτός από το πλαίσιο ελέγχων που υπάρχουν σε συγκεκριμένα σημεία επί της γραμμής αντιπαράταξης, η Κύπρος φαίνεται να βρίσκεται ψηλά στις επιλογές των διακινητών και για λόγους που έχουν να κάνουν με το κόστος της παράνομης διακίνησης προσώπων προς την Κύπρο. Μια διάσταση που λαμβάνει ευρύτερες προεκτάσεις εάν ληφθεί υπόψη η πηγή των απόψεων από την οποία προέρχονται.

Το Ερτζιάν

Στα όσα ακούγονται ή υποστηρίζονται κατά καιρούς, για χαλαρές διαδικασίες του καθεστώτος των κατεχομένων, στην πρόσβαση που έχουν πρόσωπα από τρίτες χώρες, έρχονται να προστεθούν και οι εκτιμήσεις που γίνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο για τις αυξήσεις που καταγράφονται στις αφίξεις μεταναστών. Σύμφωνα με πληροφορίες από τις Βρυξέλλες, η Κύπρος κατατάσσεται στους «ελκυστικούς» προορισμούς για τους διακινητές μεταναστών, από πλευράς κόστους. Σε σχέση με άλλους ευρωπαϊκούς προορισμούς, όπου το οικονομικό τίμημα είναι υψηλό, η Κύπρος χαρακτηρίζεται ως συμφέρουσα, από οικονομικής απόψεως, επιλογή χωρίς ιδιαίτερα υψηλό βαθμό δυσκολίας ή επικινδυνότητας πρόσβασης στον τελικό προορισμό που είναι οι ελεύθερες περιοχές.

Οι απόψεις που επικρατούν στις Βρυξέλλες δείχνουν προς την πλευρά των κατεχομένων και πιο συγκεκριμένα στα σημεία εισόδου, όπως το παράνομο αεροδρόμιο στο Ερτζιάν. Όπως υποστηρίζεται η διαδρομή προς δυσμάς, μέσω κατεχομένων περιοχών, περιέχει μεγαλύτερη ασφάλεια για τους διακινητές, σε σχέση με άλλες γειτονικές πύλες εισόδου, και το κυριότερο φαίνεται να είναι μια φθηνή επιλογή για διακινητές και διακινούμενους. Ένα άλλο στοιχείο που ενισχύει την επιλογή της Κύπρου έχει να κάνει με το μικρό βαθμό δυσκολίας μετάβασης των μετα-

Η «Κ» παρουσιάζει τον χάρτη με τα επτά τυφλά σημεία της γραμμής αντιπαράταξης, από τα οποία πετυχαίνουν είσοδο, στα ελεγχόμενα από τη Δημοκρατία εδάφη, οι παράνομες μεταναστευτικές ροές. Σημεία τα οποία δεν ελέγχονται με φυλάκια της Εθνικής Φρουράς.

Σε επίπεδο Ε.Ε. η αύξηση των μεταναστευτικών ροών αποδίδεται και στο χαμηλό κόστος μετάβασης στην κατεχόμενη Κύπρο σε σχέση με άλλους προορισμούς όπου τα κόμιστα διακίνησης είναι αποτρεπτικός παράγοντας.

ναστών στις ελεύθερες περιοχές και κατά συνέπεια πρόσβασης επί ευρωπαϊκού εδάφους.

Οι «κερκόπορες»

Οι ιδιαιτερότητες που παρουσιάζει το κομμάτι επαρκούς περιφρούρησης της πράσινης γραμμής, αλλά και οι αδυναμίες, σε αρκετές περιπτώσεις, ελέγχου με μη παραδοσιακά μέσα, με αυξημένο όμως βαθμό αποτελεσματικότητας, έχουν καταστήσει την πράσινη γραμμή τον αδύναμο κρίκο, απέναντι στην αποτελεσματική αναγκαιότητα των παράνομων ροών από το κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου. Η έξαρση που παρατηρείται τελευταία στις νέες αφίξεις, βγάζει και πάλι στην επιφάνεια το κομμάτι ελέγχου κατά μήκος της πράσινης γραμμής, ένα ζήτημα που κατά διαστήματα προκαλεί πονοκεφάλους. Το όλο πρόβλημα είναι γνωστό στις αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας, οι οποίες γνωρίζουν τα αδύναμα σημεία – περάσματα των παράνομων μεταναστευτικών ροών από τα κατεχόμενα, ωστόσο, όπως υποστηρίζεται, σε αρκετές περιπτώσεις οι αδυναμίες που υπάρχουν σχετίζονται με παράγοντες που ξεπερνούν τις υπηρεσίες που έχουν επιμισθεί το έργο ελέγχου και φύλαξης. Απέναντι στην κατάσταση που έχει διαμορφωθεί, η απουσία σύγχρονων μέσων ελέγχου επί της πράσινης γραμμής, θεωρείται αρνητική εξέλιξη αναδεικνύοντας την εσωστρέφεια της κρατικής μηχανής

Το παράνομο αεροδρόμιο Ερτζιάν παρουσιάζεται ως η συμφέρουσα επιλογή εισόδου εντός της κυπριακής επικράτειας, τόσο από οικονομικής απόψεως όσο και μειωμένου βαθμού δυσκολίας εισόδου σε περιοχές που συμπεριλαμβάνονται στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο.

ακόμα και για ζητήματα που άπτονται της ασφάλειας. Η «Κ», έχοντας στη διάθεσή της στοιχεία από πρόσωπα των υπηρεσιών ασφαλείας, εντόπισε τα «τυφλά» σημεία της πράσινης γραμμής τα οποία χρησιμοποιούνται από κυκλώματα διακινητών. Πρόκειται για επτά σημεία από τον Πύργο Τηλλυρίας έως την ελεύθερη Αμμόχωστο, τα οποία δεν είναι επανδρωμένα από δυνά-

μεις της Κυπριακής Δημοκρατίας και που κάποιος μπορεί να διακινηθεί με σχετική ευκολία από τα κατεχόμενα προς τις ελεύθερες περιοχές.

Πύργος Τηλλυρίας

Οι βόρειες περιοχές που ελέγχονται από την Κυπριακή Δημοκρατία και γειτνιάζουν με τη γραμμή αντιπαράταξης, παρουσιάζονται

Η περιοχή Βρυσοῦλες-Πέργαμος-Πύλα παρουσιάζεται ως το πιο αδύναμο σημείο επί της γραμμής αντιπαράταξης, απ' όπου πραγματοποιούνται διελύσεις προς τις ελεύθερες περιοχές και για παράνομη εργασία.

ως ένα από τα μεγαλύτερα αδύνατα σημεία αποτελεσματικού ελέγχου και ανακοπής των μεταναστευτικών ροών. Η περιοχή από την Πόλη Χρυσόσους έως και τον Πύργο Τηλλυρίας, εν πολλοίς, παρομοιάζεται ως ένα τεράστιο κέντρο αφίξεων από το οποίο πραγματοποιείται η διακίνηση, όχι μόνο μέσω κατεχομένων αλλά και προς περιοχές που ελέγχει η Δημοκρατία. Με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία, οι μεταναστευτικές ροές αποβιβάζονται μεταξύ του όρμου των Κοκκίνων και της Πόλης Χρυσόσους. Από εκεί οι ροές διοχετεύονται μέσω ενός ξεροπόταμου της περιοχής, στα κακοτράχαλα των Πηγαγιών με προορισμό την Πάφο. Ωστόσο, στο παρελθόν έχουν εντοπισθεί περιπτώσεις μεταναστών που διοχετεύθηκαν προς την περιοχή Σελέμανι, ενδιάμεσα του Κάμπου και του Πύργου Τηλλυρίας.

Αstromeritis

Ανατολικότερα της γραμμής αντιπαράταξης, το επόμενο «τυφλό» σημείο που εντοπίζεται είναι αυτό πλάσιον του οδοφράγματος στον Αstromeritis. Στην περιοχή UN BOX Factory οι παράνομες ροές από τα κατεχόμενα έχουν εντοπισθεί ένα σημείο του δρόμου της Κατωκοπιάς προς Αstromeritis, το οποίο δεν είναι περιφραγμένο, προκειμένου να περιπολούν τα Ηνωμένα Έθνη που βρίσκονται στην περιοχή. Η μορφολογία του εδάφους, όπως μας επισημάνθηκε, διευκο-

λύνει την είσοδο στις ελεύθερες περιοχές. Η αγροτική δραστηριότητα, που υπάρχει, λειτουργεί, όπως λέγεται, ως καμουφλάζ με τους μετανάστες να περνούν μέσα από τα λεμονόδεντρα χωρίς να κινούν υποψίες.

Αυλώνα – Ακάκι

Το Ακάκι περιγράφεται ως το σημείο διακίνησης μεταναστών, σε οργανωμένη βάση. Η τρύπα που υπάρχει γεωγραφικά προσδιορίζεται μεταξύ του κατεχόμενου χωριού Αυλώνα και το Ακάκι. Μετά το συσκευαστήριο πορτοκαλιών ΣΕΔΙ-ΓΕΠ και το γήπεδο του «Ελληνισμού» στο Ακάκι, οι παράνομες ροές μέσω περιβολιών και ενός ξεροπόταμου, που φθάνει έως την Αυλώνα, περνούν στις ελεύθερες περιοχές. Σε συγκεκριμένο σημείο, κοντά σε υποστατικό της Ε.Φ., τους μετανάστες αναμένουν διακινητές. Στο παρελθόν, όπως μας υπενθύμισαν, στην περιοχή συνελήφθησαν μετανάστες που τους ανέμεναν διακινητές κυρίως Σύριοι που διέμεναν στη Λεμεσό.

Υπατη Αρμυστία

Στην περιοχή της Λευκωσίας το ένα από τα δυο αδύναμα σημεία εντοπίζεται στο οδόφραγμα του Λήδρα Πάλλας, προς την αριστερή πλευρά όπου είναι το στρατόπεδο της UNFICYP. Εκεί θεωρείται πως υπάρχει μια γκριζή ζώνη μεταξύ της Βρετανικής Υπατης Αρμυστίας και στρατοπέδου που δεν ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία. Στην περιοχή λέγεται πως η μοναδική παρουσία είναι αυτή των κατοχικών δυνάμεων με το φυλάκιο της Ε.Φ. να βρίσκεται πριν τη στροφή του δρόμου για τις Κεντρικές Φυλακές.

ΣΟΠΑΖ

Το δεύτερο «τυφλό» σημείο όπου οι έλεγχοι είναι υποτονικοί, εντοπίζεται στην περιοχή ΣΟΠΑΖ. Η συγκεκριμένη περιοχή, όπως λέγεται, δεν παρουσιάζει έντονη αρμοστικότητα, ωστόσο θεωρείται ατύλαχο σημείο, γνωστό ως της Ομορφίτας-Μίας Μηνιάς-ΣΟΠΑΖ.

Άγιος Κενδέας

Με κατεύθυνση ανατολικά, στον παλιό δρόμο Λάρνακας - Αμμοχώστου, η περιοχή Αγίου Κενδέα Αμμοχώστου, εκεί όπου βρίσκεται το μοναστήρι, είναι το σημείο όπου έχουν καταγραφεί διελύσεις. Οι παράνομοι μετανάστες περνούν από τα κατεχόμενα στις ελεύθερες περιοχές από συγκεκριμένο σημείο που είναι δικαιοδοσία των Αγγλικών Βάσεων.

Βρυσοῦλες-Πέργαμος-Πύλα

Η μεγάλη τρύπα που υπάρχει επί της πράσινης γραμμής θεωρείται η περιοχή Βρυσοῦλων-Πέργαμου-Πύλας. Το συγκεκριμένο σημείο χρησιμοποιείται για παράνομη διέλευση αλλά και εξεύρεση παράνομης εργασίας στις ελεύθερες περιοχές. Εκεί υπάρχει μια παρακαμπτήριος σε κοντινή απόσταση από τους Βρετανούς που χρησιμοποιείται από μετανάστες, αλλά και έποικους που έρχονται στις ελεύθερες περιοχές για εργασία, αποφεύγοντας έτσι τους ελέγχους στα οδοφράγματα. Όπως μας επιδόθηκε, στο σημείο όπου είχε συλληφθεί από τις κατοχικές αρχές ο Ε/κ Πανίκος Τζιακούρμας, σπένεται το παζάρι εξεύρεσης παράνομης εργασίας από τα Κατεχόμενα.

“ΜΙΑ ΔΟΣΗ ΓΙΑ
ΟΛΑ ΜΟΥ ΤΑ ΔΑΝΕΙΑ
ΣΗΜΕΡΑ

ΚΑΙ ΑΥΡΙΟ.”

λύση
ONE Μία λύση
δανεισμού,
για όλα!
www.hellenicbank.com/one

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
Έχεις τη δύναμη.

Πρέπει να συναφθεί ασφάλιση της κύριας κατοικίας και ασφάλεια ζωής. Προειδοποίηση: Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Προειδοποίηση: Υπάρχουν χρεώσεις αν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Προειδοποίηση: Το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος της χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Την ανιούσα οι προσφυγικές ροές από χώρες της Αφρικής

*Το μεταναστευτικό προφίλ της Κύπρου
και τι προκαλεί ανησυχία στη Λευκωσία*

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Η κατακόρυφη αύξηση που δείχνουν τα στατιστικά στοιχεία στις αφίξεις μεταναστών στην Κύπρο είναι το ένα ζήτημα που προκαλεί ανησυχία στη Λευκωσία. Ωστόσο, υπάρχουν και άλλα που έχουν σημάνει συναγερμό και συνδέονται άμεσα με ευρύτερα ζητήματα ασφάλειας. Ένα από αυτά, ίσως το σημαντικότερο, αφορά τις χώρες από τις οποίες προέρχονται οι μετανάστες που φθάνουν στην Κύπρο. Ένα άλλο, το οποίο σχετίζεται με τη χώρα καταγωγής, συνδέεται με τους λόγους μετακίνησης πληθυσμών, προς δυσμάς και το κατά πόσο τυγχάνουν καθεστώτος προστασίας, ένεκα εκθροπραξιών στις χώρες

Από τότε που η Τουρκία έχει δημιουργήσει πολεμικό κλίμα στον Έβρο, με ασπίδα μετανάστες, οι ροές εκτινάχθηκαν.

από τις οποίες προέρχονται. Επί του προκειμένου τα στοιχεία που υπάρχουν στην Υπηρεσία Ασύλου έχουν θορυβήσει τη Λευκωσία μιας και δείχνουν μια σημαντική διαφοροποίηση χρόνου με τον χρόνο. Όπως εκτιμάται, σε πολιτικό και υπηρεσιακό επίπεδο, οι δυο πρώτοι μήνες του 2020 αποκαλύπτουν μια μεγάλη αύξηση, σε ροή προσώπων προς την Κύπρο από μη «παραδοσιακούς» προορισμούς που εν πολλοίς προκαλούσαν οι παρατεταμένες εκθροπραξίες προς Ανατολάς. Μια τάση που εμφανίζεται για πρώτη φορά. Σε κυβερνητικό επίπεδο γίνεται λόγος για μαζικές αφίξεις από αφρικανικές χώρες, που στο παρελθόν δεν υπήρχαν, κάτι που

για την ώρα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ένα τυχαίο γεγονός. Στο ίδιο πνεύμα μια εξήγηση που δίδεται είναι πως το αφρικανικό φαινόμενο οφείλεται στην ανεξέλεγκτη πλέον συμπεριφορά της Τουρκίας, η οποία προσπαθεί να διοικητεύσει μετανάστες που έχει στο έδαφός της, προς την Ευρώπη.

Τι ανησυχεί

Οι διαφοροποιήσεις που καταγράφονται στο εθνολογικό προφίλ των μεταναστευτικών ροών και η κινητοποίηση που έχει προκληθεί εδράζεται σε τρεις λόγους, που εκ των πραγμάτων δεν μπορούν να αγνοηθούν. Ο πρώτος λόγος έχει να κάνει με το ευρύτερο μεταναστευτικό θέμα και τους όγκους που είναι σε θέση να επωμισθεί η Κύπρος. Ο δεύτερος λόγος έχει να κάνει με ζητήματα ασφάλειας, από την έλευση προσώπων με ροπή στην εγκληματικότητα. Εδώ γίνεται λόγος για πρόκληση κοινωνικών προβλημάτων που σχετίζονται με περιστατικά παραβατικότητας, το τελευταίο διάστημα. Ο τρίτος λόγος ανησυχίας σχετίζεται με αυτό το οποίο προβάλλεται έντονα από την κυβέρνηση για προσπάθεια της Τουρκίας να πετύχει δημογραφικές αλλοιώσεις.

Το προφίλ

Μια απλή παρατήρηση των στοιχείων που υπάρχουν για τις μεταναστευτικές ροές, τα τελευταία χρόνια αποκαλύπτει τις διαφοροποιήσεις που έχουν γίνει στο εθνολογικό κομμάτι. Λαμβάνοντας υπόψη επίσημα νούμερα της Υπηρεσίας Ασύλου φαίνεται πως το 2020 πραγματοποιείται μια σημαντική διαφοροποίηση τόσο από πλευράς αριθμών όσο και χώρας καταγωγής, όσον φθάνουν στην Κυπριακή Δημοκρατία. Ειδικά από τότε που η

Για το 2020 κατά τους δυο πρώτους μήνες συνολικά στην Κύπρο καταγράφηκαν 2.515 νέες αφίξεις. Μια μεγάλη μερίδα από αυτές προέρχεται από αφρικανικές χώρες, κάτι που παρατηρείται για πρώτη φορά.

Το εθνολογικό προφίλ των μεταναστών					
2016		2017		2018	
Συρία	41%	Συρία	39%	Συρία	26%
Σομαλία	8%	Ινδία	10%	Ινδία	11%
Πακιστάν	7%	Βιετνάμ	8%	Μπαγκλαντές	8%
Ινδία	7%	Μπαγκλαντές	6%	Πακιστάν	8%
Βιετνάμ	5%	Αίγυπτος	6%	Καμερούν	7%
Μπαγκλαντές	5%	Πακιστάν	4%	Βιετνάμ	5%
Αίγυπτος	4%	Σομαλία	3%	Αίγυπτος	5%
Ιράκ	3%	Ιράκ	3%	Ιράκ	5%
Σρι Λάνκα	3%	Σρι Λάνκα	3%	Γεωργία	5%
Καμερούν	2%	Καμερούν	2%	Σρι Λάνκα	4%
Άλλοι	15%	Φιλιππίνες	2%	Σομαλία	3%
		Άλλοι	17%	Φιλιππίνες	2%
				Άλλοι	16%

Τουρκία έχει δημιουργήσει πολεμικό κλίμα, με ασπίδα μετανάστες στην ελληνοτουρκική μεθόριο στον Έβρο, οι ροές εκτινάχθηκαν. Τον περασμένο Ιανουάριο με βάση τις επίσημες καταγραφές στην Κύπρο εμφανίζονται να έχουν φθάσει 878 πρόσωπα. Τον Φεβρουάριο αυξήθηκαν στα 1.287 και το τριήμερο 27 Φεβρουαρίου -1 Μαρτίου ση-

μειώθηκε ραγδαία αύξηση με 350 νέες αιτήσεις ασύλου. Τάση που εάν συνεχισθεί θα υπερσκελίσει τους αντίστοιχους αριθμούς προηγούμενων μηνών και ετών.

Εθνικότητες

Αποκαλυπτικά είναι τα στοιχεία της Υπηρεσίας Ασύλου για το εθνολογικό κομμάτι των αφίξεων μέσα

στο 2020. Η πλειοψηφία των μεταναστών προέρχεται από το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές, το Καμερούν, το Κογκό, τη Γουινέα, την Κιανή Ακτή, τη Σομαλία, τη Σιέρα Λεόνε, τη Νιγηρία και τέλος τη Συρία. Ανησυχητική είναι και η εικόνα που παρουσιάζουν τα κέντρα φιλοξενίας. Στο κέντρο «Πουρνάρα» φιλοξενοούνται περίπου 580 αιτητές, με τις αρμόδιες αρχές να ανησυχούν πως εάν θα συνεχισθεί ο ρυθμός των νέων αφίξεων ο συνολικός αριθμός θα ξεπεράσει τους χίλιους.

Η σύγκριση

Από το 2015 και εντεύθεν, ο αριθμός των μεταναστών που αιτούνται άσυλο παρουσιάζει αυξητική τάση. Το 2015 οι αιτήσεις ανήλθαν στις 2.252, το 2016 στις 2.936, το 2017 στις 4.582, το 2019 στις 7.761. Από το σύνολο των αιτήσεων μέχρι το 2018, 1.260 ήταν αρνητικές, προσφυγικό καθεστώς παραχωρήθηκε σε 191 ενώ σε εκκρεμότητα παραμένουν 8.502 αιτήσεις. Αλλά και στο εθνολογικό

κομμάτι των αιτητών, αποκαλυπτικά είναι τα στοιχεία που υπάρχουν. Για την τριετία 2016-2018 η πλειοψηφία των αιτητών προέρχεται από τη Συρία, την Ινδία, τη Σομαλία, το Βιετνάμ και το Μπαγκλαντές.

Η Συρία κρατά την πρώτη θέση ένεκα και των συνεχιζόμενων εκθροπραξιών, ωστόσο όπως φαίνεται και στους πίνακες υπάρχουν χώρες όπου δεν επικρατεί έκρυθμη κατάσταση που να δικαιολογεί τη μετακίνηση πληθυσμού. Η προσοχή της Λευκωσίας πέφτει σε χώρες αφρικανικές που τα τελευταία χρόνια, με αποκορύφωμα την παρούσα περίοδο, η μετανάστευση από τις χώρες αυτές παρουσιάζει ραγδαία αύξηση. Για τη συγκριμένη κατηγορία μεταναστών ένας σοβαρός παράγοντας που τους ωθεί προς την Κύπρο είναι και τα ταξιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν αναγνωρίζονται από άλλες χώρες. Παράδειγμα η περίπτωση της Σομαλίας, τα έγγραφα της οποίας αναγνωρίζονται από την Τουρκία αλλά και τις λεγόμενες αρχές των κατεχομένων.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ / Του **ΚΥΡΙΑΚΟΥ Ν. ΠΟΧΑΝΗ**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσα σε ένα «εχθρικό περιβάλλον»

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) βρίσκεται σε ένα κλιμακούμενο «εχθρικό περιβάλλον» που το συνθέτουν, τόσο οι φυσικές καταστροφές σε συνδυασμό με την κλιματική αλλαγή, όσο και η ραγδαία μεταβαλλόμενη γεωπολιτική κατάσταση σε συνδυασμό με τα μαζικά μεταναστευτικά ρεύματα, αποτέλεσμα τοπικών και περιφερειακών συγκρούσεων. Ακόμα, και η φαινομενικά, πιο απλή κρίση απαιτεί περίπλοκες λύσεις καθιστώντας ταυτόχρονα τις διαλειτουργικές σχέσεις μεταξύ των Κρατών Μελών (Κ.Μ.) περισσότερο πολύπλοκες.

Θα ήταν όμως άδικο, λαμβάνοντας υπόψη τη φιλοσοφία του οικοδομήματος που ονομάζεται Ε.Ε., να ισχυριστεί κάποιος ότι, ως θεσμός, δεν έχει ανταποκριθεί – ή τουλάχιστον δεν έχει προσπαθήσει – απέναντι σε μια τέτοια πολυπλοκότητα προκειμένου να πετύχει μια ολοκληρωμένη δράση με θετικά αποτελέσματα. Οι σύγχρονες όμως κρίσεις, απαιτούν τη συνύφανση όλων των διαθέσιμων εργαλείων όλων των συστατικών μερών της Ε.Ε., όπου η αμεσότητα στη διαδικασία της λήψης των αποφάσεων θα είναι η κυρίαρχη προϋπόθεση. Οι φωνές που απαιτούν άμεσα και συλλογική δράση πληθαίνουν και κυρίως από τα πιο «αδύνατα» Κ.Μ. Όμως αυτές οι φωνές σε ποιον απευθύνονται Στην Ε.Ε. των 27 ή στην ηγεσία ενός εκάστου Κ.Μ.

Θα μπορούσε η Ε.Ε. να συγκριθεί με ένα συνασπισμό όπως το ΝΑΤΟ Θα ήταν ρεαλιστικό να συγκριθούν οι αντίστοιχοι μηχανισμοί Υπάρχουν, κατ' αρχάς αντίστοιχοι μηχανισμοί

Όταν στα μέσα του 2000 και κατά τη διάρκεια του εμφυλίου πολέμου στη Σομαλία, η πειρατεία στις θαλάσσιες περιοχές του Κόλπου του Αδεν, στην Αραβική Θάλασσα και στον Ινδικό Ωκεανό, είχε εξελιχθεί σε μια σοβαρή ασύμμετρη απειλή, χρειάστηκαν οκτώ ολόκληρα χρόνια για να αποφασιστεί ο σχεδιασμός μιας επιχείρησης (Atalanta Operation) και να συγκροτηθεί μια ευρωπαϊκή ναυτική δύναμη που θα προασπιζόταν τα συμφέροντα των Κ.Μ. Αυτή η επιχείρηση η οποία χαρακτηρίστηκε «Ταχείας Αντίδρασης», μόνο «ταχεία» δεν ήταν! Η μοναδικότητα, ωστόσο, της Ε.Ε. έγκειται στο ότι εντός αυτής δεν υπάρχει το κυρίαρχο σημείο εκκίνησης (ο μοχλός εξουσίας). Προσεγγιστικά, θα μπορούσε να διατυπωθεί ότι το μοντέλο της διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών της προσομοιάζει με το αντίστοιχο των ΗΠΑ, μόνο που αντί για μία κεντρική διοίκηση, βρίσκεται κάτω από 27! Το γεγονός αυτό και στην προσπάθειά τους (Υπηρεσίες) για επίτευξη θετικών αποτελεσμάτων, οι αρχές που επικρατούν στην όλη προσέγγιση είναι ο συμβιβασμός και η ασάφεια. Ας πάρουμε για παράδειγμα, δύο Υπηρεσίες της Ε.Ε., τη Γενική Διεύθυνση της Πολιτικής Προστασίας και Ανθρωπιστικής Βοήθειας - DGECHO- και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξαστροφές ή πολεμικές συγκρούσεις. Η δεύτερη, αποτελεί μια διπλωματική υπηρεσία που συνδυάζει την εξωτερική και αμυντική πολιτική της ΕΕ. Η μεν DGECHO, κατά

πραγματοποιούν τις αποστολές οι οποίοι, σχεδόν, στο σύνολό τους είναι τμήματα των ένοπλων δυνάμεων. Είναι φανερό ότι το ευρωπαϊκό οικοδόμημα ήταν από την αρχή προσανατολισμένο προς στους κοινωνικούς κανόνες παρά στην ανάπτυξη αμυντικών ικανοτήτων και διαχείριση κρίσεων που απαιτούν στρατιωτική δράση. Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, αν και κάπως αργά, τα ΚΜ δόλωσαν την πρόθεσή τους να καλλιεργήσουν τις ικανότητες τους προκειμένου να παρέχουν πιο συνεκτική εξωτερική δράση στους τομείς της πρόληψης των συγκρούσεων και της διαχείρισης κρίσεων. Ως απόρροια αυτού, δημιουργήθηκε η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EEAS) και σε αυτή ενσωματώθηκε και το προσωπικό του Στρατιωτικού Επιτελείου της Ε.Ε. (EUMS). Είναι φανερό ότι ο στόχος ήταν η άρση νομικών και άλλων θεσμικών εμποδίων προκειμένου να προωθηθεί μια πιο συνεκτική εξωτερική δράση. Υπάρχει όμως ευρωπαϊκή εξωτερική δράση. Μήπως αυτή η μοναδικότητα της Ε.Ε. που πηγάζει από την ίδια της τη φιλοσοφία - την οποία συνθέτουν οι ασάφεια και ο συμβιβασμός - και που την κάνει να διαφέρει από ένα στρατιωτικό συνασπισμό, είναι πιο επιθυμητή Τα στοιχεία που κυριαρχούν σε ένα στρατιωτικό συνασπισμό όπως λ.χ. το ΝΑΤΟ, είναι η άμυνα και η αντίδραση όπου η

Στην Ε.Ε. ακόμα, και η φαινομενικά, πιο απλή κρίση απαιτεί περίπλοκες λύσεις καθιστώντας ταυτόχρονα τις διαλειτουργικές σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών περισσότερο πολύπλοκες.

την διάρκεια των επιχειρήσεων της, έχει ως όρους εντολής, τη διατήρηση της αμεροληψίας και ουδετερότητας, ενώ η ΕΕΑΣ είναι υποχρεωμένη μέσω της εποπτείας και εντολών των συμμετεχόντων ΚΜ, στις περισσότερες κρίσεις, να ενεργεί στο πλαίσιο των συμφερόντων τους και ως εκ τούτου να μεροληπτεί. Δηλαδή, συμβιβασμός και κυρίως ασάφεια για αυτούς που

πραγματοποιούν τις αποστολές οι οποίοι, σχεδόν, στο σύνολό τους είναι τμήματα των ένοπλων δυνάμεων. Είναι φανερό ότι το ευρωπαϊκό οικοδόμημα ήταν από την αρχή προσανατολισμένο προς στους κοινωνικούς κανόνες παρά στην ανάπτυξη αμυντικών ικανοτήτων και διαχείριση κρίσεων που απαιτούν στρατιωτική δράση. Με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, αν και κάπως αργά, τα ΚΜ δόλωσαν την πρόθεσή τους να καλλιεργήσουν τις ικανότητες τους προκειμένου να παρέχουν πιο συνεκτική εξωτερική δράση στους τομείς της πρόληψης των συγκρούσεων και της διαχείρισης κρίσεων. Ως απόρροια αυτού, δημιουργήθηκε η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EEAS) και σε αυτή ενσωματώθηκε και το προσωπικό του Στρατιωτικού Επιτελείου της Ε.Ε. (EUMS). Είναι φανερό ότι ο στόχος ήταν η άρση νομικών και άλλων θεσμικών εμποδίων προκειμένου να προωθηθεί μια πιο συνεκτική εξωτερική δράση. Υπάρχει όμως ευρωπαϊκή εξωτερική δράση. Μήπως αυτή η μοναδικότητα της Ε.Ε. που πηγάζει από την ίδια της τη φιλοσοφία - την οποία συνθέτουν οι ασάφεια και ο συμβιβασμός - και που την κάνει να διαφέρει από ένα στρατιωτικό συνασπισμό, είναι πιο επιθυμητή Τα στοιχεία που κυριαρχούν σε ένα στρατιωτικό συνασπισμό όπως λ.χ. το ΝΑΤΟ, είναι η άμυνα και η αντίδραση όπου η

ασάφεια και ο συμβιβασμός δεν έχουν θέση και η πολιτική διάσταση βρίσκεται τυπικά παρούσα.

Από την άλλη, η Ε.Ε. από την γέννησή της ήταν εστιασμένη στους κανόνες κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και ανάπτυξης παρά στη δημιουργία στρατιωτικών ικανοτήτων για αντιμετώπιση κρίσεων. Το εργαλείο της στρατιωτικής ισχύος το είδε με διαφορετικό και πιο εκλεπτυσμένο τρόπο.

Η αλήθεια είναι ότι η Ε.Ε. ποτέ δεν είχε σκοπό να αναπαράγει ένα στρατιωτικό συνασπισμό. Αν αναλογιστούμε ότι από τα 27 ΚΜ τα 21 είναι ΚΜ του ΝΑΤΟ, τα 5 βρίσκονται στα προγράμματα του Συνεταιρισμού για την Ειρήνη (PfP) ενώ ένα ΚΜ δεν βρίσκεται πουθενά (Κύπρος), η ΕΕ δεν ήταν ποτέ διατεθειμένη να διαθέσει κονδύλια στη δημιουργία ξεχωριστών στρατιωτικών ικανοτήτων. Ούτε να δημιουργήσει ξεχωριστές υποδομές και εγκαταστάσεις για την κάλυψη των αναγκών των πιο πάνω ικανοτήτων. Με την Συμφωνία Berlin Plus, μεταξύ ΝΑΤΟ και Ε.Ε. το 2003, η τελευταία απόκτησε πλέον πρόσβαση στις δυνατότητες και μέσα του ΝΑΤΟ για την σχεδίαση και εκτέλεση επιχειρήσεων διαχείρισης κρίσεων υπό την ηγεσία της, με δύο υποσημειώσεις, βέβαια, σε ό,τι αφορά στις διαδικασίες: 1. Η χρήση των μέσων και δυνατοτήτων του ΝΑΤΟ υπόκειται στο «δικαίωμα της πρώτης άρνησης». Πρέπει πρώτα το ΝΑΤΟ

να αρνηθεί να παρέμβει σε μια δεδομένη κρίση και 2. Η έγκριση διάθεσης θα πρέπει να είναι ομόφωνη μεταξύ των ΚΜ του ΝΑΤΟ– είναι γνωστή η Επιχείρηση Concordia της Ε.Ε., στα Σκόπια το 2003, η οποία καθυστέρησε 5 μήνες λόγω της άρνησης της Τουρκίας και των επιφυλάξεων που είχε καταθέσει.

Δεδομένων όλων των πιο πάνω και πολλών άλλων ζητημάτων που άπτονται της «συνοχής» και «αλληλεγγύης» των ΚΜ της, η Ε.Ε. έχει να αντιμετωπίσει μια σοβαρή και μεγάλη σε μέγεθος κρίση. Αυτής που μεταναστευτικού κύματος που άρχισε να ρέει μέσω της Τουρκίας – η οποία τους «σπρώχνει» προς την Ε.Ε., εκβιαστικά και συνάμα σπασμοδικά νιώθοντας ότι τα «παιχνίδια» της στη Λιβύη και Συρία αμφιταλαντεύονται μεταξύ αποτυχίας και πλήρους αποτυχίας –εδώ και μία εβδομάδα και των σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν Κ.Μ. της, όπως η Ελλάδα και η Κυπριακή Δημοκρατία. Σε ποιο βαθμό τα δύο συστατικά της μοναδικότητας της – αυτά, της ασάφειας και του συμβιβασμού – θα της επιτρέψουν να δράσει γρήγορα και αποτελεσματικά Η Κύπρος και η Ελλάδα έχουν, μέχρι σήμερα, εισπράξει τη φραστική αλληλεγγύη. Θα λειτουργήσει όμως η πραγματική συνοχή μεταξύ των Κ.Μ.

Ο κ. Κυριάκος Ποχάνης είναι Αρχιπλοίαρχος (ε.α.) Π.Ν.

Ο ιός απέκτησε συμπτώματα πολιτικά

Σε πίεση η κυβέρνηση από το κλείσιμο των οδοφραγμάτων, οι επικοινωνιακές αστοχίες και οι επικρίσεις για τα πολιτικά κίνητρα

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

«**Στο Ισραήλ** ακυρώνουν πτήσεις, στο ευρωκοινοβούλιο, εκδηλώσεις, μετακινήσεις και ξεναγήσεις κι εμείς είμαστε στη γωνιά και πρέπει να αποδείξουμε ότι το προσωρινό κλείσιμο κάποιων οδοφραγμάτων είναι όντως για λόγους πρόληψης χωρίς να υπάρχει η όποια πολιτική χροιά», έλεγε στέλεχος της κυβέρνησης το βράδυ της Πέμπτης μετά και την τεταμένη συνεδρία του Εθνικού Συμβουλίου, αλλά και τις αντιδράσεις που προκάλεσε η παράταση του προσωρινού κλεισίματος τεσσάρων οδοφραγμάτων μέχρι νεωτέρας. «Ουδέν μονιμότερον του προσωρινού», απαντούν πολιτικοί κύκλοι από το

ριστεί στα δύο για το αν θα έπρεπε να γίνει αναφορικά με τα οδοφράγματα. Και δεν ήταν υπέρ ή όχι του κλεισίματος των οδοφραγμάτων αλλά οι μισοί υπέρ του κλεισίματος κάποιων οδοφραγμάτων και οι άλλοι μισοί όλων. Πώς γίνεται, όμως, σε ένα ολόκληρο Υπουργικό να μη βρέθηκε ένας να εκφράσει τη θέση να μείνουν ανοικτά τα οδοφράγματα ήταν το ερώτημα που εγέρθηκε σε μέλη του Υπουργικού. «Αν ο κορωνοϊός εξαπλωθεί σε ένα νησί όπως είναι η Κύπρος τότε θα προκληθεί χάος», μας απάντησε μέλος του Υπουργικού, σημειώνοντας ότι κανένας δεν ήθελε να υπάρξει έστω και το παραμικρό ρίσκο μετάδοσης. Και προφανώς κανένας στο Υπουργικό δεν θα ήθελε να φέρει την ευθύνη για την εξάπλωση του κορωνοϊού από ελλιπή μέτρα. Άλλωστε, ο υπουργός Υγείας Κωνσταντίνος Ιωάννου είχε σημειώσει πως δεν βρίσκει το ανάλογο προσωπικό να στελεχωσει όλα τα οδοφράγματα. Το είπε και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας όταν ενημέρωνε το Εθνικό Συμβούλιο πως αποτάθηκαν σε νοσηλεύτες του ιδιωτικού τομέα με μόνο ένα πρόσωπο να εκπλώνει ενδιαφέρον. Αυτό ήταν αρκετό για να σημάνει κόκκινο συναγερμό, με το Υπουργικό να χωρίζεται στα δύο στρατόπεδα και ο πρόεδρος της Δημοκρατίας να λαμβάνει την τελική απόφαση για κλείσιμο τεσσάρων οδοφραγμάτων και όχι όλων.

Το τηλεφώνημα

Από την αρχή της συζήτησης περί κλεισίματος των οδοφραγμάτων, ο στενός περίγυρος του Προέδρου του εισηγήθηκε να ενημερώσει τον Τ/κ ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί για το τι προτίθεται να κάνει. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας συναίνεσε τελικώς να τον ενημερώσει μετά τη δημοσίωση της απόφασης. Για τη σκέψη της κυβέρνησης να κλείσουν κάποια οδοφράγματα, όπως αναγράφουν διπλωματικοί κύκλοι, ενημερώθηκε και η Κομισιόν, με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θέτει το ερώτημα κατά πόσο αυτός ο κανονισμός θα αφορά όλους τους πολίτες ή τις τρίτες χώρες.

Τα ερωτήματα

Για ποιο λόγο όμως να κλείσουν τα οδοφράγματα τη στιγμή που μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν υπήρχε κρούσμα ούτε στα κατεχόμενα ούτε στις ελεύθερες περιοχές; Τη στιγμή που δεν ακυρώθηκαν τα καρναβάλια, οι μαθητικές εκδρομές στην Ελλάδα όπου τα κρούσματα αυξάνονται και που δεν γίνονται ενδελεχείς έλεγχοι στα αεροδρόμια; Για ποιο λόγο δεν ενημερώθηκε η τεχνική επιτροπή; Αυτά ήταν τα κύρια ερωτήματα που τέθηκαν τόσο σε πολιτικούς κύκλους και κυρίως από το ΑΚΕΛ. Ο γ.γ. του ΑΚΕΛ μάλιστα διερωτήθηκε στο Εθνικό Συμβούλιο αν υπήρξε επιστημονική τεκμηρίωση πίσω από τη απόφαση, με τον πρόεδρο να αρνείται κάτι τέτοιο και να λέει πως δεν υπήρχαν αρκετοί νοσηλεύτες να στελεχωθούν τους χώρους. Αυτά ήταν αρκετά για να ανοίξει το κεφάλαιο του ότι ίσως να υπάρχει πολιτική σκοπιμότητα πίσω από το κλείσιμο κάποιων οδοφραγμάτων.

Η Πινδάρου ήταν στο σκοτάδι, ενώ στον ΔΗΣΥ φοβούνται για ταύτιση με το ΕΛΑΜ και για τη δεύτερη ανάγνωση που έχει η ανακοίνωση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ.

ΑΚΕΛ αλλά και συναγερμικοί κύκλοι που είδαν πως το κεφάλαιο του κορωνοϊού ήταν η αφορμή για να ληφθεί μία απόφαση με καθαρά πολιτικά κίνητρα. Πολιτικά κίνητρα δεδομένων και των τουρκικών προκλήσεων στην ΑΟΖ, κατά μήκος της πράσινης γραμμής, της περικλειστής Αμμοχώστου και ίσως όπως λένε κάποια στελέχη του ΑΚΕΛ εξαιτίας των «εκλογών» στα Κατεχόμενα. Στο τεταμένο κλίμα προστέθηκε και η κίνηση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ να εκδώσει ανακοίνωση εκφράζοντας ανησυχίες για το κλείσιμο των οδοφραγμάτων και παράλληλα να ενισχύουν τις ανησυχίες στο εσωτερικό ότι δημιουργείται ένα άσχημο προηγούμενο.

Το παρασκήνιο

Πώς πάρθηκε συνεπώς η απόφαση για κλείσιμο κάποιων οδοφραγμάτων και ποιοι ήταν τελικώς ενήμεροι για κάτι τέτοιο; Η αλήθεια είναι πως στην πρώτη σύσκεψη του διυπουργικού ο πρόεδρος είχε ζητήσει από τους αρμόδιους υπουργούς (Δικαιοσύνης, Εξωτερικών, Υγείας, υφυπουργό Τουρισμού) να φέρουν στο τραπέζι του Υπουργικού Συμβουλίου όλες τις επιλογές για αντιμετώπιση του θέματος. Πολιτικοί κύκλοι σημειώνουν πως στο Υπουργείο Εξωτερικών ήθελαν να αποκλείσουν το σενάριο κλεισίματος όλων των οδοφραγμάτων, καθώς αυτό θα είχε άλλες προεκτάσεις στον «προεκλογικό» που διεξάγεται στα Κατεχόμενα, αλλά και πολιτικές προεκτάσεις. Όπως εκτιμούν πολιτικοί κύκλοι, ο Νίκος Χριστοδουλίδης ενδεχομένως να ήθελε να αποφύγει το κλείσιμο όλων των οδοφραγμάτων, όταν έλεγε πως δεν εξετάζεται κάτι τέτοιο προς το παρόν λίγο πριν από την τελική απόφαση.

Η υποστελέχωση

Η «Οικονομική Καθημερινή» αποκάλυψε την περασμένη Τετάρτη πως το Υπουργικό είχε κω-

Προτάθηκε στον Πρόεδρο να ενημερώσει τον Μουσταφά Ακιντζί πριν να δημοσιοποιηθεί η απόφαση του προσωρινού κλεισίματος των οδοφραγμάτων, με τον Νίκο Αναστασιάδη να συναινεί τελικώς μετά τη δημοσίωση της απόφασης.

Το πλήγμα στον Ακιντζί και οι προεκτάσεις

Η επιστολή από τις Βρυξέλλες...

Στο ΑΚΕΛ προσπάθησαν να κρατήσουν χαμηλούς τόνους γύρω από το κλείσιμο των οδοφραγμάτων, δίνοντας έμφαση στο ότι δεν υπήρξε η όποια επιστημονική τεκμηρίωση γύρω από το κλείσιμο των οδοφραγμάτων. Η κίνηση βεβαίως των δύο ευρωβουλευτών Νιαζί Κιζιλγιουρεκ και Γιώργου Γεωργίου να στείλουν ερώτημα στην Κομισιόν για το κατά πόσο ήταν ενήμερη για το ζήτημα θέτοντας και ζήτημα δυσκολιών από αυτή την απόφαση της κυβέρνησης ήταν αρκετή για να προκαλέσει ζητήματα στο εσωτερικό. Σύμφωνα με κοιμητικές πηγές, έγινε μία συνεννόηση των ευρωβουλευτών με τη Λευκωσία, ωστόσο, το περιεχόμενο δεν είχε την έγκριση της ηγεσίας, ούτε συζητήθηκε σε πολιτικό επίπεδο. Στην Εζεκία Παπαϊωάννου δέχτηκαν πολλές πιέσεις από μέλη αλλά και τη δυσφορία στελεχών που υποστηρίζουν ότι το περιεχόμενο της επιστολής έδιδε την εικόνα ότι το ΑΚΕΛ καταγγέλλει στα ευρωπαϊκά όργανα την Κυπριακή Δημοκρατία. Κίνηση για την οποία επικρίνεται από το 2004 τον Νίκο Αναστασιάδη το κόμμα της Αριστεράς.

Η απόφαση των Τ/κ να στείλουν τα ύποπτα κρούσματα στην Αγκυρα αντί στο Ινστιτούτο Γενετικής έριξε λάδι στη φωτιά.

αρνήθηκε να ακυρωθεί η καρναβαλιστική παρέλαση, καθώς θα προκαλούσε ακραίους αναστάτωση. Αυτό σε συνδυασμό με την καθυστέρηση του Υπουργείου Παιδείας να ακυρώσει τις μαθητικές εκδρομές στην Ελλάδα (όπου τα κρούσματα αυξάνονται μέρα με τη μέρα), ενίσχυσε και την κριτική και τις πιέσεις προς την κυβέρνηση ότι οι λόγοι κάθε άλλο παρά υγείας ήταν. Στον Συναγερμό σημειώνουν πως η κυβέρνηση προκάλεσε ένα θέμα από το πουθενά, που ό,τι και να γίνει πλέον μόνο ζημιά μπορεί να προκαλέσει. «Εκνεύρισε ένα σωρό κόμμα που τα έκλεισε επειδή δεν το δικαιολόγησε πειστικά και θα εκνευρίσει άλλους τόσους όταν θα ανοίξεις τα οδοφράγματα», ανέφερε συναγερμικό στέλεχος. Υπήρξαν βεβαίως εκείνοι εντός ΔΗΣΥ που σημείωσαν πως το περιστατικό της επίθεσης του 55χρονου στον εθνοφρουρό αποφόρτισε την κυβέρνηση από σημαντικές πιέσεις που δεχόταν από το μετριοκρατές ακροατήριο.

λιτική χροιά και επέμεινε στο Εθνικό Συμβούλιο για σωστή στελέχωση και στη συνέχεια άνοιγμα των οδοφραγμάτων. «Ο Αβέρωφ γνωρίζει τι διαμείβεται στο Υπουργικό, είναι δυνατόν να μην τον ενημέρωσε για κάτι τέτοιο τουλάχιστον ο Νουρής που ήταν βουλευτής του ΔΗΣΥ προ μηνών και πρώην αντιπρόεδρος του κόμματος», διερωτήθηκαν στο παρασκήνιο συναγερμικά στελέχη. Αυτό πάντως που αναφέρει και επιμένει ο στενός του περίγυρος είναι ότι ο ίδιος δεν είχε καμία απολύτως ενημέρωση για το τι θα γινόταν. Όπως σημειώνουν στελέχη του κόμματος, αν γνώριζε κάτι τέτοιο, δεν θα προχωρούσε σε τέτοιες δηλώσεις.

Νέα δεδομένα

Αυτό που φαίνεται να προκαλεί σημαντικές πολιτικές προεκτάσεις είναι η κίνηση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ να εκδώσει ανακοίνωση με την οποία εκφράζει ανησυχίες για την παράταση του κλεισίματος των οδοφραγμάτων, αλλά και για τη φράση ότι το άνοιγμα των οδοφραγμάτων το 2003 συνέβαλε στην επιστροφή σε φυσιολογικές συνθήκες. Κίνηση που θεωρήθηκε ατυχής από όλα τα πολιτικά κόμματα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδειξε στο Εθνικό Συμβούλιο τη δυσαρέσκεια του, σημειώνοντας πως για άλλα ζητήματα όπως για τον εποικισμό της περικλειστής πόλης της Αμμοχώστου δεν υπήρξε η όποια αντίδραση και υπήρξε για το προσωρινό κλείσιμο των οδοφραγμάτων για λόγους πρόληψης από τον κορωνοϊό. Υπάρχουν και εκείνοι οι πολιτικοί κύκλοι που θεωρούν πως κάτι τέτοιο προκαλεί κακό προηγούμενο και αναρεί το επιχείρημα της κυβέρνησης ότι η ΟΥΝΦΙΚΥΠ δεν τοποθετείται σε παραβιάσεις που γίνονται στην Πράσινη Γραμμή γιατί θέλει να τηρεί ίσες αποστάσεις. Αξίζει, πάντως, να σημειωθεί πως η Ελιζαμπέθ Σπέχαρ έχει ήδη επικειρήσει να κλείσει συνάντηση με τον Πρόεδρο, η οποία μέχρι και το βράδυ της Παρασκευής δεν είχε διευθετηθεί από το Προεδρικό.

MC MEDOCHEMIE

44 ΧΡΟΝΙΑ

φροντίδα για τον άνθρωπο και την υγεία

Προχωράμε γρήγορα, χτίζουμε για το μέλλον: η νέα γενιά της Ευρώπης

Της **URSULA VON DER LEYEN**

Προτού αναλάβω τα καθήκοντά μου, πριν από 100 ημέρες, με είχε εντυπωσιάσει η τολμη που διακατέχει τη νέα γενιά της Ευρώπης, τόσο στο πνεύμα όσο και στη δράση. Την Παρασκευή το είδα και το άκουσα και πάλι, δυνατά και ξεκάθαρα, καθώς χιλιάδες νέοι βγήκαν στους δρόμους των Βρυξελλών για να απαιτήσουν την ανάληψη επείγουσας δράσης για τον πλανήτη μας.

Η γενιά αυτή θέλει να προχωρήσει γρήγορα –και δικαίως. Γιατί βρίσκομαστε αντιμέτωποι με δύο σημαντικές μεταβάσεις, την οικολογική και την ψηφιακή. Θα μας επηρεάσουν όλους, οπουδήποτε και αν ζούμε, ό,τι και να κάνουμε. Θα μεταμορφώσουν τον τρόπο με τον οποίο ταξιδεύουμε ή σχεδιάζουμε, παράγουμε και καταναλώνουμε αγαθά. Θα δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες για τους φορείς καινοτομίας, τους επιχειρηματίες και τη βιομηχανία της Ευρώπης.

Όμως, η μετάβαση αυτή ξεκινά μέσα σ’ έναν κόσμο όλο και περισσότερο ταραγμένο και περίπλοκο. Η πρόσφατη εμπειρία μας υπενθύμισε γιατί λένε ότι μία εβδομάδα είναι πολύ χρόνος στην πολιτική. Μέσα στις ημέρες που μας πέρασαν βρέθηκαν στην Ελλάδα και τη Βουλγαρία για να διαπιστώσω από πρώτο χέρι τις πιέσεις που ασκούνται στα σύνορά μας και να προσφέρω την αλληλεγγύη της Ευρώπης – τόσο με τη μορφή ηθικής όσο και χρηματικής και τεχνικής υποστήριξης. Τα γεγονότα αυτά κατέδειξαν την ανάγκη να βρεθεί μια ανθρωπιστική, αποτελεσματική και ολοκληρωμένη λύση στο θέμα της μετανάστευσης. Την προηγούμενη μέρα είχα επισκεφτεί το κέντρο μας για τη διαχείριση κρίσεων όπου πα-

Η εβδομάδα που διανύουμε μας δείχνει την ανάγκη που υπάρχει για μια Ευρώπη ισχυρότερη, πιο ενωμένη και πιο στρατηγική ως προς τον τρόπο με τον οποίο σκέφτεται, ενεργεί και εκφράζεται.

ρουσίασα τους διάφορους τρόπους με τους οποίους η Ευρώπη μπορεί να συμβάλει στην άμβλυνση των επιπτώσεων του κορωνοϊού.

Η εβδομάδα που διανύουμε μας δείχνει την ανάγκη που υπάρχει για μια Ευρώπη ισχυρότερη, πιο ενωμένη και πιο στρατηγική ως προς τον τρόπο με τον οποίο σκέφτεται, ενεργεί και εκφράζεται. Πρέπει επίσης να δημιουργήσουμε νέες συμπράξεις και συμμαχίες, όπως η σύμπραξη με την Αφρική που θα παρουσιάσουμε μέσα στις επόμενες μέρες. Χρειάζεται, επίσης, να ενισχύσουμε τις πιο παγιωμένες συμμαχίες μας, όπως κάνουμε με τα Δυτικά Βαλκάνια.

Η καθοδήγηση της διπλής μετάβασης σ’ αυτόν τον μεταβαλλόμενο κόσμο αποτελεί την κατεύθυντήρια δύναμη της παρούσας Επιτροπής. Αυτή είναι το καθήκον και η ευκαιρία της γενιάς μας. Και γι’ αυτό τον λόγο είμαστε αποφασισμένοι, από την πρώτη μέρα, να προχωρήσουμε γρήγορα για να οικοδομήσουμε μια δίκαιη και ευπρεπούσα, πράσινη και ψηφιακή Ευρώπη που θα συνεχίσει να υπάρχει για τα παιδιά μας.

Όταν πρόκειται για το μέλλον

του πλανήτη μας, δεν υπάρχει τίποτα πιο επικίνδυνο από μια εξαιρετικά επιφυλακτική πολιτική. Για τον λόγο αυτό, μια από τις πρώτες ενέργειές μας ήταν να δώσουμε το έναυσμα στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Στο επίκεντρο της συμφωνίας αυτής βρίσκεται ο στόχος να καταστεί η Ευρώπη η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050. Μόλις αυτή την εβδομάδα προτείνουμε η μακρόπνοη αυτή φι-

λοδοξία να μετασχηματιστεί σε αυστηρή νομοθεσία.

Στόχος είναι βέβαια να επαναφέρουμε τη φύση στη ζωή μας και να περιορίσουμε τις εκπομπές. Όμως, η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία δεν είναι μόνο αυτό – είναι η νέα στρατηγική μας για την ανάπτυξη. Θα παρέχει ασφάλεια στους επενδυτές και θα βοηθήσει τις οικονομίες μας να αναπτυχθούν με τέτοιο τρόπο ώστε τα οφέλη τους

για τα άτομα, τον πλανήτη και τις κοινωνίες να είναι μεγαλύτερα από τις επιπτώσεις που αποφέρουν.

Θα πρέπει, όμως, έτσι όπως προχωρούμε γρήγορα, να μεριμνήσουμε ώστε να μην αφήσουμε κανέναν πίσω. Γνωρίζουμε ότι, για ορισμένους, η αλλαγή θα είναι πιο δύσκολη απ’ ό,τι για άλλους. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο προτείνουμε να διατεθεί ποσό 100 δισ. ευρώ για να εξασφαλιστεί η δίκαιη μετάβαση για όλους, κυρίως για εκείνους που θα πρέπει να κάνουν μεγαλύτερο άλμα από τους περισσότερους. Ο μοναδικός τρόπος για να διασφαλίσουμε ότι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θα αντέξει στη δοκιμασία του χρόνου είναι να δώσουμε προτεραιότητα στα άτομα και στη δίκαιη μεταχείριση. Σε τελική ανάλυση, είναι θέμα εμπιστοσύνης, η οποία αποτελεί επίσης βασική έννοια της προσέγγισής μας όσον αφορά την ψηφιακή μετάβαση. Πιστεύω στην τεχνολογία και σε ό,τι μπορεί να κάνει για να διευκολύνει τη ζωή μας : από την παροχή φροντίδας για την οικογένεια έως την επικοινωνία με φίλους. Και ξέρω τι μπορεί να κάνει για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και δεξιοτήτων, καθώς και για να βοηθήσει της ευρωπαϊκές εταιρείες να αναπτυχθούν, από τη μικρότερη νεοφυή επιχείρηση έως τον μεγαλύτερο γίγαντα.

Όμως, για να καταστεί η Ευρώπη ηγετική δύναμη σε ψηφιακό επίπεδο, πρέπει να αναπτύξουμε τις δικές μας ικανότητες, αλλά και τους δικούς μας νόμους. Χρειαζόμαστε την ευρωπαϊκή καινοτομία και τις ευρωπαϊκές τεχνολογίες για να είμαστε ανταγωνιστικοί σε ολόκληρο τον κόσμο. Αυτός ο στόχος βρίσκεται στο επίκεντρο της νέας στρα-

τηγικής για τα δεδομένα που θα μας βοηθήσει να αξιοποιήσουμε στο έπακρο τις δυνάμεις μας, ενθαρρύνοντας τις επιχειρήσεις και τις κυβερνήσεις να έχουν πρόσβαση και να ανταλλάσσουν τους θησαυρούς των υποχρησιμοποιούμενων δεδομένων τους. Θα μας βοηθήσει, επίσης, να αξιοποιήσουμε στο έπακρο και με τον καλύτερο τρόπο την τεχνητή νοημοσύνη με τρόπο που θα δημιουργεί εμπιστοσύνη σε όλους.

Θα μπορέσουμε να εκμεταλλευτούμε πλήρως τις ευκαιρίες που προσφέρει η διπλή μετάβαση μόνο εάν αξιοποιήσουμε όλα τα ισχυρά σημεία μας και την πολυμορφία μας. Θα εργαζόμαστε πάντοτε για την επίτευξη δίκαιης μεταχείρισης, θα μεινουμε πιστοί στις αξίες μας και θα μεριμνούμε για τα πράγματα που όντως απασχολούν τους ανθρώπους. Για τον λόγο αυτό, παρουσιάσαμε ήδη μια νέα στρατηγική για την ισότητα των φύλων και δρομολογήσαμε το σχέδιο της Ευρώπης για την αντιμετώπιση του καρκίνου.

Ναι, λοιπόν, είναι αλήθεια ότι μία εβδομάδα είναι πολύ χρόνος στην πολιτική. Αλλά 100 μέρες είναι αρκετός χρόνος μόνο για να δοθεί η κατεύθυνση και να γίνουν τα πρώτα σημαντικά βήματα στο ταξίδι μας. Κατά την πορεία θα υπάρχουν κλυδωνισμοί και θα δοκιμαστούμε όπως συνέβη κατά την περασμένη εβδομάδα. Όμως, πρέπει πάντα, σε όλη τη διαδρομή, να διατηρήσουμε το πνεύμα της νέας γενιάς της Ευρώπης. Αυτή είναι η εποχή σας και το ταξίδι ξεκινά τώρα.

Η κ. Ursula von der Leyen, είναι πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επειδή τα γρήγορα τα θες γρηγορότερα

.....
Ακόμα πιο γρήγορες ταχύτητες για τα προϊόντα Internet Business με τις ίδιες ή και χαμηλότερες χρεώσεις.

www.cyta.com.cy/internet-business
Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελατών:150

Ο ΙΕΡΟΘΕΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΗΝ «Κ»

Δώσαμε στην Κύπρο όποια βοήθεια ζήτησε στο μεταναστευτικό

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει λάβει τεχνική, οικονομική αρωγή και βρισκόμαστε στη διάθεσή της για όποια επιπλέον συνδρομή

Συνέντευξη στη
ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

«Είμαστε στη διάθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας για όποια ανάγκη παρουσιαστεί ούτως ώστε να βοηθήσουμε», αναφέρει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο επικεφαλής του γραφείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Κύπρο Ιερόθεος Παπαδόπουλος αναφορικά με την κρίση στο μεταναστευτικό. Ξεκαθαρίζει πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δώσει στην Κύπρο όποια βοήθεια έχει μέχρι τώρα ζητήσει σε οικονομικό και τεχνικό επίπεδο. Μιλώντας για το υψηλό ποσοστό των αιτητών πολιτικού ασύλου, εξηγεί ότι η Κομισιόν έχει πει «από την αρχή στην Κυπριακή Δημοκρατία να μας πει ποιες είναι οι ανάγκες της και ποια βοήθεια θέλει από την Ε.Ε. Το ένα σκέλος είναι η οικονομική βοήθεια και το άλλο η ανθρώπινη βοήθεια. Και στα δύο είμαστε ανοικτοί». Σημειώνει παράλληλα πως το πρώτο μέλημα, είναι η Κυπριακή Δημοκρατία να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα ούτως ώστε να ελέγξει τις μεταναστευτικές ροές και από την άλλη, εκεί όπου υπάρχουν αιτητές ασύλου, οι διαδικασίες εξέτασης θα πρέπει να ολοκληρώνονται σε ένα εύλογο διάστημα. «Αυτό», ξεκαθαρίζει, «είναι θέμα των αρχών της χώρας, που όπως είπαμε, αν χρειάζεται βοήθεια σε αυτό το κομμάτι η Ε.Ε. μπορεί να δώσει βοήθεια ενισχύοντας τη διαδικασία με προσωπικό». Απαντά και στις κριτικές που δέχεται η Ε.Ε. ότι δεν έχει λάβει ενεργότερο ρόλο στο μεταναστευτικό και στην έκκληση της Κυπριακής Δημοκρατίας για ανακατανομή 5.000 προσφύγων που βρέθηκαν στην Κύπρο.

—Οι εξελίξεις στον Έβρο έθεσαν ξανά το ζήτημα του πού βρίσκεται η Ε.Ε. και αν η όποια βοήθεια που παρέχει είναι κυρίως συμβολική.

—Δεν συμφωνώ πως είναι συμβολική, είναι πολύ ουσιαστική η βοήθεια που παρέχεται στα κράτη μέλη. Στην τελευταία ένταξη που παρατηρείται στον Έβρο, η Ε.Ε. έδειξε την πλήρη αλληλεγγύη της άμεσα και στο ανώτατο δυνατό επίπεδο. Να σας υπενθυμίσω ότι οι τρεις πρόεδροι των κορυφαίων θεσμικών οργάνων (Κομισιόν, Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωκοινοβούλιο) βρέθηκαν εκεί και έκαναν δηλώσεις απόλυτης συμπαράστασης προς την Ελλάδα. Όλο αυτό συνοδεύτηκε και με τη δέσμη των έξι μέτρων που πρότεινε η Επιτροπή και υιοθετήθηκαν στο σύνολό τους.

—Τι προϋποθέτουν;
—Θέτουν στη διάθεση της Ελ-

“

Ως Κομισιόν αλλά και το κοινοβούλιο, έχουμε καλέσει επανειλημμένα την Ε.Ε. να δείξει την αλληλεγγύη της. Αλλά δεν υπάρχει ένας πρακτικός τρόπος να υποχρεώσεις μια χώρα να δεχτεί μεταναστές αν η ίδια δεν θέλει.

λάδας άμεσα 350 εκατομμύρια, τα οποία μπορεί να φτάσουν μέχρι και τα 700 εκατομμύρια. Πέρα από τη χρηματική βοήθεια, παρέχεται και επιχειρησιακή βοήθεια, με προσωπικό της Frontex. Ήδη βρίσκονται στην Ελλάδα 530 άτομα και θα προστεθούν άλλα 100. Παρέχεται και τεχνική βοήθεια (ελικόπτερα, αεροπλάνα, οχήματα) και ό,τι άλλο χρειάζεται η Ελλάδα. Συνδράμει και ο μηχανισμός κρίσεων που δουλεύει σε 24ωρη βάση στην Ε.Ε. ούτως ώστε να συντονίσει χώρες που προσφέρθηκαν αμέσως να βοηθήσουν με υλικά και τεχνικά μέσα που έχει ανάγκη η Ελλάδα. Κανείς δεν μπορεί να πει ότι η Ε.Ε. δεν κινητοποιήθηκε άμεσα. Αλλά αυτό δεν έγινε μόνο σήμερα. Μέχρι τώρα η Ελλάδα έχει λάβει μία πολύ σημαντική βοήθεια από την Ε.Ε. Ένα κονδύλι της τάξεως των 2,2 δισ. ευρώ και πολύ μεγάλη τεχνική βοήθεια. Πολλές δεκάδες άνθρωποι από ευρωπαϊκούς οργανισμούς βρίσκονται εκεί για να βοηθήσουν στο μεταναστευτικό.

—Έχουν αξιοποιηθεί αυτά τα κονδύλια από την Ελλάδα;

—Έχουν αξιοποιηθεί και αξιοποιούνται. Βεβαίως πάντα υπάρχει συζήτηση για το κατά πόσο κάποια πράγματα θα μπορούσαν να τύχουν διαφορετικού και πιο αποτελεσματικού χειρισμού. Εμάς μας ενδιαφέρει από δω και πέρα να γίνει το καλύτερο για την Ελλάδα και για την Ε.Ε. Γιατί αυτή η κρίση δεν αφορά μόνο την Ελλάδα.

—Η Κύπρος πώς θα επωφεληθεί από τα νέα μέτρα που έχουν αποφασιστεί;

—Στη συμφωνία αναφέρονται ρητά και οι τρεις χώρες. Δηλαδή, Ελλάδα, Κύπρος και Βουλγαρία. Είμαστε στη διάθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας για όποια ανάγκη παρουσιαστεί ούτως ώστε να βοηθήσουμε.

—Έχετε αναφερθεί στην αλληλεγγύη της Ε.Ε. Αυτή δεν θα φαινόταν εμπράκτως με την ανακατανομή των προσφύγων;

—Βεβαίως, ωστόσο θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε πως αυτό δεν είναι θέμα της Ε.Ε. με την έννοια των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, αλλά των κρατών μελών. Εμείς, ως Κομισιόν αλλά και το κοινοβούλιο, έχουμε καλέσει επανειλημμένα την Ε.Ε. να δείξει την αλληλεγγύη της. Αλλά δεν υπάρχει ένας πρακτικός τρόπος να υποχρεώσεις μια χώρα να δεχτεί μετανάστες, αν η ίδια δεν θέλει. Τα θεσμικά όργανα σαφώς και καλούν τα κράτη μέλη να δείξουν την αλληλεγγύη τους. Να σας θυμίσω ότι σε Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είχαμε συμφωνήσει την επανεγκατάσταση 160.000 μεταναστών και 48 ώρες αργότερα, κάποιον ηγέτες κρατών μελών άρχισαν να διαφωνούν και να αρνούνται να δεχτούν μετανάστες ενώ πριν λίγο είχαν συμφωνήσει.

—Η Ε.Ε. βρίσκεται υπό τον εκβιασμό της Τουρκίας;

—Η Ε.Ε. δεν εκβιάζεται και δεν μπορεί να εκβιαστεί από κανέναν.

—Με τις ενέργειες της Τουρκίας όμως βρίσκεται σε πολύ δύσκολη θέση ένα κράτος μέλος της.

—Εμείς ως Ε.Ε. δεν εκβιάζομαστε. Για μας υπάρχει μία συμφωνία μεταξύ Ε.Ε. και Τουρκίας. Στην Ελλάδα για την οποία αναφέρεστε, έχουμε δείξει αμέριστη αλληλεγγύη. Όχι μόνο ηθική αλλά και έμπρακτη. Με την Τουρκία, η οποία είναι υποψήφια χώρα για να γίνει μέλος της Ε.Ε., έχουμε ιδιαίτερες σχέσεις. Είναι ένα πλέγμα πολύπλοκων σχέσεων. Μέχρι τώρα η συμφωνία που

€103,5 εκ. στη διάθεση της Κύπρου

—Η Κύπρος έχει αξιοποιήσει τα ευρωπαϊκά κονδύλια που παρέχει η Ε.Ε. στο μεταναστευτικό;

—Βεβαίως. Έχουν τεθεί στη διάθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας συνολικά 103,5 εκατομμύρια ευρώ για τη προγραμματική περίοδο 2014-2020. Τα 97,5 είναι για τα δύο ταμεία, αυτό του ασύλου μετανάστευσης και ένταξης και το άλλο ταμείο, αυτό της εσωτερικής ασφάλειας. Υπάρχουν και επιπλέον έξι εκατομμύρια που είναι για επείγουσες ανάγκες που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου και δεν έχουν προϋπολογιστεί από την αρχή.

Ειδοποιήθηκε η Κομισιόν
—Για κάποιους το κλείσιμο των οδοφραγμάτων συνδέεται και με το με-

—Όποια χώρα χρειάζεται την τεχνική βοήθεια και την τεχνογνωσία εμείς είμαστε στη διάθεσή της εφόσον το αιτηθεί. Εάν δεν αιτηθεί η χώρα, δεν μπορούμε να πάμε εμείς να τοποθετήσουμε ανθρώπους, λέει στη συνέντευξή του στην «Κ» ο επικεφαλής του γραφείου της Κομισιόν στην Κύπρο Ιερόθεος Παπαδόπουλος.

είχαμε κάνει το 2016 λειτουργούσε. Μάλιστα, στο επίπεδο της Ε.Ε., υπήρξε 93% μείωση των ροών από το 2015 που άρχισε η κρίση. Σίγουρα τους τελευταίους μήνες υπήρξε πολύ μεγάλη ροή προς την Ελλάδα και την Κύπρο αλλά στην Ε.Ε. συνολικά τα ποσοστά δείχνουν ότι είχαμε σημαντικές μειώσεις. Ως Ε.Ε. εκπληρώσαμε όλες τις υποχρεώσεις μας προς την Τουρκία.

—Πολλοί λένε για ενεργότερο ρόλο της Ε.Ε. στο μεταναστευτικό. Καθυστέρησε η Ε.Ε. να λάβει μέτρα;

—Όποιος πιστεύει ότι ένα τέτοιο πρόβλημα όπως το μεταναστευτικό μπορεί να λυθεί γιατί πατάμε ένα κουμπί κάπου στις Βρυξέλλες και αυτό λύνεται, θα πρέπει να γνωρίζει πως αυτό δεν είναι στη σφαίρα του ρεαλιστικού. Είναι με διπλωματικά και οικονομικά μέσα που χειρίζομαστε την κρίση. Είναι με διπλωματικό τρόπο που προσπαθούμε να φέρουμε την Τουρκία στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, ούτως ώστε να τηρήσει τις υποχρεώσεις της.

—Τα περί ενεργότερου ρόλου τα

“

Να πάρουμε τους 5.000 μετανάστες και να τους στείλουμε πού; Δεν πρέπει η χώρα υποδοχής να έχει δεχτεί κάτι τέτοιο από πριν;

είπε ο Νίκος Αναστασιάδης προσφάτως. Το πρόβλημα στην Κύπρο είναι τόσο σοβαρό όσο παρουσιάζεται;

—Τα κράτη μέλη μπορούν να κάνουν περισσότερα, εμείς οι ίδιοι το λέμε. Όπως θα πρέπει να επανεξετάσουμε τους κανονισμούς που υπάρχουν σήμερα. Τα δεδομένα έχουν αλλάξει και αυτή τη στιγμή δουλεύουμε για μία νέα πολιτική μετανάστευσης και ασύλου ούτως ώστε να την παρουσιάσουμε τους επόμενους μήνες. Σε αυτό το πλαίσιο οι αρμόδιοι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι, ο αντιπρόεδρος Μαργαρίτης Σχοινάς και η Επίτροπος Ύληβα Γιόχανσον, έχουν πάει στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, ούτως ώστε να έχουμε μια πολιτική που ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες και όχι στο τι ίσχυε την περασμένη εκκοσαστία. Σε ό,τι αφορά την Κύπρο, βάσει και των στοιχείων που παρουσιάζει το Υπουργείο Εσωτερικών, υπάρχει αύξηση των ροών που καταγράφεται από τον Σεπτέμβριο του 2018. Είναι σαφές ότι για το μέγεθος της χώρας έχουμε ένα ποσοστό αιτητών ασύλου που είναι πολύ υψηλό.

—Θεωρείται το υψηλότερο στην Ε.Ε. Υπάρχει τρόπος να διευθετηθεί το θέμα από πλευράς της Ε.Ε.;

—Έχουμε ανθρώπους από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για το Άσυλο (EASO) στην Κύπρο, υπάρχουν άτομα της Frontex, της Europol, υπάρχει και λειτουργός εδώ στο γραφείο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εργάζεται γι' αυτό το θέμα. Εμείς

έχουμε πει από την αρχή στην Κυπριακή Δημοκρατία να μας πει ποιες είναι οι ανάγκες της και ποια βοήθεια θέλει από την Ε.Ε. Το ένα σκέλος είναι η οικονομική βοήθεια και το άλλο η ανθρώπινη βοήθεια. Και στα δύο είμαστε ανοικτοί. Και ο πρώην Επίτροπος σε θέματα μετανάστευσης, ο κ. Αβραμόπουλος, κάλεσε την Κυπριακή Δημοκρατία να πει τι χρειάζεται για να το εξασφαλίσει η Ε.Ε.

—Ο πρώην υπουργός Εσωτερικών ζήτησε την ανακατανομή 5.000 προσφύγων που ήρθαν στην Κύπρο ως βοήθεια από την Ε.Ε....

—Να πάρουμε τους 5.000 μετανάστες και να τους στείλουμε πού; Δεν πρέπει η χώρα υποδοχής να έχει δεχτεί κάτι τέτοιο από πριν; Αν δεν υπάρχουν χώρες διατεθειμένες να δεχτούν μετανάστες, αυτό δεν είναι κάτι που μπορεί να χειριστεί η Επιτροπή. Εμείς παρουσιάζουμε τις προτάσεις μας που πιστεύουμε ότι είναι για το καλύτερο της Ε.Ε. αλλά οι προτάσεις αυτές αφορούν τα κράτη μέλη. Αυτά θα πρέπει να συμφωνήσουν για να υλοποιηθούν τα συμφωνημένα.

—Θα μπορούσε να ενισχυθεί η βοήθεια που παρέχει η Ε.Ε. στην Κύπρο για τη διαχείριση του μεταναστευτικού;

—Ό,τι ζητήθηκε, τόσο οικονομικά όσο και τεχνικά, έχει δοθεί. Το πρώτο μέλημα, είναι η Κυπριακή Δημοκρατία να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα ούτως ώστε να ελέγξει τις μεταναστευτικές ροές και από την άλλη, εκεί όπου υπάρχουν αιτητές ασύλου, οι διαδικασίες εξέτασης θα πρέπει να ολοκληρώνονται σε ένα εύλογο διάστημα. Αυτό είναι θέμα των αρχών της χώρας, που όπως είπαμε, αν χρειάζεται βοήθεια σε αυτό το κομμάτι η Ε.Ε. μπορεί να δώσει βοήθεια, ενισχύοντας την διαδικασία με προσωπικό. Όποια χώρα χρειάζεται την τεχνική βοήθεια και την τεχνογνωσία εμείς είμαστε στη διάθεσή της εφόσον το αιτηθεί. Εάν δεν αιτηθεί η χώρα δε μπορούμε να πάμε εμείς να τοποθετήσουμε ανθρώπους.

Θες το καλύτερο; Ψάξε το... Σε περιμένουμε!

Καινοτόμες Υπηρεσίες, σε τιμή που σου αξίζει

Αν θα πιείς, μην οδηγήσεις! Αν όμως έχεις πιεί, σε πάμε εμείς σίτι με ασφάλεια με το **MotorShield**.

IN
TRUST
WE
TRUST.

Ο Ερντογάν πιέζει Ελλάδα και στοχεύει Ε.Ε.

Η Άγκυρα διαμνύνει ότι δεν επιδιώκει εκτροχιασμό των εξελίξεων σε Εβρο και Αιγαίο ούτε να ανοίξει μέτωπα στο πεδίο της διπλωματίας

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Τη στιγμή που η Τουρκία μετρούσε τις νέες πληγές της από τις μεγάλες επιθέσεις που δέχθηκε ο τουρκικός στρατός στο Ιντλίμπ της Συρίας, η πρώην πρωθυπουργός της Τουρκίας Τανσού Τσιλλέρ εμφανίστηκε στο τουρκικό προσκήνιο υπερασπιζόμενη την κυβερνητική γραμμή στην κρίση της Συρίας, διαμνύοντας ότι η Τουρκία δεν έχει άλλη επιλογή παρά να ορθώσει το ανάστημά της και να υπερασπιστεί τα δικά της ιδιαίτερα συμφέροντα. Για τους αντιπολιτευόμενους ανα-

«Οι Ε/Κ κλείνουν σύνορα και δεν συνεργάζονται με τους Τ/Κ. Υπό αυτές τις συνθήκες μετά τις Προεδρικές στην ΤΔΒΚ, η αλλαγή πορείας με στόχο τη λύση θα είναι ένα ιδιαίτερα δύσκολο εγχείρημα», λέει στην «Κ» τουρκική πηγή.

λутές, η επανεμφάνιση Τσιλλέρ δεν αποτελεί θετικό σημάδι καθώς την τελευταία φορά που είχε βρεθεί στο πρωθυπουργικό αξίωμα, η Τουρκία είχε φτάσει στα πρόθυρα πολέμου με την Ελλάδα εξαιτίας της κρίσης των Ιμιών. Η κ. Τσιλλέρ, εκείνη την περίοδο, είχε συμβάλει στην κορύφωση της έντασης με την εθνικιστική και милитарιστική της ρητορική. Ενώ λοιπόν οι πρώην στενοί της συνεργάτες στελεχώνουν κυβερνητικές θέσεις, αλλά και διάφορα αξιώματα του τουρκικού κυβερνώντος ΑΚΡ, η κ. Τσιλλέρ σπεύδει να δώσει κάλυψη στην κυβέρνηση Ερντογάν τη στιγμή που η Τουρκία έρχεται σε αντιπα-

Την ώρα που οι ελληνοτουρκικές σχέσεις βρίσκονται σε σημείο τριβής, με τουρκικές πηγές να λένε στην Κ» ότι δεν επιδιώκουν εκτροχιασμό των σχέσεων, οι ίδιες πηγές επιβεβαιώνουν ότι στη νέα περίοδο το ερώτημα δεν είναι αν η Τουρκία θα προχωρήσει σε γεωτρήσεις και έρευνες σε περιοχές που διεκδικεί η Ελλάδα, αλλά το πότε θα λάβουν χώρα αυτές οι εργασίες.

ράθεση με την Ελλάδα με αφορμή τη μεταναστευτική κρίση.

Πού το πάει η Τουρκία

Την προηγούμενη εβδομάδα, λίγο μετά τη μεγάλη πολύνεκρη επίθεση που δέχθηκε ο τουρκικός στρατός στο Ιντλίμπ της Συρίας, η Άγκυρα ανακοίνωσε ότι στη νέα περίοδο δεν πρόκειται να συνεχίσει να εμποδίζει μετανάστες που επιθυμούν να βρουν καταφύγιο στην Ευρώπη. Η νέα απόφαση της Άγκυρας έπληξε κυρίως στην Ελλάδα, η οποία το τελευταίο διάστημα δίνει μάχη με τον χρόνο για να κρατήσει υπό έλεγχο την μεγάλη ανθρωπιστική κρίση στα ελληνικά

νοσιά και την ενδοχώρα. Παράλληλα, η τουρκική πλευρά ξεκίνησε νέα προπαγανδιστική εκστρατεία κατά της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Σήμερα, η Άγκυρα ισχυρίζεται ότι μέσα σε λίγες μέρες έχουν περάσει πολλές χιλιάδες μεταναστών σε ελληνικό έδαφος. Ακόμη, αναφέρεται σε νεκρούς στον Έβρο και στη βία που ασκούν οι ελληνικές αρχές στην προσπάθεια της απώθησής του νέου κύματος των μεταναστών. Η Αθήνα διαψεύδει κατηγορηματικά αυτούς τους ισχυρισμούς και επιρρίπτει ευθύνες στην τουρκική πλευρά. Το ερώτημα πλέον που προκύπτει είναι μέχρι ποίου σημείου είναι

αποφασισμένη η Άγκυρα να οδηγήσει την κρίση και να «τεντώσει» το σχοινί στις ελληνοτουρκικές σχέσεις;

Πηγές της «Κ» στην Τουρκία εκτιμούν ότι αποδέκτες των πιέσεων της Άγκυρας δεν είναι η Αθήνα αλλά η Ε.Ε. από την οποία η Άγκυρα ζητεί να τηρήσει προηγούμενες υποσχέσεις της στο μεταναστευτικό. Η Τουρκία θέλει από την Ε.Ε. να κατανοήσει την σοβαρότητα της κατάστασης που αντιμετωπίζει η Τουρκία στο μεταναστευτικό και από την άλλη να σταθεί στο πλευρό της Άγκυρας στην κρίση της Συρίας. Η Άγκυρα αναμένει το ίδιο και από την Ουάσινγκτον, η οποία αποδίδει

Ο αντίκτυπος για το Κυπριακό

«**Αν και δεν** στοχεύουμε στον εκτροχιασμό των σχέσεων ή σε ανεπιθύμητες εξελίξεις, το σίγουρο είναι ότι την παρούσα στιγμή δεν υπάρχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις για τη διευθέτηση των βασικών προβλημάτων στις διμερείς σχέσεις», έλεγαν τα προηγούμενα 24ωρα τουρκικές πηγές της «Κ», τονίζοντας ότι αυτή η πραγματικότητα επηρεάζει σειρά ζητημάτων και ιδιαίτερα το Κυπριακό, υπογραμμίζοντας τα εξής: «Σαν να μην έφταναν οι νέες αναταράξεις στις σχέσεις μας με τους Έλληνες γείτονές μας, τα μηνύματα που λαμβάνουμε από την Κύπρο δεν είναι θετικά. Οι Ελληνοκύπριοι κλείνουν σύνορα και δεν συνεργάζονται με τους Τουρκοκύπριους σχεδόν σε κανένα πεδίο. Υπό αυτές τις συνθήκες μετά τις Προεδρικές στην ΤΔΒΚ αλλαγή πορείας με στόχο τη λύση θα είναι ένα ιδιαίτερα δύσκολο εγχείρημα».

μεγάλη σημασία στην εξασφάλιση των ευαίσθητων ισορροπιών στους κόλπους της νατοϊκής συμμαχίας. Δεύτερον, η Τουρκία δεν επιδιώκει εκτροχιασμό των εξελίξεων είτε στον Έβρο είτε στο Αιγαίο. Σε καμία περίπτωση η Τουρκία δεν επιθυμεί να ανοίξει ένα δεύτερο μέτωπο στο πεδίο της διπλωματίας, τη στιγμή που αντιμετωπίζει μια μεγάλη κρίση στα σύνορά της με τη Συρία. Με άλλα λόγια, στην τουρκική πλευρά επικρατεί η άποψη ότι η κρίση στο μεταναστευτικό θα τεντώσει μεν, αλλά δεν θα οδηγήσει στον εκτροχιασμό των ελληνοτουρκικών σχέσεων.

Τέλος, η τουρκική πλευρά επι-

μένει στο γεγονός ότι όπως η Ε.Ε. έτσι και η Αθήνα πρέπει αργά ή γρήγορα να κατανοήσει ότι η αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων και προβλημάτων στην περιοχή περνά μέσα από την συνεργασία και την κοινή δράση των γειτονικών χωρών.

Η ένταση λόγω ΑΟΖ

Μπορεί οι πηγές της «Κ» στην Άγκυρα να τονίζουν ότι την παρούσα περίοδο η Τουρκία δεν στοχεύει στον εκτροχιασμό των ελληνοτουρκικών σχέσεων, ωστόσο κάτι τέτοιο δεν αποδεικνύεται ούτε από τις εξελίξεις στο μεταναστευτικό, ούτε και από τις πληροφορίες για το μέτωπο της ενέργειας και της ΑΟΖ. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, το επόμενο διάστημα η Άγκυρα εμφανίζεται αποφασισμένη να προχωρήσει τις γεωτρητικές εργασίες της στην Ανατολική Μεσόγειο, με βάση το Σύμφωνο που υπέγραψε τέλη Νοεμβρίου με τη διεθνώς αναγνωρισμένη κυβέρνηση της Τρίπολης. Σε μια στιγμή που η Τουρκία αποκτά το τρίτο γεωτρήπανό της, καλά ενημερωμένη πηγή επισημαίνει στην «Κ» ότι στη νέα περίοδο το ερώτημα δεν είναι αν η Τουρκία θα προχωρήσει σε γεωτρήσεις και έρευνες σε περιοχές που διεκδικεί η Ελλάδα, αλλά το πότε θα λάβουν χώρα αυτές οι εργασίες.

Συνεχίζοντας, η πηγή μας υποδεικνύει ότι κατά το τελευταίο διάστημα η αντιπολίτευση ασκεί έντονη κριτική στην κυβέρνηση Ερντογάν κατηγορώντας την ότι δεν ορθώνει το ανάστημά της στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, τα πυρά της αντιπολίτευσης αφορούν τα δεκάδες νοσιά και νησίδες τα οποία σύμφωνα με ορισμένους Τούρκους ειδικούς και αναλυτές ανήκουν στην Τουρκία και τελούν σήμερα υπό καθεστώς ελληνικής κατοχής.

Με καλό μάτι βλέπει η Άγκυρα τον Ερχιουρμαν

Ο ηγέτης της τ/κ Αριστεράς ξεχωρίζει από τους άλλους υποψηφίους

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Τέσσερα βασικά ερωτήματα ως προς τις «προεδρικές εκλογές», στα κατεχόμενα απασχολούν την Άγκυρα σύμφωνα με ενημερωμένες τουρκικές πηγές: 1) Ποιος Τ/κ ηγέτης θα μπορούσε κατά το επόμενο διάστημα να αναπτύξει στενή συνεργασία με την Άγκυρα και να διαχειριστεί το Κυπριακό με τρόπο που θα εξυπηρετεί τα κοινά συμφέροντα της Τουρκίας και των Τ/κ; 2) Μέσω ποιου Τ/κ ηγέτη θα μπορούσε η Άγκυρα να προβάλει αποτελεσματικότερα τις εναλλακτικές της προτάσεις για το Κυπριακό; 3) Μήπως η τ/κ Δεξιά δεν διαθέτει την παρούσα στιγμή την ενότιητα και τους κατάλληλους πολιτικούς που θα μπορούσαν να συστηρώσουν την κοινωνία γύρω από την ατζέντα της Τουρκίας για την Κύπρο; 4) Μήπως ένας Τ/κ πολιτικός με ένα κεντρώο προφίλ θα ήταν η καλύτερη «επιλογή» την παρούσα στιγμή για την Άγκυρα;

Οι Τούρκοι ειδικοί συμφωνούν στο γεγονός ότι έχει έρθει πλέον η στιγμή για να αναζητηθούν εναλλακτικές στρατηγικές στο Κυπριακό. Στην Άγκυρα, οι ποικίλες απόψεις για την καταλληλότερη πρόωθηση αυτών των στρατηγικών εστιάζουν κυρίως στο ζήτημα των επικείμενων «προεδρικών εκλογών». Συγκεκριμένα, οι Τούρκοι διπλωμάτες καταγράφουν με ιδιαίτερη προσοχή την εξέλιξη της «προεκλογικής» αναμέτρησης και το ξεδίπλωμα της πολιτικής ατζέντας των υποψηφίων. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», όπως ήταν αναμενόμενο, η τουρκική πλευρά αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην

«**Σε σχέση με τους άλλους υποψήφιους, ο Τουφάν Ερχιουρμαν είναι σίγουρο ότι πληροί τις περισσότερες προϋποθέσεις για την προεδρία της ΤΔΒΚ», λένε στην Άγκυρα.**

υποψηφιότητα του ηγέτη της τουρκοκυπριακής Δεξιάς, Ερσίν Τατάρ. Ο Τατάρ και το Κόμμα Εθνικής Ενότητας (ΚΕΕ) προσελκύουν το ενδιαφέρον της Άγκυρας κυρίως διότι κλείνουν την πόρτα στην ομοσπονδιακή φόρμουλα λύσης και τάσσονται υπέρ της αναζήτησης εναλλακτικών λύσεων στο Κυπριακό. Την προηγούμενη εβδομάδα, μιλώντας στην «Κ», ο κ. Τατάρ άφησε να εννοηθεί ότι σε περίπτωση που εκλεγεί είναι έτοιμος να συζητήσει με την Ε/κ πλευρά το μοντέλο της Τσεχοσλοβακίας, δηλαδή το περίφημο βελούδινο διαζύγιο, εναλλακτική που βρίσκει σύμφωνους πολλούς Τούρκους διπλωμάτες.

Η απειρία Τατάρ

Παρά την συμπάθεια που δείχνει η Άγκυρα στον κ. Τατάρ και τις θέσεις της τ/κ Δεξιάς, στην παρούσα συγκυρία, προβληματίζεται ταυτοχρόνα για τις αποδόσεις της εθνικιστικής παράταξης της τ/κ κοινότητας και την απειρία Τατάρ στη διαπραγμάτευση του Κυπριακού και στη γενικότερη άσκηση πολιτικής. Την ίδια στιγμή, η Άγκυρα θεωρεί ότι ο κ. Τατάρ δεν έχει μέχρι

στιγμής καταφέρει να ελέγξει πλήρως την εκλογική βάση της τ/κ Δεξιάς. Τέλος, ορισμένοι Τούρκοι αξιωματούχοι πιστεύουν ότι οι ξεχωριστές «προεδρικές» υποψηφιότητες από το στρατόπεδο της τ/κ Δεξιάς θέτουν σε κίνδυνο το μέλλον της «κυβέρνησης», στην συνεργασία της οποίας στηρίζεται η Άγκυρα για να προωθήσει κατά το επόμενο διάστημα, ο κ. Όζεραοϊ έχει χάσει διάφορα πεδία.

Απογοήτευση για Όζεραοϊ

Ο προβληματισμός της Άγκυρας για τις εκλογικές αποδόσεις της τ/κ Δεξιάς δεν αφορά αποκλειστικά τον κ. Τατάρ και το κόμμα του. Η Άγκυρα δεν βλέπει με καλό μάτι και τις τελευταίες πολιτικές μαανούβρες του «Αντιπροέδρου της «κυβέρνησης» και «Υπουργού Εξωτερικών», Κουντρέτ Όζεραοϊ. Η Άγκυρα θεωρεί ότι το τελευταίο διάστημα, ο κ. Όζεραοϊ έχει χάσει πολύτιμο έδαφος στο τ/κ πολιτικό πεδίο.

Το Κόμμα του Λαού (ΚΛ), το οποίο δημιούργησε ο κ. Όζεραοϊ πριν από μερικά χρόνια, σήμερα χάνει ποσοστά, στελέχη, και υποστηρικτές με αποτέλεσμα ο κ. Όζεραοϊ να μην συγκαταλέγεται στην πρώτη τριάδα της κατάταξης των υποψηφίων για την «προεδρία» και ενδεχόμενη ήττα του θα θέσει σε κίνδυνο το πολιτικό μέλλον του φιλόδοξου Τ/κ πολιτικού, με αποτέλεσμα η Άγκυρα να χάσει έναν έμπιστο και στενό συνεργάτη, στον οποίο έχει επενδύσει πολλά.

Ακιντζι και οι έποικοι

Την παρούσα στιγμή, ο υποψήφιος για την τ/κ ηγεσία, ο οποίος

«**Ο Έρχιουρμαν** είναι ένας έμπειρος διπλωμάτης, με καθαρό πολιτικό μπρώ και ανοιχτός στον διάλογο και την αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων για το Κυπριακό. Απευθύνεται και συνομιλεί με όλες τις μερίδες της κοινωνίας και τους Ε/κ», λέει στην «Κ» πηγή της Άγκυρας.

βρίσκεται στο στόχαστρο της Άγκυρας ακούει στο όνομα Μουσταφά Ακιντζι. Το ρήγμα που έχει προκληθεί στις σχέσεις Ακιντζι με την Άγκυρα κατά το προηγούμενο διάστημα είναι τόσο μεγάλο, που πολλοί Τούρκοι διπλωμάτες και αξιωματούχοι πιστεύουν ότι σε περίπτωση που ο έμπειρος Τ/κ πολιτικός καταγράψει μια νέα εκλογική επιτυχία, η Τουρκία θα κληθεί να διαχειριστεί μια ιστορική κρίση στις σχέσεις της με την τ/κ κοινότητα. Η Άγκυρα έχει σοβαρές επιφυλάξεις και για τον υποψήφιο του μεγαλύ-

τερου κόμματος των εποίκων στις «προεδρικές». Ως γνωστόν, ο ηγέτης του Κόμματος Αναγέννησης (ΚΑ) Ερχάν Αρίκλι κατεβαίνει επίσης στις «προεδρικές» με δική του υποψηφιότητα, πράγμα που η Άγκυρα δεν βλέπει με καλό μάτι διότι εκτός από το γεγονός ότι προκαλεί ρήγμα στις τάξεις της τ/κ Δεξιάς ενδέχεται να μεγαλώσει την αντιπαράθεση των εποίκων με τους Τ/κ. Κι ένα μεγάλο πολιτικό και κοινωνικό ρήγμα στους κόλπους της τ/κ κοινότητας είναι το τελευταίο πράγμα που χρειάζεται σήμερα η Άγκυρα.

Λάμπει το αστέρι του Έρχιουρμαν

Με τον κ. Ακιντζι να μη θεωρείται κατάλληλος για την υπεράσπιση των τουρκικών συμφερόντων στην Ανατολική Μεσόγειο και την τ/κ Δεξιά να προκάλει μεγάλο προβληματισμό στους Τούρκους αξιωματούχους και διπλωμάτες, η Άγκυρα δεν έχει άλλη επιλογή παρά να στραφεί στην υποψηφιότητα του νομικού και ηγέτη της τ/κ Αριστεράς, Τουφάν Έρχιουρμαν. Μπορεί σειρά διαφορών κυρίως στο ιδεολογικό πεδίο να χωρίζουν την συντηρητική κυβέρνηση από τη Τουρκία από το Ρεπουμπλικανικό Τουρκικό Κόμμα (ΡΤΚ), ωστόσο υπό τις υφιστάμενες συνθήκες το προφίλ του κ. Έρχιουρμαν βρίσκεται πολύ κοντά σε αυτό που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί στην τουρκική πρωτεύουσα ως «ιδανικός Τ/κ ηγέτης στη νέα περίοδο του Κυπριακού». Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στην υποψηφιότητα και στις προεκλογικές τοποθετήσεις του Τουφάν Έρχιουρμαν, σημειώνω την προηγούμενη εβδομάδα τουρκική πηγή και πρόσθεσε: «Μπορεί στο Κυπριακό, κυρίως εξαιτίας των πιέσεων που δέχεται από την εκλογική βάση, να μην βιάζεται να κλείσει το κεφάλαιο της ομοσπονδίας, ωστόσο ο Έρχιουρμαν είναι ένας έμπειρος διπλωμάτης, με καθαρό πολιτικό μπρώ και ανοιχτός στον διάλογο και την αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων για το Κυπριακό. Απευθύνεται και συνομιλεί με όλες τις μερίδες της κοινωνίας. Είναι σίγουρο ότι θα εξασφαλίσει τις ψήφους των απογοητευμένων πολιτών από τον χώρο της τ/κ Δεξιάς. Και την ίδια στιγμή συνομιλεί με τους Ε/κ. Σε σχέση με τους άλλους υποψηφίους, το σίγουρο είναι ότι πληροί τις περισσότερες προϋποθέσεις για την προεδρία της ΤΔΒΚ».

Οπισθοχώρηση Ερντογάν στο ναρκοπέδιο του Ιντλίμπ

Οι τουρκικοί ελιγμοί στον τελευταίο θύλακα των ανταρτών της Συρίας

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Λίγο πριν από τη νέα συνάντηση των προέδρων της Ρωσίας και της Τουρκίας για την κρίση στο τελευταίο προπύργιο των Σύριων ανταρτών, καλά ενημερωμένη τουρκική πηγή επεσήμανε στην «Κ» ότι η Τουρκία επιμένει για τη δημιουργία μιας δικής της, ξεχωριστής ζώνης ασφαλείας κατά μήκος των συνόρων Τουρκίας-Συρίας στην οποία θα βρουν καταφύγιο εκατομμύρια Σουνιτών πολιτών της Συρίας. «Ο πρόεδρος μας ξεκαθάρισε τον τελικό προορισμό των τουρκικών σχεδίων, ήδη από την περίοδο που τα στρατεύματά μας απελευθέρωναν το Ταλ Αμπιαντ και το Ρασουλάιν από την τρομοκρατία, στα τέλη του προηγούμενου έτους», τόνισε η πηγή μας, η οποία προσέθεσε τα εξής: «Η κατοχύρωση των τουρκικών εθνικών συμφερόντων και της εθνικής ασφάλειας της Τουρκίας εξαρτάται από τη δημιουργία μιας ζώνης ασφαλείας που θα απλώνεται από το Ιντλίμπ μέχρι το Ρασουλάιν και τα περίχωρά του, κοντά στα σύνορα Ιράκ-Συρίας-Τουρκίας, όπου οι ντόπιοι πληθυσμοί θα πάρουν τη μοίρα τους στα χέρια τους και θα χτίσουν ένα νέο μέλλον μακριά από τον δεσποτισμό του Ασαντ, με την προφύλαξη των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων».

Την Πέμπτη οι ρωσοτουρκικές διαπραγματεύσεις, που διήρκησαν για περίπου έξι ώρες και η συμφωνία κατάπαυσης του πυρός που επιτεύχθηκε στο τέλος της μαραθώνιας συνάντησης των Πούτιν και Ερντογάν, Ρώσων και Τούρκων αξιωματούχων και διπλωματών, έδειξε ότι η Τουρκία δεν είναι σε θέση να προχωρήσει άμεσα στην επίτευξη των παραπάνω στόχων. Κατά τις τελευταίες ώρες της 5ης Μαρτίου 2020, η Μόσχα κατάφερε να διακόψει τις εχθροπραξίες στο Ιντλίμπ, να κατοχυρώσει το διπλωματικό πεδίο τα όσα «κέρδιαν» από κοινού οι συριακές, ρωσικές και σιιτικές δυνάμεις στο πολιτικό πεδίο του Ιντλίμπ και να απωθήσει τις ένοπλες δυνάμεις των ανταρτών προς τα

τουρκικά σύνορα. Πρόκειται για ένα αποτέλεσμα που εξυπηρετεί τόσο τα ρωσικά όσο και τα αμερικανικά σχέδια στην περιοχή.

Επιμένει στα σχέδιά της

Ρωσία και Τουρκία, δυο χώρες, οι οποίες ανέπτυξαν κατά το παρελθόν συνεργασία σε διάφορα πεδία, το προηγούμενο διάστημα ήρθαν στα πρόθυρα μιας ανοικτής αντιπαράθεσης στο Ιντλίμπ της Συρίας. Ενδεικτικά, λίγο πριν από τη συνάντηση της Πέμπτης, Τούρκοι αναλυτές αναζητούσαν ρωσικό δάκτυλο πίσω από τις τελευταίες πολύνεκρες επιθέσεις που δέχθηκε ο τουρκικός στρατός στο βορειοδυτικό κομμάτι της Συρίας.

Την προηγούμενη εβδομάδα, λίγο πριν από την συνάντηση της Μόσχας, τα τελευταία μηνύματα

Η νέα ρωσοτουρκική εκεχειρία στο Ιντλίμπ εξυπηρετεί τόσο τα ρωσικά όσο και τα αμερικανικά σχέδια στην περιοχή. Μετρά πληγές και απώλειες η Τουρκία.

από τη ρωσική πλευρά έδειχναν ότι η Μόσχα κατανοεί τη σοβαρότητα της κατάστασης στο Ιντλίμπ και ότι προβληματίζεται για την εμπλοκή των ΗΠΑ στην κρίση. Παράλληλα, η ρωσική πλευρά εκφράζει καχυποψία και έντονο προβληματισμό και για τους τελευταίους χειρισμούς της κυβέρνησης του Ερντογάν. Παρόλα αυτά, η ρωσική πλευρά επιμένει στον διάλογο με την Άγκυρα και εξακολουθεί να τονίζει σε όλες τις πρόσφατες τοποθετήσεις της ότι η Μόσχα δεν στοχεύει σε τελική ρήξη με την τουρκική πλευρά. Σύμφωνα με τους Ρώσους αναλυτές, σήμερα σειρά παραγόντων δεν επιτρέπουν στην Τουρκία να έρθει σε ανοικτή αντιπαράθεση με τη Ρωσία. Την ίδια

Η Μόσχα επιμένει στον διάλογο με την Άγκυρα και τονίζει σε όλες τις πρόσφατες τοποθετήσεις της ότι δεν στοχεύει σε τελική ρήξη με την Τουρκία.

ώρα, και η Ρωσία δεν επιθυμεί να χάσει τη φιλία της Τουρκίας, η οποία έχει προκαλέσει αναστάτωση στις τάξεις του αντιπαλού δυτικού και νατοϊκού στρατοπέδου.

Στην κρίση του Ιντλίμπ οι στόχοι της Ρωσίας είναι πολυδιάστατοι. Από την μια, η ρωσική πλευρά επιθυμεί να κλείσει το κεφάλαιο του πολέμου και των εχθροπραξιών. Από την άλλη, μαζί με το κλείσιμο του κεφαλαίου του Ιντλίμπ στον εμφύλιο της Συρίας, η Ρωσία επιθυμεί να εστιάσει στην προσπάθεια της δημιουργίας του νέου πολιτεύματος της χώρας, κυρίως μέσα από τη συμφιλίωση της Δαμασκού με τις διάφορες εθνότητες και θρησκευτικές ομάδες της Συρίας. Την προηγούμενη εβδομάδα, με τη ρωσοτουρκική συμφωνία που επιτεύχθηκε στη Μόσχα, την κατάπαυση του πυρός που τέθηκε σε εφαρμογή στο Ιντλίμπ, η ρωσική πλευρά σημείωσε πρόοδο ως προς τον πρώτο στόχο. Στο Ιντλίμπ σίγησαν τα όπλα, η Δαμασκό κατάφερε να εξασφαλίσει τον έλεγχο σημαντικών περιοχών και του αυτοκινητόδρομου Μ5 που ενώνει την πρωτεύουσα με το βόρειο κομμάτι της χώρας, οι «τρομοκράτες» απωθήθηκαν στα τουρκικά σύνορα, και οι συμμαχικές δυνάμεις έβαλαν πλήρη σταμάτα στο τελικό ρήξη με την τουρκική πλευρά. Σύμφωνα με τους Ρώσους αναλυτές, σήμερα σειρά παραγόντων δεν επιτρέπουν στην Τουρκία να έρθει σε ανοικτή αντιπαράθεση με τη Ρωσία. Την ίδια

Διεκδικούν ρόλο στην περιοχή οι ΗΠΑ

Παρά την πολυδιάστατη αντιπαράθεση με τη Ρωσία οι ΗΠΑ προσεγγίζουν με ικανοποίηση και συγκρατημένη αισιοδοξία τη νέα ρωσοτουρκική συμφωνία. Και αυτό διότι, με την ανακωχή στο Ιντλίμπ, από τη μία απομακρύνεται, τουλάχιστον για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από τον ορίζοντα ο κίνδυνος της ρωσοτουρκικής αντιπαράθεσης και από την άλλη οι ΗΠΑ αποκτούν πολύτιμο χρόνο για να σχεδιάσουν τις επόμενες κινήσεις τους στην περιοχή.

Στην Ουάσινγκτον ακούστηκαν φωνές που πρότειναν τη στρατιωτική υποστήριξη της Τουρκίας στον πόλεμο του Ιντλίμπ, με το σκεπτικό ότι το τελευταίο προπύργιο των ανταρτών στη Συρία δεν πρέπει να χαθεί σε περίπτωση που οι ΗΠΑ επιθυμούν να εξασφαλίσουν ρόλο στο μέλλον στην περιοχή και να κατοχυρώσουν τα συμφέρόντά τους στην ευρύτερη περιοχή. Ο Φρέντερικ Τ. Χοφ, πρώην μέλος της αμερικανικής αποστολής για την κρίση της Συρίας και νυν αναλυτής του «Atlantic Council», εισηγήθηκε την παροχή αμερικανικής στρατιωτικής υποστήριξης στην Τουρκία στον πόλεμο του Ιντλίμπ. Ο κ. Χοφ άσκησε κριτική στην αμερικανική κυβέρνηση με το σκεπτικό ότι η απομόνωση της Τουρκίας στον πόλεμο του Ιντλίμπ δεν εξυπηρετεί τα αμερικανικά και δυτικά συμφέροντα

στην ευρύτερη περιοχή. Σύμφωνα με τον Αμερικάνο αναλυτή οι νέες απώλειες της Τουρκίας στο Ιντλίμπ θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί εάν οι ΗΠΑ κατανούσαν τη σοβαρότητα της όλης κατάστασης και παρείχαν αεροπορική κάλυψη και υποστήριξη στις επιχειρήσεις του τουρκικού στρατού στο βόρειο τμήμα της Συρίας.

Στο παρασκήνιο, η Τουρκία εξακολουθούσε να ζητάει απεγνωσμένα την υποστήριξη της Δύσης έναντι της εναέριας υπεροχής της Ρωσίας και των συμμάχων της στο πολεμικό πεδίο της Συρίας. Όπως επεσήμαναν στην Κ καλά ενημερωμένες τουρκικές πηγές, σε γενικές γραμμές, όλες οι τελευταίες πληροφορίες δείχνουν ότι η ηγεσία του Ντόναλντ Τραμπ τάσσεται υπέρ της συνεργασίας με την Τουρκία στην κρίση της Συρίας και την κατοχύρωση των αμερικανικών στόχων και συμφερόντων στα πεδία της καταπολέμησης -διπλωματικής και στρατιωτικής- της Ρωσίας, του Ιράν, των τζιχαντιστών και φυσικά τον έλεγχο των ενεργειακών πηγών της περιοχής.

«Με τη ρωσοτουρκική εκεχειρία οι ΗΠΑ απελευθερώνουν τον εαυτό τους, τουλάχιστον για ένα χρονικό διάστημα, από την υποχρέωση της στρατιωτικής υποστήριξης της Τουρκίας και συνεπώς της άμεσης εμπλοκής στην κρίση του Ιντλίμπ, κάτι που δεν επιθυμεί το αμε-

ρικανικό Πεντάγωνο», σημειώνει τουρκική πηγή. Σύμφωνα με την πηγή της «Κ», η ρωσοτουρκική συμφωνία εξυπηρετεί τα αμερικανικά συμφέροντα για δύο βασικούς λόγους. Πρώτον, παραμένει στο χέρι της Τουρκίας και των ανταρτών ένα κομμάτι του Ιντλίμπ. Δεύτερον, καθυστερεί η τελική συζήτηση του κλεισίματος του κεφαλαίου του εμφυλίου πολέμου της Συρίας. Με αυτόν τον τρόπο, οι ΗΠΑ έχουν την ευκαιρία να αναθεωρήσουν την όλη κατάσταση μέχρι της αμερικανικές προεδρικές εκλογές και να δημιουργήσουν νέα σχέδια δράσης για την αναχαίτιση της δυναμικής της Ρωσίας και κυρίως του Ιράν στην περιοχή. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι λίγα εικοσιτετράωρα πριν από τη νέα ρωσοτουρκική συμφωνία το αμερικανικό think tank «International Crisis Group» έριξε στο τραπέζι την ιδέα της κατάπαυσης του πυρός στο Ιντλίμπ και των κοινών ρωσοτουρκικών περιπολιών στην περιοχή. «Στο τέλος ιστορικής εβδομάδας Ρωσία και ΗΠΑ μετρούν κέρδη, εστιάζουν σε νέα σχέδια για την προβολή των συμφερόντων τους, και εμείς οπισθοχωρούμε και αρχίζουμε να προβληματιζόμαστε για το ό,τι μπορεί να διασωθεί στην μεγάλη πυρκαγιά της Συρίας», σημείωναν με πικρία και προβληματισμό την Παρασκευή πηγές της «Κ».

ΑΡΘΡΟ / Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΟΛΩΜΟΥ**

Ανιση η μεταχείριση μεταξύ εκ πατρογονίας και εκ μητρογονίας

Οι γυναίκες, όσα και να καταφέρουν, πάντα θα έχουν να παλέψουν για κάτι παραπάνω. Υπάρχει, ένας άγραφος άδικος «κανόνας», τον οποίο επέβαλαν τα στερεότυπα της κοινωνίας μας από τα βάθη των αιώνων. Οι γυναίκες πρέπει να προσπαθήσουν σκληρά για τα αυτονόητα, πρέπει να βγουν στους δρόμους να φωνάξουν για όλα όσα θα έπρεπε ήδη να είναι κεκτημένα τους, χωρίς επιείκειη, χωρίς παραχωρήσεις και πολλές φορές χωρίς τον ελάχιστο σεβασμό. Δυστυχώς, μάχονται καθημερινά και σε όλες τις πλευρές της ζωής τους, να αποδείξουν ότι είναι ίσες με τους άνδρες, ότι το φύλο δεν είναι κριτήριο ανισότητας.

Στα τέλη του 19ου αιώνα, οι γυναίκες ξεκίνησαν τις προσπάθειες για αλλαγή των νομοθεσιών ψήφου, δημιουργώντας εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς ώστε να τους επιτραπεί να ψηφίσουν, καθώς και να διεκδικήσουν τα ισότιμα πολιτικά δικαιώματα των γυναικών. Χρειάστηκαν, λοιπόν, δεκαετίες έντονων γυναικείων αγώνων για να μπορέσουν οι γυναίκες να απο-

κτίσουν δικαίωμα ψήφου και να εξασφαλίσουν πλήρη κατοχύρωση των πολιτικών τους δικαιωμάτων. Κι όμως, υπάρχουν ακόμα «κοινωνίες δικαίου», όπως η δική μας, όπου οι άντρες υπερτερούν όσον αφορά τα πολιτικά δικαιώματα.

Ένα τέτοιο παράδειγμα φάνηκε με τα γεγονότα του 1974 που έφερε ξεριζωμό, πολιτικές ταραχές και κοινωνικές ανακατατάξεις στην πατρίδα μας. Δημιούργησε νέα δεδομένα, νέες έννοιες, νέες ανάγκες στον κυπριακό λαό τις οποίες βέβαια ο λαός δεν χώνεψε και δεν συνήθισε ποτέ, και πολύ καλά έκανε. Παρά την τόση δυστυχία και τόσα προβλήματα, ο προσφυγικός κόσμος και δη οι γυναίκες δεν προστατεύτηκαν όπως θα έπρεπε από τις εκάστοτε κυβερνήσεις. Δεν τις γλυτώσαμε από διακρίσεις. Δεν καταφέραμε να εξυψώσουμε τις γυναίκες μας όπως τους αξίζει και όπως τους αξίζει. Θυσίασαν παιδιά, έχασαν περιουσίες, στερήθηκαν συζύγους, το μέλλον τους, κι εμείς, αντί να πασχίζουμε για να τους παραχωρούνται περισσότερα δικαιώματα, παρακολουθούμε ατάραχοι να τους στερούνται τα βα-

Ποιους συμφέρει και ποιους βολεύει ο υφιστάμενος περιορισμός; Ως πόσο, ως κοινωνία, θα ανεχόμαστε τον περιορισμό βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

σικά. Τι κι αν πέρασαν 46 χρόνια, οι εκ μητρογονίας πρόσφυγες δεν έχουν δικαίωμα ψήφου στους κατεχόμενους δήμους και κοινότητες τους. Πρόκειται για μια δυσμενή διάκριση λόγω φύλου που είναι ξεκάθαρο ότι δεν έχει πλέον αντικειμενική ή εύλογη δικαιολογία και ούτε ποτέ εξυπνήθηκε οποιοδήποτε σκοπό που κατ' αναλογία θα μπορούσε να αντισταθμίσει την εν λόγω διάκριση. Η διαφορετική μεταχείριση των γυναικών προσφύγων οφειλόταν αποκλειστικά στις παραδόσεις και τις επικρατούσες κοινωνικές συμπεριφορές, που πήγαιζαν από τον πρωτεύοντα ρόλο του άνδρα και τον δευτερεύοντα ρόλο της γυναίκας

στην κυπριακή οικογένεια τη συγκεκριμένη περίοδο, το 1974. Από τότε, πολλές αποφάσεις, εγκύκλιοι και διατάξεις της τότε κυβέρνησης, οι οποίες αφορούσαν σε «εκτοπισθέντες» και προσφυγικές ταυτότητες, υπήρξαν καθοριστικά στοιχεία στον μετέπειτα ενταφιασμό των δικαιωμάτων των Κύπριων γυναικών προσφύγων.

Με εγκύκλιο του διευθυντή της Υπηρεσίας Μέριμνας και Αποκατάστασης (10.9.1975), αποφασίσθηκε ότι «όταν γυναίκα πρόσφυγας παντρεύεται μη πρόσφυγα, τότε ούτε ο σύζυγος, ούτε τα τέκνα τους θα μπορούν να εγγραφούν ή να θεωρηθούν ως εκτοπισθέντες ενώ όταν άνδρας πρόσφυγας νυμφεύεται μη πρόσφυγα, τότε η μη εκτοπισθείσα σύζυγος θα εγγραφεται στην προσφυγική ταυτότητα του συζύγου, όπως και τα τέκνα του».

Περαιτέρω, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (19.4.1995), αποφασίσθηκε ότι «ο όρος 'εκτοπισθείς' δεν θα πρέπει να επεκταθεί στα τέκνα των οποίων η μητέρα είναι εκτοπισθείσα ενώ ο πατέρας όχι, με την αιτιολογία

ότι θα υπάρξει διαφοροποίηση στα ποσοστά των εκτοπισθέντων, φτάνοντας το 80% του πληθυσμού της Κύπρου, κάτι το οποίο θα αύξανε δυσανάλογα τον πραγματικό αριθμό εκλογέων των κατεχομένων εκλογικών περιφερειών».

Το 2013, με την ψήφιση του «Περί Αρχείου Πληθυσμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμου 174(Ι)/2013», αναγνωρίστηκε και αποδόθηκε, εν μέρει, η προσφυγική ιδιότητα του εκ μητρογονίας πρόσφυγα αλλά αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς κρατικής παροχής ή άλλου ωφελήματος. Το δικαίωμα ψήφου των εκ μητρογονίας έμεινε για ακόμα μία φορά ανέγγιχτο. Ποιους συμφέρει και ποιους βολεύει ο υφιστάμενος περιορισμός; Ως πόσο, ως κοινωνία, θα ανεχόμαστε τον περιορισμό βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την άνιση μεταχείριση εις βάρος των εκ μητρογονίας προσφύγων; Ωσπου να ξεχαστεί η προσφυγιά, να μην υπάρχουν πρόσφυγες, να λησμονηθεί η κατοχή και να τους παραδώσουμε την μισή μας Κύπρο;

Η απελευθέρωση και η επιστροφή δεν μπορούν να παραμένουν

μόνο συνθήματα για τις πορείες ή τους πολιτικούς λόγους, όπως ούτε και το δικαίωμα της ισότητας ανδρών και γυναικών το οποίο κατά τ' άλλα επιβάλλεται στο Συνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας και στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

Οφείλει το κράτος να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να επεκτείνεται το δικαίωμα ψήφου και στους εκ μητρογονίας πρόσφυγες, ώστε τα παιδιά των γυναικών προσφύγων να έχουν τα ίδια δικαιώματα με αυτά των αντρών προσφύγων. Να τους δοθεί η δυνατότητα να επιλέξουν τουλάχιστον αν θέλουν να είναι πρόσφυγες εκλογείς. Να μπορούν να εκλέξουν τα άτομα που θα τους εκπροσωπώσουν, προσπίζοντας τα δικαιώματά τους, δείχνοντας τους ακούραστα το δρόμο για επιστροφή. Διαφορετικά, ας βγούμε σ' αναζήτηση πατρίδας...

Ο κ. Γιώργος Σολωμού είναι μέλος της Γραμματείας Εκτελεστικού του Δημοκρατικού Κόμματος.

Είναι η ώρα των γυναικών... να κυβερνήσουν!

Ψωμί και αλάτι...

Η επίσκεψη του γ.γ. του ΚΚΕ Δημήτρη Κουτσούμπα σηματοδοτεί την επιστροφή στην κανονικότητα σε ό,τι αφορά τις σχέσεις με το ΑΚΕΛ. Επίσκεψη που αποκτά ιδιαίτερη αξία αν ληφθούν υπόψη, όχι τόσο μακρινές, απόψεις «κύκλων» του Περισσού πως το ΑΚΕΛ έχει πάρει «διαζύγιο» από τη μαρξιστική-λενινιστική θεωρία και έχει μεταλλαχθεί ιδεολογικά». Αν κρίνω από τη γλώσσα του σώματος, οι δύο ηγέτες της αριστεράς φαίνεται να αφήνουν πίσω μια «δυσκολη» περίοδο στις σχέσεις των δύο κομμάτων. Αυτό που έχει αξία και δεν έχει διευκρινιστεί είναι αν το ΚΚΕ συνεχίζει να θεωρεί λανθασμένη τη λύση της δικαιοσυτικής, διζωνικής ομοσπονδίας που προκάλεσε τα αγκάθια στις σχέσεις Περισσού με Εξέκια Παπαϊωάννου. Γιατί τα γραπτά μένουν όπως και οι επιστολές. Απορία: Ο σύντροφος Κουτσούμπας έθεσε στον σύντροφο Κυπριανού τα κολλητικά του ΑΚΕΛ με τους Συριζαίους;

• • • • •

Τα κατάφεραν

Δεήθηκε η Ένωση Συντακτών Κύπρου να εκδώσει μια ανακοίνωση κατά του γενικού ελεγκτή της Δημοκρατίας, για τις επιθέσεις του κατά δημοσιογράφων με αφορμή τα σχόλια του για δημοσιογράφους του ΡΙΚ. Αυτό που μου άρεσε περισσότερο ήταν το φραστικό σβουβάρ βιβρ της ΕΣΚ. Με το γάντι, μπας και στεναχωρήσει τον εκπρόσωπο των απανταχού αδικημένων. Στην ΕΣΚ πρέπει να κατανοήσουν πως δεν εκπροσωπούν τον γενικό ελεγκτή, αλλά τους δημοσιογράφους, άσχετα εάν είναι γραμμένοι ή όχι στα μπτρώα της. Οι εκφράσεις όλο ευγένεια και χάρη που αποσκοπούν; Για να μη θεωρηθεί πως το εκφραστικό όργανο των δημοσιογράφων συγκρούεται με τους θεσμούς; Συνάδελφοι ο ρόλος του ελεγκτή είναι άλλος και της ΕΣΚ διαφορετικός.

• • • • •

Οι κάμερες

Μου το έλεγε αξιωματικός της Ε.Φ. και αφορά τους ελέγχους της πράσινης γραμμής. «Γνωρίζουν εδώ και πολλά χρόνια πως αποτελεσματική περιφρούρηση της γραμμής αντιπαράταξης χωρίς ηλεκτρονικά μάτια δεν γίνεται». Κάποιοι μέσα στην Εθνική Φρουρά φρόντισαν να σαμπωτάρουν την όποια προσπάθεια έγινε για να τοποθετηθούν κάμερες, στην πράσινη γραμμή. Μάλιστα σε μια περίπτωση, στα πάνω δώματα του ΓΕΕΦ, συγκεκριμένος αξιωματικός κόντευε να χαρακτηριστεί κλέφτης επειδή τόλμησε να ενδιαφερθεί να τοποθετηθούν

Στον πόνο αντέχουν πολύ περισσότερο από τους άνδρες. Έχουν υπομονή τη διπλάσια των ανδρών και σοβαρότητα αποδεδειγμένα μεγαλύτερη. Γιατί λοιπόν να δοκιμάζουμε την τύχη μας και να τρώμε το κεφάλι μας με τους άνδρες κυβερνήτες;

αυτές οι περιβόητες κάμερες, που τις ακούω από τότε που ήμουν νιος και γέραςα. Ο Σάββας Αγγελίδης εμφανίζεται αποφασισμένος να βάλει ένα τέλος. Θα τα καταφέρει, με τα κατάλοιπα μιας εποχής που συνεχίζει να υπάρχει;

• • • • •

Περί αλληλεγγύης

Από τότε που εμφανίσθηκε ο κορωνοϊός στην Ευρώπη στις Συνόδους οι υπουργοί αντί χειραψίας χαιρετούν ο ένας τον άλλον με αγκωνιές. Στην έκτακτη Σύνοδο των Υπουργών Υγείας, ο δικό μας με τον Βασίλη Κικιλια, προφανώς για να τρολάρουν τους υπολοίπους, θεάθηκαν σε τηλεοπτικά πλάνα, αντί τις καθιερωμένες τόκας να ανταλλάσσουν αγκωνιές. Μετά τις δόσεις χιούμορ για χάρη του τηλεοπτικού φακού, επανήλθε η κανονικότητα. Δύο χώρες από τους μεγάλους της Ε.Ε., τους επανάφεραν στην τάξη γυρίζοντας την πλάτη τους, στις χώρες που

ζήτησαν βοήθεια σε ιατρικά αναλώσιμα. Ανάμεσά τους και η Κύπρος. Μία από τις χώρες αυτές ήταν η Γερμανία. Και ύστερα περιμένουμε ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, σε σοβαρότερα ζητήματα. Εδώ ανήθηκαν να δώσουν γάντια και μάσκες θα σταθούν απέναντι στον Ερντογάν; Κάποιες χώρες το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι να μη δουν ρακένδυτους μετανάστες στα σύνορά τους.

• • • • •

Τα οδοφράγματα

Το προσωρινό κλείσιμο τεσσάρων οδοφραγμάτων δεν προσφέρεται για κομματική εκμετάλλευση και αντιπολίτευση στην κυβέρνηση. Τα όσα συνέβησαν στη Λήδρα αφορούν τον όχλο και όχι μια υπεύθυνη πολιτική ηγεσία. Αν το ΑΚΕΛ είχε πληροφορίες ότι πίσω από την απόφαση κρύβονται άλλοι λόγοι το κόμμα έπρεπε να βγει ανοικτά και να τους αναφέρει και να δώσει στοιχεία. Διαφορετικά με μισόλογα και υπονοούμενα

κινδυνεύεις να κατηγορηθείς γι' αυτό που καταδικάζεις. Τον λαϊκισμό. Πάντως εντός Εθνικού Συμβουλίου, οι πληροφορίες επιμένουν πως τα περισσότερα κόμματα με τον ένα ή άλλο τρόπο δεν αντέδρασαν.

• • • • •

Χαμένοι...

Για τα όσα διαδραματίσθηκαν, το προπερασμένο Σάββατο στο οδόφραγμα της οδού Λήδρας, υπάρχουν έντονες απόψεις και από τη μια και την άλλη πλευρά. Αυτό που προκαλεί θλίψη, χωρίς να στιγματίζει όσους επιθυμούν οδοφράγματα ανοικτά, είναι η συμπεριφορά απέναντι στον εθνοφρουρό. Σε κάποιες άλλες εποχές, που προφανώς έχουν σβηστεί από τη μνήμη, κάποιοι εθνοφρουροί άφησαν την τελευταία τους πνοή, μερικά μέτρα μακριά από το οδόφραγμα της οδού Λήδρας, εν ώρα υπηρεσίας. Σήμερα, κάποιοι ανάμεσά μας έφθασαν στο σημείο να προηπληκίζουν εθνοφρουρό που ήταν

Ο ΗΡΩΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ

Ο γ.γ. του ΑΚΕΛ έδωσε μαθήματα φιλοξενίας στον σύντροφό του γ.γ. του ΚΚΕ παρά τον εξάψαλμο του Περισσού για το πόσο μαρξιστικό κόμμα είναι το ΑΚΕΛ.

και πάλι εν ώρα υπηρεσίας. Δεν μπορώ να απαντήσω με σιγουριά αν ξεκολλήσαμε από τον πάτο της κρίσης, αυτό που μπορώ να πω με βεβαιότητα είναι πως από πλευρά αξιών ακόμα ψάχνουμε πάτο.

• • • • •

Φάουλ των Τ/κ

Τα παράπονα του Τ/κ ηγέτη για το κλείσιμο των οδοφραγμάτων, κάθε τόσο και λιγάκι εκθέτουν τον ίδιο. Τι έπρεπε δηλαδή να κάνει η Κυπριακή Δημοκρατία, μπροστά στην κατάσταση που έχει δημιουργηθεί με τον κορωνοϊό; Όταν μάλιστα η τ/κ πλευρά δεν δείχνει εμπιστοσύνη ούτε στα προφανή. Δεν ακούσαμε τον κ. Ακιντζί να εξηγήσει ποιος ήταν ο λόγος, αποστολής δειγμάτων ύποπτων περιστατικών στην Άγκυρα, τη στιγμή που το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής είχε προσφερθεί να δέχεται δείγματα από την τ/κ κοινότητα και είχε γίνει αποδεκτό στο Λήδρα Πάλλας; Η επιστημονική αρτιότητα του Ινστιτούτου δεν αμφισβητείται σε καμία περίπτωση. Ας μην παραπονεϊάται κάθε τόσο και λιγάκι ο κ. Ακιντζί. Οι ίδιοι ευθύνονται για τους περιεργούς συμπεριρμούς που ενδεχομένως προκαλούνται ότι ίσως να ήθελαν να κρύψουν κάτι και τα έστειλαν στους «δικούς τους».

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Εδώ, ο Χριστός δεν σώζει

Του **ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ**

«**Jesus saves**», λέει το αυτοκόλλητο που βάζει στο αυτοκίνητό του – συνήθως στον προφυλακτήρα– ο τυπικός «αναγεννημένος» χριστιανός στις ΗΠΑ. Αφού του όμως διαπιστώθηκε ότι οι 21 από τους 24 Ελληνες τουρίστες που επέστρεψαν από τους Αγίους Τόπους βρέθηκαν θετικοί στον κορωνοϊό, μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα ότι ο Χριστός δεν σώζει από τον κορωνοϊό. Στο κάτω κάτω, στους Αγίους Τόπους είχαν πάει αυτοί οι άνθρωποι, όχι σε ένα οποιοδήποτε μοναστήρι της επαρχίας! Υποτίθεται λοιπόν ότι είχαν προμηθευθεί τον υψηλότερο βαθμό θείκης προστασίας. Πλην όμως!...

Προκαλεί τουλάχιστον αμηχανία η προσπάθεια του κρατικού μηχανισμού, της κυβέρνησης, αλλά και των επιστημονικών σωμάτων, να αποφεύγουν το ερώτημα της μεταδοτικότητας του ιού μέσω της θείας κοινωνίας στις εκκλησίες. Συμβαίνει αυτό, επειδή προφανώς δεν θέλουν να δυσαρεστήσουν την Εκκλησία, της οποίας η επιρροή δεν είναι μόνον πολιτική, αλλά εκτείνεται βαθιά και στο ιατρικό επάγγελμα. Όταν, όμως, Αρχές και ειδικοί προειδοποιούν ότι ο ιός μεταδίδεται από το σώλιο, πόσο ειδικός χρειάζεται να είσαι για να αντιληφθείς τον κίνδυνο μετάδοσης από τη θεία κοινωνία; «Δεν έχει αποδειχθεί». Ήταν η απάντηση που άκουσα να δίνει ένας (ευλαβέστατος) γιατρός, όταν του ετέθη το ίδιο ερώτημα σε συνέντευξη. Μα, χρειάζεται να αποδειχθεί;

Όταν κοτζάμ Πατούλης ζητεί από τις Αρχές να εξετάσουν «την αναστολή της λειτουργίας σχολικών μονάδων και πανεπιστημίων», όταν αυτό συμβαίνει ήδη σε τρεις νο-

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

μούς (Ζάκυνθο, Ηλεία, Αχαΐα), όπου κλείνουν κινηματογράφοι και απαγορεύονται δημόσιες συναθροίσεις, δεν είναι τουλάχιστον υποκριτικό να τηρείται αυτή η αιδήμων σιωπή για τη θεία κοινωνία και να εξαιρείται η Εκκλησία από τα προληπτικά μέτρα; Το θέμα αναδεικνύει ο ΣΥΡΙΖΑ και μάλιστα διά του αρχηγού του, αλλά σε αυτή τη μία περίπτωση έχει δίκιο. Πώς να το κάνουμε; Ακόμη και ένα χαλασμένο ρολόι δύο φορές τη μέρα θα δείχνει την ώρα σωστά.

Είναι δεδομένο το χρέος της κυβέρνησης απέναντι στους ανθρώπους που η ίδια η Εκκλησία δεν θέλει να προστατεύσει (δεν πιστεύει, ακριβέστερα, ότι πρέπει να τους προστατεύσει). Αν όχι για οποιονδήποτε άλλο λόγο, επειδή το συγκεκριμένο τμήμα του πληθυσμού είναι το πιο ευάλωτο και με τα μεγαλύτερα ποσοστά θνησιμότητας από τον ιό. Είναι γελοίο πια εν έτει 2020 να φοβόμαστε να αμφισβητήσουμε την αυθεντία της θρησκείας, όταν από την άλλη πλευρά σταθμίζεται

το αγαθό της ίδιας της ζωής. Ας έλθει η κυβέρνηση σε μια συνεννόηση με την Εκκλησία. Λύσεις υπάρχουν σωρό. Θα μπορούσαν, φέρ' ειπείν, οι εκκλησιαζόμενοι να φέρουν μαζί τους το δικό τους κουτάλακι από το σπίτι. Ακόμη καλύτερο, είμαι βέβαιος ότι η Εκκλησία θα λατρέψει την ιδέα: να αγοράζουν μιας χρήσεως κουταλάκια από την Εκκλησία! Ευλογημένα κουταλάκια, που θα μπορούν να τα κρατούν μετά στο σπίτι. Και -γιατί όχι;- θα μπορούσαν να φτιαχτούν και πολύ

ωραίες συλλογές από αυτά.

Αν η κυβέρνηση αγνοήσει αυτή την υποχρέωσή της, επειδή σιωπηρά παραχωρεί την προτεραιότητα στην Εκκλησία, τότε ολόκληρη η προσπάθεια, που μέχρι τώρα έχει εξελιχθεί πολύ καλά για τα δεδομένα της ελληνικής πραγματικότητας, τινάζεται στον αέρα. Πολύ απλά, παύει να έχει νόημα. Ετσι, όμως, δικαιώνονται εντέλει τα πλήθη στην Πάτρα, που αγνόησαν την απαγόρευση των καρναβαλικών εκδηλώσεων. Στη

στάση αυτού του πλήθους, βρίσκουμε τα χειρότερα στοιχεία του χαρακτήρα μας: απόλυτη αδιαφορία στην αρχή, πλήρη πανικός στη συνέχεια. Ας μην τους κακιώσουμε όμως, γιατί αυτοί κέρδισαν. Το δικό τους πέρασε, εφρόσον το κράτος εκχωρεί τη θέση του στην Εκκλησία για ένα θέμα δημόσιας υγείας.

Πρόβλημα!

Επειτα από τόσο καιρό και μετά τα όσα έχω ακούσει, νομίζω έφθασε η ώρα να το πω: Πολύ φοβάμαι ότι όσο θαυμάσιες και λαμπρές είναι οι σπουδές της υφυπουργού Δόμνας Μιχαηλίδου, τόσο απαίσιοι είναι οι τρόποι της και ο τρόπος που διοικεί. Η πλευρά της αυτή εκδηλώνεται ιδιαίτερα έναντι της νέας διοίκησης του ΕΚΚΑ (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης: συντονίζει την παροχή κοινωνικής πρόνοιας σε κοινωνικές ομάδες που βρίσκονται σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης). Ο επικεφαλής του ΕΚΚΑ είναι ένα αξιόλογος, αυτοδημιούργητος, νέος άνθρωπος και πλαισιώνεται από ένα σοβαρό Δ.Σ. Ωστόσο, η επιλογή του συγκεκριμένου προσώπου δεν ήταν της αρεσκείας της κ. Μιχαηλίδου, εξ ου και ο πόλεμος εναντίον του. Γιατί δεν ξέρω πώς αλλιώς να το πω, αν όχι πόλεμο, όταν η κ. Μιχαηλίδου καλεί επειγόντως στο γραφείο της τον πρόεδρο του ΕΚΚΑ, με συνεργάτιδά του, μόνο και μόνο για να τον αφήσει να περιμένει στον προθάλαμο, χωρίς ποτέ να τον συναντήσει, όσο εκείνη μιλάει με τη συνεργάτιδά του. Εκτός δηλαδή αν είναι ερωτευμένη μαζί του και του κάνει τέτοια καψόνια! Δεν ξέρω κι εγώ τι να πω...

ΦΑΛΗΡΕΥΣ
kassimatis@kathimerini.gr

ΑΚΑΡΙΑΙΑ / Της ΕΛΕΝΗΣ ΞΕΝΟΥ

Είμαστε μόνο για τα καρναβάλια;

Ας δεκτούμε ότι η κυβέρνηση το εννοεί, ότι δεν έκλεισε τα τέσσερα οδοφράγματα για πολιτικούς λόγους αλλά για λόγους υγείας. Και ότι η πρόθεση ήταν καθαρά για προστασία του συνόλου του πληθυσμού και όχι οποιοδήποτε άλλο «σκοτεινό» κίνητρο. Ακόμη κι αν δεκτούμε αυτή την επίσημη εκδοχή, η εν λόγω απόφαση δεν παύει από του να προκαλεί ερωτηματικά ως προς τον τρόπο σκέψης της κυβέρνησης. Με κυριότερο αν όντως αυτή η κυβέρνηση εξακολουθεί να έχει επαφή με την πραγματικότητα. Διότι δεν είναι δυνατόν κανείς εκεί πάνω στα ψηλά τα δώματα να μη σκέφτηκε πώς είναι αδύνατον μια τέτοια απόφαση να μην έχει πολιτικά παρατράγουδα.

Και ακριβώς επειδή είναι φύσει αδύνατον να μην έχει πολιτικά παρατράγουδα, είναι αδιανόητο κανείς εκεί πάνω στα ψηλά τα δώματα να μην είχε την πολιτική διορατικότητα να προβλέψει την επερχόμενη όξυνση του πολιτικού κλίματος. Και αφού την προβλέψει, να διαθέτει την πολιτική δεινότητα να τη ζυγίζει ώστε να ιεραρχήσει τι είναι πιο σημαντικό για την «προστασία» μας στην παρούσα κρίσιμη φάση. Και αφού το ζυγίσει, να έχει τα πολιτικά κότσια να διακρίνει ότι στην παρούσα φάση όντως πρόκειται η προστασία του συνόλου, όχι όμως από τον κορωνοϊό, αλλά από τους πολύ πιο επικίνδυνους «ιούς», όπως του δικασμού, του ψευδο-πατριωτισμού και όλους τους παρόμοιους που ευθύνονται για τον χρόνιο πολιτικό αλλοθωρισμό μας. Διότι από την στιγμή που η νεκρή ζώνη έχει ένα σωρό «τρύπες» και ο έλεγχός της είναι ως εκ τούτου ελλιπής, το να κλείσουμε τέσσερα οδοφράγματα δεν μπορεί να αποτελέσει επαρκή μέτρο προστασίας για την υγεία μας. Άρα το μόνο που πετυχαίνει μια τέτοια απόφαση είναι να δώσει λαβή στην αντιπολίτευση να την εκμεταλλευτεί πολιτικά και δικαστικά και συνάμα σοβαρές ενδείξεις στον κόσμο ότι η κυβέρνησή μας δεν τα 'χει πλέον τετρακόσια.

Διότι αν τα είχε, θα είχε και την δεινότητα να αντιληφθεί ότι μια τέτοια απόφαση προκαλεί πολύ περισσότερα προβλήματα και ανησυχία παρά καθουσυχασμό. Με κυριότερη την ανησυχία στο κατά πόσο η κυβέρνηση ξέρει τι της γίνεται σε μια τόσο κρίσιμη φάση. Και αν δεν ξέρει τι της γίνεται, τότε ούτε από τον κορωνοϊό μπορεί να μας προστατεύσει αλλά ούτε και από όλους τους υπόλοιπους «ιούς» που μας απειλούν.

Τι περίμενε η κυβέρνηση; Ότι η απόφασή της να κλείσει τα οδοφράγματα δεν θα τύχανε πολιτικές εκμετάλλευσης από την αντιπολίτευση και μάλιστα σ' αυτό το χειρίστο βαθμό στο οποίο την πράττει το ΑΚΕΔ; Τι περίμενε η κυβέρνηση; Ότι δεν θα περνούσε από το μυαλό της κοινής γνώμη ότι με την εν λόγω απόφαση ταυτίζει τις θέσεις της με αυτές του ΕΛΑΜ; Τι περίμενε η κυβέρνηση;

Ότι ο σκεπτιζόμενος πολίτης δεν θα υποψιαζόταν άλλα κίνητρα δεδομένου ότι η επίσημη δικαιολογία περί υγείας μοιάζει ανδαφική; Κι αν τα περίμενε όλα αυτά η κυβέρνηση γιατί το έπραξε; Κι αν δεν τα περίμενε πόσο σοβαρή μπορεί να θεωρείται; Κι αν όλα αυτά τα ερωτηματικά τα οποία η ίδια η κυβέρνηση πυροδότησε δεν πλήττουν την προστασία του πολίτη, τότε τι μπορεί να την πλήξει κατά την γνώμη της; Αντιλαμβάνεται η κυβέρνηση ότι μια τέτοια απόφαση δημιουργήσει πολύ πιο σοβαρές επικινδυνότητες στην παρούσα φάση, από αυτή του κορωνοϊού; Κι αν δεν το αντιλαμβάνεται τότε πού να πάμε να σταθούμε όλοι εμείς οι δύσμοιροι σκεπτιζόμενοι πολίτες;

Αλλά τι λέω... Ψιλά γράμματα όλα αυτά για την κυβέρνηση μας αφού η διορατικότητά της φτάνει μόνο μέχρι τα καρναβάλια. Στο ίδιο το Υπουργικό κρίθηκε πως είναι πιο σημαντικό να μην ακυρωθούν τα καρναβάλια από το να κλείσουν τα οδοφράγματα. Διότι σύμφωνα με το σκεπτικό των κυβερνώντων μας η ακύρωση των καρναβαλιών θα προκαλούσε περισσότερη ανησυχία...

Ίσως αυτά να είναι η μόνη εξήγηση. Πως τελικά είμαστε μόνο για τα καρναβάλια και αν πράγματι τέτοιοι είμαστε, τότε τέτοια κυβέρνηση μας αξίζει.

elenixenou11@gmail.com

Γυναίκες του φεμινιστικού κινήματος της Κολομβίας παρουσιάζουν περφόμανς στην πόλη Μεντελίν, στο πλαίσιο των εορτασμών για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας.

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

Ο υβριδικός πόλεμος της Τουρκίας και τα οδοφράγματα

Τα επεισόδια που σημειώθηκαν στην οδό Λήδρας, μετά την κυβερνητική απόφαση για κλείσιμο μερικών οδοφραγμάτων για λόγους δημόσιας υγείας, είναι ενδεικτικά ενός δικαστικού κλίματος που υφίσταται σήμερα στην κοινωνία σε σχέση με το Κυπριακό και άλλα συναφή ζητήματα. Ακόμα όμως και πριν την εμφάνιση του κορωνοϊού υπήρχε το αίτημα για κλείσιμο των οδοφραγμάτων από μερίδα του πληθυσμού. Και τούτο ως αποτέλεσμα πολλών παραγόντων, όπως, μεταξύ άλλων: του γεγονότος ότι η ελεύθερη Κύπρος υφίσταται ένα υβριδικό πόλεμο από την Τουρκία με τη διοχέτευση παράνομων μεταναστών μέσω των κατεχομένων εδαφών, όπου λειτουργεί ένα τουρκικό προτεκτοράτο που κτίσθηκε πάνω στις κλεμμένες ελληνικές περιουσίες. Πέραν τούτου, σημειώνεται ότι οι Τουρκοκύπριοι ενώ νέμονται τις περιουσίες των Ελληνοκυπρίων ταυτόχρονα απολαμβάνουν δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας και της ΕΕ χωρίς υποχρεώσεις.

Εγείρεται επίσης το ερώτημα κατά πόσον είναι λογικό να ενισχύουν οικονομικά οι Ελληνοκύπριοι το κατοχικό καθεστώς. Υπενθυμίζω ότι τον Απρίλιο του 2003, μετά τη μερική άρση των εμποδίων στην ελεύθερη διακίνηση, είχε εκφραστεί η εκτίμηση από διάφορους κύκλους ότι «η επανένωση» και «η κατάρρευση του τείχους του Βερολίνου της Λευκωσίας», όπως ελέγχο, ήταν θέμα χρόνου. Στην πραγματικότητα όμως αυτό που συνέβη ήταν η ουσιαστική ενίσχυση του κατοχικού καθεστώτος. Με τα νέα δεδομένα δεν υπάρχει ουσιαστικό κίνητρο για τους Τουρκοκύπριους για να επιδιώξουν μια διευθέτηση στη βάση ενός πραγματικά έντιμου συμβιβασμού. Υπάρχει και μια μερίδα πολιτών που θεωρεί ότι η λύση του Κυπριακού δεν κατέστη εφικτή μέχρι τώρα εξαιτίας ενεργειών και αποφάσεων του «ελληνοκυπριακού βαθέος κράτους» και του Προέδρου Αναστασιάδη. Μάλιστα θεωρούν ότι στο Κραν Μοντάνα τον Ιούλιο του 2017 είχε χαθεί μια μοναδική ευκαιρία για «λύση και επανένωση». Η πραγματικότητα όμως είναι διαφορετική. Τυχόν λύση στη βάση του υφιστάμενου διαπραγματευτικού κεκτημένου θα παραμερίσει την Κυπριακή Δημοκρατία αντικαθιστώντας την με ένα τρικέφαλο κράτος, στο οποίο καμιά ουσιαστική απόφαση δεν θα λαμβάνεται χωρίς την έγκριση της τουρκοκυπριακής πλευράς. Με τα υφιστάμενα δεδομένα, μια τέτοια εξέλιξη θα οδηγήσει σε μετατροπή της Κύπρου σε τουρκικό προτεκτοράτο και μάλιστα με τη δική μας υπογραφή. Πέραν τούτου είναι αμφίβολο εάν αδύνατο η οικονομική επιβίωση ενός τέτοιου μορφώματος.

Τα οδοφράγματα είναι αποτέλεσμα της τουρκικής κατοχής και όχι των οποιωνδήποτε αποφάσεων του νόμιμου κράτους. Και στη σημερινή συγκυρία, με το υφιστάμενο ανισοζύγιο δυνάμεων, η οποιαδήποτε λύση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας θα έχει ως αποτέλεσμα την εμβάθυνση της κατοχής και τον μη αναστρέψιμο παραμερισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πέραν τούτου οι συνέπειες για τον Κυπριακό Ελληνισμό θα είναι οδυνηρές. Εδώ και καιρό σημειώνω ότι η Τουρκία διεξάγει ένα υβριδικό πόλεμο σε βάρος της Ελλάδας και της Κύπρου. Τα τεκταινόμενα στα ελληνοτουρκικά σύνορα στον Έβρο και σε αρκετά νησιά του Αιγαίου είναι ενδεικτικά της θλιβερής αυτής πραγματικότητας. Η ελληνική κυβέρνηση καθώς και η συντριπτική πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων έχουν κατανοήσει την πραγματικότητα και προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τον τουρκικό υβριδικό πόλεμο. Σημειώνεται συνάφως ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης υποδεικνύει ότι η Τουρκία χρησιμοποιεί τους μετανάστες για να εκβιάσει την ΕΕ. Επιπρόσθετα, η συντριπτική πλειοψηφία των παράνομων μεταναστών εισέρχονται στις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας από την Τουρκία μέσω των κατεχομένων εδαφών. Ενώ η κυβέρνηση έχει διαπιστώσει το μέγεθος του προβλήματος, είναι σημαντικό να αντιληφθούν όλες οι πολιτικές δυνάμεις τις συνέπειες των τουρκικών ενεργειών και να συμβάλουν στην υιοθέτηση μιας αποτελεσματικής εθνικής πολιτικής για την αποτροπή της περαιτέρω επιδείνωσής των. Η Κυπριακή Δημοκρατία νομιμοποιείται να πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα ούτως ώστε, μεταξύ άλλων, να διασφαλίσει την ομαλότητα και την κανονικότητα στην ελεύθερη Κύπρο. Παράλληλα καλείται να έχει μια ολοκληρωμένη πολιτική για όλες τις διαστάσεις του Κυπριακού καθώς και για τα ενεργειακά ζητήματα ώστε να είναι προετοιμασμένη για συνολικές εφ' όλης της ύλης όταν δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες. Εκ των πραγμάτων, η ολιστική προσέγγιση όλων των ζητημάτων αφ' ενός και μια εξελικτική διαδικασία αφ' ετέρου καθίστανται απαραίτητες, αν και όχι επαρκείς, προϋποθέσεις για πρόοδο προς την επίλυση των διαφορών και μια οριστική διευθέτηση του Κυπριακού. Τέλος, μια σωστή πολιτική θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει και ένα αφήγημα για το τι πραγματικά συμβαίνει στην Κύπρο και την ευρύτερη περιοχή. Η διαφώτιση θα πρέπει να αρχίσει από το εσωτερικό μέτωπο.

Ο κ. Ανδρέας Θεοφάνους είναι Πρόεδρος του Κυπριακού Κέντρου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων.

ΑΡΘΡΟ / Του ΚΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Η μεγάλη πρόκληση του Μεταναστευτικού

Οι αστεινέστερες μεταναστευτικές ροές μέσω της Τουρκίας και μέσω κατεχομένων αποτελούν την μεγαλύτερη ίσως πρόκληση που αντιμετωπίζει αυτή τη στιγμή τόσο η Ελλάδα όσο και η Κύπρος. Οφείλουμε λοιπόν να ψάξουμε για λύσεις, αδιαφορώντας για το γεγονός ότι κάποιοι δίδην προοδευτικοί κύκλοι θα συνεχίσουν να αποδίδουν τάσεις ρατσισμού και ξενοφοβίας σε όσους επιχειρούν να αναδείξουν το ζήτημα.

Το πρόβλημα βεβαίως αφορά ολόκληρη την Ευρώπη. Είναι στις χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης που επιδιώκουν, τελικά, να καταλήξουν οι χιλιάδες μετακινούμενοι. Όμως η Κύπρος και η Ελλάδα βρίσκονται στην πρώτη γραμμή και δέχονται την μεγαλύτερη πίεση.

Πρόκειται για ένα σχετικά καινούργιο πρόβλημα το οποίο συνεχώς εντείνεται. Ενώ, δηλαδή, οι συγκρούσεις και η υποανάπτυξη στις χώρες προέλευσης προϋπήρχαν, το φαινόμενο της μαζικής και ανεξέλεγκτης μετανάστευσης προς την Ευρώπη έλαβε άνευ προηγουμένου διαστάσεις τα τελευταία μόλις χρόνια. Πιθανώς να υπάρχουν διάφοροι λόγοι πίσω από την διόγκωση των μεταναστευτικών ροών. Η αντίληψη όμως ότι πρόκειται βασικά για Σύριους πρόσφυγες που προσπαθούν να γλυτώσουν από την αιματοχυσία στη χώρα τους, δεν είναι ακριβώς ορθή. Υπάρχουν βεβαίως και αρκετοί Σύριοι πρόσφυγες, αλλά οι περισσότεροι μετανάστες προέρχονται από χώρες όπως το Αφγανιστάν, το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές αλλά και αφρικανικές όπως το Καμερούν και το Σουδάν. Στο σύνολο όσων κατάφεραν να περάσουν στην Ελλάδα τις τελευταίες μέρες, μόνο το 4% προέρχεται από την Συρία. Σχεδόν όλοι όμως είναι μουσουλμάνοι, κατά πλειοψηφία νέοι άνδρες, προφανώς ταλαιπωρημένοι, οι οποίοι επιχειρούν να περάσουν σε ευρωπαϊκό έδαφος. Σε πραγματικούς αριθμούς οι περισσότεροι επιχειρούν να το πράξουν περνώντας από την Τουρκία στην Ελλάδα. Η απροκάλυπτη εργαιοποίηση αυτών των ανθρώπων από το καθεστώς Ερντογάν, έχει αναδείξει τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος και ορθά οδήγησε την ελληνική κυβέρνηση στη λήψη αυστηρών μέτρων ελέγχου. Σε σχέση με το μέγεθος του πληθυσμού, όμως, το πρόβλημα στην Κύπρο είναι ακόμη πιο έντονο. Κατ' ακρίβεια σε αναλογία πληθυσμού το πρόβλημα της παράνομης μετανάστευσης στην Κύπρο είναι το μεγαλύτερο στην Ευρώπη. Και όπως ο ίδιος ο Τουρκοκύπριος ηγέτης αναγνώρισε, οι περισσότεροι εξ αυτών περνούν στις ελεύθερες περιοχές μέσω μη-ελεγχόμενων σημείων κατά μήκος της Πράσινης Γραμμής. Μέχρι πρόσφατα, τέτοιες αναφορές στον τόπο μας θεωρούνταν υπερβολικές. Όποιος αναφερόταν στην κατάσταση που άρχισε να διαμορφώνεται στην παλιά Λευκωσία και αλλού, χαρακτηριζόταν ως μισαλλόδοξος και κρυπτορατσιστής. Σήμερα οι ίδιοι άρχισαν να ζητούν και εξηγήσεις από την κυβέρνηση ότι δεν έλαβε έγκαιρα τα μέτρα της. Η λήψη μέτρων είναι, πάντως, επιτακτική. Αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει, ως χώρα, να απορρίψουμε την παρουσία του κάθε ξένου. Αντιθέτως, η νόμιμη και ελεγχόμενη απασχόληση ξένων εργαζομένων είναι καλοδεχούμενη και αναγκαία. Το ίδιο ισχύει και για την παρουσία ξένων φοιτητών και ξένων επενδυτών. Και η χώρα μας πρέπει βεβαίως να αναλάβει από την κυβέρνηση ότι της αναλογεί στην υποδοχή και φιλοξενία πραγματικών προσφύγων που αναζητούν ασφαλές καταφύγιο. Αυτή είναι ανθρωπιστική μας υποχρέωση. Η παρουσία όμως χιλιάδων μουσουλμάνων, που εισέρχονται στις χώρες της Ευρώπης χωρίς άδεια, χωρίς έλεγχο και χωρίς διατυπώσεις θα υπονομεύσει την ενότητα και τη συνοχή της κοινωνίας, θα προκαλέσει αστάκωτο οικονομικό βάρος και θα εγείρει σοβαρό ζήτημα ασφάλειας. Αυτά ισχύουν για κάθε ευρωπαϊκό κράτος και αυτά ισχύουν και στην περίπτωση της Κύπρου. Εκτός των άλλων, η ανεξέλεγκτη μετανάστευση θα εκθρέψει και ακραίες πολιτικές δυνάμεις, με όλα όσα αυτό συνεπάγεται. Εκτός και εάν οι μετριοπαθείς πολιτικές δυνάμεις καταρτήσουν μια αποτελεσματική και αξιόπιστη πολιτική που θα περιορίσει δραστηκά αυτές τις ροές. Εδώ πρέπει να εστιάσουμε. Σε πολιτικές που δεν θα κινούνται ούτε στις γραμμές της φανατικής ακροδεξιάς, αλλά ούτε και στις γραμμές της ανευθυνής αριστεράς που φαντάζεται ένα κόσμο με ανοικτά και ανεξέλεγκτα σύνορα. Και σε ένα κοινό αλλά αποτελεσματικό Ευρωπαϊκό πλαίσιο. Οι αποφασιστικές κινήσεις της ελληνικής κυβέρνησης των τελευταίων ημερών δείχνουν τον δρόμο.

Ο κ. Χάρης Γεωργιάδης είναι αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗ.Υ.

ΒΟΛΕΣ / Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΠΑΡΗ

Κανόνες και διαφάνεια στη Βουλή

Η Βουλή των Αντιπροσώπων για πρώτη φορά στην ιστορία της επιχειρεί με συστηματικό τρόπο να καθορίσει κώδικα αρχών και κανόνες δεοντολογίας και διαφάνειας για τους βουλευτές. Το εγχείρημα αποτελεί υποχρέωση όχι μόνο από τις συστάσεις της επιτροπής GRECO του Συμβουλίου της Ευρώπης, αλλά αποτελεί και επιθυμία του προέδρου της Βουλής Δημήτρη Συλλούρη και όλων των κομμάτων. Διότι αν υπάρχουν ξεκάθαροι κανόνες διαφάνειας, οι οποίοι θα ενισχύουν τους δημοκρατικούς θεσμούς και την αξιοπιστία των πολιτών προς τη νομοθετική εξουσία. Οι δημοσκοπήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και η εικόνα των πολιτών για τους πολιτικούς, δεν είναι και ιδιαίτερως κολακευτική. Ο κώδικας αναμένεται να δώσει μια τεράστια ώθηση για τη βελτίωση της

εικόνας των πολιτών προς τους πολιτικούς, αλλά και να αποτελέσει ένα «μπούσουλα» για την δράση των ταγών του τόπου.

Ο κώδικας 155 σελίδων στηρίχθηκε σε ανάλογους κώδικες του Ευρωπαϊκού βουλίου, κοινοβουλίων ευρωπαϊκών χωρών, κοινοβουλίων στις Ηνωμένες Πολιτείες, την Αυστραλία και άλλες χώρες, καθώς από σε μελέτες πανεπιστημίων στην Κύπρο και το εξωτερικό. Σε ένα γενικό επίπεδο καθορίζονται λεπτομερείς συστάσεις, ώστε οι βουλευτές και τα συνδεδεμένα με αυτούς πρόσωπα, να μην μπορούν να χρηματίζονται ή να χρηματίζουν, για να εξυπηρετούν προσωπικά ή άλλα συμφέροντα. Ο κώδικας περιλαμβάνει λεπτομερείς προνοιες και για κάθε ενδεχόμενη αναδεοντολογική ενέργεια βουλευτή, είτε εντός, είτε εκτός Βουλής, ενώ ρυθμίζει και το πολυσυζητημένο θέμα των δώρων, τα οποία μπορούν να λαμβάνουν οι βουλευτές.

Όπως ήταν φυσικό, κάθε μεγάλη αλλαγή, έστω και σε επίπεδο δεοντολογίας, προκαλεί μεγάλες αντιδράσεις, όχι μόνο σε επίπεδο βουλευτών, αλλά και σε επίπεδο δημοσιογραφικό. Ο λόγος είναι απλός, γιατί πλέον θα υπάρχει ένα σημείο αναφοράς για όλους τους βουλευτές, αλλά και για όσους έχουν σχέση με τους βουλευτές. Οι θεσμικές αλλαγές είναι οι πιο δύσκολες, σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής. Ειδικότερα όταν οι αλλαγές αφορούν τους εκλεγμένους αντιπροσώπους του λαού, οι οποίοι επιφορτίστηκαν, πρώτα και κύρια, να θεοπίζουν θεσμούς και να κατευθύνουν την πολιτεία και την κοινωνία. Τιποτε δεν μπορεί να αλλάξει χωρίς να σπάσουν αβγά και χωρίς να υπάρξει πόλεμος κατά τον Ηράκλειτο και το περίφημο «πόλεμος πατήρ πάντων».

Να σταχυολογήσουμε ορισμένες από τις πιο χαρακτηριστικές προνοιες του κώδικα: «Ο βουλευτής ή συνδε-

δεμένα με αυτόν πρόσωπα δεν μπορούν να αποκομίζουν προσωπικά, χρηματικά ή άλλα οφέλη, κατά την ψήφιση νομοσχεδίων ή προτάσεων νόμου. Στόχος είναι μόνο η εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος». Εξαιρετικά σημαντικό κεφάλαιο αποτελούν και οι σχέσεις των βουλευτών με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. «Ο βουλευτής επ' ουδενί ενεργεί ή αποδέχεται οποιοδήποτε αντάλλαγμα, χρηματικό ή μη χρηματικό αλλά αποτιμητό σε χρήμα εκ μέρους οποιαδήποτε ΜΜΕ ή οποιοδήποτε εκπροσώπου αυτού, ήτοι διευθυντικού στελέχους, μετόχου του εκδότη, δημοσιογράφου ή άλλου εξουσιοδοτηθέντος για τον σκοπό αυτό, παρεχόμενου άπαξ, επί τακτής ή άλλης περιοδικής βάσεως για σκοπούς διοχέτευσης στο συγκεκριμένο ΜΜΕ προνομιακής, εμπιστευτικής, αποκλειστικής ή κατά προτεραιότητα πληροφόρησης στο πλαίσιο οποιασδήποτε κοινοβουλευτικής διαδι-

κασίας».

Σημαντικό κεφάλαιο αποτελούν οι πρόνοιες για τα δώρα τα οποία λαμβάνουν οι βουλευτές. «Τα δώρα τα οποία λαμβάνουν οι βουλευτές κατά την διάρκεια επισκέψεων, είτε στην Κύπρο, είτε στο εξωτερικό, δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα 200 ευρώ. Όλα τα δώρα αποτελούν περιουσιακό στοιχείο της Βουλής των Αντιπροσώπων και εκτίθενται σε δημόσιο χώρο εντός του κτιρίου της Βουλής. Ο πρόεδρος της Βουλής μπορεί να αποφασίσει να παραμείνουν τα δώρα, κάτω των 200 ευρώ, στους βουλευτές, όταν είναι καθαρά αναμνηστικά».

Για πρώτη φορά θεσπίζεται επιτροπή δεοντολογίας η οποία μπορεί να επιβάλλει και ποινές εντός 90 ημερών. «Προφορική επίπληξη. Γραπτή επίπληξη. Μορφή για αντιδεοντολογική ή ανάρμοστη συμπεριφορά. Απαγόρευση συμμετοχής σε καθορισμένες κοινοβουλευτικές διαδικασίες. Δημόσια απολογία του Βουλευτή

από το βήμα της Ολομέλειας. Έγγραφο απολογία του Βουλευτή η οποία αναγινώσκεται από του βήματος της Βουλής. Επιστροφή των πόρων, οι οποίοι έτυχαν εκμετάλλευσης από τον Βουλευτή ή οποιονδήποτε δώρων ή άλλων χαριστικών παροχών. Ακόμη και αποκοπή από την αντιμισθία του βουλευτή».

Όλες οι πρόνοιες κινούνται στην σφαίρα της δεοντολογίας και σίγουρα δεν αποτελούν νομοθετικές διατάξεις, ούτε και θα έχουν δικαστικές διαδρομές. Ωστόσο, ενδεχομένως να αποτελούν την ισχυρότερη ασπίδα προστασίας των πολιτικών ταγών του τόπου, η αξιοπιστία των οποίων καταρρακώνεται σταδιακά εδώ και χρόνια. Το πρώτο μεγάλο και τολμηρό βήμα έγινε. Τα επόμενα δύσκολα, όπως φαίνεται, βήματα, αναμένονται στην επιτροπή Θεσμών της Βουλής. Ίδωμεν...

kaparispan@yahoo.gr

Στην εποχή των ασύμμετρων απειλών

Του ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Φαντάζομαι ότι ο Κυριάκος Μητσοτάκης δεν είχε σκεφθεί ότι μπορεί να πρωταγωνιστήσει σε μια ελληνική εκδοχή της «τέλειας καταιγίδας». Και όμως, η μοίρα και η εξέλιξη των γεγονότων τού έχουν αναθέσει την ευθύνη της διακυβέρνησης σε μια εξαιρετικά κρίσιμη στιγμή. Εδείξε αποφασιστικότητα και κέρδισε τις εντυπώσεις με τον έως τώρα χειρισμό του προσφυγικού -μεταναστευτικού προβλήματος. Η κοινή γνώμη αναζητούσε μια αίσθηση ηγεσίας που έχει χαθεί σε μια χώρα που νιώθει ταπεινωμένη εδώ και περίπου δέκα χρόνια.

Η «τέλεια καταιγίδα» είναι όμως τέλεια γιατί συνδυάζει ταυτόχρονα πολλές και απρόβλεπτες απειλές. Στην Ελλάδα, στα δύσκολα βγάζουμε ό,τι καλύτερο έχουμε μέσα μας: το φιλότιμο, τον πατριωτισμό, την αίσθηση προσφοράς, ακόμη και μια συλλογικότητα που δεν μας χαρακτηρίζει σε ήρεμες συνθήκες. Αυτό φάνηκε αυτές τις μέρες στον Εβρο και ήταν η χορδή που άγγιξε ο πρωθυπουργός. Ολα αυτά τα υπέροχα χαρακτηριστικά μαζί, όμως, δεν φτάνουν για να τα βγάλεις πέρα με τον κορωνοϊό, το προσφυγικό -μεταναστευτικό και τη γενικότερη απειλή από την Τουρκία. Χρειάζεσαι σύστημα, σχέδιο, ανθρώπους με «κρύο αίμα», που όταν όλοι φωνάζουν εκείνοι κάνουν τη δουλειά τους αθόρυβα.

Εκεί έχουμε μείνει πίσω. Ο συνδυασμός της οικονομικής κρίσης, της φαυλότητας του παρελθόντος και της πλήρους απαξίωσης των θεσμών και της έννοιας της πει-

θαρχίας επί ΣΥΡΙΖΑ έχουν κάνει τεράστια ζημιά.

Δυστυχώς, οι μηχανισμοί του κράτους θέλουν καιρό και χρήματα για να ξαναφτιαχτούν. Πώς θα στήσεις αρκετές εντατικές, θα εκπαιδεύσεις νοσηλευτικό προσωπικό στην απόλυτη πειθαρχία και στην τήρηση των πρωτοκόλλων αν –όπως φαίνεται– νοσήσει το 5% ή 10% ή 15% από τον ιδί; Ποιος θα μπορέσει, μέσα σε δύσκολες συνθήκες, να στήσει τα κλειστά κέντρα που είναι απαραίτητα; Και πόσο γρήγορα μπορεί να θεωρακιστεί η χώρα απέναντι σε μια νέα ασύμμετρη απειλή που έχει να κάνει με τις κυβερνοεπιθέσεις;

Προσωπικά πιστεύω ότι θα δοκιμαστούμε ως κοινωνία, αλλά θα τα καταφέρουμε. Ο μεγάλος φόβος μου είναι ένα πισωγύρισμα στην οικονομία. Ο ιδίς έχει διαλύσει την παγκόσμια οικονομία και έχει παγώσει παντού τα επενδυτικά ενδιαφέροντα και σχέδια. Την ίδια στιγμή, οι ξένοι επενδυτές προβληματίζονται για την τελική έκβαση της προσφυγικής -μεταναστευτικής κρίσης και της έντασης με την Τουρκία. Ο τουρισμός θα πληγεί. Αν αυτοί οι παράγοντες επιβραδύνουν την ανάπτυξη, η ελληνική κοινωνία θα ταλαιπωρηθεί σε μια στιγμή που οι προσδοκίες ήταν ψηλά.

Ας ελπίσουμε ότι οι ισχυροί μας εταίροι θα αντιληφθούν ότι πρέπει ναβάλουν πλάτη. Η Ελλάδα δεν μπορεί να φοράει τον «ζουρλομανδύα» των πρωτογενών πλεονασμάτων και ταυτόχρονα να είναι η χώρα πρώτης γραμμής απέναντι σε μεγάλες απειλές. Λέτε αυτό, το τόσο αυτονόητο, να το καταλάβουν; Μακάρι.

Πολιτική και ψευδαισθήσεις

Του ΚΩΣΤΑ ΙΩΡΔΑΝΙΔΗ

Η ανακαίτιση προσφυγικών ροών στον Εβρο το τελευταίο δεκαήμερο τόνωσε το εθνικό αίσημα των πολιτών της χώρας. Το είχε ανάγκη η ελληνική κοινή γνώμη. Αλλά συχνά η υπερβολική αισιοδοξία είναι εξίσου επικίνδυνη με την παθητικότητα και την ηττοπάθεια.

Δεν ξαναζούμε το αλβανικό έπος στις μέρες μας, όπως κάποιοι νομίζουν. Διανύουμε την πρώτη φάση μιας κρίσεως. Και η απόφαση της Αγκυρας να αναπτύξει χίλιους άνδρες των ειδικών δυνάμεων της αστυνομίας στην ελληνοτουρκική μεθόριο, προκειμένου να εμποδίσει την επανεισδοχή μεταναστών από την Τουρκία, είναι μια πρώτη σοβαρή ένδειξη ότι ο κίνδυνος δεν αποσβήθηκε αλλά ενυπάρχει απειλητικός.

Είναι σαφές ότι ο Τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν αντιμετωπίζει πλέον προβλήματα λόγω υπερεκτάσεως των δραστηριοτήτων του. Αλλά δεν είναι σε καμία περίπτωση τόσο απειληστικά μόνος όσο πιστεύουν κάποιοι εν Ελλάδα. Δεν είναι ο αποσυνάγωγος της διεθνούς κοινότητας.

Η συμφωνία εκκευίρειας στην επαρχία του Ιντλίμ, που συνυμολογήθηκε κατά τη συνάντηση του κ. Ερντογάν με τον Ράσο ομόλογό του Βλαντίμιρ Πούτιν στη Μόσχα προ τριημέρου, έχει τη σημασία της. Σηματοδοτεί μια επαναπροσέγγιση των δύο χωρών και μερικός ικανοποιεί τους ευρύτερους στόχους της Τουρκίας.

Αλλά και στην Ευρώπη η στήριξη της Ελλάδας δεν είναι μονομερώς απόλυτη. Οι γέφυρες της Ε.Ε. με την Αγκυρα δεν πρόκειται να καταρρεύσουν. Στο πλαίσιο της Ε.Ε., ο υπουργός Εξωτερικών της Ολλανδίας Στεφ Μπλοκ πρότεινε την Τετάρτη τη δημιουργία «ζώνης απαγορεύσεως πτήσεων»

στην περιοχή του Ιντλίμ. Η πρόταση βεβαίως είχε σαφώς και μόνον συμβολική σημασία, διότι η εφαρμογή της προϋποθέτει απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Η ελληνική κυβέρνηση χαρακτηρίζει fake news τα όσα προβάλλονται από την Αγκυρα περί παραβιάσεως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μεταναστών που επιχειρούν να εισέλθουν στη χώρα μας. Αλλά το θέμα αυτό αρχίζει να εμφανίζεται εν εκτάσει σε κάποιες σοβαρότατες εφημερίδες της Ευρώπης, η κοινή γνώμη της οποίας είναι ιδιαίτερος εναισθητοποιημένη στο ζήτημα αυτό.

Υπάρχει όμως και μια άλλη, προσφιής σε ορισμένους, «υπόθεση εργασίας», κατά την οποία η θέση του κ. Ερντογάν είναι πλέον επισφαλής στο εσωτερικό. Έχει υποστεί ασφαλώς πτώση η δημοτικότητα του κ. Ερντογάν. Αλλά είναι καλό να έχει κανείς υπ' όψιν ότι ο κ. Ερντογάν είναι πρόεδρος έως το 2023 και ως εκ τούτου δεν υπάρχει δυνατότητα ανατροπής του κοινοβουλευτικώς. Η αντιπολίτευση στο σύνολό της είναι ενισχυμένη –σύμφωνα με τις τελευταίες δημοσκοπήσεις– αλλά διόλου ενωμένη, και δεν υπάρχει ηγετική προσωπικότητα που θα μπορούσε να αντιπαραταχθεί με τον σημερινό πρόεδρο της Τουρκίας.

Πέραν τούτων, η πολιτική του κ. Ερντογάν έναντι της Ελλάδας, έως ότου ανέκυψε το θέμα αξιοποιήσεως των ενεργειακών αποθεμάτων στην Ανατολική Μεσόγειο, δεν είχε δημιουργήσει τα προβλήματα που είχαν ανακύψει επί πρωθυπουργίας του Μπουλέντ Ετσεβίτ ή της Τανσού Τσιλέρ. Κατά συνέπεια, πέρα από τις εθνικές εξάρσεις, που είναι από μίαν άποψη αυτονόητες, μια ψυχραιμότερη αντιμετώπιση της καταστάσεως ίσως να είναι απολύτως αναγκαία. Πολιτική και ψευδαισθήσεις είναι έννοιες ασύμβατες.

Διαβάζοντας τις δηλώσεις του Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στην κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματός του στην Αγκυρα, την Τετάρτη, με τις οποίες θύμιζε στον «Έλληνα» ότι «ίσως έρθει μια μέρα που θα βρεθεί εκείνος στη θέση να αναζητήσει συμπόνια», αναρωτήθηκα εάν περνούσε από το μυαλό του το γεγονός ότι πάνω από 10.000 Τούρκοι έχουν ζητήσει άσυλο στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Παλιότερα, κάθε φορά που πίεζε για την επιστροφή των οκτώ στρατιωτικών που κατηγορούνται για συμμετοχή στο αποτυχημένο πραξικόπημα του 2016, σκεφτόμουν ότι ίσως θα έρθει και η μέρα που ο ίδιος θα ζητεί την προστασία την οποία στερεί από τους συμπατριώτες του. Είναι άχαρο να ασχολείται κανείς συνεχώς με έναν άνθρωπο που διακατέχεται από παραλήρημα μεγαλείου, αλλά η αλαζονεία του Τούρκου προέδρου απαιτεί απάντηση.

Η Ελλάδα δεν είναι Τουρκία. Και όσο ο Ερντογάν συνεχίζει να στερεί δικαιώματα από τους συμπολίτες του, να υπονομεύει τους θεσμούς, να μετατρέπει τη χώρα σε τοιφλίκι

Συμπόνοια και προπαγάνδα

Του ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΠΑ

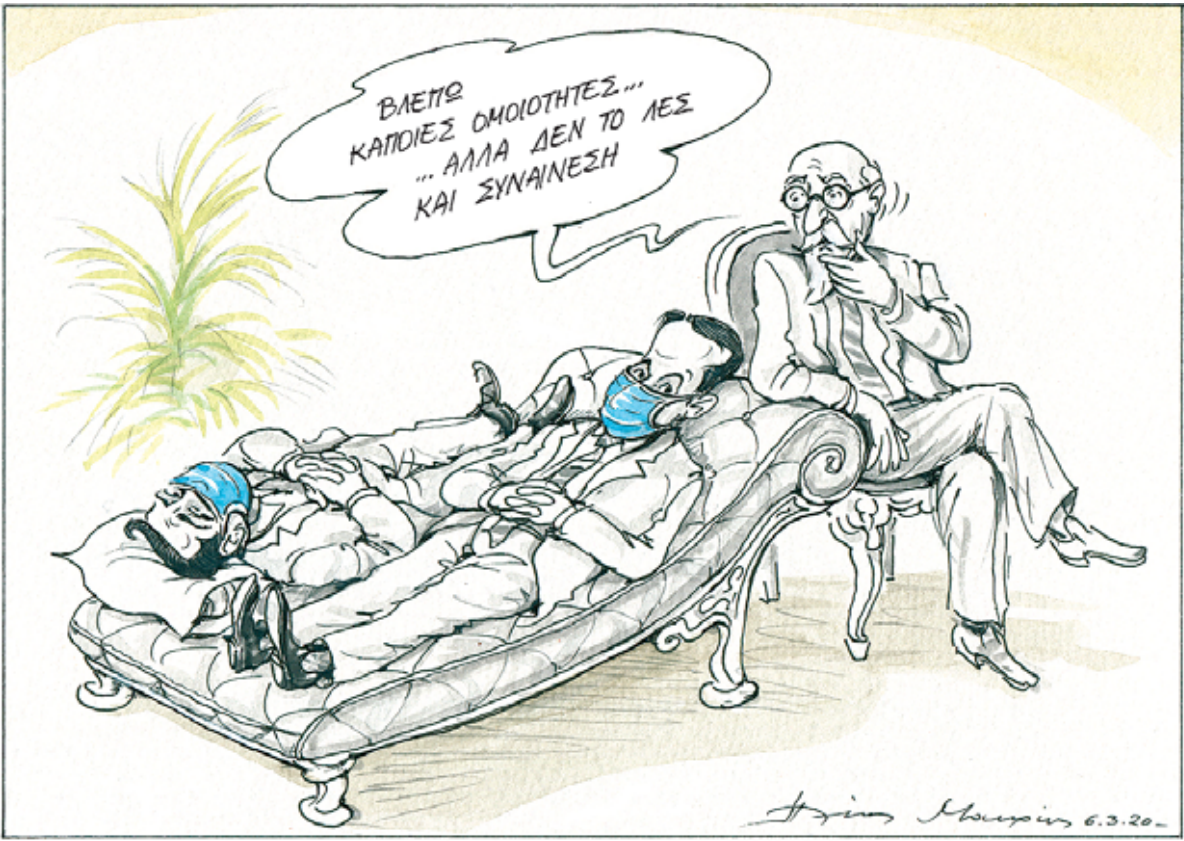
του, τόσο θα διευρύνεται η διαφορά μεταξύ των δύο χωρών. Οσο η Τουρκία επιχειρεί να αποσταθεροποιήσει τους γείτονές της και την περιοχή, τόσο οφείλει να απομονωθεί από τη διεθνή κοινότητα. Μόνο τους τελευταίους μήνες, η Αγκυρα εισέβαλε στη βόρεια Συρία για να εκτοπίσει τους Κούρδους· συνέχισε να αμφισβητεί κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ελλάδας· ανάγκασε την κυβέρνηση-ανδρείκελο στην Τρίπολη να συνάψει συμφωνία για τις ΑΟΖ τους, σαν να μην υπήρχε η Ελλάδα· εισέβαλε στην περιοχή Ιντλίμ της Συρίας· προκάλεσε κρίση με την Ελλάδα, στέλνοντας χιλιάδες μετανάστες και πρόσφυγες προς τα σύνορα. Ο Ερντογάν έχει ανάγκη από αλυσιδα κρίσεων, για να αναγκάσει τους πολίτες και τα κόμματα της αντιπολίτευσης να τον στηρίξουν, να τον φοβούνται, να αγνοούν τις αποτυχίες του στην οικονομία και στην εξωτερική πολιτική, καθώς και τον αυξανόμενο αριθμό νεκρών Τούρκων στρατιωτών. Χωρίς κρίσεις, θα κληθεί να λογοδοτήσει για την ξέφρενη πορεία της χώρας.

Ενδεικτικό της έλλειψης επιχειρημάτων του Ερντογάν είναι η προ-

τόγηση προπαγάνδα του. Στην ακρισία μεγάλου μέρους της διεθνούς γνώμης βασίζονται οι υποκριτικές καταγγελίες περί έλλειψης συμπόνοιας των Ελλήνων, καθώς και η αδυναμία του Ερντογάν να βρεθεί στον ίδιο χώρο με τον Έλληνα πρωθυπουργό επειδή «οι Έλληνες έχουν σκοτώσει τουλάχιστον πέντε άτομα στα σύνορα, με βάση όσα ξέρω έως τώρα». Δεν αναφέρεται στο γεγονός ότι τα σύνορα της Τουρκίας είναι κλειστά σε Σύρους πρόσφυγες, με πολλούς να σκοτώνονται από Τούρκους φρουρούς (βλ. π.χ. Human Rights Watch, 3/2/2018). Στο ίδιο πνεύμα, κατηγορεί την Ελλάδα ότι παραβιάζει τη σύμβαση της Γενεύης με την αναστολή για ένα μήνα αιτήσεων ασύλου όσων μπαίνουν παρανόμως στη χώρα, ενώ η Τουρκία δεν παρέχει άσυλο σε όσους προέρχονται από χώρες εκτός Ευρώπης.

Η ένταση της τουρκικής προπαγάνδας είναι εντυπωσιακή, από τις δηλώσεις του Ερντογάν και κορυφαίων υπουργών έως τις στρατιές των «τρολ» στα κοινωνικά δίκτυα. Βλέποντας αυτό τον μηχανισμό να αναπτύσσεται, γνωρίζοντας ότι ο Ερντογάν ελέγχει σχεδόν το σύνολο

του τουρκικού Τύπου, πρέπει να τρέφουμε ακόμη μεγαλύτερο θαυμασμό για όσους ασχολούνται με ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης, για όσους αντιστέκονται στην αντιδημοκρατική λαίλαπα. Είναι γενναίοι αλλά αδύναμοι εναντίον ενός αυταρχικού και αδίστακτου καθεστώτος. Γι' αυτό ο Ερντογάν έχει μάθει να ψεύδεται, να σπλώνει, χωρίς να φοβάται αντίλογο. Εμείς, εκτός Τουρκίας, μπορούμε να επιβεβαιώσουμε ή να διαψεύσουμε την προπαγάνδα – και πάλι βλέπουμε πόσο δύσκολο είναι αυτό. Εντός Τουρκίας, πώς αντιστέκεται κανείς; Πώς αποκαλύπτει την αλήθεια, πώς την υπηρετεί, όταν πολίτες φυλακίζονται και για το σύνθημα «Οχι στον πόλεμο»; Χρέος της Ελλάδας δεν είναι μόνο να αντιστέκεται στις τουρκικές επιθέσεις χωρίς να υπονομεύει το δικό της κράτος δικαίου (ώστε να στερήσει την προπαγάνδα απ' οποιαδήποτε δικαίωση). Πρέπει, κάθε μέρα, να αποδεικνύει τα ψέματα, τα σφάλματα, τις αδυναμίες του Ερντογάν και του καθεστώτος του. Αυτή θα είναι πράξη συμπόνοιας –που τόσο απασχολεί τον Ερντογάν– και αλληλεγγύης προς τον τουρκικό λαό.

ΣΧΙΣΤΟ ΤΟΝ ΗΛΙΑ ΜΑΚΡΗ, image@kathimerini.gr

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ / Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ

Ελληνικό πανεπιστήμιο στις ΗΠΑ

Μια είδηση που αγνοήθηκε ή «πέρασε στα ψιλά» τον τελευταίο καιρό, μπορεί να σηματοδοτεί ενδεχόμενο ελπίδας. Και ελπίδα, στη σημερινή ελλαδική κοινωνία, μόνο μία μπορεί να υπάρξει: Να αλλάξει επίπεδο προβληματισμού και ιεράρχηση ενδιαφερόντων το πολιτικό προσωπικό της χώρας.

Η είδηση λέει ότι η ελληνική κυβέρνηση αποφάσισε να επικорνηγεί, με δύο εκατομμύρια ευρώ κάθε χρόνο, το μοναδικό ελληνικό, πανεπιστημιακό επίπεδο ίδρυμα στις ΗΠΑ. Η χορηγία θα αρχίσει να ισχύει από την περυσινή χρονιά (2019).

Για να αξιολογήσουμε τη σημασία της είδησης, πρέπει να γνωρίζουμε σε τι ακριβώς αναφέρεται: Πρόκειται για το «Ελληνικό Κολλέγιο» (Hellenic College) και τη Θεολογική Σχολή του Τιμίου Σταυρού (Holy Cross Greek Orthodox School of Theology). Ο χώρος (το «campus») των δύο εκπαιδευτικών οργανισμών, ζηλευτός ως έκταση και ως τοποθεσία, βρίσκεται στο Brookline, προνομίουχο προάστιο της Βοστώνης. Είναι ιδιοκτησία των Ελλήνων από το 1947, δηλαδή, εδώ και εβδομήντα τρία χρόνια.

Οι Εβραίοι στις ΗΠΑ είχαν πολύ πιο έγκαιρα αξιολογήσει την επίδραση που μπορεί να έχει στην αμερικανική κοινωνία ένα πανεπιστημιακό ίδρυμα. Γι' αυτό και οργάνωσαν πολύ έγκαιρα την ενεργό μετοχή τους στη χρηματοδότηση και διοίκηση επιφανών στις ΗΠΑ πανεπιστημίων. Οι οικονομικά επιτυχημένοι Έλληνες μετανάστες δεν είχαν αυτή την οξυδέρκεια. Συνειδητοποιήσαν

απλώς την ανάγκη μιας Ιερατικής Σχολής, που θα τροφοδοτεί με εφημέριους της ελληνορθόδοξης ενορίας της Αμερικής.

Το αμερικανικό εκπαιδευτικό σύστημα προϋποθέτει έναν πρώτο κύκλο πανεπιστημιακών σπουδών, επί τέσσερα χρόνια, με στόχο την κατάρτιση του σπουδαστή με γνώσεις προϋποθετικές για την κυρίως επιστημονική του εξειδίκευση. Είναι τα χρόνια του «Κολλεγίου» (καμιά σχέση με τα δευτεροβάθμιας σπουδής σχολεία, που στην Ελλάδα ονομάζονται με το ίδιο όνομα, για λόγους διαφημιστικούς). Και ακολουθούν τα τρία χρόνια της κυρίως και εξειδικευμένης σπουδής. Από το Κολλέγιο παίρνει ο σπουδαστής τον τίτλο του Bachelor και από την εξειδικευμένη σπουδή τον τίτλο του Master.

Το Ελληνικό Κολλέγιο και η Σχολή του Holy Cross ιδρύθηκαν το 1937, στο Pomfret του Connecticut, από τον τότε Αρχιεπίσκοπο Αμερικής και μετέπειτα Οικουμενικό Πατριάρχη Αθηνών. Η πρώτη τάξη αποφοίτησε το 1942, η μετακίνηση στο Brookline της Βοστώνης έγινε το 1947.

Στα ογδόντα τρία χρόνια λειτουργίας τους, το Κολλέγιο και η Θεολογική Σχολή είχαν την επίσημη αναγνώριση του πανεπιστημιακού τους χαρακτήρα από τις αμερικανικές πολιτικές αρχές (The Board of Higher Education of the Commonwealth of Massachusetts – The Board of Commissioners of the Association of Theological Schools, Commission of Accrediting). Οι ελλαδικές πανε-

πιστημιακές Θεολογικές Σχολές δεν αναγνώρισαν ποτέ, ως ισότιμο με τα δικά τους, το πτυχίο του Κολλεγίου και της Σχολής της Βοστώνης. Δυστυχώς είχαν εξοφθαλμοί δίκιο.

Θα μπορούσε κανείς αφαιρετικά να συμπεράνει ότι ο Ελληνισμός της Αμερικής δεν φιλοδόχησε ποτέ να αναδείξει ένα σοβαρό, πανεπιστημιακό επίπεδο, ελληνικό εκπαιδευτικό ίδρυμα στις ΗΠΑ. Τους αρκούσε να συντηρούν («με τα δόντια») μια, όλο και πιο ευτελισμένη με το πέρασμα των χρόνων, σχολή για να βγαίνουν «παπάδες». Εκαιτοντάδες Ελλήνων διέπρεψαν και διαπρέπουν, ως καθηγητές και ερευνητές, στα πιο φημισμένα και πιο απαιτητικά πανεπιστήμια των ΗΠΑ. Ολοι δραματικά αδιάφοροι για το ευτελέστατο επίπεδο του ελληνικού Κολλεγίου και της Σχολής στη Βοστώνη.

Τι θα μπορούσε να φιλοδοξήσει ο Ελληνισμός; Έναν πανεπιστημιακό θεσμό Κολλεγίου, όπου το κάθε ταλαντούχο Αμερικανόπουλο (κυρίως) θα μπορούσε να σπουδάσει στις ΗΠΑ, σε επίπεδο υπέρτερο από οπουδήποτε αλλού, την ελληνική γλώσσα, την ελληνική γραμματεία, Τέχνη, φιλοσοφία, μουσική, δραματογραφία – την όποια ελληνική ιδιαιτερότητα. Να είναι πρόκληση το υψηλό επίπεδο, ώστε να ελκύσει για δασκάλους τα καλύτερα, τα πιο αστραφτερά μυαλά της ελλαδικής πατριδας και της διασποράς. Να ελκύει, as το ξαναπούμε, πρωτίστως Αμερικανόπουλα και δευτερευόντως Ελλαδίτες.

Κάτι τέτοιο, ογδόντα τρία χρόνια,

δεν το φιλοδόχησε κανείς, δεν το ονειρεύτηκε, δεν το πάλαψε. Οι Αρχιεπίσκοποι διόριζαν ή ανέχονταν σε καθηγητικές θέσεις θλιβερές μετριότητες, πειθαρχημένες ασημαντότητες συχνά κωμικές για τη μισκρόνοια και τον ευτελή συντηρητισμό τους. Οι εξαιρέσεις δεν καταργούν τον κανόνα.

Αυτά τα δύο εκατομμύρια ευρώ που θα δίνει, κάθε χρόνο, το κρεοκοπημένο ελλαδικό κράτος στο Ελληνικό Κολλέγιο και στη Θεολογική Σχολή της Βοστώνης, είναι προσφορά αφάνταστα πολυτιμότερη από την ονομαστική της αξία. Είναι από το υστέρημα του βασανισμένου πα, δεκαετίες μέσα στη στήρηση, ταλαίπωρο Ελλαδίτη.

Να δοθεί το βοήθημα. Αλλά με απαιτήσεις ασυμβίβαστης σοβαρότητας. Να υπάρξει έλεγχος αμεϊλικτος για την ποιότητα, κυρίως. Ποιότητα της κατάρτισης του διδακτικού προσωπικού, της οξύννοιας, της ερευνητικής εγρήγορσης. Έλεγχος της ευφύας και του ταλέντου, της τόλμης και της δημιουργικής φαντασίας των διοικητικών στελεχών. Να εντοπιστούν και να κληθούν να μετάνοχουν στο γκαζήριμα οι διαπρεπότεροι ειδικοί στους τομείς που θα καλύπτει το Κολλέγιο και η Σχολή.

Το όραμα είναι μεγαλεπήβολο, σίγουρα θα διαβληθεί σαν ουτοπικό – πρώτη η Κυρία Κεραμέως μοιάζει εντελώς ανεπιτήδεια να το παρακολουθήσει. Είναι όμως ελπίδα και μόνο που μπήκε σαν στόχος η οικονομική στήριξη ελληνικού πανεπιστημίου στις ΗΠΑ.

Πρόβα τζενεράλε;

Του **ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

«**Δεν άκουσα** καλά;», ήταν η αντίδραση του προέδρου του ΔΗΣΥ στο ερώτημα αν υπάρχουν σκέψεις για κλείσιμο των οδοφραγμάτων λόγω του κορωνοϊού, εκφράζοντας έτσι την έκπληξή του. «Δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή κάποια απόφαση προς την κατεύθυνση κλείσιματος των οδοφραγμάτων, μεταξύ των διαφόρων μέτρων που εξετάζονται για αντιμετώπιση του κορωνοϊού», δήλωσε ο ΥΠΕΕ για το ίδιο θέμα. «Και πριν αλέκτορα λαλήσαι»: «Για επτά ημέρες από αύριο το πρωί στις 0600 κλείνουν τα οδοφράγματα στην οδό Λήδρας, στον Αστρομερίτη, στη Λεύκα και στη Δερύνεια», ανακοίνωσε ο υπουργός Υγείας, λίγες ώρες μετά τις πιο πάνω δηλώσεις. Ανεξάρτητα αν ο Αβέρωφ Νεοφύτου «δεν άκουσε καλά», άλλοι είχαν ήδη «ακούσει» καλύτερα. Έτσι είναι, «Αλλά μεν βουλαί ανθρώπων άλλα δε Θεός κελεύει». Και ενώ ο ΥΠΕΕ δήλωνε άγνοια και ο πρόεδρος του κυβερνώντος κόμματος έκπληξη και δυσφορία για τέτοιο ενδεχόμενο, τα τέσσερα οδοφράγματα έκλεισαν χωρίς την δεδομένη στιγμή να υπάρχουν επιβεβαιωμένα, ούτε καν ύποπτα, κρούσματα στο βορρά ή στον νότο. Όπως ήταν αναμενόμενο, σύσσωμο το απορριπτικό μέτωπο χαιρέτησε την απόφαση της Κυβέρνησης. Άλλωστε, με ή χωρίς κορωνοϊό, αυτοί κλειστά τα θέλουν όλα τα οδοφράγματα. «Κάθε απόφαση η οποία εξυπηρετεί τον καλύτερο έλεγχο εισόδου στις περιοχές που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία, από περιοχές που δεν μπορεί να ελέγξει, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση», ήταν η αντίδραση του ΔΗΚΟ.

«Η απόφαση είναι προς τη σωστή κατεύθυνση», δήλωσε ο Μαρίνος Σιζόπουλος. «Θεωρώ πολύ πιο επικίνδυνη τη διείσδυση των παράνομων κατευθυνόμενων από τη Τουρκία «μεταναστών» που απειλούν άμεσα την κοινωνική συνοχή. Θεωρώ πολύ πιο σημαντικό τον κίνδυνο εξισλαμισμού και εκτοσλαμισμού που εκπορεύεται από τον Τουρκικό στρατό κατοχής παρά τους κινδύνους από ένα ιό της γρίπης», η αντίδραση της Αλληλεγγύης. Τώρα το πώς ο εξισλαμισμός συνδέεται με τον κορωνοϊό αποτελεί ιατρικό θέμα που δεν μπορεί να το κατανοήσει ο καθένας. Και το κερασάκι στην τούρτα. «Η ανακοίνωση εκ μέρους της Κυβέρνησης ότι κλείνουν τέσσερα οδοφράγματα, ως μέτρο πρόληψης κατά του κορωνοϊού, είναι αποτέλεσμα των έντονων πιέσεων που άσκησε το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο (Ε.Λ.Α.Μ.)». Όλα τα πιο πάνω από τους «μικρούς». Από τους «μεγάλους» το ΑΚΕΛ εξέφρασε τους έντονους προβληματισμούς του ο δε ΔΗΣΥ καμία άμεση αντίδραση. Ίσως την ώρα που εκδόθηκε η ανακοίνωση για το κλείσιμο των οδοφραγμάτων, το «μαγαζί» να ήταν «κλειστό» λόγω του τριμήνου του καρναβαλιού και της Καθαράς Δευτέρας. Κατόπιν εορτής βέβαια, διά στόματος του προέδρου του κόμματος, προσπάθησε να πάρει θέση με μια ήξεις αφήξεις τοποθέτηση που χρειάζονται πολλές αναγνώσεις για να αντιληφθεί κάποιος το νόημα.

Με μια «συγκινητική» δήλωση απάντησε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος λέγοντας ότι το μέτρο αυτό πάρθηκε για να προστατέψουμε τους συμπατριώτες μας Τ/κ και ότι έκλεισαν τα τέσσερα οδοφράγματα για να μπορούμε να κάνουμε καλύτερη δουλειά

στα υπόλοιπα. Ασφαλώς λογική εξήγηση. Ας μην ξεχνούμε ότι για τον έλεγχο χρειάζονται δυο νοσηλεύτές ανά οδόφραγμα. Συνεπώς ελλείψει μερικών νοσηλευτών κλείσαμε τα οδοφράγματα για να τους προστατεύσουμε. Τώρα από ποιους να τους προστατεύσουμε είναι σταυρόλεξο για πολύ δυνατούς λύτες. Όπως και να έχουν τα πράγματα για μας ήταν μια πράξη «φιλευσπλαχνίας» για τους Τ/κ «αδελφούς» μας χωρίς καμία πολιτική διάσταση. Βέβαια υπήρξε και μια καθαρή διαφωνία. «Κλείσαμε 4 οδοφράγματα για να «προστατεύσουμε» τους πολίτες από τον κορωνοϊό την ώρα που το καρναβάλι συνεχίζεται και οι παρελάσεις αύριο θα πραγματοποιηθούν κανονικά», δήλωσε με ανάρτηση του στο twitter ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΔΗΣΥ Νίκος Τορναρίτης, αγνοώντας βέβαια το γεγονός ότι το καρναβάλι, με ή χωρίς κορωνοϊό, δεν θα μπορούσε να αναβληθεί καθότι είναι τρόπος ζωής. Μάλιστα φέτος, μετά τις πιο πάνω εξελίξεις, υπήρξε μεγάλος ανταγωνισμός για το ποιος θα έπαιρνε το χρίσμα του βασιλιά καρναβαλιού. Από την μια αποφασίζουμε να διαχειριστούμε από κοινού το θέμα του ιού μέσω των τεχνικών επιτροπών υγείας και από την άλλη μαθαίνουμε ότι ο επικεφαλής της ε/κ πλευράς στην επιτροπή πληροφορήθηκε για την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από τα ΜΜΕ. Για να είμαστε όμως σωστοί πήραμε τηλέφωνο τον εγκάθετο για να του κοινοποιήσουμε την απόφασή μας δείχνοντας έτσι το ποιος ασκεί κυριαρχία σε αυτόν τον τόπο.

Μπορεί όλα τα πιο πάνω να παρουσιάζονται με ένα κωμικό τρόπο αλλά δυστυχώς τέτοιες καταστάσεις δεν μπορούν να αποσιωπηθούν διαφορετικά. Είναι από τις περιπτώσεις που καλύτερα να γελάς για να μην κλάψεις, γιατί ασφαλώς για κλάματα είμαστε. Αν και το κουτόχορτο κατάντησε εθνικό φαγητό, ορισμένοι επιμένουν να μην κατανοούν το ότι όταν προσφέρεται σε μεγάλες ποσότητες, χωρίς τα απαραίτητα συνοδευτικά, είναι δύσπεπτο. Κανένας σεβασμός προς τη νοημοσύνη του λαού. Επιπλέον, η αφυκολόγητη αυτή απόφαση, επιστημονικά ατεκμηριωτη, προκάλεσε αχρείαστες αντιδράσεις. Όλοι βιώσαμε τα ρεζιλίκια στο οδόφραγμα του Λήδρα Πάλας. Σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα, που υποτίθεται διεξάγεται αγώνας για απαλλαγή από την κατοχή, να βλέπουμε Ε/κ να κτυπά δικό μας φαντάρο και γενικά να έρχονται στα χέρια Ε/κ με Ε/κ. Κατάπιυτες, απαράδεκτες σκηνές ντροπής με τους πηκούς αυτουργούς όμως να μιλούν για καταδίκες και φυλακίσεις.

Δυστυχώς, ο χρόνος, ο τρόπος και τα παιδαριώδη επιχειρήματα που «σερβιρίστηκαν» δεν αφήνουν άλλη επιλογή από τον χαρακτηρισμό της ενέργειας αυτής ως μία πολιτική πράξη με αλλότρια κίνητρα. Ακόμα θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια προειλημμένη απόφαση με σκοπό την ικανοποίηση του διευρυμένου απορριπτικού μετώπου, τις θέσεις του οποίου φαίνεται σήμερα να υιοθετούμε. Τέλος, δεν θα ήταν υπερβολή να υποθέσει κανείς ότι, με αφορμή τον κορωνοϊό, όλο αυτό ήταν μια πρόβα τζενεράλε για κάτι που ίσως να έχουμε στο μυαλό μας μετρώντας έτσι αντιδράσεις και πολιτικές προεκτάσεις.

Ο κ. Θεόδωρος Θεοδώρου είναι ειδικός προγραμμάτων ηλεκτρ. υπολογιστών.

Γυναίκες με πλακάτ διαδηλώνουν στο Καράτσι του Πακιστάν για την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας.

Όταν ο κορωνοϊός συναντά τον Α. Γκουτιέρες...

Του **ΛΑΡΚΟΥ ΛΑΡΚΟΥ**

Η διασύνδεση ανάμεσα στο Κυπριακό και τον κορωνοϊό είναι πλήρης. Από την στιγμή που έγινε γνωστό το ζήτημα μιας πιθανής εξάπλωσης του ιού, οι δύο ηγέτες παρακάθισαν σε σύσκεψη στις Τεχνικές Επιτροπές για την Υγεία στο Λήδρα Πάλας στις 3 Φεβρουαρίου για να συντονίσουν τις δράσεις τους. Μετά τη συνάντηση ο Ν. Αναστασιάδης δήλωσε τα εξής: «Την ίδια ώρα το ηθικό δίδαγμα από αυτό είναι ότι παρά τις διαφορές που μπορεί να έχουμε ή και τις διαφορετικές απόψεις σε αριθμό θεμάτων, δεν μπορούμε να αγνοήσουμε τους κινδύνους ή τα γεγονότα, για τα οποία δεν μετράει ποιος είναι ο δυνατός ή ο αδύναμος, και μας ωθούν να ενώσουμε δυνάμεις και να δράσουμε μαζί».

Ήταν η μόνη λύση. Πρώτος λόγος στην Τ.Ε. για την Υγεία, στην επιστημονική τεκμηρίωση, συνεννόηση ανάμεσα στους δύο ηγέτες όπως συμφώνησαν στις 3 Φεβρουαρίου. Η συνέχεια έχει άμεση σχέση με τις δεσμεύσεις που, κατά κανόνα, αναλαμβάνει ο Ν. Αναστασιάδης. Η απόφασή του να κλείσει τέσσερα «σημεία διέλευσης», η περιφρόνηση της ΤΕ και των αποφάσεων της 3ης Φεβρουαρίου, δείχνουν άλλα. Η απόφαση δεν συσχετίζεται με τον κορωνοϊό. Σχετίζεται με την ουσία του Κυπριακού και την απόφαση Αναστασιάδη να οδηγήσει τα πράγματα στα «δύο κράτη».

Όπως είναι γνωστό, μετά την εκλογή ηγέτη της τ/κ κοινότητας στις 26 Απριλίου, ο γ.γ. του ΟΗΕ θα συγκαλέσει, πιθανώς τον Ιούνιο, «Σύνοδο για την Κύπρο». Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι θα είναι η τελευταία του κύκλου που θα έχει βάση τα ψηφίσματα του ΟΗΕ (διζωνική, δικονομική ομοσπονδία) και το πλαίσιο λύσης που καθόρισε ο ίδιος ο γ.γ. την 30η Ιουνίου 2017. Ο Ν. Αναστασιάδης γνωρίζει καλύτερα παντός άλλου, ότι ο Α. Γκουτιέρες αυτή τη φορά θα κάνει έναν συνολικό απολογισμό της προσπάθειάς του και θα καταγράψει τις ευθύνες κάθε

πλευράς προτού αναζητήσει άλλες εντολές από το ΣΑ. Κάτι ανάλογο έγινε το 1992 με τις ευθύνες να επιρρίπτονται στον Ρ. Ντενκτάς και το 2004 στον Τ. Παπαδόπουλο. Ο Ν. Αναστασιάδης γνωρίζει ότι θα βρίσκεται στην κορυφή του κάδρου με τις ευθύνες. Ήδη ο ΥΠΕΕ Ν. Χριστοδουλίδης ανέφερε δημόσια ότι η συμπεριφορά του Α. Γκουτιέρες έχει αλλάξει από το Κραν Μοντάνα και μετά.

Αυτό το σκηνικό θέλει να αποφύγει ο Ν. Αναστασιάδης. Θεωρεί ότι είναι το μόνο που τον «δυσκολεύει». Αισθάνεται ότι ελέγχει το εσωτερικό σκηνικό με ΜΜΕ στρατευμένα στην υπόθεση της ακινησίας, και είναι, πλέον, βέβαιος, ότι ο Μπτοστάκης μοιάζει με τον Α. Σαμαρά στο ζήτημα. Συνεπώς επικεντρώνεται στο μόνο σενάριο που δεν μπορεί να ελέγξει: παρεμβολή στην εκλογική διαδικασία ανάμεσα στους Τ/κ, εμπόδια στην εκλογική προσπάθεια Ακιντζί. Αυτό επιχειρεί τώρα: ανατροπή του σχεδιασμού του γ.γ., ώστε να μην οδηγηθούν τα πράγματα σε «Σύνοδο για την Κύπρο», και αυτό μπορεί να γίνει μόνο αν δύο ηγέτες στην Κύπρο (Ν. Αναστασιάδης και σενάριο με εκλογή Τατάρ) να συμφωνούν σε μια άλλη προσέγγιση. Συνεπώς η φθορά Ακιντζί, συμβάλλει στην επικράτηση Τατάρ, ώστε τον Ιούνιο Αναστασιάδης και Τατάρ να έχουν κοινή προσέγγιση για καμιά Σύνοδο.

Στη μάχη για την φθορά Ακιντζί, συμπιπτουν τρία πρόσωπα: α. Ο Μ. Τσαβούσογλου, που εμφανίζει για πρώτη φορά επί διακυβέρνησης ΚΑΔ, νέα σενάρια (από την ομοσπονδία μέχρι «δύο κράτη»), β. Ο Ε. Τατάρ για να ενισχύσει τις πιθανότητες εκλογής του ως ο έχων προνομιακή σχέση με την Άγκυρα. Ήδη μίλησε δημόσια (ανεξάρτητα από την μετέπειτα διάψευση) για «δύο κράτη» με επιστροφή 6% εδάφους στην ε/κ πλευρά, και, γ. Ο Ν. Αναστασιάδης με τις εμφανείς πλέον επιδιώξεις του να οδηγήσει τα πράγματα με «πυγμή» στη λύση των «δύο κρατών».

Ο κορωνοϊός προσέφερε το τέλειο άλλοθι στον Ν. Αναστασιάδη για να κτίσει «συνέργειες» με τις δυνάμεις του στάτους κβο με πρώτον τον Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο. Το κλείσιμο τεσσάρων σημείων διέλευσης έχει ως στόχο να κτυπήσει το κυριότερο εκλογικό χαρτί του Μ. Ακιντζί, την ταύτισή του, δηλαδή, με τη Διαδικασία του Βερολίνου και τη βέβαιη συμμετοχή του σε τελική Σύνοδο για την Κύπρο. Παρά τις πιέσεις που δέχεται από την Τουρκία, ο Μ. Ακιντζί κρατά δυνάμεις και αυτή την περίοδο φαίνεται να κόβει πρώτος το νήμα, στο δεύτερο γύρο. Παρά τα εμπόδια και τα αδιέξοδα στο επίπεδο των συνομιλιών, ο Ακιντζί φαίνεται να πείθει την πλειοψηφία των Τ/κ ότι η υποψηφιότητά του προσφέρει τις, υπό τις περιστάσεις, καλύτερες συνθήκες επιβίωσης για την κοινότητά του. Γνωρίζουν βέβαια οι Τ/κ τι έκανε ο ηγέτης κάθε πλευράς στις συνομιλίες και γνωρίζουν ότι ο Αναστασιάδης οδήγησε τις Συνόδους στο Μον Πελεράν και Κραν Μοντάνα σε ναυάγιο. Η υποψηφιότητα Ακιντζί προσφέρει περισσότερη ελπίδα, εφόσον υπάρχει κινητικότητα και προοπτική στο Κυπριακό. Η «Διαδικασία του Βερολίνου (25/11/2019) προσθέτει δυνατότητες για ολοκλήρωση του κύκλου. Στο διεθνές πεδίο, ο Τ/κ ηγέτης κέρδισε τις εντυπώσεις δείχνοντας συνέπεια στην επιδίωξη λύσης, ακόμα προτείνοντας το 2018 (πιθανό χωρίς συνεννόηση με την Άγκυρα) την μετατροπή του Πλαισίου Γκουτιέρες σε «Στρατηγική Συμφωνία για την Επίλυση». Οι νέες εξελίξεις με τα σημεία διέλευσης και η πλήρης αγνόησή του από τον Ν. Αναστασιάδη, δυσκολεύουν την επιχειρηματολογία του ως του αναγκαίου για την κοινότητά του «παίκτη». Σε περίπτωση αποχώρησης Ακιντζί, σημαίνει κοινοί πανηγυρισμοί για τους «ντενκτατικούς» κάθε απόχρωσης.

www.larkoslarkou.org.cy

Ο Sir Paul Nurse και η βασική έρευνα ως υπόβαθρο για την εφαρμοσμένη έρευνα και την καινοτομία

Του **ΛΕΩΝΙΔΑ Α. ΦΥΛΑΚΤΟΥ**

Τον τελευταίο καιρό οι λέξεις «καινοτομία» και «εφαρμοσμένη έρευνα» είναι πολύ επίκαιρες. Είναι γεγονός ότι η χώρα μας έχει τελευταία αναβαθμίσει την έρευνα και την καινοτομία με επιστήγισμα τη δημιουργία του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής. Όλα αυτά είναι θετικά στοιχεία και στόχος θα πρέπει να είναι η Κύπρος να φτάσει σε επίπεδα όπως αυτά των ευρωπαϊκών χωρών. Σημαντική επίσης είναι και η προσπάθεια που γίνεται για την εμπλοκή των επιχειρήσεων στην έρευνα και στην καινοτομία. Απόδειξη αυτού

είναι η δημιουργία αρκετών ανταγωνιστικών προγραμμάτων και σχεδίων στα οποία μπορούν να συμμετέχουν. Πρόσφατα, η Κύπρος είχε την τιμή να υποδεχθεί για πρώτη φορά τον κάτοχο του βραβείου Νόμπελ στη Φυσιολογία και την Ιατρική το 2001. Ο Sir Paul Nurse ήταν προσκεκλημένος του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του έδωσε διάλεξη, η οποία ήταν ανοικτή για το κοινό. Η ομιλία του περιστράφηκε γύρω από την ανακάλυψη που του έδωσε το βραβείο και που σχετίζεται με το πώς ελέγχεται ο πολλαπλασια-

σμός των κυττάρων μας.

Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε πώς ρυθμίζεται ο πολλαπλασιασμός των κυττάρων; Φυσικά και ναι. Τα πλείστα στη ζωή μας πηγάζουν από αυτό το φαινόμενο. Η βιολογική ζωή αρχίζει από δύο κύτταρα (ωάριο και σπερματοζωάριο) τα οποία μετά από πολλούς πολλαπλασιασμούς δημιουργούν τον άνθρωπο. Αλλά και κατά τη διάρκεια της ζωής υπάρχει έντονος πολλαπλασιασμός κυττάρων που χρειάζεται για να κρατηθούν στη ζωή. Τέλος, λάθη στον πολλαπλασιασμό των κυττάρων μπορεί να οδηγήσουν στον καρκίνο, λόγω

του ασύστολου πολλαπλασιασμού των κυττάρων.

Τέτοιες γνώσεις ή τέτοιες ανακαλύψεις είναι υψίστης σημασίας για την ανθρώπινη μετέπειτα επιπρόσθετη αξία. Πάνω από όλα μία τέτοια ανακάλυψη δρα ως υπόβαθρο πάνω στο οποίο μπορούν να αναπτυχθούν χιλιάδες ιδέες εφαρμοσμένων έρευνας και πολλές καινοτόμες εφαρμογές. Χωρίς βασική έρευνα δεν υπάρχουν τα κατάλληλα θεμέλια να αναπτυχθούν εφαρμογές που θα είναι χρήσιμες για τον άνθρωπο.

Είναι σημαντικό να διεξάγεται

βασική έρευνα στην Κύπρο; Μα φυσικά. Γιατί όχι; Γιατί να μην συμμετέχει και η Κύπρος σε πραγματικές ανακαλύψεις και στη δημιουργία γνώσης; Είναι σημαντική η παρουσία επιστημόνων ερευνητών που καταπίνουν με τη βασική έρευνα έτσι ώστε να δημιουργήσουν συνεργίες με αυτούς που εργάζονται σε προγράμματα που εφαρμοσμένους έρευνας. Τα τελευταία χρόνια έγινε στροφή ή καλύτερα προωθείται περισσότερο η εφαρμοσμένη έρευνα και η καινοτόμος επιχειρηματικότητα παρά η βασική έρευνα. Δεν πρέπει να θεωρείται ότι έχουμε τελειώσει

με τις ανακαλύψεις και την παραγωγή νέας γνώσης - ότι τα γνωρίζουμε όλα και ότι η προτεραιότητά μας είναι η εφαρμοσμένη έρευνα και η καινοτομία. Αν σταματήσει η παραγωγή γνώσης και οι ανακαλύψεις τότε θα δημιουργηθεί κενό στα θεμέλια και θα είναι δύσκολη η συνέχεια των εφαρμογών. Χρειάζεται περισσότερη επένδυση στη βασική έρευνα τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό όσο και σε προγράμματα χρηματοδότησης.

Ο δρ Λεωνίδας Α. Φυλακτού είναι γενικός εκτελεστικός ιατρικός διευθυντής στο Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής.

Ο γόρδιος δεσμός του προσφυγικού

Ο απρόβλεπτος Ερντογάν, η ένταση σε Εβρο και Λέσβο, οι προβληματισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη «μέση» η Ελλάδα

Της **ΤΑΝΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΠΟΥΛΟΥ**

Καινούργιο, πολυπαραγοντικό και κυρίως εξαιρετικά απρόβλεπτο είναι το σκηνικό που διαμορφώνεται δέκα ημέρες αφότου ο πρόεδρος της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, αποφάσισε να δείξει πως ό,τι λέει το εννοεί: Μπορεί να πνίξει με πρόσφυγες την Ευρώπη, ξεκινώντας εξ ορισμού από την Ελλάδα. Στον Εβρο καθημερινά, οι δυνάμεις του Ελληνικού Στρατού και της αστυνομίας σταματούν εκατοντάδες ή χιλιάδες ανθρώπους οι οποίοι επιχειρούν να περάσουν παράνομα στη χώρα μας. Παραπλανημένοι από τις καθοδηγούμενες φήμες για

ανοικτά σύνορα, και οδηγημένοι από έναν ηγέτη που δεν διστάζει να τους χρησιμοποιήσει ως πολι-ορκητικό κριό για να πιέσει την Ελλάδα και την Ευρώπη, χιλιάδες άνθρωποι παραμένουν στα σύνορα του Εβρου ή αναζητούν περάσματα κατά μήκος του ποταμού. Οι Έλληνες που κατοικούν στις παράκτιες περιοχές είχαν συνηθίσει να βλέπουν κάθε τόσο μετανάστες να φτάνουν με τα πόδια έχοντας περάσει το ποτάμι. Όμως τώρα αισθάνονται ότι απειλούνται. Φοβούνται τα δρώμενα, τις φασαρίες, τα δακρυγόνα, τους άγνωστους.

Μακριά, αλλά όχι και τόσο τελικά, στη Λέσβο οι μεταναστευτικές

ροές τις τελευταίες ημέρες ήταν ελάχιστες λόγω καιρού. Όμως, το νησί που εδώ και πέντε χρόνια ζει με τους εγκλωβισμένους του βρίσκεται σε αναμονή νέων μεγάλων αφίξεων. Ακραίες συμπε-

Η Ε.Ε. στηρίζει τη χώρα μας, είναι όμως αμφίβολο αν θα καταφέρει να δημιουργήσει μια λειτουργική ευρωπαϊκή πολιτική για τη μετανάστευση και το άσυλο.

ριφορές, προπλακισμός και βιαιοπραγία κατά ανθρώπων που φτάνουν εκεί, έχουν γίνει ανεκτές, αν όχι εν μέρει αποδεκτές. Πρωτόγνωρα περιστατικά, όπως βίαιες επιθέσεις σε μέλη ΜΚΟ και δημοσιογράφους, μπλόκα πολιτών στους δρόμους λαμβάνουν χώρα στο νησί, που η αλληλεγγύη και η προσφορά στον άγνωστο πάσχοντα είχαν κάνει μετά θαυμασμού τον γύρο του κόσμου.

Το σφράγισμα των συνόρων και η αποτροπή της μαζικής παράνομης εισροής, που αντιμετωπίστηκε θετικά από μεγάλη μερίδα της κοινής γνώμης, δεν σημαίνει βεβαίως ότι επιτρέπεται στον κα-

θένα να πάρει τον –κατ’ αυτόν– νόμο στα χέρια του.

Την ίδια στιγμή, η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζει την Ελλάδα με δηλώσεις, με παρουσία κορυφαίων αξιωματούχων στα ελληνικά - ευρωπαϊκά σύνορα, με χρήματα και με συνοριοφύλακες. Είναι όμως αμφίβολο εάν θα καταφέρει να πάει ένα βήμα παρακάτω, δημιουργώντας μια κοινή και κυρίως λειτουργική, εφαρμόσιμη και γι’ αυτό αποδοτική ευρωπαϊκή πολιτική για τη μετανάστευση και το άσυλο. Λίγες εβδομάδες πριν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέσει στο τραπέζι την πρόταση που θα αντικαταστήσει τον ξεπερασμένο από

τα γεγονότα Κανονισμό του Δουβλίνου, την οποία επεξεργάζεται μήνες, η Βουλή της ομοσπονδιακής κυβέρνησης της Γερμανίας ψήφισε κατά της πρότασης των Πρασίνων για τη μετεγκατάσταση 5.000 αιτούντων άσυλο από την Ελλάδα στη Γερμανία με συντριπτική πλειοψηφία. Συγκεκριμένα, 495 ψήφοι κατά και μόνον 117 υπέρ.

«Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα προχωρήσει στην κατάθεση των προτάσεων της μόνο εάν διαπιστώσει ότι αυτές μπορούν να γίνουν αποδεκτές», σημειώνει χαρακτηριστικά ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν, Μαργαρίτης Σχοινάς.

Στον Εβρο, καθημερινά, οι δυνάμεις του Ελληνικού Στρατού και της αστυνομίας σταματούν χιλιάδες ανθρώπους που επιχειρούν να περάσουν παράνομα στη χώρα μας. Στιγμιότυπο από τα επεισόδια στις Καστανιές.

«Περνούν από εδώ και μας ρωτούν... πώς πάνε για Γερμανία»

Τον απεσταλμένο μας στον ΕΒΡΟ

ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΖΙΜΑ

«**Μια ζωή** εμείς εδώ μεγάλωσαμε με τον φόβο μη μας πνίξει το ποτάμι και μην έρθουν οι Τούρκοι. Οι μετανάστες δεν μας ήταν πρόβλημα, αυτοί έρχονταν και έφευγαν, τώρα όμως...» συνοψίζει στην «Κ», υπό τη σκιά των όσων εξελίσσονται στον Εβρο, η κ. Μαρία Πετρίδου, τέως αντιδήμαρχος Διδυμοτείχου.

Πρώι στο Πύθιο, στο πιο κοντινό στο ποτάμι χωριό του Εβρου. Οι δυνάμεις του στρατού και της αστυνομίας είχαν ανακατίσει πριν από λίγα 24ωρα την επιχείρηση μαζικής παραβίασης των συνόρων στο τελωνείο των Καστανιών, από χιλιάδες παράτυπους μετανάστες και πρόσφυγες, σταμένους από τον Ερντογάν. Η πρώτη καθοδηγούμενη από την τουρκική πλευρά «επίθεση» εναντίον της ελληνικής συντοριακής άμυνας με «όπλο» απειλησμένους ανθρώπους είχε αποκρουστεί.

Ήταν ίσως η πιο κρίσιμη στιγμή. Αν το οδόφραγμα στο φυλάκιο είχε καταρρεύσει και χιλιάδες αλλοδαποί είχαν ξεχυθεί στον κάμπο της Ορεστιάδας, θα είχαν αλλάξει από την αρχή τα δεδομένα.

Η Ελλάδα θα είχε υποστεί επικοινωνιακά μια συντριπτική ήττα, δίνοντας διεθνώς εικόνα χώρας αδύναμης να προστατεύσει τα σύνορά της και το μήνυμα που η τουρκική προπαγάνδα θα διάλεξε στα εκατομμύρια των εγκλωβισμένων προσφύγων και μεταναστών θα ήταν να σπεύσουν στον Εβρο μέσω του οποίου το πέρασμα στην Ευρώπη θα είναι γι’ αυτούς περίπτωσης.

Το οδοιπορικό

Με αυτές τις σκέψεις πήραμε τον δρόμο από την Ορεστιάδα για τα παράκτια χωριά, που χρόνια τώρα καθάονταν την ανάσα των μεταναστών και τώρα αγωνιούν. Μαράσια, Θούριο, Ισαάκιο, Πύθιο, Πραγγι, Φέρες.

Στην τουρκική πλευρά ένας μεγάλος αριθμός από τους συγκεντρωμένους στο Κουλέ Παζάρ της Αδριανούπολης και αλλού, που κατέφθαναν από την Κωνσταντινούπολη, κατευθύνονταν, μετά την αποτυχημένη απόπειρα στις Καστανιές, νοτιότερα για να επιχειρήσουν να διαβούν από άλλα σημεία τον Εβρο, στην περιοχή των Φερών, μέχρι και το Δέλτα έξω από την Αλεξανδρούπολη. Στρατιωτικές και αστυνομικές ενισχύσεις απ’ όλη την Ελλάδα κατέφθαναν και αναπτύσσονταν σε επίκαιρα σημεία.

Στο ποτάμι είχε αρχίσει να συσσωρεύεται επικίνδυνη εύφλεκτη ύλη. Φορτηγά του στρατού και της αστυνομίας κινούνταν αργά στους παραποτάμιους χωματόδρομους αλλά και στο ασφαλτοστρωμένο επαρχιακό δίκτυο που συνδέει τα χωριά, προς αναζήτηση και σύλληψη όσων κατάφεραν να περάσουν την πρώτη γραμμή άμυνας στην όχθη και να προωθηθούν.

Συναντάμε κάποιους νεαρούς με σακιά σταους ώμους να περπατούν, μάλλον άφοβα, με προορισμό, όπως μας έλεγαν, τη... Γερμανία. «Τη νύχτα ήρθαν από το ποτάμι πολλοί, το πρωί πέρασαν δύο αυτοκίνητα του στρατού και τους μάζεψαν», λέει η ιδιοκτήτρια καφεενείου στο Πύθιο, που μας συστήνεται ως Σαραντούλα. Σιγά σιγά, όμως, ο κλοιός αρχίζει να σφίγγει, με τις ελληνικές αρχές να οργανώνουν με περιπολίες, δεύτερη και τρίτη ζώνη άμυνας. Ήταν Καθαρά Δευτέρα και άλλες εποχές τέτοια μέρα οι ντόπιοι έβγαζαν στον κάμπο να πετάζουν καρακίτσο και για το σαρακοστιανό πικ νικ. Τώρα στον ουρανό δεν πετούσε ούτε ένας παρότι φυσούσε δυνατά.

Οι καταστηματαρχες στην Ορεστιάδα, στο Διδυμότειχο, στην Αλεξανδρούπολη, είχαν ετοιμαστεί να υποδεχθούν το τριήμερο «Λευκούς Τούρκους» για διασκέδαση και η αγορά της Αδριανούπολης και της Κωνσταντινούπολης τους Έλληνες

Πολλοί από τους συγκεντρωμένους στο Κουλέ Παζάρ της Αδριανούπολης (φωτ.), μετά την αποτυχημένη απόπειρα στις Καστανιές, κατευθύνθηκαν νοτιότερα για να επιχειρήσουν να διασχίσουν από άλλα σημεία τα ελληνοτουρκικά σύνορα. Στρατιωτικές και αστυνομικές ενισχύσεις απ’ όλη την Ελλάδα κατέφθασαν και αναπτύχθηκαν σε επίκαιρα σημεία.

«Τόσα χρόνια έρχονταν λίγοι λίγοι, τους βλέπαμε και λέγαμε μέσα μας ας πάνε στην ευχή του Θεού. Τώρα τρομάξαμε με αυτό που γίνεται, θεός φυλάξοι, έφεραν μιλιούνια οι Τούρκοι για να μας πνίξουν».

που παραδοσιακά σπεύδουν να ψωνίσουν στα παζάρια τους. Δεν πάτησε ψυχή. «Έγινε μεγάλη ζημιά, οι ταβέρνες, τα καφέ, τα ξενοδοχεία, είχαν κάνει προετοιμασίες, δέχθηκαν μεγάλο πλήγμα», λέει ο υπάλληλος πρατηρίου υγρών καυσίμων στις Καστανιές. Όπως δεν πήγαν και οι κάτοικοι του Εβρου για ψώνια «απέναντι» στα γνωστά παζάρια, με αποτέλεσμα και οι εκεί μαγαζάτορες να «τραβάνε τα

μαλλά» τους και αρκετοί να καταρριούνται τον Ερντογάν, τον οποίο η περιοχή της Αδριανούπολης παραδοσιακά μαυρίζει στις εκλογές.

Τίποτα πια δεν (θα) είναι το ίδιο στον Εβρο – και από τις δύο όχθες του. Οι εποχές που οι ντόπιοι έβλεπαν με συμπόνια τους διερχόμενους μετανάστες και πρόσφυγες ή αδιαφορούσαν για την παρουσία στις αυλές των σπιτιών τους και συναλλάσσονταν καθημερινά με τις τοπικές κοινωνίες από την άλλη όχθη ανήκουν στο παρελθόν. «Τους δίναμε κανένα ρούχο γιατί περνούσαν κολυμπώντας το ποτάμι και έφευγαν, δεν μας ενόχλούσαν, ούτε έμεναν εδώ», λέει στην «Κ» ο κ. Μαρίνος, ιδιοκτήτης ταβέρνας στο παραποτάμιο χωριό Θούριο.

«Με τους απέναντι (σ.σ. Αδριανούπολη) είχαμε άριστες σχέσεις, οργανώναμε πολιτιστικές εκδηλώσεις, χάλασε κάπως το κλίμα με τη σύλληψη παλαιότερα των δύο στρατιωτών μας, αλλά έφτιαξαν

και πάλι τα πράγματα», αναφέρει η κ. Πετρίδου.

Πλέον τα δεδομένα αλλάζουν και μαζί και η καθημερινότητα των ανθρώπων στο ποτάμι. «Οι κάτοικοι αισθάνονται ότι απειλούνται», λέει ο δημοτικός σύμβουλος Αλεξανδρούπολης, εκλεγείς στην περιοχή των Φερών, κ. Νίκος Γκόςτοπς. «Υπάρχει μεγάλη κινητοποίηση προς νητική και υλική συμπαράσταση των στρατιωτών και των αστυνομικών που περιπολούν στα σύνορα». Στην ερώτηση τι ακριβώς μπορεί να κάνουν οι εθελοντές αυτοί απαντά: «Τους φέρνουν νερά, τρόφιμα, οι νέοι συμμετέχουν σε κοινές περιπολίες υπό την ευθύνη και καθοδήγηση του στρατού και της αστυνομίας, μερικοί φωτίζουν το ποτάμι και τα περάσματα την νύχτα με τους προβολείς των τρακτέρ», κ.ά.

Φήμες ότι συλλαμβάνονται από πολίτες, όχι μόνο των τοπικών κοινοιών, και κακοποιούνται μετανάστες και πρόσφυγες, διαψεύδονταν πικρά από τις ελληνικές αρχές αλλά και από τους κατοίκους που θεωρούσαν αυτονόητη τη συμπαράσταση στους φρουρούς των συνόρων.

Το τι συμβαίνει τις νύχτες (κυρίως) στο ποτάμι δεν είναι εύκολο να δει το φως της ημέρας, ούτε μπορεί να υποθετηθούν, δίχως δυνατότητα διασταύρωσης, τερατώδεις φήμες και ανατριχιαστικές «πληροφορίες» που διακινούνται κυρίως στις παρυφές του κόσμου του ΜΜΕ που έχουν συρρεύσει απ’ όλον τον πλανήτη στον Εβρο.

Διάχυτος φόβος

«Βγαίνουν ακόμα και τώρα παρά την ένταση των μέτρων στην όχθη άτομα, αλλά συλλαμβάνονται λίγο πιο μέσα από τις περιπόλους του στρατού και της αστυνομίας», μας είπε ο κ. Χάρης Θεοχαρίδης, που ζει στο Πύθιο, τονίζοντας πως υπάρχει ένας διάχυτος φόβος κυρίως στους ηλικιωμένους που υπερτερούν συντριπτικά στον πληθυ-

σμό των χωριών της ερημωμένης λόγω της φυγής των νέων παράμβριας περιοχής». Όταν τον ρωτήσαμε εάν συμμετέχουν σε περιπολίες πολίτες από το χωριό του μας απάντησε αρνητικά, προσθέτοντας ότι αυτό ακούγεται πως γίνεται στον νότιο Εβρο.

Ο αντιπρόεδρος του συλλόγου αλιέων και κυνηγών κ. Θανάσος Καμπιάρης παραδέχεται στην «Κ» ότι έχει εγκατασταθεί μαζί με άλλους συναδέλφους του στο Δέλτα του Εβρου για να προστατεύσουν τις καλύβες που παραδοσιακά χρησιμοποιούν για το κόμπι τους από ανεπιθύμητους επισκέπτες, αλλά και να «βοηθήσουμε τον στρατό». «Χθες το βράδυ αποτρέψαμε κάποιους να περάσουν. Κάνουμε βάρδιες στις καλύβες ανά δέκα άτομα και αν συμβεί κάτι ειδοποιούμε και τους άλλους. Συνδράμουμε την αστυνομία και τον στρατό στις περιπολίες. Μόλις αντιληφθούμε κάτι ύποπτο στέλνουμε προειδοποιητικά σήματα αποτροπής και δεν τολμάνε από την άλλη πλευρά να ρίξουν βάρκα στα κανάλια του Δέλτα για να περάσουν, αν το επιχειρήσουν τους εμποδίζουμε».

Μια νέα, πολύπλοκη, και σίγουρα πιο δύσκολη πραγματικότητα διαμορφώνεται πλέον στον Εβρο μετά την έλευση στα σύνορα μιας απρόσμενης, καθοδηγούμενης απειλής, της μεταναστευτικής. Στον φόβο μην τους πνίξει το ποτάμι και «μην έρθει ο Τούρκος», έρχεται να εμφολοχωρήσει και αυτός των παλιών γνώριμων και μέχρι πριν από μερικές μέρες ακίνδυνων «οδοιπόρων». «Τόσα χρόνια έρχονταν λίγοι λίγοι, τους βλέπαμε και λέγαμε μέσα μας ας πάνε στην ευχή του Θεού. Τώρα τρομάξαμε με αυτό που γίνεται, θεός φυλάξοι, έφεραν μιλιούνια οι Τούρκοι για να μας πνίξουν», μας είπε μια ηλικιωμένη γυναίκα στο χωριό Σοφικόν, απηχώντας, έτσι απλοϊκά, την αγωνία και τα συναισθήματα των απλών ανθρώπων στο ποτάμι.

Αβεβαιότητα και διχασμός στη Λέσβο της προσφυγιάς

Οδοιπορικό της «Κ» στο ταραγμένο νησί

Του απεσταλμένου μας
στη ΛΕΣΒΟ
ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Στρατής Βαλαμιάς γνωρίζει καλά τις παγίδες της θάλασσας. «Ετσι που τη βλέπεις λάδι, έτσι γίνεται θύελλα», λέει. Με την «Ειρήνη-Μικαέλα», ένα πλαστικό βαρκάκι 4,5 μέτρων, έχει κουβαλήσει πολλούς ναυαγούς στη στεριά, έχει μετρήσει όμως και δεκάδες πτώματα.

Φυσάει νοτιάς στη Σκάλα, τη γενέτειρα του λογοτέχνη Στράτη Μυριβήλη και επίνειο του χωριού Συκαμιά. Αυτό σημαίνει ότι το κύμα σκάει απέναντι, στα τουρκικά παράλια που διακρίνονται στο βάθος του ορίζοντα. Ίσως ο καιρός να εξηγή τις απρόσμενα μηδαινικές αφίξεις φουσκωτών λέμβων επί δύο ημέρες στη Λέσβο. Οι νησιώτες παρακολουθούν τις εξελίξεις στα χερσαία σύνορα του Έβρου, όπου η τουρκική πλευρά κατευθύνει με κάλπικες υποσχέσεις χιλιάδες πρόσφυγες και μετανάστες, ελπίζοντας να μη ζήσουν ξανά ημέρες του 2015. Όταν δεν ήξεραν ποιος να βοηθήσουν πρώτους.

«Βούλιαζαν και μου πέταγαν τα μωρά για να τα σώσουν. Χτυπούσαν πάνω στη βάρκα μου όταν έπεφταν μέσα. Από μπνών μέχρι 10 χρόνων. Τα άφησα στη Σκάλα και όλο το χωριό πήρε από ένα αγκαλιά. Μετά γύρισα για τέτοιους, χωρίς να ξέρω αν πνίγηκαν», θυμάται ο κ. Βαλαμιάς για μία παλιότερη διάσωση. Στο πρόσωπο και του 43χρονου ψαρά είχαν προταθεί συμβολικά οι νησιώτες για το Νομπέλ Ειρήνης. Παρόμοιες σκηνές διέκοπταν άλλοτε τον βραδινό του ύπνο. Σήμερα, όμως, λέει ότι νιώθει θυμό. «Δεν νοιάζεται κανένας, ούτε για αυτούς ούτε για εμάς», αναφέρει. «Αυτοί διώθηκαν από τα σπίτια τους, τους παίρνουν τα λεφτά οι Τούρκοι διακινητές, έρχονται εδώ και δεν τους θέλει κανείς. Αλλά και εμείς σπκώνουμε αυτό το βάρος χωρίς να το έχουμε δημιουργήσει».

Εδώ και χρόνια η Λέσβος ζει με τους εγκλωβισμένους της. Στο νησί του Ανατολικού Αιγαίου βρι-

σκονται βάσει της πιο πρόσφατης καταγραφής 21.815 πρόσφυγες και μετανάστες. Την τελευταία εβδομάδα, παράλληλα με τις εξελίξεις στα χερσαία σύνορα σημειώθηκαν πρωτόγνωρα περιστατικά. Καταγράφηκαν επιθέσεις σε Έλληνες και ξένους δημοσιογράφους, στήθηκαν μπλόκα πολιτών στους δρόμους για ελέγχους μη κυβερνητικών οργάνωσεων, ομάδα κατοίκων εμπόδισε με βρισιές την αποβίβαση νεοαφιχθέντων αλλοδαπών στο λιμάνι της Θερμής, μια άδεια εγκατάσταση βραχυβίας φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών κάρκε – πιθανότατα από εμπρησμό. Μετατράπηκε σε μια νύχτα το νησί που έχει υποδεχθεί τόσο πολλές καραβιές, σε αφιλόξενο τόπο; Η «Κ» ταξίδεψε στη Λέσβο και έπιασε το νήμα από την αρχή.

Βορράς και Νότος

Σε αρκετές κουβέντες οι ντόπιοι μιλούν για ένα νησί χωρισμένο σε Βορρά και Νότο, όχι απλά λόγω της γραφειοκρατικής διαίρεσης σε δύο δήμους, ούτε με όρους αντιπαλότητας. Κάθε πλευρά θεωρεί ότι έχει επωμιστεί δυσανάλογο φορτίο. Ξενοδόχος από το βόρειο κομμάτι, ο οποίος μίλησε με τον όρο της ανωνυμίας για να μην προκαλέσει τοπικές αντιδράσεις, σκιαγραφεί την κατάσταση. Εξηγεί ότι στην περιφέρεια της Μυτιλήνης, η οποία δεν ήταν ποτέ αμιγώς τουριστική αλλά είχε τις βασικές υποδομές (νοσοκομείο, αστυνομία, κεντρικό λιμάνι), συγκεντρώθηκαν και όλες οι υπηρεσίες για το προσφυγικό.

«Ξαφνικά γέμισαν ξενοδοχεία με μέλη του Frontex και ΜΚΟ, υπήρχε μια οικονομική άνθηση», λέει και αντιπαραβάλλει τη δική του περίπτωση. Αναφέρει ότι μετά το 2016, οι πτήσεις τσάρτερ περιορίστηκαν, ο τζίρος του πήρε την κατφόρα, και ότι από 19 άτομα προσωπικό έμεινε με πέντε. Στον Νότο έχουν τον καταυλισμό της Μόριας με τις άθλιες συνθήκες διαβίωσης χιλιάδων ανθρώπων. Και στον Βορρά υποστηρίζουν ότι

«Έχουμε εντολές για αυστηρότερη φύλαξη. Πώς γίνεται αυτό; Εάν έχεις μια βάρκα που έρχεται, μπαίνει μπροστά σαν εμπόδιο και με ηχητικά σήματα ζητείς να μην περάσουν. Δεν έχουμε εντολή να βυθίσουμε κάποιον. Δεν θα μπορούσα να κουβαλώ τέτοιο βάρος», λέει στην «Κ» λιμενικός που μίλησε υπό τον όρο της ανωνυμίας.

Αριστερά, μια άδεια εγκατάσταση βραχυβίας φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών που κάρκε – πιθανότατα από εμπρησμό-, δείγμα της έντασης που επικράτησε τις προηγούμενες ημέρες στη Λέσβο. Την ίδια στιγμή, οι συνθήκες διαβίωσης για τους ξεριζωμένους παραμένουν απάνθρωπες.

Το έκρυθμο κλίμα των τελευταίων ημερών, η στοχοποίηση ΜΚΟ και οι φόβοι για νέες μαζικές αφίξεις.

έχουν υποστεί τις μεγαλύτερες οικονομικές επιπτώσεις.

Η αίσθηση διαχωρισμού φαίνεται ότι τροφοδοτήθηκε έως ένα βαθμό και κατά τις αυτοδιοικητικές εκλογές του 2019. Πρώην δημοτικός σύμβουλος εξηγεί ότι ορισμένοι πολυτέυτηκαν λέγοντας ότι θα «καθαρίσουν το προσφυγικό». Υποσχέσεις που δημιουργούσαν προσδοκίες στο ακροατήριό τους. Οι μετέπειτα συζητήσεις για το πού θα μπορούσε να γίνει νέο κλειστό κέντρο σέρνονταν επί μίνες και οι

ψίθυροι για τις πιθανές τοποθεσίες τροφοδοτούσαν πάθη. Κανείς δεν ήθελε στο μέρος του, όπως λένε ντόπιοι, μια νέα «φυλακή».

«Το 2015 έχασα κάθε πίστη στο οργανωμένο κράτος. Αυτό με διέλυσε. Ημασταν παντελώς μόνοι», αναφέρει στην «Κ» επιχειρηματίας του νησιού. «Φτάνουμε στο σήμερα και μας στέλνουν τα ΜΑΤ για να γίνει επίταξη και στα κανάλια μας ειρωνεύονται και μας υποτιμούν. Ας προχωρούσε πρώτα η κυβέρνηση σε αποσυμφόρνηση και μετά στην κλειστή δομή. Ας έκανε μια κίνηση να την εμπιστευθούμε».

Τα μπλόκα

Παράλληλα συντηρήθηκε μέχρι και σήμερα η στοχοποίηση των ΜΚΟ, ακόμη και αν η παρουσία τους πλέον στο νησί δεν έχει καμία σχέση με άλλοτε. Στις αρχές

του 2016 ο Δήμος Μυτιλήνης είχε καταγράψει 84 οργανώσεις και εθελοντικές ομάδες. Τα πρώινα κάθε Πέμπτης εκπρόσωποι τους συναντιούνταν υπό την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για να συντονίσουν τις κινήσεις και να μοιράσουν ρόλους. Υπήρχαν περιστατικά επικάλυψης αρμοδιοτήτων στο παρελθόν και αμφιβολίες για την ουσιαστική προσφορά ορισμένων. Μετά την κοινή δήλωση Ε.Ε. - Τουρκίας τον Μάρτιο του 2016 οι ροές περιορίστηκαν αισθητά και σταδιακά οι περισσότερες οργανώσεις αποχώρησαν. Πλέον, όπως λέει στην «Κ» ο Μπόρις Τσεσίρκοφ, εκπρόσωπος της Υπατης Αρμοστείας, έμειναν περίπου 20 στο νησί και οι εβδομαδιαίες συναντήσεις έγιναν μηνιαίες. Από αυτές, οι περισσότερες χρηματοδοτούνται από ιδιώτες δωρητές.

Το τελευταίο διάστημα ορισμένοι έδειξαν και με τη βία σε εθελοντές και υπαλλήλους οργάνωσεων ότι δεν ήταν ευπρόσδεκτοι. Στήθηκαν μπλόκα ελέγχου σε κεντρικούς δρόμους, χτυπήθηκαν αυτοκίνητα με ρόπαλα και πέτρες και εταιρείες ενοικίασης στο αεροδρόμιο συνιστούσαν σε ξένους οδηγούς να αφαιρούν τα αυτοκόλλητα από μισθωμένα οχήματα. Το βράδυ της Τετάρτης και ενώ το κλίμα είχε εκτονωθεί, μια ομάδα πολιτών σταμάτησε και το αυτοκίνητο της «Κ» σε μια δικάλα μέσα στο χωριό της Μόριας. Δεν υπήρχε ένταση, καμία απειλή, αλλά διερευνητικά ίσως καχύποπτα βλέμματα πίσω από τα τζάμια. «Πού πας, είσαι ντόπιος; Μίλα καθαρά, μη νομίζουν ότι είσαι ΜΚΟ», είπε ένας εξ αυτών προτού παραμερίσουν οι συγκεντρωμένοι και ανοίξει ο δρόμος.

Περιπολίες στα ανοιχτά και φόβοι για δυστύχημα

Στη θάλασσα οριογραμμή ανοιχτά της Λέσβου οι περιπολίες είναι πλέον 24ωρες. «Έχουμε εντολές για αυστηρότερη φύλαξη. Πώς γίνεται αυτό; Εάν έχεις μια βάρκα που έρχεται, μπαίνει μπροστά σαν εμπόδιο και με ηχητικά σήματα ζητάς να μην περάσουν. Δεν έχουμε εντολή να βυθίσουμε κάποιον. Δεν θα μπορούσα να κουβαλώ τέτοιο βάρος», λέει στην «Κ» λιμενικός του νησιού που μίλησε με τον όρο της ανωνυμίας. Δεν θέλει να σχολιάσει το βίντεο που διέρρευσε από την τουρκική πλευρά, το οποίο φαίνεται να δείχνει ελληνικό πλήρωμα να απωθεί με τη βία και χρήση πυρών εκφοβισμού μια υπερφορτωμένη λέμβο, διευκρινίζει όμως ότι δεν έχει συμβεί κάτι τέτοιο στο πέρασμα της Λέσβου.

Εξηγεί πόσο εύκολο είναι το δυστύχημα στη θάλασσα. Πως μέσα στον πανικό και αν υπάρχει εισροή υδάτων σε φουσκωτή λέμβο οι επιβάτες σπκώνονται ενστικτωδώς όρθιοι και η ανατροπή είναι θέμα δευτερολέπτων. «Ειδικά σε αυτές τις κατασκευές, το ξύλο στο πλωριό μετακινείται εύκολα, μπορεί να χωθεί στα σωθικά της βάρκας και να την τρυπήσει», λέει.

Την Καθαρά Δευτέρα ένα αγόρι από το Αφρίν της Συρίας, το οποίο ταξίδευε μαζί με τη μητέρα του, πνίγηκε ανοιχτά της Λέσβου. Λιμενικός λέει στην «Κ» ότι ήταν κατεστραμμένος ο πίσω δεξιά αερο-

θάλαμος της βάρκας, γι' αυτό και ελληνικό σκάφος παρενέβη για να διασώσει. «Έχουμε εντολές για αυστηρότερη φύλαξη. Πώς γίνεται αυτό; Εάν έχεις μια βάρκα που έρχεται, μπαίνει μπροστά σαν εμπόδιο και με ηχητικά σήματα ζητάς να μην περάσουν. Δεν έχουμε εντολή να βυθίσουμε κάποιον. Δεν θα μπορούσα να κουβαλώ τέτοιο βάρος», λέει στην «Κ» λιμενικός του νησιού που μίλησε με τον όρο της ανωνυμίας. Δεν θέλει να σχολιάσει το βίντεο που διέρρευσε από την τουρκική πλευρά, το οποίο φαίνεται να δείχνει ελληνικό πλήρωμα να απωθεί με τη βία και χρήση πυρών εκφοβισμού μια υπερφορτωμένη λέμβο, διευκρινίζει όμως ότι δεν έχει συμβεί κάτι τέτοιο στο πέρασμα της Λέσβου.

Τα επίσημα στοιχεία που δημοσιοποιεί η Γενική Γραμματεία

«Δεν νομίζω ότι θα γίνει ένα ναυάγιο εδώ μπροστά και ότι ακόμη και όσοι είναι αντίθετοι δεν θα πάνε να βοηθήσουν. Λένε λόγια που δεν τα σκέφτονται».

Ενημέρωσης δείχνουν ότι την 1η Μαρτίου έφτασαν στη Λέσβο 518 άνθρωποι και στις 2/3 άλλοι 94. Ακολούθησαν μηδενικές ροές, ώσπου την περασμένη Πέμπτη άλλη μία βάρκα με 42 άτομα βγήκε μεταξύ Σκάλας Συκαμιάς και Εφταλόους. Υπό το νέο καθεστώς έχει ανασταλεί το δικαίωμα τους για υποβολή αίτησης ασύλου. Οι λιμενικοί αποδίδουν τις περιορισμένες –μέχρι στιγμής– αφίξεις στον και-

Οι κάτοικοι της Λέσβου μοιάζουν διχασμένοι. Στον Νότο η Μόρια (φωτ.) έχει μετατραπεί σε μια απέραντη «φαβέλα». Στον Βορρά υποστηρίζουν ότι έχουν υποστεί τις μεγαλύτερες οικονομικές επιπτώσεις.

ρό ή θεωρούν ότι αυτή τη στιγμή κεντρική στόχευση της τουρκικής πλευράς είναι ο Έβρος. Πιθανολογούν ότι οι διακινητές στα αντικρινά παράλια μπορεί να εξοπλίζονται με βάρκες και μηχανές για να γίνει μια πολύ πιο μαζική αποστολή τους στο νησί. Τη στιγμή που γράφονταν οι συγκεκριμένες γραμμές, αυτά παρέμεναν εικασίες.

Στα πρώτα χρόνια μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή οι οικο-

γένειες των προσφύγων που έφταναν στη Σκάλα Συκαμιάς έμεναν στα «αμπάρια», μικρές αποθήκες ελαιοτριβείων. Η βάρκα της περασμένης Πέμπτης δεν έτυχε της υποδοχής κάποιας ΜΚΟ. Οι άνθρωποι, κάποιοι με μωρά στην αγκαλιά, διανυκτέρευσαν στον προαύλιο χώρο της εκκλησίας του Αγίου Δημητρίου υπό την επιτήρηση του Λιμενικού. Δύο υπάλληλοι της Υπατης Αρμοστείας του

ΟΗΕ τους έφεραν τσάι και υπνόσκαους και το επόμενο πρωί στήνονταν σκηνές από τους ανθρώπους του Δήμου Δυτικής Λέσβου.

Η επόμενη ημέρα

Η νέα διαχειριστική πραγματικότητα στο νησί έχει ως αποτέλεσμα όσοι φτάνουν να μην μετακινούνται στην υπεράριθμη Μόρια, η καταγραφή τους να γίνεται πλέον στην Αστυνομική

Διεύθυνση στη Μυτιλήνη και να επιβιβάζονται με καθυστερήσεις στο αρματογυό «Ρόδος» του Πολεμικού Ναυτικού, που κατέπλευσε την Τετάρτη στο λιμάνι. Εισ βάρος τους εκδίδονται αποφάσεις απέλασης. Επόμενο βήμα είναι η μεταφορά τους στην ενδοχώρα.

Στη Μυτιλήνη, έπειτα από συσκέψεις με τοπικούς παράγοντες και τις αστυνομικές αρχές, μη κυβερνητικές οργανώσεις που είχαν αναστείλει προσωρινά τις δραστηριότητές τους επέστρεψαν στο πεδίο. Μπλόκα δεν υπήρχαν πλέον στους δρόμους. «Αναγνωρίστηκε το πρόβλημα και μας ανέφεραν ότι θα κάνουν τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια για να μην υπάρξουν αντίστοιχα περιστατικά», λέει ο Απόστολος Βετζής, διευθυντής προγραμμάτων των Γιατρών Χωρίς Σύνορα, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες υγείας με δύο κλινικές στο νησί.

«Η κατάσταση τον τελευταίο μήνα, μετά τα ΜΑΤ, ήταν τεταμένη. Ο κόσμος κουράστηκε, οι ακροδεξιοί πήραν τα πάντα τους», λέει ο Στρατής Βαλαμιάς. «Δεν νομίζω ότι θα γίνει ένα ναυάγιο εδώ μπροστά και ότι ακόμη και όσοι είναι αντίθετοι δεν θα πάνε να βοηθήσουν. Λένε λόγια που δεν τα σκέφτονται. Ίσως είναι η αγανάκτηση, ίσως ότι δεν μας δίνει κανένας σημασία, η αίσθηση ότι μας έχουν σαν πόνια».

Το παρασκήνιο της «μάχης» του Εβρου

Πώς ο Μπιστοτάκης κατέληξε στην επιλογή να κλείσει τα σύνορα

Του **Κ.Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Η Ελλάδα «πάγωσε» την Παρασκευή, πριν από δέκα ημέρες, με την εικόνα χιλιάδων μεταναστών και προσφύγων που κατευθύνονταν προς τα ελληνοτουρκικά σύνορα στις Καστανιές, αλλά στο Μέγαρο Μαξίμου ο κόκκινος συναγεμρός είχε σημαίνει πολύ ωρύτερα.

Όπως αναφέρει ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μπιστοτάκης σε συνομιλίες του, ο Τούρκος πρόεδρος Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν ποτέ δεν έκρυψε σε δημόσιες τοποθετήσεις του ότι δεν θα δίσταζε να εργαλειοποιήσει το μεταναστευτικό προκειμένου είτε να πιέσει την Ευρώπη είτε να υπηρετήσει άλλους γεωπολιτικούς στόχους του. Έτσι, όταν έγινε γνωστός ο θάνατος των Τούρκων στρατιωτικών στο Ιντλίμπ, το ερώτημα για τον κ. Μπιστοτάκη δεν ήταν «εάν θα κάνει κάτι ο Ερντογάν, αλλά πότε και πού».

Η εκτίμηση του πρωθυπουργού επιβεβαιώθηκε πλήρως λίγο αργότερα, όταν ενημερώθηκε από την ΕΥΠ και διαύλους του υπουργείου Εξωτερικών ότι έχει δρομολογηθεί από την Αγκυρα η μετακίνηση προσφύγων και μεταναστών προς τα ελληνοτουρκικά σύνορα στον Εβρο. Ήταν το χρονικό σημείο μηδέν, μετά το οποίο άρχισε ένα έντονο παρασκήνιο, που οδήγησε στο σφράγισμα των συνόρων, στην επιτυχή φύλαξη τους, αλλά και στην πικρή και έμπρακτη στήριξη της Ελλάδας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η σύσκεψη στο Μαξίμου

Η επιλογή του κ. Μπιστοτάκη να κλείσουν τα σύνορα ήταν δεδομένη. Στη σύσκεψη που συγκάλεσε στο γραφείο του με τους στενούς συνεργάτες του η συζήτηση, σύμφωνα με πληροφορίες, εξελίχθηκε σε τυπικού χαρακτήρα και δεν διήρκεσε περισσότερο από μία ώρα, καθώς ουδείς αμφισβήτησε την αναγκαιότητα η Αθήνα να υπερασπιστεί τα χερσαία και τα θαλάσσια σύνορα της χώρας. Το μήνυμα, εξάλλου, που εξέπεμψε από την αρ-

χή ο πρωθυπουργός ήταν: «Τα σύνορα κλείνουν, δεν περνάει κανείς».

Ο κ. Μπιστοτάκης έδωσε εντολή στους Μιχάλη Χρυσόχοϊδη, Νίκο Παναγιωτόπουλο, Αλκιβιάδη Στεφανή και Γιάννη Πλακιάτακη για τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων, ώστε να αποτραπεί είσοδος μεταναστών και προσφύγων στην Ελλάδα, με τον ίδιο να βρίσκεται συνεχώς σε ανοικτή γραμμή μαζί τους. Πλήρη εικόνα των εξελίξεων είχε από το Μέγαρο Μαξίμου ο Γρηγόρης Δημητριάδης, ο Γιώργος Γεραπετρίτης ανέλαβε τις νομικές πτυχές της διαχείρισης της κρίσης, όπως είναι η απόφαση περί αναστολής για ένα μήνα των αιτήσεων ασύλου, ενώ οι Στέλιος Πέτσας και Δημήτρης Τσιόδρας ασχολήθηκαν με το να «περάσει» στο εσωτερικό το κυβερνητικό μήνυμα, αλλά και να υπάρχουν άμεσες απαντήσεις στα fake news της τουρκικής πλευράς.

Ο ρόλος Μέρκελ - Μακρόν

Με το επιχειρησιακό σχέδιο της κυβέρνησης να υλοποιείται με αποτελεσματικότητα, ο πρωθυπουργός έστρεψε την προσοχή του στη διεθνή σκηνή. Ο κ. Μπιστοτάκης επικοινωνήσε με τη Γερμανίδα καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ, η οποία, πέραν του κομβικού ρόλου που συνεχίζει να διαδραματίζει εντός της Ε.Ε., διατηρεί διαύλους επικοινωνίας με τον Τούρκο πρωθυπουργό. Ο κ. Μπιστοτάκης αναφέρει σε συνομιλίες του ότι το μήνυμα που πέρασε η κ. Μέρκελ προς τον κ. Ερντογάν ήταν ισχυρό και συνέβαλε –σε συνδυασμό βεβαίως με τη μεγάλη κινητοποίηση του Λιμενικού– ώστε να μην υπάρξουν τις τελευταίες ημέρες ροές από τα τουρκικά παράλια προς τα νησιά του Αιγαίου, παρότι οι καιρικές συνθήκες δεν ήταν απαγορευτικές. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν παράλληλα, όπως λέγεται, η συμβολή του Γάλλου προέδρου Εμανουέλ Μακρόν, με τον οποίο επίσης συνομιλήσε ο κ. Μπιστοτάκης. Ο κ. Μακρόν «έβαλε πλάτη» στο παρασκήνιο, ώστε να δημι-

Ο πρωθυπουργός με την ηγεσία της Ε.Ε. πραγματοποιούν αυτοψία πάνω από τα ελληνοτουρκικά σύνορα στον Εβρο.

Το ραντεβού υψηλού συμβολισμού στα σύνορα και η ευρωπαϊκή ενίσχυση με 700 εκατ. ευρώ.

ουργηθεί ένα ιδιαίτερα ευνοϊκό πεδίο για την Ελλάδα έναντι της Τουρκίας στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

«Ελα στην Ελλάδα»

Παράλληλα, ο πρωθυπουργός την Κυριακή επικοινωνήσε με τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Σαρλ Μισέλ και, σύμφωνα με πληροφορίες, του είπε πως «θέλω να έλθεις αύριο στην Ελλάδα». Ο κ. Μισέλ του απάντησε πως «την Τρίτη είναι καλύτερα» και φυσικά ο κ. Μπιστοτάκης, έχοντας πετύχει τον στόχο του –δλαδή την έλευση του επικεφαλής της Ε.Ε.–, δεν είχε λόγο να επιμείνει ως προς τον χρόνο. Μάλιστα, καθώς στην Αθήνα είχαν φθάσει μηνύματα ότι εάν της απευθυνόταν πρόσκληση θα ανταποκρινόταν και η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, ο πρωθυπουργός κινητοποιήθηκε ώστε να διευρυνθεί η αποστολή στον Εβρο, με την τελευταία, τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νταβίντ Σασόλι και τον προεδρεύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πρωθυπουργό της Κροατίας Αντρέι Πλένκοβιτς.

Η επίσκεψη των επικεφαλής των ευρωπαϊκών θεσμών, και μάλιστα άμεσα, ήταν ένα σαφές μήνυμα στήριξης προς την Ελλάδα και τα ελληνικά σύνορα, ενώ είχε και πρακτική σημασία, καθώς στην Αθήνα θα διατεθούν 700 εκατ. ευρώ για το προσφυγικό.

Η παράμετρος Μπορίσοφ

Στην επίσκεψη στον Εβρο ήθελε να παραστεί και ο πρωθυπουργός της Βουλγαρίας, Μπόικο Μπορίσοφ. Σύμφωνα με πληροφορίες, επικοινωνήσε με τον πρωθυπουργό, αλλά ο κ. Μπιστοτάκης του απάντησε, «φίλε μου Μπόικο, εσύ δεν έχεις πρόβλημα με τον Ερντογάν», καθώς δεν υπήρχε λόγος η Βουλγαρία να μπει στο κάδρο εφόσον δεν υφίσταται πίεση στα δικά της σύνορα.

Σε κάθε περίπτωση, ο κ. Μπορίσοφ επιδιώκει να διαδραματίσει ρόλο στις εξελίξεις. Ο πρωθυπουργός της Βουλγαρίας πρότεινε να πραγματοποιηθεί στη Σόφια συνάντηση των επικεφαλής των ευρωπαϊκών θεσμών, του κ. Μπιστοτάκη και του κ. Ερντογάν, αλλά ο Τούρκος πρόεδρος, όπως είπε προχθές και δημοσίως, ήταν απορριπτικός. Πάντως, στο Μέγαρο Μαξίμου δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο, υπό προϋποθέσεις, στη βουλγαρική πρωτεύουσα να πραγματοποιηθεί το επόμενο διάστημα τριμερής συνάντηση σε επίπεδο υπουργών Εξωτερικών, δηλαδή με τη συμμετοχή των Νίκου Δένδια και Μεβλούτ Τσαβούσογλου.

Ο Ντόναλντ Τραμπ και η επόμενη ημέρα

Την Τρίτη, ο πρωθυπουργός είχε τηλεφωνική επικοινωνία και με τον πρόεδρο των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ. Ο Κυριάκος Μπιστοτάκης, παρά τη στενή σχέση Τραμπ - Ερντογάν, διασφάλισε την αναγνώριση του δικαιώματος της Ελλάδας να επιβάλει τη νομοθεσία της στα

καθώς έχουν λάβει το μήνυμα ότι τα σύνορα θα παραμείνουν κλειστά, αλλά και επειδή μεσολάβησαν άλλες εξελίξεις, όπως η εκκενρία στο Ιντλίμπ. Επίσης, όπως λέγεται, ο Τούρκος πρόεδρος αντιλαμβάνεται πως το «σόου» των προηγούμενων ημερών «δεν του βγήκε».

Σε κάθε περίπτωση, ο πρωθυπουργός παραμένει σταθερά προσανατολισμένος στην αποκλιμάκωση της έντασης με την Τουρκία, αλλά όπως αναφέρει σε συνομιλίες του, «δεν θα συζητήσω με τον Ερντογάν υπό πίεση και απειλές». Πάντως, σύμφωνα με πληροφορίες, η Αθήνα δεν είναι αντίθετη προς την πρόσθετη οικονομική βοήθεια προς την Τουρκία από την Ε.Ε. για το προσφυγικό, ενώ αντικειμενικά τη χώρα εξυπηρετεί το ενδεχόμενο δημιουργίας ασφαλών ζώνης στη Συρία, όπως επιδιώκει ο Τούρκος πρόεδρος. Παράλληλα, στο εσωτερικό, σύμφωνα με τον πρωθυπουργό, η στρατηγική της διαφύλαξης των συνόρων θα συνεχιστεί με τα απαιτούμενα κατά περίπτωση μέτρα. Επίσης, η αποσυμφόρηση των νησιών θα προχωρήσει, αλλά «χωρίς τυμπανοκρουσίες», ενώ με την αξιοποίηση των πόρων από την Ε.Ε. θα δημιουργηθεί πρόσθετος φράχτης στο Πέταλο του Εβρου.

Το «ένστικτο επιβίωσης» του Τσίπρα έκλεισε τα σύνορα

Η χρυσή τομή στην Π.Γ., ο σκεπτικισμός κορυφαίων στελεχών και ο ρόλος των «53+» στην τελική μορφή της απόφασης

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΑΝΤΖΟΛΕΤΟΥ**

Όταν στην «εσωκομματική ζυγαριά» της Κουμουνδούρου μπήκε το προσφυγικό, αρκετοί στην αξιωματική αντιπολίτευση φοβήθηκαν ότι για άλλη μια φορά το συγκεκριμένο θέμα θα οδηγήσει τον ΣΥΡΙΖΑ σε έναν νέο κύκλο εωσσύμφωνας. Τη στιγμή, μάλιστα, που το κόμμα ταλανίζεται από τον «γρίφο» του μετασχηματισμού, με την πλειοψηφία και τη μειοψηφία να μετρούν τις νέες τους δυνάμεις. Στο μυαλό πολλών στελεχών ήρθε ο Οκτώβριος του 2017. Ήταν η περίοδος που ο υπουργός Μεταναστευτικής Πολιτικής Γιάννης Μουζύλας είχε απειλήσει ακόμα και με παραίτηση από το χαρτοφυλάκιό του στη συνεδρίαση της Πολιτικής Γραμματείας εξαιτίας της σκληρής κριτικής που του ασκούσαν οι «53+» για τις συνθήκες διαβίωσης των μεταναστών. Είχαν προηγηθεί αρκετές διαφωνίες, ακόμα και «ανταρτικό» βουλευτών για τις διαδικασίες ασύλου.

Στο ίδιο όργανο, την παρασμένη Τετάρτη, μπορεί η χρυσή τομή να βρέθηκε με μια προσθήκη στο κείμενο της πολιτικής απόφασης, ωστόσο με σκεπτικισμό απέναντι στον Αλέξη Τσίπρα, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ», στοι-

κήθηκαν ορισμένα κορυφαία στελέχη. Στη συνέντευξη του στο Mega, ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ παραδεχόταν ότι ορθώς η κυβέρνηση έκλεισε τα σύνορα, γνωρίζοντας πως, πέρα από τη νεολαία, αρκετοί κορυφαίοι της κομματικής πτέρυγας δεν θα διατάσσον να διαταράξουν τη φαινομενική εσωκομματική ηρεμία των τελευταίων ημερών. Στη γραμμή πως τα σύνορα δεν είναι ούτε κλειστά ούτε ανοικτά, αλλά φυλασσόμενα, σύμφωνα με πληροφορίες, κινήθηκαν οι Νίκος Φίλης, Νίκος Βούτσας και Πάνος Λάμπρου. Οι τόνισαν ότι δεν ανέβηκαν, όμως οι διαφορές ήταν διακριτές. Τα τρία στελέχη και σε πιο ήπιους τόνους ο Θεόδωρος Δρίτσας, σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, εκτίμησαν στην Πολιτική Γραμματεία πως ήταν «άγαρμος» ο τρόπος που ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ άδειασε τη μειοψηφία.

Ελλειμμα επικοινωνίας

Το κλίμα δεν είχε βοηθήσει και η αφωνία της ηγεσίας το τριήμερο της Καθάρας Δευτέρας. «Δύο ημέρες μάς σχολίαζαν μόνο τα σόσιαλ μίντια, τα παιδιά της νεολαίας μας φταίνε;» σημείωνε στην «Κ» μέλος του κορυφαίου καθοδηγητικού οργάνου, που θεωρεί αναγκαίο τα αντανάκλαστικά του κόμματος

να γίνουν ταχύτερα. «Στην επικαιρότητα ηγεμόνευσε η άποψη της νεολαίας, υποστήκαμε μεγάλη επικοινωνιακή ζημιά», παραδεχόταν βουλευτής μετά τη συζήτηση που έγινε στην Κοινοβουλευτική Ομάδα την Πέμπτη.

Η λήξη του συναγεμμού στην

Ο μετασχηματισμός του ΣΥΡΙΖΑ, έστω και δύσκολα, αρχίζει να γίνεται πράξη, αφού η πίεση που δέχεται η χώρα στη μεθόριο νίκησε τις ιδεοληψίες του παρελθόντος.

Π.Γ., στα μέσα της περασμένης εβδομάδας, ήρθε όταν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης ζητήθηκε να διατυπωθεί ευκρινώς πως «η φύλαξη των συνόρων είναι αυτονόητο καθήκον κάθε ελληνικής κυβέρνησης, ιδιαίτερα σε συνθήκες όπως οι σημερινές». Το χέρι τους στην τελική μορφή της απόφασης έβαλαν και οι «53+» του Ευκλείδη Τσακαλώτου. Η Τασία Χριστο-

Με τη δήλωση «η φύλαξη των συνόρων μας αποτελεί αυτονόητο καθήκον για κάθε κυβέρνηση» ο Αλέξης Τσίπρας απέφυγε την πρόκληση νέων παρεξηγήσεων.

δουλοπούλου μπορεί να μην πήρε τον λόγο, ωστόσο η θέση της είναι γνωστό πως ταυτίζεται με τη μειοψηφία του ΣΥΡΙΖΑ που ζήτησε να διευκρινιστεί ότι η κυβέρνηση «εμφανίζει μια ψευδή εικόνα πολέμου στα σύνορα και υποδαυλίζει εθνικιστικά ένστικτα...»

Ολγα Γεροβασιλή, Δημήτρης Βίτσας, Νίκος Παππάς, Ρένα Δούρου, Κώστας Ζαχαριάδης και άλλα στε-

λέχη εκφράζουν την πάγια θέση οι τόνισαν απέναντι στην κυβέρνηση να ανέβουν κατακόρυφα για το μεταναστευτικό, υποστηρίζοντας πως η παρέμβαση του Αλέξη Τσίπρα ήταν «χειρουργική» και κατάφερε να αναδείξει το αδιέξοδο στο οποίο έχει βρεθεί ο Κυριάκος Μπιστοτάκης. Αποφειγόντας να προκληθούν νέες παρεξηγήσεις, ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, απευθυνόμενος προς τους βουλευτές του, ευθυγραμμίστηκε πλήρως με την απόφαση του κορυφαίου οργάνου, δηλώνοντας την Πέμπτη πως «η φύλαξη των συνόρων μας αποτελεί αυτονόητο καθήκον για κάθε κυβέρνηση».

Αναζήτηση νέων ισορροπιών

Η μνημονιακή υποταγή του ΣΥΡΙΖΑ όσο ήταν στην εξουσία χτύπησε από την πρώτη στιγμή τις ευαίσθητες χορδές του κόμματος σε ζητήματα ταυτοτικού χαρακτήρα. Η συγκατοίκηση με τους ΑΝΕΛ έδινε ένα άλλοθι στον Αλέξη Τσίπρα να στρίβει πού και πού το «τιμόνι» προς τα δεξιά. Τώρα που επιθυμεί να απευθυνθεί στον χώρο του Κέντρου, καλείται να ισορροπεί μεταξύ του ρεαλισμού που πρέπει να έχει ένα κόμμα εξουσίας και του ριζοσπαστισμού που δεν θέλει να χάσει. Στην Κουμουνδούρου, μετά δε-

κάδες συνεδριάσεις, κατανοούν πλέον καλά πως η αντιπολίτευση της περιόδου 2012-2014 μπορούσε εύκολα να «ανοίγει τα σύνορα» και να καταγγέλλει τους φράχτες, αφού δεν γνώριζε τι σημαίνει προσφυγική κρίση. Οι άπιοι τόνισαν στους οποίους κινήθηκε τελικά η αριστερή πτέρυγα του κόμματος δείχνει πως ο μετασχηματισμός του ΣΥΡΙΖΑ, έστω και δύσκολα, αρχίζει να γίνεται πράξη, αφού τα νέα δεδομένα και η τεράστια πίεση που δέχεται η χώρα στα σύνορα νίκησαν τις ιδεοληψίες του παρελθόντος. Εξάιρεση αποτελούν ορισμένες μεμονωμένες δηλώσεις που εξακολουθούν να προβληματίζουν.

Σε μια χρονική συγκυρία που το «55-50» της ψηφοφορίας της τελευταίας Κεντρικής Επιτροπής έκανε πολλούς της «παλαιάς φρουράς» να μιλήσουν για δύο ισότιμα μπλόκ μέσα στην Κουμουνδούρου, η παρέμβαση του Αλέξη Τσίπρα θεωρήθηκε από τους «προεδρικούς» καταλυτική. Οχι μόνο για να ξεκαθαρίσει ποιος κάνει κουμάντο, αλλά και για να πάρει την απαραίτητη φόρα προκειμένου να διευθετήσει ανέφελα μια σειρά από ζητήματα που έχουν να κάνουν τόσο με τα οργανωτικά όσο και με το όνομα του κόμματος.

Τα κράτη δεν μπορούν να υπάρξουν χωρίς σύνορα

Ο Μισέλ Φουσέ μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στη **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΠΟΥΡΝΑΡΑ**

Τον ρόλο που διαδραματίζουν τα σύνορα τον αντιληφθήκαμε πλήρως οι Έλληνες τις τελευταίες ημέρες. Η τεράστια πίεση από τους πρόσφυγες και μετανάστες που δέχεται η χώρα σε ξηρά και θάλασσα έφερε ξανά στην επιφάνεια ένα θέμα που η παγκοσμιοποίηση και η τεχνολογία αιχμής είχαν υποβαθμίσει στην πράξη. Μπορεί να είχαμε συνηθίσει τα κεφάλαια, οι πληροφορίες, τα αγαθά και οι πολίτες να διακινούνται ελεύθερα σε μεγάλες γεωγραφικές ζώνες (κυρίως οι ιοί...), όμως τα κράτη δεν μπορούν να υπάρξουν χωρίς σύνορα», υπογραμμίζει ο διπλωμάτης και γεωγράφος Μισέλ Φουσέ, που βρέθηκε πρόσφατως στην Αθήνα, καθώς επρόκειτο να μιλήσει στο αναβληθέν Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, και παραχώρησε συνέντευξη στην «Κ».

Ο Γάλλος έχει καταπαστεί με το ζήτημα των συνόρων –για να ακριβολογούμε, με την αναγκαιότητα της υπαρχής τους– ήδη από τη δεκαετία του 1980. Έχει διατελέσει διπλωματικός σύμβουλος του Φρανσουά Μιτεράν στη νιότη του για να χρηματίσει αργότερα καθηγητής στην Ecole Normale Supérieure (το φυτώριο στελεχών της ανώτατης κρατικής γαλλικής διοίκησης), πρεσβευτής της Γαλλίας στη Λετονία και διευθυντής σπουδών στο Ινστιτούτο Ανωτάτων Σπουδών Εθνικής Αμύνης της χώρας του.

Προνομιακός συνομιλητής πρωθυπουργών και υπουργών, έχει ωρεώσει πείρα ως άμεσος γνώστης της διεύρυνσης της Ε.Ε. αλλά και

της παγκόσμιας γεωπολιτικής σκακιέρας. Στην Ελλάδα κυκλοφορούν δύο βιβλία του: «Η Μάχη των Χαρτών» σε συνεργασία με τον Γιώργο Πρεβελάκη, από τις εκδόσεις Κέρκυρα, και «Η Επιστροφή των Συνόρων», από την Ποικίλη Στοά.

Για τον Φουσέ, όχι μόνον τα σύνορα αλλά ούτε οι χάρτες δεν έχασαν ποτέ τη δύναμή τους, κυρίως για το πόσο εικονογραφούν τις φιλοδοξίες ορισμένων: «Το γεωπολιτικό τοπίο σήμερα; Θα μπορούσαμε να το αναλύσουμε καταφεύγοντας σε όρους όπως ο αυτοκράτορας της Κίνας, ο τσάρος, ο σουλτάνος, κάπου μακρύτερα απομονωμένος ο αγιατολάχ. Η δυσκολία της Ε.Ε. είναι πως ευτυχώς δεν έχουμε πλέον αυτοκράτορες, να η δύναμη και η αδυναμία μας», τονίζει ο Φουσέ.

Δύο προσεγγίσεις

«Όλες αυτές οι αναδυόμενες δυνάμεις επαναβεβαιώνουν την παρουσία τους, έχουν εδαφικές διεκδικήσεις, επιζητούν τη δημιουργία ζωνών επιρροής. Σε αυτή την προσπάθειά τους χρησιμοποιούν τους χάρτες. Θα έχετε δει ασφαλώς ηγέτες να εμφανίζονται σε δημόσια διαγγέλματα με φόντο χάρτες που προωθούν την ατζέντα τους. Ο Ερντογάν με τον χάρτη της Μεσογείου, που εστιάζει κυρίως στη γειτνίαση Τουρκίας - Λιβύης, είναι ένα παράδειγμα. Από την άλλη, ορισμένες δυνάμεις, π.χ. οι ΗΠΑ, ακολουθούν τη λογική της περιχαράκωσης στον εαυτό τους που τους δίδει μια ψευδαίσθηση ασφαλείας. Η Ευρώπη έχει μια δυσκολία να βρει τον βηματισμό της ανάμεσα σε αυτές τις δύο προσεγγίσεις.

Ο Μισέλ Φουσέ έχει διατελέσει διπλωματικός σύμβουλος του Φρανσουά Μιτεράν, καθηγητής στην Ecole Normale Supérieure, (το φυτώριο στελεχών της ανώτατης κρατικής γαλλικής διοίκησης), πρεσβευτής της Γαλλίας στη Λετονία, και διευθυντής Σπουδών στο Ινστιτούτο Ανωτάτων Σπουδών Εθνικής Αμύνης της χώρας του.

Σε αυτή λοιπόν τη λογική της απεικόνισης των συνόρων, θεωρώ εξαιρετικά σημαντικό πως ο πρωθυπουργός της Ελλάδος στάθηκε με τους πλέον σημαντικούς εκπροσώπους των ευρωπαϊκών θεσμών ώστε να εκπέμψουν από κοινού το μήνυμα στον σουλτάνο, στους Έλληνες αλλά και στους Ευρωπαίους ότι τα ελληνικά σύνορα είναι και σύνορα της Ευρώπης και πως αυτός ο εκβιασμός δεν θα περάσει».

«Βεβαίως υπάρχει και ένας περιορισμός στη διατύπωση αυτή: τα σύνορα είναι πάντοτε μια υπόθεση εθνική, δηλώνουν την περίμετρο μιας γεωγραφικής επικράτειας επί της οποίας ασκούνται κυριαρχικά δικαιώματα. Η Ε.Ε. δεν είναι κράτος αλλά μια ένωση κρατών, έτσι δεν μπορεί να ασκήσει κυριαρχικά δικαιώματα περιφρούρησης, ανοίγματος ή κλεισίματος συνόρων σε

ελληνικό έδαφος. Ίσως αυτό να εξηγεί γιατί οι Ευρωπαίοι δείχνουν την αλληλεγγύη τους δίνοντας χρήματα και όχι με άλλους, πιο χειροπατούς τρόπους», εξηγεί ο Φουσέ, προσθέτοντας ότι, ως ένωση κρατών δημοκρατικού πολιτεύματος, «η Ε.Ε. πρέπει να περιφρουρηθεί διότι περικυκλώνεται από δυνάμεις που δεν σέβονται τους κανόνες ή τις δημοκρατικές αξίες».

Για τον Φουσέ, οι διεκδικήσεις του Ερντογάν είναι διάφανες και ταυτίζονται σε αυτή τη φάση με εκείνες του Πούτιν: «Ο Τούρκος πρόεδρος θέλει η Ε.Ε. να χρηματοδοτήσει την ανοικοδόμηση της Συρίας και την εγκατάσταση των Σύρων προσφύγων στη ζώνη επιρροής στον Βορρά της Συρίας. Θέλει την Ε.Ε. με το πλευρό του, κοινώς να καταλήγουν κατευθειάν στην κυβέρνηση της Αγκυρας τα ευρω-

“

Η Ε.Ε. δεν είναι κράτος αλλά μια ένωση κρατών, έτσι δεν μπορεί να ασκήσει κυριαρχικά δικαιώματα περιφρούρησης. Ίσως αυτό να εξηγεί γιατί οι Ευρωπαίοι δείχνουν την αλληλεγγύη τους δίνοντας χρήματα και όχι με άλλους, πιο χειροπαιστούς τρόπους.

παϊκά χρήματα που τώρα μοιράζονται σε δεκάδες πρότζεκτ για το προσφυγικό σε τουρκικό έδαφος».

Ο Ερντογάν

Ο ίδιος συμπληρώνει ότι οι Ευρωπαίοι δεν δίνουν ποτέ απευθείας οικονομική ενίσχυση σε κυβερνήσεις τρίτων χωρών. «Ο Ερντογάν θα προτιμούσε να διαχειρίζεται εκείνος αυτούς τους πόρους που δαπανώνται για τη βελτίωση της διαβίωσης των εν Τουρκία προσφύγων (π.χ. στην εκπαίδευσή τους), έτσι ώστε να διοχετεύσει τα χρήματα στην επιστροφή και εγκατάστασή τους σε αυτή τη ζώνη του Βορρά, ανάμεσα στη χώρα του και τη Συρία. Επίσης, ο Ερντογάν θέλει να ενισχυθεί από εξοπλιστικές πλευράς».

Ο Μισέλ Φουσέ θεωρεί πως η κατάσταση που βιώνει η Ελλάδα στα σύνορά της δεν πρόκειται να τερματιστεί άμεσα, μιας και βασιζεται σε ψυχρούς και καιρίους υπολογισμούς από την πλευρά της Τουρκίας.

Θα χρειαστεί σθένος, ομοψυχία και καλό σχεδιασμό από την πλευρά μας ώστε να αντέξουμε τις πιέσεις. Είναι πεπεισμένος, πάντως, ότι οι Ευρωπαίοι θα δείξουν την αλληλεγγύη τους στη χώρα μας, αλλά δεν θα απομονώσουν τον Ερντογάν με τον οποίον οφείλουν να κρατούν ανοικτό το κανάλι της επικοινωνίας, καθώς θα πρέπει να γίνει μια αναδιτύπωση της συμφωνίας για το προσφυγικό που είχε κάνει ο Τούρκος ηγέτης με τη Μέρκελ.

Ο πόλεμος προπαγάνδας

Καθώς η Ελλάδα έχει εισέλθει σε έναν μαραθώνιο ασφυκτικής πίεσης σε πραγματικό αλλά και επικοινωνιακό επίπεδο, το πιο σημαντικό που οφείλει να κάνει, σύμφωνα με τον Γάλλο διπλωμάτη, είναι να αντικρούει μεθοδικά και αδιάκοπα τον πόλεμο προπαγάνδας από τη μεριά της Τουρκίας. Ο Μισέλ Φουσέ εξηγεί: «Όταν η ρητορική που επικρατεί για μια χώρα δεν εκπορεύεται από την ίδια τη χώρα αλλά από άλλες πηγές, τότε η κατάσταση γίνεται επικίνδυνη. Το να ορίζει κάποιος τρίτος την εικόνα που έχουν οι υπόλοιποι για τη χώρα αυτή είναι σαν να της αφαιρεί ένα κυριαρχικό δικαίωμα. Χρειάζεται εξαιρετικά μεγάλη προσοχή». Σύμφωνα με τον Φουσέ, η Ελλάδα πρέπει το επόμενο διάστημα και για όσο θα διαρκέσει η έκτακτη κατάσταση στα σύνορά της να επιδείξει αποφασιστικότητα στο επίπεδο της επικοινωνίας και να μην αφήνει fake news, ανακοινώσεις και δημοσιεύματα χωρίς επίσημη απόκτηση. Για τον Γάλλο διπλωμάτη, η Ελλάδα πρέπει να βγαίνει συνεχώς μπροστά με δημόσιες τοποθετήσεις προς κάθε πλευρά και να εξηγήει τη δική της τοποθέτηση στα γεγονότα. «Δεν αρκεί μόνον να αντιδράς σωστά στον κίνδυνο. Πρέπει να φροντίζεις μεθοδικά και αποτελεσματικά να δημοσιοποιείς όλα αυτά που έκανες. Η Ελλάδα, αντί να αντιδρά, θα καθορίζει η ίδια το επικοινωνιακό παιχνίδι εντυπώσεων. Θα κάνει ξεκάθαρα τα πράγματα τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή κοινή γνώμη: “Ιδού τι συνέβη, ιδού ποια είναι η τοποθέτησή μας σε αυτό, ιδού τι κάναμε μόνοι μας για να λύσουμε το θέμα, ιδού τι δεν μπορούμε να κάνουμε μόνοι μας”».

Πικρό ποτήρι για τον Ερντογάν η συμφωνία με Πούτιν

Εσωσε τα πολιτικά προσχήματα, αλλά αναγκάστηκε να αναγνωρίσει τα τετελεσμένα του συριακού στρατού στο Ιντλίμπ

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Στο επίπεδο των εντυπώσεων, ο Βλαντιμίρ Πούτιν επέτρεψε στον Ταγίπ Ερντογάν να παίξει για άλλη μία φορά τον προσφιλή του ρόλο, εκείνον του ηγέτη μιας ισχυρής περιφερειακής δύναμης. Επειτα από έξι ώρες εντατικών διαβουλεύσεων στο Κρεμλίνο, οι δύο άνδρες εμφανίστηκαν το βράδυ της περασμένης Πέμπτης ενώπιον των δημοσιογράφων για να ανακοινώσουν μια νέα συμφωνία εκκευίρας στη συριακή επαρχία Ιντλίμπ. Για κάμποση ώρα, τα μάτια αν όχι ολόκληρου του κόσμου, τουλάχιστον των περιδρών, λόγω προσφυγικού, Ευρωπαίων ηγέτων ήταν καρφωμένα πάνω τους.

Επί της ουσίας, όμως, η πικρή για τον Τούρκο πρόεδρος αλήθεια είναι ότι προσήλθε στη Μόσχα όχι ως ισότιμος εταίρος, αλλά ως ικέτης. Προελαύνοντας στο Ιντλίμπ ο στρατός του Σύρου προέδρου Ασαντ είχε περικυκλώσει τα 12 τουρκικά φυλάκια. Οι βαριές απώλειες του τουρκικού στρατού προκάλεσαν εθνικό σοκ και εκρηκτικό δικασμό στη χώρα: ο ακροδεξιός Ντεβλέτ Μπακτσέλι, κυβερνητικός εταίρος του Ερντογάν, κάλεσε τον στρατό «να καταλάβει τη Δαμασκό», ενώ οι ηγέτες του κεμαλικού CHP αποκαλούσαν τον πρόεδρο της χώρας «πρόδοτη» και το Κοινοβούλιο έδινε εικόνα πυγμαχικού ριγκ. Ενώ στις προηγούμενες εκστρατείες του εναντίον των Κούρδων ο Ερντογάν συσπείρωνε τη μεγάλ-

η πλειονότητα του λαού του σε πατριωτική βάση, αυτή τη φορά τα δεκάδες φέρετρα Τούρκων στρατιωτών που πολεμούσαν στο πλευρό ακραίων τζιχαντιστών, σε μια χώρα που δεν τους έκανε τίποτα, απειλούσαν την ίδια την πολιτική του επιβίωση.

Ο πρόεδρος Πούτιν δεν ήθελε να διακινδυνεύσει τις ιδιαίτερα προσοδοφόρες, οικονομικά και γεωπολιτικά, σχέσεις της χώρας

Σε Συρία και Λιβύη πέφτουν οι τίτλοι τέλους της χρεοκοπημένης νεοοθωμανικής στρατηγικής του Τούρκου προέδρου.

του με την Τουρκία (TurkStream, S-400, πυρηνικό εργοστάσιο κ.ά.), που λειτουργούν ως ισχυρή σφήνα στους κόλπους του ΝΑΤΟ. Γι' αυτό και επέτρεψε στον Ερντογάν να φύγει από τη Μόσχα με κάποια χειροπαστά κέρδη: ο συριακός στρατός αναστέλλει τα σχέδιά του για κατάληψη ολόκληρου του Ιντλίμπ, ενώ τα τουρκικά φυλάκια και στρατεύματα, που ενισχύθηκαν τελευταία με μια ολόκληρη τεθωρακισμένη μεραρχία, παραμένουν στις θέσεις τους. Εν ολίγοις, η Τουρκία παραμένει στο συριακό παιχνίδι.

Ωστόσο, αυτά που έχασε ο Ερντογάν ήταν πολύ περισσότερα. Ο στρατός του Ασαντ κατοχυ-

Σύρος στρατιώτης σχηματίζει το σήμα της νίκης στην επαρχία Ιντλίμπ. Οι βαριές απώλειες του τουρκικού στρατού εκεί έχουν προκαλέσει εθνικό σοκ και εκρηκτικό δικασμό στη χώρα.

ρώνει ό,τι είχε ήδη κερδίσει στο πεδίο της μάχης, συμπεριλαμβανομένου του στρατηγικής σημασίας αυτοκινητοδρόμου M5, που συνδέει τη Δαμασκό με το Χαλέπι, ενώ τα τουρκικά φυλάκια μένουν περικυκλωμένα. Ο διάδρομος - ουδέτερη ζώνη, πλάτους 12 χλμ. κατά μήκος μέρους του αυτοκινητοδρόμου M4, ο οποίος θα ελέγχεται από κοινές περιπολίες Ρώσων και Τούρκων, απέχει έτη φωτός από τη «ζώνη ασφαλείας» βάθους 30 χλμ. κατά μήκος των τουρκικών συνόρων, που δικακώς επιθυμούσε ο Ερντογάν. Η υπερφίαλη αξίωσή του για ζώνη απαγόρευσης πτήσεων (της ρωσικής και συριακής αεροπορίας)

φυσικά δεν μπήκε καν στο τραπέζι – άλλωστε την είχαν εκ των προτέρων απορρίψει ακόμη και οι Αμερικανοί.

Το ερώτημα που τίθεται είναι αν η εύθραυστη εκκευρία με τα πολλαπλά τυφλά σημεία θα έχει καλύτερη τύχη από τις προηγούμενες ή αν αποδειχθεί άλλη μια σύντομη ανάπαυση των πολεμιστών για τον επόμενο γύρο των συγκρούσεων, στις οποίες ο Ασαντ και οι σύμμαχοί του (Ρωσία, Ιράν) θα ξεκινήσουν από ακόμη πιο προωθημένες θέσεις.

Είναι πολύ πιθανό ότι ο Τούρκος πρόεδρος απέτυχε να διαβάσει σωστά τα μηνύματα της Ρωσίας για το Ιντλίμπ, αλλά γι' αυτό δεν

έχει να κατηγορήσει κανέναν άλλον παρά τον εαυτό του. Το 2016, οι Ρώσοι επέτρεψαν στον τουρκικό στρατό να μπει σφήνα στις κουρδικές περιοχές της βόρειας Συρίας καταλαμβάνοντας την Τζα-ραμπλούς και το Αζάζ, με αντάλλαγμα την ανεμπόδιση ανακατάληψη του ανατολικού Χαλεπίου από τον στρατό του Ασαντ. Κάτι ανάλογο συνέβη το 2018, όταν ο Ερντογάν κατέλαβε τον συριακό θύλακο του Αφρίν, και πάλι δυτικά του Ευφράτη, ενώ ο Ασαντ καταλάμβανε την ανατολική Γούτα, στα περίχωρα της Δαμασκού, τη Χομς και την Ντέρα.

Στην τρίτη τους εκστρατεία, τον περασμένο Οκτώβριο, οι δυ-

νάμεις του Ερντογάν κατέλαβαν κουρδικές περιοχές ανατολικά του Ευφράτη, καθώς οι Αμερικανοί τις είχαν αφήσει στο έλεος της Τουρκίας. Οι Ρώσοι έβαλαν κόκκινες γραμμές στην Τουρκία και περιόρισαν αλλά δεν απέτρεψαν την εισβολή. Δύο μήνες αργότερα, ο Ασαντ ξεκίνησε εκστρατεία στο Ιντλίμπ, το οποίο ελέγχεται κατά κύριο λόγο από τους τζιχαντιστές της Ταχρίρ αλ Σαμ (πρόσκειται στην Αλ Κάιντα), που αναγνωρίζεται ως τρομοκρατική οργάνωση και νόμιμος στρατιωτικός στόχος από τον ΟΗΕ. Αναρωπιέται κανείς από πού κι ως πού δικαιούνταν να περιμένει ο Ερντογάν ότι οι Ρώσοι θα εμπόδιζαν τον συριακό στρατό σε αυτές τις επιχειρήσεις του.

Παραλείπόμενο: την περασμένη εβδομάδα η συριακή κυβέρνηση υποδέχθηκε στη Δαμασκό το άνοιγμα πρεσβείας από την κυβέρνηση της ανατολικής Λιβύης, που ελέγχεται από τον στρατάρχη Χαφτάρ. Πέραν των άλλων, η κίνηση αυτή είχε την υπόρρητη υποστήριξη ή έστω ανοχή της Σαουδικής Αραβίας και των Εμιράτων, που είχαν υποστηρίξει τη συριακή αντιπολίτευση στην αρχή της κρίσης, αλλά τώρα στρέφονται προς τον Ασαντ ως ανάχωμα στους Αδελφούς Μουσουλμάνους. Εν ολίγοις, Συρία και Λιβύη είναι οι μεγάλες οθόνες όπου φαίνεται ότι θα πέσουν οι τίτλοι τέλους στη νεοοθωμανική στρατηγική που χάραξε ο Ερντογάν στην αυγή της Αραβικής Άνοιξης για μια μεγάλη τουρκική σφαίρα επιρροής, από την Τύνιδα μέχρι τη Δαμασκό.

Τα νοσοκομεία ετοιμάζονται για μάχη

Επί ποδός υπουργείο, μονάδες υγείας και ΕΚΑΒ για την πιθανότητα να χρειαστεί να ανταποκριθούν σε μεγάλο αριθμό ασθενών

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Τις **αντοχές** και τα όρια του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ) θα θέσει σε δοκιμασία το αμέσως επόμενο διάστημα η παγκόσμια επιδημία του κορωνοϊού. Αυτή τη στιγμή είναι σε εξέλιξη η προετοιμασία μονάδων υγείας, ΕΚΑΒ και υπουργείου για το ενδεχόμενο να χρειαστεί να αντιμετωπίσουν μεγάλο αριθμό ασθενών.

Εως το βράδυ της Παρασκευής, τα 45 περιστατικά της νόσου που είχαν καταγραφεί στη χώρα μας αφορούσαν άτομα που είχαν επιστρέψει από το εξωτερικό, αλλά και επαφές αυτών, με τους ειδικούς ωστόσο να εκτιμούν ότι υπάρχει ήδη διασπορά του κορωνοϊού στην κοινότητα, η οποία θα οδηγήσει σε έξαρση του COVID-19 τις επόμενες εβδομάδες, όπως ήδη συμβαίνει σε πολλές χώρες της Ευρώπης. Σε παγκόσμιο επίπεδο οι περιπτώσεις COVID-19 είχαν ξεπεράσει τις 100.000, με τουλάχιστον 3.400 θύματα σε περισσότερες από 80 χώρες. Στο πλαίσιο αυτό, οι υγειονομικές αρχές ήδη έχουν προχωρήσει στην προετοιμασία της «επόμενης ημέρας», με πρόβλεψη για επίταξη ιδιωτικών κλινών Εντατικής και ασθενοφόρων, προσωρινή αλλαγή χρήσης πτερύγων νοσοκομείων και μικρών μονάδων υγείας, και εργαστηριακή επιβεβαίωση για το ενδεχόμενο λοίμωξης από τον νέο κορωνοϊό μόνο ασθενών με σοβαρά συμπτώματα.

Το πρώτο δείγμα γραφής για τον τρόπο με τον οποίο θα ενεργήσουν τα νοσοκομεία σε περίπτωση συρροής κρουσμάτων φάνηκε στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο του Ρίου, όπου μέσα σε ένα 24ωρο η οφθαλμολογική και η ΟΡΛ κλινικές μετατράπηκαν σε μονάδες νοσηλείας ασθενών με κορωνοϊό. Αλλωστε, το σενάριο με την «απομόνωση» των ασθενών σε θαλάμους αρνητικής πίεσης, όσο αυξάνονται τα περιστατικά, εγκαταλείπεται. Αυτή τη στιγμή, τα νοσοκομεία αναφοράς για τον κορωνοϊό είναι 15 ανά τη χώρα, αριθμός που αναμένεται να αυξηθεί με την εξέλιξη της επιδημίας. Οι οδηγίες που έχουν δοθεί στα νοσοκομεία από το υπουργείο Υγείας είναι να εφαρμοστεί ότι έγινε φέτος και με τη γρίπη, όπου καθορίστηκαν συγκεκριμένοι απλοί θαλάμοι, για τη νοσηλεία αποκλειστικά των ασθενών με τη νόσο ώστε να μην διασπαρεί ο ιός σε άλλους νοσηλευόμενους. Στο ίδιο πλαίσιο, οι επικεφαλής των νοσοκομείων με ευθύνη των υγειονομικών περιφερειών έχουν λάβει εντολή να

ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ

Πλένετε τα χέρια σας με σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα

Αποφυγή επαφής χεριών με τα μάτια, τη μύτη και το στόμα

ΠΗΓΗ: Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας

Το κυβερνητικό σχέδιο προβλέπει ακόμη και «επίταξη» κλινών ιδιωτικών νοσηλευτηρίων σε περίπτωση μεγάλης επιδημίας.

καταστρώσουν επιχειρησιακά σχέδια για εκκένωση πτερύγων οι οποίες θα νοσηλεύουν αποκλειστικά ασθενείς με κορωνοϊό, ενώ το ίδιο θα ισχύσει και για μικρά νοσοκομεία με χαμηλή πληρότητα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τα νοσοκομεία Παμμακαρίστου στην Αθήνα ή το ανενεργό νοσοκομείο νοσημάτων Θώρακος στην Πάτρα.

Μεγάλη πίεση αναμένεται να ασκηθεί στις Μονάδες Εντατικής Θεραπείας – οι οποίες ούτως ή άλλως δεν επαρκούν για τις ανάγκες των ασθενών. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του υπουργείου (Δεκέμβριος 2019), πανελλαδικά οι ανεπτυγμένες κλίνες ΜΕΘ του ΕΣΥ είναι 602 και οι λειτουργούσες 557. Σε αυτές φέτος προστέθηκαν 96 του ιδιωτικού τομέα, εκ των οποίων σχεδόν οι μισές –βάσει συμφωνίας με το υπουργείο– θα είναι διαθέσιμες για τους ασφαλισμένους έως τέλος Απριλίου. Παρά αυτή τη βοήθεια, οι λίστες αναμονής, αν και μικρότερες, υφίστανται και φέτος (35-40 άτομα σε καθημερινή βάση

την περίοδο γρίπης, έναντι 70-75 πέρυσι). Η Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου προβλέπει την «επίταξη» κλινών των ιδιωτικών νοσοκομείων σε περίπτωση μεγάλης επιδημίας. Ο ΕΟΠΥΥ έχει καταγράψει πόσες ιδιωτικές κλίνες ΜΕΘ υπάρχουν και ανάλογα με τις εξελίξεις θα ληφθούν και οι σχετικές αποφάσεις. Σε εξέλιξη είναι αυτή τη στιγμή η προσπάθεια για ενεργοποίηση περισσότερων ασθενοφόρων κυρίως στο λεκανοπέδιο, με επισκευή οχημάτων που είναι «αποστρατευμένα» λόγω βλαβών, αλλά και ενίσχυση σε προσωπικό.

Τα αποθέματα φαρμάκων

Αναφορικά με τα υλικά και τα φάρμακα, έχει ήδη γίνει καταγραφή των αποθεμάτων στα νοσοκομεία της χώρας. Ειδικά για τα νοσοκομεία αναφοράς έχει διασφαλιστεί ότι διαθέτουν αντιικά φάρμακα, ο συνδυασμός των οποίων φαίνεται από μελέτες ότι είναι ο πιο ελπιδοφόρος για την αντιμετώπιση σοβαρών περιστατικών COVID-19, ενώ ειδική επιτροπή λοιμωξιολόγων έχει ήδη αποφασίσει για τα θεραπευτικά σχήματα που θα χορηγούνται στους ασθενείς. Η εργαστηριακή επιβεβαίωση της νόσου γίνεται σε τέσσερα μικροβιολογικά εργαστήρια και συγκεκριμένα αυτά των ΕΚΠΑ, Παστέρ, ΑΠΘ και Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Κρήτης, ενώ αύριο μπαίνει στη «μάχη» και το εργαστήριο του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ρίου.

- ✓ Κάθε ασθενής με COVID-19 υπολογίζεται ότι μεταφέρει τον ιό σε 2-3 άτομα.
- ✓ Κάθε ασθενής με γρίπη υπολογίζεται ότι μεταφέρει τον ιό σε 1-2 άτομα.

50 έτη είναι η μέση ηλικία των ασθενών
2% των κρουσμάτων στην Κίνα αφορούσαν παιδιά και εφήβους

Δύο εβδομάδες ο χρόνος ανάρρωσης για τα ήπια περιστατικά COVID-19. 3 έως 6 εβδομάδες ο χρόνος ανάρρωσης για τα πιο σοβαρά περιστατικά COVID-19.

Το σχέδιο εξελίσσεται ανάλογα με τις φάσεις της επιδημίας όπως αυτές έχουν οριστεί από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης Νοσημάτων: Η φάση 0 περιγράφει ο παγκόσμιος χάρτης του κορωνοϊού έχει πλέον ξεπεραστεί. Στη φάση 1, υπάρχουν πολλαπλά περιστατικά και περιορισμένη μετάδοση στην κοινότητα από γνωστή «πηγή» (ασθενείς που έχει εντοπίσει το σύστημα). Σε αυτή τη φάση βρισκόταν τουλάχιστον έως την Παρασκευή η χώρα μας, με εξαίρεση την Αμελίδα, η οποία εκτιμάται ότι έχει περάσει σε φάση 2, που αφορά αυξανόμενο αριθμό περιστατικών και μεγαλύτερη μετάδοση στην κοινότητα. Στη φάση 3 περιγράφονται τοπικές επιδημίες χωρίς πλέον να διακρίνεται η αρχή τους με συνεχή μετάδοση της νόσου και αυξανόμενη πίεση στα συστήματα υγείας. Στην τελευταία φάση, 4, υπάρχει ευρεία και συνεχιζόμενη μετάδοση με φοβερή πίεση των συστημάτων υγείας. Στις φάσεις 1 και 2 όλα τα περιστατικά νοσηλεύονται για λόγους αποφυγής διασποράς της νόσου. Σε επόμενες φάσεις, τα ήπια περιστατικά μπορεί να μένουν σπίτι τους. Στις φάσεις 2, 3 και 4 όλα τα περιστατικά με συμπτώματα του αναπνευστικού θεωρούνται ύποπτα περιστατικά COVID-19, και η εργαστηριακή επιβεβαίωση γίνεται μόνο στους ασθενείς με σοβαρή λοίμωξη.

Τηλεκοντρόλ, πόμολα και άλλα «δαιμόνια»

Χαρτονομίσματα, πόμολα, πληκτρολόγια υπολογιστών, τηλεκοντρόλ, μπουτόν ασανσέρ, μπάνια, κουζίνα, αλλά και τα... νύχια μας. Σημεία «συνάθροισης» βακτηριών και ιών που απειλούν την υγεία μας. Πολύ δύσκολο να αποφευχθούν, αλλά πολύ εύκολο να αντιμετωπιστούν. Με συχνό πλύσιμο των χεριών και κυρίως αποφυγή επαφής των χεριών με τους γνωστούς «βλεπνογόνους»: στόμα, μάτια, μύτη.

Όπως ανέφερε στην «Κ» η ομότιμη καθηγήτρια Δημόσιας Υγείας της (πρώην) Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας, κ. Τζένη Κρεμαστινού, η νέα επιδημία με τον κορωνοϊό ήρθε να μας μάθει κάτι που έπρεπε ούτως ή άλλως να γνωρίζουμε: Οτι πρέπει να είμαστε προσεκτικοί με τα χέρια μας. «Οι ιοί για να μεταδοθούν θα πρέπει ο οργανισμός να μολυνθεί από τις “πύλες εισόδου” και κυρίως από τη μύτη, τα μάτια και το στόμα. Ακόμα και ένα μεγάλο τραύμα μπορεί να αποτελέσει πύλη εισόδου για έναν ιό. Ένας ασθενής κατά το βήξιμο ή το φτέρνισμα, απελευθερώνει στο περιβάλλον μεγάλα σταγονίδια που περιέχουν τον ιό και τα οποία μολύνουν επιφάνειες, ή και απευθείας ένα άλλο άτομο εάν αυτό βρίσκεται σε απόσταση ενός μέτρου από τον ασθενή. Έτσι, ο γενικός κανόνας είναι να αποφεύγουμε τη στενή επαφή με ασθενή και να μην ακουμπάμε

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ
(άτομα άνω των 60 ετών, άτομα με καρδιαγγειακά και αναπνευστικά νοσήματα, διαβήτη, υπέρταση, ανοσοκατασταλμένοι).

- Αποφυγή επαφής με άτομα με συμπτωματολογία λοίμωξης του αναπνευστικού συστήματος.
- Αποφυγή όλων των μη απαραίτητων ταξιδιών, ιδιαίτερα σε περιοχές ή χώρες με επιβεβαιωμένη μετάδοση του ιού στην κοινότητα.
- Εφαρμογή της υγιεινής των χεριών και αποφυγή επαφής των χεριών με το πρόσωπο (μάτια, μύτη, στόμα).
- Συμμόρφωση στη χρόνια φαρμακευτική αγωγή που ενδεχομένως λαμβάνουν και στις οδηγίες των θεραπόντων ιατρών.
- Αποφυγή χώρων συγχρωτισμού και εκδηλώσεων, εκτός αν είναι απαραίτητο.
- Αρμεση επικοινωνία με τον θεράποντα ιατρό σε περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων λοίμωξης του αναπνευστικού συστήματος και ιατρική αξιολόγηση.
- Αποφυγή επισκέψεων σε νοσηλευόμενους ασθενείς.
- Αποφυγή επισκέψεων σε χώρους υπηρεσιών υγείας χωρίς σοβαρό λόγο.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

Γνωστοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Περ Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου Κεφ. 224, ότι συμφωνήθηκε να πωληθεί το μερίδιο ή συμφέρον στα ακίνητα που αναφέρονται πιο κάτω.

Δήλωση Μεταβίβασης: 1/Π/710/2020

Πωλητής/τές:

NELAZA LIMITED, ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ 2, Διαμ.401, ΔΗΜΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αγοραστής:

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ 110, 2038, ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ, ΔΗΜΟΣ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ακίνητο: 0/10957

Αρ.Εγγραφής: 0/10957

Φύλλο/Σχέδ./Τμήμα/Τεμ./Κλίμ.: 21/1013ν01/1/757/3

Είδος Ακινήτου: Οικόπεδο

Υποιδιοκτησίες:

Υπάρχουν κτίρια που δεν αναφέρονται

Εγγραφή: (1/ΕΣ/1380/2017)

Εμβαδό τ.μ.: 882

Γεωγραφική Περιοχή: ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΔΗΜΟΣ ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ

Τοποθεσία: ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Μεταβίβ.Μερίδιο στο Ακιν.: 23/294

Ποσό Πώλησης: 110,000,00 ευρώ

Σημείωση: Τα ακίνητα ενδέχεται να υπόκεινται σε Φ.Π.Α, ο οποίος δεν συμπεριλαμβάνεται στο ποσό πώλησης.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Η εταιρεία STORGI HEALTH CARE LTD με αριθμ. Μητρώου Εργοδότη (Α.Μ.Ε.) 1593207/1/8730 ζητά να προσλάβει φροντίστριες με αρκετά καλούς όρους εργασίας, όχι χαμηλότερους από την σχετική συλλογική σύμβαση.

Οι ενδιαφερόμενοι να αποστέινονται στο Επαρχιακό Γραφείο Εργασίας Λευκωσίας. Τηλ. 22403000.

Νεολαία ΔΗ.ΚΟ.

Ανακοίνωση

Προκήρυξη θέσης μέλους για τη Γενική Γραμματεία Νεολαίας Δημοκρατικού Κόμματος.

Προθεσμία υποβολής υποψηφιοτήτων εντός 15 ημερών από την παρούσα κοινοποίηση.

ΕΘΝΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ 50 ΧΡΟΝΙΑ ΜΝΗΜΗΣ

Τελείται την Κυριακή 15 Μαρτίου 2020, στον Ιερό Ναό Κωνσταντίνου & Ελένης, το επίσιο μνημόσυνο του Τομεάρχη της ΕΟΚΑ και πρώην Υπουργού Εσωτερικών και Άμυνας

Πολύκαρπου Γιωρκάτζη

Επιμνημόσυνο λόγο θα εκφωνήσει ο εγγονός του, Πολύκαρπος Γιωρκάτζης

Θα ακολουθήσει τρισάγιο και κατάθεση στεφάνων.

Τα τέκνα: Κωνσταντίνος & Ελένη Γιωρκάτζη, Γιώτης & Μαρία Ιωαννίδη, εγγονοί, η οικογένεια, συναγωνιστές και φίλοι.

Η οικογένεια θα δεχτεί τους φίλους και εκτιμητές του αείμνηστου αγωνιστή, στο σπίτι του γιου του Κωνσταντίνου στην οδό Σαρμπόλου 16-18 (Άγιος Ανδρέας), στη Λευκωσία.

Δημοκρατικοί, μονομαχία δύο κόσμων για το χρίσμα

Τζο Μπάιντεν εναντίον Μπέρνι Σάντερς

Της **ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ**

Δύο Λευκοί άνδρες, κοντά στα 80, ο Τζο Μπάιντεν και ο Μπέρνι Σάντερς, θα μονομαχήσουν για το χρίσμα των Δημοκρατικών και ο νικητής θα αντιμετωπίσει τον Νοέμβριο έναν σχεδόν συνομήλικό τους, τον Ντόναλντ Τραμπ, για την προεδρία των ΗΠΑ. Ακόμη και τον ίδιο τον πρώην αντιπρόεδρο Μπάιντεν φαίνεται ότι εξέπληξε η ανεπάντευκα καλή εμφάνισή του κατά τη «Σούπερ Τρίτη» για το χρίσμα των Δημοκρατικών.

Ενώ στις πρώτες αναμετρήσεις, οι οποίες είχαν ωστόσο περιορισμένη συγκομιδή συνέδρων, ο γερούσιαστής του Βερμόντ Σάντερς φερόταν να έχει εξασφαλίσει προβάδισμα, η εικόνα αυτή διαψεύστηκε αυτήν την εβδομάδα με τη δυναμική επανεμφάνισή του Μπάιντεν.

Η αριστερή ψήφος, που διασπάστηκε μεταξύ του Σάντερς και της γερούσιαστού της Μασαχουσέτης Ελίζαμπεθ Γουόρεν, δεν κατάφερε να αντισταθεί στις πιέσεις του κομματικού κατεστημένου, που συσπειρώθηκε γύρω από τον Μπάιντεν.

Υπενθυμίζεται ότι πολύ γρήγορα μετά την αποτυχημένη προσπάθειά τους να διεκδικήσουν την υποψηφιότητα του κόμματος, ο πρώην δήμαρχος του Σάουθ Μπεντ, Πιτ Μπούτιτζιτς, και η γερούσιαστής της Μινεσότα Εϊμι Κλόμπουτσαρ, δύο μετριοπαθείς υποψήφιοι, έσπευσαν να δηλώσουν ότι στηρίζουν τον πρώην αντιπρόεδρο του Μπαράκ Ομπάμα.

Στον κατάλογο προστέθηκε και ο δισεκατομμυριούχος Μάικ Μπλούμπεργκ, αμέσως μετά την απόσυρσή του από την κούρσα.

Ο Σάντερς δεν κατάφερε να αποσπάσει τις ψήφους των Αφροαμερικανών του Νότου, ούτε των μεγαλύτερων ηλικιακών ομάδων, που εξακολουθούν να τρομάζουν από τον διακηρυγμένο σοσιαλισμό του. Πίεσεις για να καθαρίσει το πεδίο στην αριστερή πτέρυγα του κόμματος δεχόταν μέχρι την Πέμπτη, οπότε και ανακοίνωσε το

τέλος της προσπάθειά της η Γουόρεν καθώς η παρουσία της ψαλίδισε τις επιδόσεις του Σάντερς στις πρώτες προκριματικές εκλογές.

Δεν είναι τυχαίο ότι στην πολιτεία της, τη Μασαχουσέτη, η ίδια τερμάτισε τρίτη, με τον Σάντερς δεύτερο και τον Μπάιντεν πρώτο. Πάντως η ίδια απέφυγε να στηρίξει κάποιον από τους δύο και προτίμησε να τηρήσει ίσες αποστάσεις, ελπίζοντας ίσως (:) ότι ως γυναίκα θα μπορούσε να επιλεγεί από τον νικητή ως υποψήφια αντιπρόεδρος.

Οι Ρεπουμπλικανοί θεωρούν ότι ο Μπάιντεν είναι μάλλον δυσκολότερος αντίπαλος από τον Σάντερς, ως πιο κεντρώος, ικανός να προσελκύσει ψηφοφόρους από το δικό τους εκλογικό ακροατήριο,

Ο διακηρυγμένος σοσιαλισμός του γερούσιαστή του Βερμόντ φαίνεται ότι τρομάζει πολλούς ψηφοφόρους και στο κόμμα του.

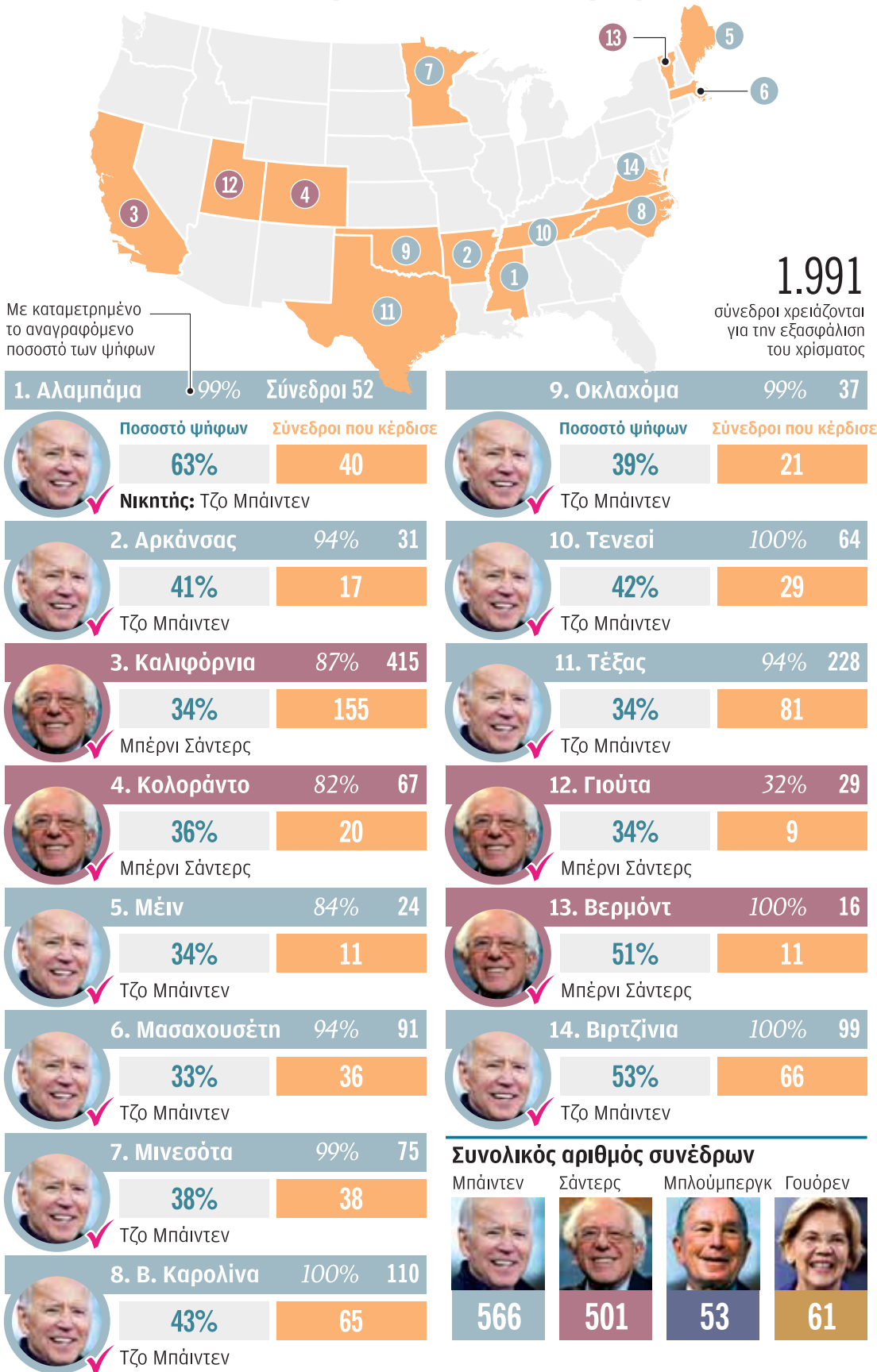
που ενοχλείται από τη σκληρή ξενοφοβική, σεξιστική κι εθνικιστική ρητορική του Τραμπ, καθώς και την αλλοπρόσαλη εξωτερική πολιτική του.

Η θεωρία αυτή δεν είναι απαραίτητως σωστή: οι δημοσκοπήσεις τον παρουσιάζουν μεν να επικρατεί του Τραμπ στη μεταξύ τους μονομαχία, είναι όμως μια ανόρεχτη υποψηφιότητα που δεν πρόκειται να συγκινήσει τους νέους, ούτε να κινητοποιήσει όσους έχουν την τάση να μην ψηφίζουν.

Οι καταγγελίες

Την ίδια στιγμή, αναζωπυρώνονται οι καταγγελίες για τις δραστηριότητες του γιου του Μπάιντεν, Χάντερ, και οι επιχειρηματικές δραστηριότητές του στην Ουκρανία, που αποτέλεσαν και το αντικείμενο των πιέσεων του Τραμπ προς το Κιέβο για δικαστική διερεύνηση

Τα αποτελέσματα της «Σούπερ Τρίτης»

PHF&Z: Real Clear Politics, New York Times, Graphic News

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

προκειμένου να πλῆξει τον δυνάμει αντίπαλό του. Το γεγονός ότι η υπόθεση παραμένει στη δημοσιότητα ενδέχεται να τραυματίσει την εικόνα του πρώην αντιπροέδρου. Παράλληλα, οι υποστηρικτές του Σάντερς είναι πιθανό να μην ψηφίσουν τον Μπάιντεν, σε περίπτωση που εξασφαλίσει το χρίσμα, θεωρώντας ότι οι διαφορές του με τον Τραμπ είναι περιορισμένες. Να επαναληφθεί δηλαδή το σενάριο της προηγούμενης αναμέτρησης,

όταν η τοξικότητα των προκριματικών εκλογών στους Δημοκρατικούς εξώθησε τους υποστηρικτές του Σάντερς να μην πάνε στις κάλπες για να ψηφίσουν υπέρ της Χίλαρι Κλίντον.

Τη σχετική επιχειρηματολογία έχει ήδη αρχίσει να χρησιμοποιεί το επιτελείο Μπάιντεν, σκιαγραφώντας τον γερούσιαστή του Βερμόντ ως διχαστικό, αντισυστημικό υποψήφιο που δεν θα αποδεχθεί την ήττα του. Έχει προηγηθεί η επιτυ-

χημένη προσπάθεια της Κλίντον να χαρακτηρίσει τον Σάντερς πιο αντιδημοφιλή μεταξύ των γυναικών σε σχέση με τον Μπάιντεν: η διαφορά των δύο υποψηφίων στις προκριματικές της περασμένους Τρίτνες ήταν περίπου 12%.

Παρά το προβάδισμα που απέκτησε η υποψηφιότητα Μπάιντεν, είναι πολύ πρόωρο να προβλέψει κανείς την οριστική επικράτησή του. Οχι μόνον επειδή ο Σάντερς έχει μάθει να αγωνίζεται μέχρι τε-

Ο Μπλούμπεργκ

Ο μεγιστάνας Μάικ Μπλούμπεργκ αποφάσισε να αποσυρθεί από την κούρσα του χρίσματος των Δημοκρατικών, αφού δαπάνησε μισό δις. δολάρια σε 100 ημέρες για να εξασφαλίσει τελικά μία και μοναδική νίκη, στην Αμερικανική Σαμόα. Μέχρι πρότινος θεωρείτο η απάντησή του κατεστημένου στον Σάντερς – μια προσπάθεια να ανασταλεί η ορμητική καμπάνια του, αφού αρχικά φαινόταν να αποτυγχάνει η εκστρατεία του Τζο Μπάιντεν. Κι ενώ στις πρώτες δημοσκοπήσεις ο Μπλούμπεργκ φαινόταν να πηγαίνει καλά, σταδιακά άρχισε να αποκαλύπτεται η ιδεολογική του ένδεια και η παντελής έλλειψη χαρίσματος. Τα εκατομμύρια που σκόρπισε στη μικρή νησίς εκστρατεία του δεν στάθηκαν ικανά να αποζημιώσουν το κόστος της καθυστερημένης έναρξής της. Στα ντιμπέιτ η εμφάνισή του ήταν οικτρή, με όλους τους σωκομματικούς αντιπάλους του να στρέφουν τα βέλη τους εναντίον του. Ειδικά η Ελίζαμπεθ Γουόρεν τον σφυροκόπησε στο ζήτημα της μεταχείρισης των γυναικών τόσο από τον ίδιο όσο και από την εταιρεία του. Ρόλο έπαιξε και η πολιτική του απέναντι στις μειονότητες όσο ήταν δήμαρχος της Νέας Υόρκης: οι τυχαίοι σωματικοί έλεγχοι με φυλετικά κριτήρια από την αστυνομία καταγγέλλθηκαν από τον Τύπο και τους συνοποηφίους του και ο ίδιος υποχρεώθηκε να ζητήσει συγγνώμη. Μετά την απόσυρσή του δήλωσε ότι θα στηρίζει με όλες του τις δυνάμεις τον Μπάιντεν, προκειμένου να αποτρέψει την επανεκλογή του Τραμπ. Το ελπιδοφόρο στοιχείο από αυτή την άσκοπη προεκλογική σπατάλη είναι το μήνυμα: το χρήμα δεν μπορεί (ή έστω δεν αρκεί για) να εξαγοράσει το χρίσμα.

Ο Τζο Μπάιντεν είναι ο πραγματικός «υποψήφιος της Αλλαγής»

Του **NICHOLAS KRISTOF**
THE NEW YORK TIMES

Αν επιθυμείτε να ηττηθεί ο Ντόναλντ Τραμπ στις εκλογές του Νοεμβρίου, αλλά και να δρομολογηθούν ριζοσπαστικές αλλαγές όπως η καθολική, δωρεάν περιθάλψη, ποιον από τους υποψηφίους των Δημοκρατικών θα επιλέγατε;

Μέχρι την περασμένη εβδομάδα, η απάντηση για πολλούς ήταν ο Μπέρνι Σάντερς, ο θιασώτης μιας «πολιτικής επανάστασης», που περιλαμβάνει την καθολική υγειονομική κάλυψη. Ωστόσο, το τελευταίο διάστημα κερδίζει έδαφος η αντίληψη ότι ο πραγματικός «υποψήφιος της Αλλαγής» ίσως είναι ο Τζο Μπάιντεν, γιατί έχει περισσότερες πιθανότητες να νικήσει τον Τραμπ και να εξασφαλίσει ένα Κογκρέσο με πλειοψηφία των Δημοκρατικών. Αυτός ήταν και ο λόγος που σημείωσε τόσο θεαματικές επιτυχίες στις προκριματικές εκλογές της περασμένης Τρίτης.

Ήταν ένας θρίαμβος του πολιτικού πραγματισμού. Οι Δημοκρατικοί ψηφοφόροι στράφηκαν προς τον υποψήφιο που συμπάθουσαν, παρά προς εκείνον που αγαπούσαν, αναδεικνύοντας τον Μπάιντεν σε ξεκάθαρο φαβορί για το προεδρικό χρίσμα. Βεβαίως, υπάρ-

χουν θυμωμένοι οπαδοί του Σάντερς, οι οποίοι θα παραπονεθούν ότι ήταν το «κατεστημένο» που ανέστησε τον Μπάιντεν, κλέβοντας τη νίκη που θεωρούσαν ότι δικαιούνταν. Ωστόσο, σφάλλουν. Εκείνοι που δίσωσαν τον Μπάιντεν δεν ήταν οι προεβύτεροι του κόμματος, αλλά μια περιθωριοποιημένη κοινότητα, την οποία πολλοί θεωρούσαν δεδομένη: οι μαύροι του αμερικανικού Νότου. Ακριβώς

Με αυτόν οι Δημοκρατικοί έχουν αρκετές πιθανότητες να κερδίσουν την προεδρία, τη Βουλή, ίσως και τη Γερουσία.

χάρη στους μαύρους ψηφοφόρους ο Μπάιντεν υπερίσχυσε συντριπτικά στις προκριματικές της Νότιας Καρολίνας, το περασμένο Σάββατο, δίνοντας νέα πνοή σε μια εκστρατεία που μέχρι τότε έπνεε τα λοίσθια. Προφανώς τον βοήθησε η απόσυρση από την κούρσα των Πιτ Μπούτιτζιτς και Εϊμι Κλόμπουτσαρ, οι οποίοι τον υποστήριξαν παραμονές της «Σούπερ

Οι επιτυχίες του Τζο Μπάιντεν στις προκριματικές εκλογές για το χρίσμα των Δημοκρατικών την περασμένη Τρίτη ήταν ένας θρίαμβος του πολιτικού πραγματισμού. Θεωρείται ο μόνος ικανός να αντιμετωπίσει τον Ντόναλντ Τραμπ.

Τρίτης». Αλλά κανείς δεν τον ενθρόνισε στον ρόλο του φαβορί. Ο πρώην αντιπρόεδρος του Μπαράκ Ομπάμα επωφελήθηκε από ένα ισχυρό ρεύμα της βάσης των Δημοκρατικών, που φοβούνταν πως η επικράτηση του Σάντερς θα έβγαζε αληθινά τα όνειρα των Ρεπουμπλικανών.

Ο Μπέρνι Σάντερς είναι ο πιο αριστερός γερούσιαστής σήμερα

και οι παλιότεροι θα θυμούνται τι συνέβη όταν ριζοσπάστες πολιτικοί, όπως ο Μπάρι Γκολντγουότερ από τους Ρεπουμπλικανούς και ο Τζορτζ Μαγκκόβερν από τους Δημοκρατικούς, κέρδισαν το προεδρικό χρίσμα, για να καταβαραθωθούν στις προεδρικές εκλογές από τους αντιπάλους τους. Πολλοί Δημοκρατικοί βουλευτές εκμυστηρεύονται ότι θα δυσκολευθούν πολύ να επα-

νεκλεγούν στις περιφέρειές τους αν προεδρικός υποψήφιος είναι ο Σάντερς. Σε πρόσφατο δείπνο Δημοκρατικών βουλευτών όπου παρευρέθηκαν, εντυπωσιάστηκα από το πόσο ανήσυχoi εμφανίζονταν αρκετοί, εκτιμώντας ότι με τον Σάντερς υποψήφιο δεν υπάρχει πιθανότητα να κερδίσουν τη Γερουσία, ενώ δεν αποκλείεται να χάσουν και τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Το ζητούμενο

Προσωπικά βρίσκομαι πιο κοντά στις θέσεις του Σάντερς παρά σε εκείνες του Μπάιντεν για σειρά ζητημάτων. Θαυμάζω το θάρρος και την αυθεντικότητα του Σάντερς σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως για παράδειγμα στην τραγωδία της Υεμένης.

Αλλά δεν πιστεύω ότι, ακόμη κι αν εκλεγόταν πρόεδρος, θα είχε την δυνατότητα να πετύχει τους στόχους του. Εκείνο που χρειάζονται οι Αμερικανοί για να κάνουν μια πραγματική πολιτική επανάσταση, ή έστω και μια θετική μεταρρύθμιση, είναι να κερδίσουν όχι μόνο την προεδρία, αλλά και τα δύο σώματα του Κογκρέσου. Το 2018 κατάφεραν να κερδίσουν τη Βουλή των Αντιπροσώπων κυρίως χάριν σε μετριοπαθείς, πραγματιστές υποψηφίους. Αντίθετα, οι αδιά-

λκείς πτώσεως, αλλά κυρίως επειδή ο χειρότερος εχθρός του Μπάιντεν είναι ο εαυτός του. Επιρρεπής στις γκάφες, θα μπορούσε να αυτοκαταστραφεί από μία και μόνο ατυχή δήλωσή του. Η συνήθειά του να μπερδεύει ονόματα και πρόσωπα, ακόμη και τη σύζυγό του με την αδελφή του, δημιουργεί υπονοιές πως έχει τα πρώτα σημάδια άνοι-ας και δεν θα καταφέρει να ασκήσει τα καθήκοντά του για τέσσερα ακόμη χρόνια.

Όσο για τη Γερουσία, η ανατροπή των συσχετισμών υπέρ των Δημοκρατικών έγινε δυσκολότερη την Τρίτη, καθώς ο Ρεπουμπλικανός Ρόι Μουρ, ο οποίος θα ήταν πιο εύκολη λεία για τους Δημοκρατικούς, έχασε τις προκριματικές εκλογές του κόμματός του στην Αλαμπάμα. Τα γραφεία στοιχημάτων εκτιμούν πως η πιθανότητα να περάσει η Βουλή στους Ρεπουμπλικανούς είναι ισχυρότερη από εκείνη της ανατροπής στη Γερουσία υπέρ των Δημοκρατικών.

Ο Μπάιντεν είναι βαρύς και μη χαρισματικός, αλλά διαθέτει ισχυρή υποστήριξη στην εργατική τάξη και αναγνωρίζεται ως ένας από τους πιο έντιμους πολιτικούς μας. Κέρδισε σε συμπαθείες ύστερα από τις τραγικές απώλειες δύο παιδιών του. Η Σαμάνθα Πάουερ, πρώην πρέσβειρα της χώρας στον ΟΗΕ, εξομολογείται ότι ο Μπάιντεν έδινε το κινητό του τηλεφώνου σε αγνώστους που είχαν υποφέρει από πρόσφατες απώλειες, πρόθυμος να τους παρηγορήσει.

Πιστεύω ότι με τον Μπάιντεν οι Δημοκρατικοί έχουν καλές πιθανότητες να κερδίσουν την προεδρία, τη Βουλή, ίσως και τη Γερουσία.

Μετά το Brexit η Ε.Ε. μπορεί να παραμείνει υπερδύναμη

Οι αντιδημοφιλείς φεντεραλιστικές λύσεις και η ανάγκη για πολιτική ενοποίηση

Του **TIMOTHY GARTON ASH***

Όπως επισήμανε κάποτε ένας Ευρωπαίος ηγέτης, η Ευρώπη πρέπει να είναι υπερδύναμη, όχι «υπερ-κράτος». Αντιμέτωπη με μια ολοένα ισχυρότερη και αυταρκική Κίνα, την υπερθέρμανση του πλανήτη, τις προκλήσεις της τεχνητής νοημοσύνης, τη ρωσική επιθετικότητα, το χάος στη Μέση Ανατολή και τις ΗΠΑ του Τραμπ, το επείκτημα αυτό είναι όσο ποτέ επίκαιρο. Σε έναν κόσμο γιγάντων, πρέπει να είσαι γιγαντας. Αν εμείς οι Ευρωπαίοι δεν συσπειρωθούμε, θα καταλήξουμε στο περιθώριο.

Οι περισσότεροι Ευρωπαίοι συμφωνούν με αυτή την απλή σκέψη. Η Ευρώπη, όμως, είναι ικανή να ικανοποιήσει τη φιλοδοξία αυτή; Η απάντηση δεν μπορεί να συμπυκνωθεί σε μια απλή κατάφαση ή άρνηση. Σε ό,τι αφορά τις εμπορικές συνουμίες, η Ε.Ε. είναι ήδη υπερδύναμη, εκπροσωπώντας τη μεγαλύτερη και πλουσιότερη ενιαία αγορά στον κόσμο, έχοντας υπογράψει συμφωνίες με μεγάλες οικονομίες, όπως ο Καναδάς και η Ιαπωνία, και τις οποίες η Βρετανία μετά το Brexit μπορεί μόνο να ονειρεύεται.

Η Ε.Ε. είναι επίσης υπερδύναμη

στον πληκτικό αλλά αναγκαίο τομέα των ρυθμιστικών κανόνων, όπως έδειξε και στις αντιπαραθέσεις της με Facebook και Google. Οι Βρυξέλλες είναι άλλωστε αυτές που επινόησαν τους κανόνες της προστασίας των προσωπικών δεδομένων στο Ιντερνετ (που δεν περιλαμβάνει, όμως, το ανεξάρτητο πλέον κινεζικό Διαδίκτυο). Η Ένωση δεν είναι υπερδύναμη στην κλιματική κρίση, αν και διαθέτει σχετικά συνεκτική στρατηγική για το ευρωπαϊκό πράσινο «νιου ντλ», πολιτική την οποία η πρόεδρος της Κομισιόν, Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, έχει χαρακτηρίσει «γεωπολιτική της αποστολή». Η ευρωπαϊκή διπλωματία παραμένει φλύαρη –Ινδός αξιωματούχος ψιθύρισε πρόσφατα σε φίλο μου «γιατί μιλάνε τόσο πολύ;» καθώς κάθε εκπρόσωπος ευρωπαϊκής υπηρεσίας εξέθετε εκτενώς τις απόψεις του κατά τη διάρκεια επίσκεψής τους στην Ινδία–, αλλά παράγει απτά αποτελέσματα. Η Ε.Ε. επιδεικνύει έτσι ενιαίο μέτωπο στις σχέσεις της με άλλες μικρότερες χώρες και φτωχά μέρη του κόσμου, ενώ η Ευρώπη παραμένει ο μεγαλύτερος δωρητής αναπτυξιακής βοήθειας στον κόσμο.

Τις δεκαετίες από το 1970 μέχρι και το 2000, το ισχυρότερο «χαρτί»

«Για μια πιο φιλόδοξη Ένωση» είναι το μήνυμα που βλέπει ο επισκέπτης στο κτίριο της Κομισιόν στις Βρυξέλλες.

της ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής ήταν η διεύρυνση. Ολόκληρες κοινωνίες μεταμορφώθηκαν στη νότια, κεντρική και ανατολική Ευρώπη, μετά την ένταξή τους στην πρωτοφανή αυτή συναινετική αυτοκρατορία. Η ήπειρος αντιμετωπίζει, βέβαια, πια «κόπωση διεύρυνσης», όπως φάνηκε με την αναστολή της ένταξης της Τουρκίας, ενώ τα πράγματα δεν μοιάζουν ευνοϊκά ούτε για την Ουκρανία.

Πώς τη βλέπουν οι άλλοι

Η Ευρώπη, όμως, δεν εντυπωσιάζει σε ό,τι αφορά τις σχέσεις της με άλλες μεγάλες δυνάμεις. Σε σύσκεψη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων πριν από λίγα χρόνια, Ρώσοι, Κινέζοι και Αμερικανοί ομιλητές εξέθεσαν τις απόψεις τους για την Ευρώπη. Και οι τρεις ομιλητές εξέφρασαν τη σχε-

δόν αλαζονική άποψη πως η Ευρώπη είναι ανίσχυρη, δικασμένη και υποκριτική.

Τι μπορεί να κάνει η Ευρώπη για να ανακτήσει τη λάμψη της και να διευρυνθεί με νέα κράτη; Ο Ευρωπαίος φεντεραλιστής Γκι Φέρχοφ-σταντ, ο οποίος αναμένεται να γίνει πρόεδρος νέας Συνόδου για το Μέλλον της Ευρώπης, εξήγησε ότι το μήνυμά του μπορεί να συνοψισθεί σε μια απλή συνταγή: τέλος στην ομοφωνία. Η πρότασή του αφορά έτσι θεσμική μεταρρύθμιση, με την Ένωση να υιοθετεί περισσότερες αποφάσεις με απλή πλειοψηφία. Η Ευρώπη πρέπει δηλαδή να είναι ένα υπερ-κράτος, προτού γίνει υπερδύναμη. Ωστόσο, οι κυβερνήσεις και οι λαοί της Ευρώπης δεν στηρίζουν στην πλειονότητά τους τέτοιες ριζικές θεσμικές μεταρρυθμίσεις.

Ευτυχώς, υπάρχει και άλλος τρόπος με τον οποίο μπορούμε να συνεργασθούμε με στόχο την ανάδειξη της Ευρώπης σε υπερδύναμη, που συνοψίζεται στο εμπορικό σύνθημα δημοφίλους κατασκευαστρι-

ας αθλητικών παπουτσιών: «Κάνε το!». Το μόνο που απαιτείται είναι μια ομάδα κρατών, που ιδανικά θα περιλαμβάνει τη Γερμανία, τη Γαλλία και τη Βρετανία, αλλά και άλλα ευρωπαϊκά κράτη, όπως η Πολωνία και οι Βαλτικές Χώρες για κρίσεις στην ανατολική Ευρώπη ή η Ισπανία και η Ιταλία για μεσογειακά ζητήματα, για την εκπόνηση συντονισμένης πολιτικής. Από τη μεριά του, ο ύπατος εκπρόσωπος της ευρωπαϊκής διπλωματίας, από κοινού με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διεθνούς Δράσης, που αποτελεί τον διπλωματικό βραχίονα της Ένωσης, μπορεί να εκπροσωπήσει τα συμφέροντα άλλων κρατών-μελών, προσφέροντας έμμεση ή άμεση στήριξη. Καμία θεσμική αλλαγή δεν απαιτείται, ούτε και φεντεραλιστική «άλμα», ενώ η ρεαλιστική αυτή προσέγγιση είναι ικανή να προσελκύσει χώρες με ειδικό βάρος ανάλογο αυτού της Βρετανίας.

* Ο κ. Timothy Garton Ash είναι ιστορικός, αρθρογράφος του Guardian.

Το γεωπολιτικό κόστος

Αυτό που απαιτείται είναι κοινή ανάλυση της απειλής, η σύγκλιση των εθνικών συμφερόντων και μεγάλη πολιτική βούληση. Δεν εκτιμώ ότι η Ευρώπη θα πετύχει τους στόχους αυτούς στο προσεχές μέλλον. Η υπαρκτή προοπτική σκληρού Brexit καθιστά τον παραπάνω στόχο δυσχερή. Μεταξύ των σημερινών Ευρωπαίων ηγετών, ο Μακρόν είναι ο μόνος που εκθέτει με σαφήνεια τη στρατηγική του φιλοδοξία. Αν ο Μακρόν συναντούσε εξίσου φιλόδοξους εταίρους σε Βερολίνο, Λονδίνο, Μαδρίτη, Ρώμη και σε άλλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, η Ευρώπη θα μπορούσε να φιλοδοξεί ότι θα γίνει υπερδύναμη.

Ο πρώην πρωθυπουργός του Ηνωμένου Βασιλείου Τόνι Μπλερ ήταν εκείνος που επινόησε τον διαχωρισμό «υπερδύναμη και όχι υπερ-κράτος», μιλώντας το 2000 στη Βαρσοβία. Ο ρόλος του Λονδίνου εδώ θα μπορούσε να ήταν κρίσιμος, καθώς μαζί με τη Γαλλία, η Βρετανία είναι μια ισχυρή δύναμη που διαθέτει τη μεγαλύτερη διπλωματική εμπειρία, τεράστιες ικανότητες στη συλλογή πληροφοριών, μόνιμη έδρα στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, αυτόνομο πυρηνικό οπλοστάσιο και παραμένει έτοιμη να προβάλει την ισχύ της με στρατιωτικά μέσα. Σε πρόσφατη σφυγμομέτρηση, το 55% των Βρετανών πολιτών συμφώνησε στη χρήση στρατιωτικής βίας για την αντιμετώπιση ενδεχόμενης ρωσικής επίθεσης εναντίον κράτους-μέλους του ΝΑΤΟ, ενώ μόλις το 41% των Γάλλων και το 34% των Γερμανών εμφανίσθηκαν να συμφωνούν με κάτι τέτοιο. Ωστόσο, η έξοδος της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση αποδυναμώνει σημαντικά τη δυνατότητα της να σκεπεί επιρροή προς μια τέτοια εξέλιξη των πραγμάτων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΑΛΑΣΣΑ 2014- 2020

ΠΕ1. Προώθηση της περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τους πόρους, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση αλιείας

Μέτρο 1.20: Ενεργειακή απόδοση και μετρισμός της κλιματικής αλλαγής - Επενδύσεις επί των αλιευτικών σκαφών - Έλεγχοι και Συστήματα Απόδοσης - Διερεύνηση της συμβολής των εναλλακτικών συστημάτων πρόωσης και του σχεδιασμού του κύτους - ΑΡΘΡΟ 41.1 α, β, γ

«Σχέδιο Χορηγιών για άμβλυνση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών»

**3η ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ
Αρ.03/1.5/1.20/03/03.2020**

Το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών πληροφορεί τους ενδιαφερόμενους αλιείς ότι δέχεται αιτήσεις για ένταξη προτάσεων στα πλαίσια του πιο πάνω Σχεδίου. Σκοπός του Σχεδίου είναι η χρηματοδότηση επενδύσεων στα αλιευτικά σκάφη για βελτίωση ή/και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης τους.

Α. Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι φυσικά πρόσωπα, αλιείς, οι οποίοι είναι: Κάτοχοι αδειών παράκτιας αλιείας κατηγορίας Α΄ ή κατηγορίας Β΄
Β. Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οι οποίοι είναι: Ιδιοκτήτες σκαφών για τα οποία κατέχουν πολυδύναμη άδεια αλιείας με σκάφη ≥ 12 μ.
Γ. Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οι οποίοι είναι: Ιδιοκτήτες σκαφών για τα οποία κατέχουν άδεια αλιείας τράτας βυθού ή άδεια γρι-γρι ή μεσογειακές άδειες

Οι Δικαιούχοι θα πρέπει να κατέχουν σε ισχύ άδεια αλιείας κατά την υποβολή της αίτησης τους, δηλαδή για το έτος 2020.

Τα έργα υλοποίησης θα πρέπει να εντάσσονται στις ακόλουθες δράσεις.

Δράση 1.20.1: Επενδύσεις σε εξοπλισμό ή επί του σκάφους που στοχεύουν στη μείωση της εκπομπής ρύπων ή αερίων του θερμοκηπίου και στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών

Δράση 1.20.2: Έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής απόδοσης

Δράση 1.20.3: Μελέτες για τη διερεύνηση της συμβολής των εναλλακτικών συστημάτων πρόωσης και του σχεδιασμού του κύτους στην ενεργειακή απόδοση των αλιευτικών σκαφών

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στο ποσό των €40.000. Από το ποσό αυτό το 75% καλύπτεται από το ΕΤΘΑ και το υπόλοιπο 25% από την Κυπριακή Δημοκρατία. Το ποσοστό χρηματοδότησης στους Δικαιούχους κυμαίνεται από 30% - 100% (δημόσια δαπάνη), ανάλογα με την περίπτωση και το υπόλοιπο ποσοστό αποτελεί την ιδιωτική συμμετοχή. Η επιλεξιμότητα των δαπανών ισχύει από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης. Δεν θεωρείται επιλέξιμη οποιαδήποτε δαπάνη πραγματοποιήθηκε πριν την υποβολή της πρότασης. Ο ελάχιστος συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός κάθε έργου για την παρούσα πρόσκληση δεν μπορεί να είναι μικρότερος των €1.000.

Η επιλογή των έργων θα γίνεται με τη διαδικασία της άμεσης αξιολόγησης. Όσες προτάσεις πληρούν τα κριτήρια, θα προωθούνται για αξιολόγηση και έγκριση αμέσως, σύμφωνα με τη χρονολογική σειρά υποβολής τους. Τα έργα που αναμένεται να ενταχθούν στα πλαίσια της 3ης πρόσκλησης θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί και να αποσταλούν όλα τα σχετικά με την πληρωμή έγγραφα μέχρι τις **28 Φεβρουαρίου 2021**.

Ο Οδηγός Εφαρμογής μαζί με τα Παραρτήματα μπορεί να εξασφαλιστεί από τα Κεντρικά Γραφεία του ΤΑΘΕ στη Λευκωσία (Βηθελέμ 101, Βιομηχανική Περιοχή Στροβόλου) και από την ιστοσελίδα του ΕΠ «Θάλασσα» 2014-2020 www.moa.gov.cy/thalassa. Οι αιτήσεις μπορούν να υποβάλλονται στα τυποποιημένα έντυπα του Οδηγού Εφαρμογής από την **Τρίτη 03 Μαρτίου 2020 μέχρι την Πέμπτη 31 Δεκεμβρίου 2020**, κατά τις εργάσιμες μέρες και ώρες του δημοσίου στα Κεντρικά Γραφεία του ΤΑΘΕ.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποτείνονται:
Κεντρικά Γραφεία Λευκωσίας: Νατάσα Παππούλη
Τηλ.: 22 807861, Φαξ: 22 423293, Email: npappouli@dfmr.moa.gov.cy

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Θάλασσα
2014 - 2020

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΙΑΡΡΟΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ
ΤΩ ΒΟΥΛΕΤΩ, ΤΩΝΤΟ ΚΑΙ
ΟΙ ΙΔΕΕΣ ΜΟΣ, ΠΡΟΪΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ
ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Πρόσκληση Προκαταρκτικών Διαβουλευσεων για Σκοπούς Προετοιμασίας της Διαδικασίας Σύναψης Σύμβασης για τη Δημιουργία και Λειτουργία Κέντρου Οικογενειακής Στήριξης και Παρέμβασης για τον Αυτισμό

Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ανακοινώνει πρόσκληση προκαταρκτικών διαβουλευσεων με την αγορά, σύμφωνα με το Άρθρο 37 του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου, Ν.73(Ι)/2016. Σκοπός της πρόσκλησης είναι να προετοιμαστεί η διαδικασία προκήρυξης δημόσιου διαγωνισμού και να ενημερωθούν οι οικονομικοί φορείς για το έργο της «Δημιουργίας και Λειτουργίας Κέντρου Οικογενειακής Στήριξης και Παρέμβασης για τον Αυτισμό», που θα συγχρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την Κυπριακή Δημοκρατία, στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση, Ανθρώπινοι Πόροι και Κοινωνική Συνοχή».

Το Κέντρο αναμένεται να λειτουργήσει από ανάδοχο φορέα με αναθέτουσα αρχή το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες μετά από τη σύναψη δημόσιας σύμβασης. Αποστολή του Κέντρου θα είναι η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών σε παιδιά μέχρι την ηλικία της υποχρεωτικής εκπαίδευσης, που έχουν διαγνωστεί με αυτισμό, καθώς και προς τις οικογένειες τους. Όραμα του Κέντρου είναι η παροχή τέτοιων υπηρεσιών που να διασφαλίζουν αφενός την κατάλληλη προετοιμασία των παιδιών με στόχο την επίτευξη της ενεργούς συμμετοχής τους σε όλες τις εκφάνσεις της κοινωνικής ζωής και αφετέρου τη διατήρηση της οικογενειακής συνοχής, ενότητας και ισορροπίας.

Οι υπηρεσίες του Κέντρου θα συνίστανται σε: (α) Υπηρεσία Ψυχολογικής Στήριξης, Συμβουλευτικής και Ψυχοεκπαίδευσης, (β) Υπηρεσία Κατ' Οίκον Εκπαίδευσης και Στήριξης, και (γ) Υπηρεσία Κοινωνικής Στήριξης. Το Κέντρο αναμένεται να εξυπηρετεί μέχρι 300 παιδιά και τις οικογένειές τους ετησίως παγκύπρια.

Το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες δέχεται προτάσεις, σχόλια και πληροφορίες υπό τη μορφή προκαταρκτικών διαβουλευσεων. Όλες οι πληροφορίες θα τύχουν μελέτης και θα ληφθούν υπόψη για το σχεδιασμό εγγράφων του επικείμενου δημόσιου διαγωνισμού. Διασαφηνίζεται ότι οι προτάσεις δεν αποτελούν προσφορές. Οι προτάσεις-εισηγήσεις δύναται να χρησιμοποιηθούν για τον σχεδιασμό του δημόσιου διαγωνισμού και σύμβασης υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα δημιουργούν οποιαδήποτε στρέβλωση του ανταγωνισμού και δεν θα παραβιάζουν τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης.

Γραπτές προτάσεις, μπορούν να υποβληθούν ταχυδρομικώς, από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο (ιδιωτικού και δημόσιου τομέα), μέχρι τις 31.3.2020 και ώρα 12:00 σε κλειστούς φακέλους που θα φέρουν τον τίτλο «Πρόταση για τη Δημιουργία και Λειτουργία Κέντρου Οικογενειακής Στήριξης και Παρέμβασης για τον Αυτισμό» και θα απευθύνονται προς την κα Βασιλική Φραγκάκη, Ανώτερη Λειτουργό Κοινωνικής Ενσωμάτωσης στη διεύθυνση «Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, 1430 Λευκωσία». Οποιοσδήποτε διευκρινίσεις μπορούν να ζητηθούν ηλεκτρονικά στο e-mail: vfragkaki@dsid.mlsi.gov.cy

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εξασφαλίσουν περισσότερες λεπτομέρειες από την ιστοσελίδα του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες www.mlsi.gov.cy/dsid

Τα δύο πρόσωπα της αυτοματοποίησης

Δημιουργούνται ρομπότ, όσο χαριτωμένα απαιτείται, ώστε να ενταχθούν σε δουλειές χωρίς οι εργαζόμενοι να νιώσουν απειλή

Του **MICHAEL CORKERY**
THE NEW YORK TIMES

Όταν η Τίνα Σοργκ είχε δει για πρώτη φορά τον ρομπότ να κυκλοφορεί στους διαδρόμους του σούπερ μάρκετ όπου εργάζεται στο Χάρισμπεργκ της Πενσυλβάνια των Ηνωμένων Πολιτειών είχε σκεφθεί πως «αυτό το πράγμα είναι λίγο περίεργο». Το ρομπότ, το οποίο αργότερα οι εργαζόμενοι της αλυσίδας σούπερ μάρκετ Giant ονόμασαν Μάρτι, είναι προγραμματισμένο να εντοπίζει χυμένα υγρά και σκουπίδια στους διαδρόμους. Μοιάζει με μεγάλο εκτυπωτή με πολύ μακρύ λαιμό. «Χρειάζεται προσωπικότητα», είχε σκεφθεί η Σοργκ, η οποία είναι υπεύθυνη του τμήματος κρασιών και μπίρας στο συγκεκριμένο σούπερ μάρκετ. Οπότε στη διάρκεια μιας νυχτερινής βάρδιας πήγε και αγόρασε ένα ζευγάρι μεγάλων γουρλωμένων ματιών από ένα κατάστημα με είδη καλλιτεχνίας και τα κόλλησε στο ρομπότ.

Η πρωτοβουλία της Σοργκ ενθουσίασε τα διευθυντικά στελέχη της ολλανδοβελγικής εταιρείας Ahold Delhaize στην οποία ανήκει η αλυσίδα Giant και πλέον σχεδόν όλα τα 500 ρομπότ που διαθέτουν τα σούπερ μάρκετ της είναι εφοδιασμένα με τα μάτια αυτά.

Το ερώτημα

Η υπόθεση θέτει ένα σοβαρό ερώτημα: Αραγε ρομπότ με φιλικά πρόσωπα και χαριτωμένα ονόματα θα οδηγήσουν τους ανθρώπους να τρέφουν θετικότερα συναισθήματα απέναντί τους, ακόμη και όταν θα αρχίσουν να τους αντικαθιστούν όλο και περισσότερο στις δουλειές;

Σήμερα ρομπότ βρίσκει κανείς να εργάζονται σε χώρους όπως εργοστάσια και σαλόνια. Όμως η εισαγωγή των ρομπότ σε δημόσιους χώρους όπως σούπερ μάρκετ θα ενισχύσει την ανησυχία ότι τα ρομπότ παίρνουν τις θέσεις εργασίας των ανθρώπων. Σύμφωνα με την εταιρεία συμβούλων McKinsey, στα σούπερ μάρκετ θα μπορούσε να μειωθεί σήμερα ο αριθμός ωρών εργασίας μέχρι και κατά 65% αν υιοθετείτο πλήρως η διαθέσιμη τεχνολογία αυτοματισμού.

«Η πίεση για το περιθώριο κέρδους καθιστά τον αυτοματισμό αναγκαίο και όχι επιλογή»,

Μάρτι για τα «γενέθλια» του Μάρτι, του ρομπότ που εργάζεται σε σούπερ μάρκετ της αλυσίδας Giant στο Χάρισμπεργκ της Πενσυλβάνια στις ΗΠΑ.

Ο καθηγητής Πίτερ Χάνκοκ θεωρεί ότι θα καθούν θέσεις εργασίας, αλλά δεν θα έρθει ο «κατακλυσμός» που πολλοί φοβούνται.

σύμφωνα με περυσινή έκθεση της McKinsey.

Οι επιχειρήσεις σούπερ μάρκετ υποστηρίζουν ότι ο σχεδιασμός των ρομπότ τους δεν έχει ρητό στόχο να διασκεδάσει την ανησυχία περί απώλειας θέσεων εργασίας. Παρ' όλα αυτά, εταιρείες κάθε μεγέθους επενδύουν σε δεκάδες χιλιάδες ρομπότ με φιλική εμφάνιση που όμως αλλάζουν την κατάσταση η οποία επικρατεί στους χώρους εργασίας. Τα περισ-

σότερα από αυτά τα ρομπότ έχουν αρκετά ανθρώπινα χαρακτηριστικά, όχι όμως υπερβολικά πολλά ώστε να δημιουργούν την υποψία ότι αντικαθιστούν πλήρως τους ανθρώπους. Ενδεχομένως καμία άλλη επιχείρηση λιανικών πωλήσεων δεν ασχολείται περισσότερο με τα ζητήματα που προκαλεί ο αυτοματισμός από τη Walmart που απασχολεί στις Ηνωμένες Πολιτείες 1,5 εκατ. εργαζόμενους και είναι ο μεγαλύτερος εργοδότης του ιδιωτικού τομέα.

Η εταιρεία συνεργάστηκε επί μήνες με την εταιρεία Bossa Nova και ερευνητές στο Πανεπιστήμιο Carnegie Mellon στο Πίτσμπεργκ ώστε να σχεδιάσουν ένα ρομπότ που σκανάρει τα ράφια και, όπως ελπίζουν, να μην κάνει τους εργαζόμενους και τους πελάτες να αισθάνονται άβολα. Σχεδίασαν το ρομπότ ώστε να μη διαθέτει πρό-

σωπο, έτσι να μη θεωρούν οι πελάτες ότι μπορούν να αλληλεπιδράσουν μαζί του.

Αλλά πολλά από τα ρομπότ διαθέτουν ονόματα που τους έχει δώσει το προσωπικό των καταστημάτων, ενώ ορισμένα είναι εφοδιασμένα και με καρτελάκια που γράφουν το όνομά τους. «Θέλουμε οι εργαζόμενοι να συνδεθούν μαζί του και να το προστατεύουν», λέει ο Σαρτζόν Σκαφ, συνιδρυτής της Bossa Nova.

365 ημέρες τον χρόνο

Η Walmart έχει ανακοινώσει ότι σκοπεύει να έχει τοποθετήσει μέχρι το τέλος του έτους τα ρομπότ, ονόματι Wall-E, σε χίλια καταστήματά της, από 350 σήμερα. Το συγκεκριμένο ρομπότ μπορεί να εργάζεται 365 ημέρες τον χρόνο σκανάροντας ράφια με κάμερες υψηλής ανάλυσης, καταγρά-

Η Walmart σκοπεύει να έχει τοποθετήσει μέχρι το τέλος του έτους ρομπότ σε χίλια καταστήματά της, από 350 σήμερα.

φοντας ποια εμπορεύματα έχουν εξαντληθεί.

Ορισμένα ρομπότ, λένε εκπρόσωποι τεχνολογικών εταιρειών, λειτουργούν χωρίς προβλήματα σε σούπερ μάρκετ και σε εμπορικά κέντρα. Για παράδειγμα σε καταστήματα της Walmart και σε εμπορικά κέντρα τα οποία διαχειρίζεται η εταιρεία Simon Property Group χρησιμοποιούνται αυτόνομα ρομπότ που σκουπίζουν και σφουγγαρίζουν το πάτωμα, τα οποία διαθέ-

τουν όμως τιμόνι, κάθισμα ακόμη και θήκη για καφέ ώστε να δίνουν την εντύπωση ότι τα χρησιμοποιούν άνθρωποι, αν και στο 80% του χρόνου λειτουργίας τους δεν υπάρχει άνθρωπος πίσω από το τιμόνι.

Η εταιρεία Brain που ανέπτυξε το συγκεκριμένο ρομπότ ήλεγξε τις αντιδράσεις των πελατών προτού το τοποθετήσει σε πολλά καταστήματα και το βασικό συμπέρασμα ήταν «απολύτως καμία αντίδραση», λέει ο Φιλ Ντάφι, αντιπρόεδρος της Brain. Οι εκπρόσωποι εταιρειών λιανικών πωλήσεων λένε πως τα ρομπότ είναι καλά για τους εργαζόμενους τους διότι τους απελευθερώνουν από αδιάφορες και ορισμένες φορές επικίνδυνες εργασίες όπως το ξεφόρτωμα φορτηγών και τους επιτρέπουν να ασχοληθούν με την εξυπηρέτηση πελατών.

Νέα καθήκοντα

Μέχρι τώρα, η αυτοματοποίηση δεν έχει οδηγήσει σε μείωση του συνολικού εργατικού δυναμικού της Walmart, ωστόσο τα διευθυντικά στελέχη αναγνωρίζουν ότι τελικά θα μειωθεί ο αριθμός των θέσεων εργασίας στα σούπερ μάρκετ, καθώς δεν θα γίνονται νέες προσλήψεις. Η εταιρεία αναφέρει ότι επανεκπαιδεύει πολλούς από τους υπαλλήλους της ώστε να εργαστούν στο τμήμα ηλεκτρονικών πωλήσεων και στο τμήμα υπηρεσιών υγείας.

«Δεν θα υπάρξει ποτέ κατακλυσμός από απώλεια θέσεων εργασίας», λέει ο Πίτερ Χάνκοκ, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Φλόριδα που έχει μελετήσει την ιστορία του αυτοματισμού. Σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας, εξηγεί ο καθηγητής Χάνκοκ, οι εργάτες στρέφονται κατά των νέων τεχνολογιών όταν νιώσουν να απειλούνται από αυτές, όπως οι λουδίτες τον 19ο αιώνα που κατέστρεφαν τα μηχανήματα στα υφαντουργεία. «Αν πιέσει κανείς υπερβολικά πολύ, οι άνθρωποι μεταθέτουν την οργή τους στην τεχνολογία και επαναστατούν».

Η Σοργκ, που εργάζεται επί 14 χρόνια στην αλυσίδα σούπερ μάρκετ Giant, δεν ανησυχεί ότι θα χάσει τη δουλειά της από ένα ρομπότ. «Δεν το έχω σκεφθεί πολύ. Απλώς νιώθω συνεπαρμένη από όλο αυτό το πράγμα», λέει.

Δεν ψηφίζουν μόνον οι άνθρωποι, αλλά και τα ζώα

Δημοκρατικές διαδικασίες στη φύση

Της **ELISABETH PRESTON**
THE NEW YORK TIMES

Δεν λαμβάνει μόνον ο άνθρωπος συλλογικές αποφάσεις. Κάθε ζώο που ζει ομαδικά χρειάζεται να λάβει ομαδικές αποφάσεις. Ακόμη και όταν διαφωνούν με τα μέλη της αγέλης, της ομάδας ή του σμήνους, τα ζώα αλληλοϋποστηρίζονται για να προστατευθούν ή να βρουν τροφή. Γι' αυτόν τον λόγο βρίσκουν τρόπους ώστε να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με το τι πρέπει να κάνει η ομάδα ή πού να ζήσει. Πάμπολλα είδη, από τα πρωτεύοντα μέχρι τα έντομα, έχουν μεθόδους συναίνεσης, που παραδόξως είναι εξαιρετικά δημοκρατικές.

Καθώς οι σουρικάτες ξεκινούν την ημέρα τους, βγαίνοντας από τα λαγούμια τους στο πλιακό φως, αρχίζουν την αναζήτηση της τροφής. Κάθε σουρικάτα συγκεντρώνει τρόφιμα για τον εαυτό της, σκάβοντας το έδαφος για έντομα και άλλους μεζέδες. Όταν η ομάδα μετακινείται, κάθε μέλος διατηρεί απόσταση δέκα μέτρων από τον διπλανό του, εξηγεί η Μάρτα Μάνσερ, ειδική στη συμπεριφορά των ζώων στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης.

Όσο ταξιδεύουν, οι σουρικάτες «συζητούν» μεταξύ τους με ελα-

φρούς λαρυγγισμούς, που μοιάζουν με νιαούρισμα.

Το 2010, η Μάνσερ και οι συνεργάτες της κατέγραψαν και ανέλυσαν τους λαρυγγισμούς αυτούς σε δώδεκα ομάδες σουρικάτων στην έρημο Καλαχάρι της νότιας Αφρικής. Παρότι κάθε ομάδα είχε από 6 μέχρι 19 μέλη, οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι αρκούσε να παραγάγουν το χαρακτηριστικό κάλεσμα τρία μέλη της ομάδας προτού αποφασίσει όλη η ομάδα να τα ακολουθήσει. Παρότι τα ζώα δεν αλλάζαν την κατεύθυνσή τους, ανέπτυσσαν μεγαλύτερη ταχύτητα για να βρουν πλουσιότερα εδάφη.

Το... φτέρνισμα

Όπως και τα κατοικίδια, τα αφρικανικά άγρια σκυλιά περνούν την ώρα τους είτε με έντονη κοινωνικοποίηση είτε απλώς με ξεκούραση. Ξαφνικά τα ζώα σπκώνονται και κάνουν μια τελετουργία χαιρετισμού και αργότερα όλη η ομάδα αρχίζει το κυνήγι. Όμως, όπως αποκάλυψε μελέτη του 2017, η απόφαση σχετικά με το αν θα ξεκινήσει το κυνήγι ή όχι λαμβάνεται με δημοκρατικό τρόπο.

Ενα μέλος της αγέλης για να «ψηφίσει» υπέρ της θήρας αρκεί να... φτερνιστεί. Όσο περισσότε-

Όσο ταξιδεύουν, οι σουρικάτες «συζητούν» μεταξύ τους με ελαφρούς λαρυγγισμούς, που μοιάζουν με νιαούρισμα.

Τι παρατήρησαν οι επιστήμονες στις σουρικάτες, στα αφρικανικά άγρια σκυλιά και στις μέλισσες.

ρα φτερνίσματα ακούγονται κατά τη διάρκεια της τελετουργίας «χαιρετισμού», τόσο πιθανότερο είναι να αρχίσει αμέσως μετά το κυνήγι. Αρκούν τρία φτερνίσματα από το κυρίαρχο ζώο, για να ακολουθήσουν τα υπόλοιπα.

Αν ένα κυρίαρχο μέλος της αγέλης ξεκινήσει την τελετουργία «χαιρετισμού», τότε απαιτούνται δέκα φτερνίσματα. Οι ερευνητές

εκτιμούν ότι πιθανώς τα αφρικανικά αγριόσκυλα να «ψηφίζουν» με κάποιο άλλο μουσικό σημάδι.

Είναι πιθανό, τους ανοιξιάτικους μήνες, να παρατηρήσετε ένα σμήνος μελισσών να κρέμεται από κάποιο κλαδί σαν τσαμπί σταφύλια. Τα έντομα βρίσκονται στη διαδικασία λήψης μιας σοβαρής απόφασης για θέματα ακίνητης περιουσίας. Όταν μια αποικία μελισσών χωριστεί στα δύο, η βασίλισσα και χιλιάδες εργάτριες απομακρύνονται από την κυψέλη ομαδικά.

Βρίσκουν κάποιο σημείο να ξεκουραστούν για ημέρες ή ώρες, ενώ μερικές εκατοντάδες ανικνευτές απομακρύνονται αναζητώντας νέα κατοικία. Όταν ο ανικνευτής εντοπίσει μια πολλά υποσχόμενη

οπή ή κοιλότητα, την ελέγχει εξονυχιστικά. Στη συνέχεια επιστρέφει στο σμήνος, που εξακολουθεί να βουίζει στο κλαρί.

Περπατώντας στην επιφάνεια του «τσαμπού», πραγματοποιεί έναν επαναληπτικό χορό που πληροφορεί τις υπόλοιπες μέλισσες για τον τόπο που έχει εντοπιστεί: την ποιότητα, την απόσταση στην οποία βρίσκεται και την κατεύθυνση. Και άλλοι ανικνευτές επιστρέφουν και κάνουν τον δικό τους χορό.

Τελικά, κάποιοι «χορευτές» πείθονται από τους άλλους και αλλάζουν τη χορογραφία τους ώστε να ταιριάζει με αυτή των άλλων. Όταν συμφωνήσουν όλοι, το σμήνος πετάει προς το νέο του σπίτι.

Τα μυρμήγκια

Όπως οι μέλισσες και τα μυρμήγκια πρέπει συχνά να λάβουν αποφάσεις σχετικά με τη «μεταστέγάσή» τους. Το μυρμήγκι *Temnothorax albipennis*, που ζει σε ρωγμές στα βράχια, διενεργεί... εκλογές προκειμένου να επιλέξει το νέο του σπίτι. Κάποιοι ανικνευτές αναζητούν νέους τόπους κατοικίας, αναφέρει ο Νάτζελ Φρανκς, καθηγητής του πανεπιστημίου του Μπρίστολ. Αυτοί ερευνούν την ποιότητα των νέων κατοικιών. Αν μεγάλος αριθμός τους συγκεντρωθεί σε ένα σημείο, το σημείο όπου έχουν συναθροιστεί θεωρείται ιδανικό για μετακόμιση. Μπορεί επίσης οι ανικνευτές να επιστρέψουν στην φωλιά τους και να στρατολογήσουν άλλα μυρμήγκια να τους ακολουθήσουν. Τα οδηγούν, καθένα μόνο του, ενώ ένας ακόλουθος χτυπά με τις κεραίες του τον αρχηγό για να παραμείνει στην πορεία του. Όταν ένας ικανός αριθμός μυρμηγκιών συγκεντρωθεί στο σημείο, η απόφαση επισημοποιείται. Ωστόσο, τα μυρμήγκια είναι υπερβολικά αυσιόμονα και δεν αφήνουν την εκλογική διαδικασία να ολοκληρωθεί. Μεταφέρουν την υπόλοιπη αποικία, απλά σπινώντας τις αδελφές τους και μεταφέροντάς τις στο νέο τους σπίτι.

Δωρεάν προϊόντα γυναικείας υγιεινής στη Σκωτία

Την πρώτη σε όλο τον κόσμο νομοθεσία για τη διάθεση δωρεάν προϊόντων γυναικείας υγιεινής αναμενόταν να ψηφίσει το Κοινοβούλιο της Σκωτίας. Ο νόμος που προτάθηκε από τη βουλευτή του Εργατικού Κόμματος, Μόνικα Λένον, αναμενόταν να υπερψηφιστεί απρόσκοπτα, αφού πρόσφατα η κυβέρνηση της Σκωτίας ανακοίνωσε πως θα τον υποστηρίξει, προσφέροντας 6,221 εκατομμύρια ευρώ γι’ αυτό τον σκοπό. Επίσης, 4,7 εκατομμύρια ευρώ θα δοθούν σε δημοτικά συμβούλια προκειμένου να επεκταθεί η πρωτοβουλία και σε άλλους δήμους για τη δωρεάν διάθεση τέτοιων προϊόντων. Σήμερα, πολλά είδη γυναικείας υγιεινής, όπως ταμπόν, σερβιέτες και άλλα επαναχρησιμοποιούμενα υλικά, επιδοτούνται από σχολεία, κολλέγια και πανεπιστήμια. Παλιότερα πολλά μέλη της κυ-

Ο νόμος προτάθηκε από τη βουλευτή Μόνικα Λένον και η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα τον υποστηρίξει.

βέρνησης αντιτίθεντο στην πρόταση της βουλευτού, επικαλούμενα την ανησυχία που ένιωθαν για το κατά πόσον ήταν εφαρμόσιμο το μέτρο, αλλά και για το ετήσιο κόστος που υπερβαίνει τα 28,1 εκατομμύρια ευρώ. Η μεταστροφή τους, όμως, σημαίνει ότι όλα τα κόμματα επρόκειτο να ψηφίσουν την πρόταση, διασφαλίζοντας ότι αυτά τα προϊόντα θα παρέχονται δωρεάν σε όποια γυναίκα τα χρειάζεται. Η Μόνικα Λένον δήλωσε ότι είναι ενθουσιασμένη που η πρόταση νόμου έτυχε της υποστήριξης όλου του πολιτικού φάσματος στη Σκωτία,

«Πολλά κορίτσια αναγκάζονται να χρησιμοποιήσουν ακατάλληλα υλικά, όπως χαρτομάντιλα ή κάλτσες», επισμαίνει δεκαεξάχρονη μαθήτρια.

από τα συνδικάτα και τις ΜΚΟ που προσπαθούν να πατάξουν τη φτώχεια, μέχρι και πολλούς ιδιώτες που έχουν βιώσει τη «φτώχεια περίodu», όταν ένα κορίτσι ή γυναίκα αδυνατεί να αγοράσει προϊόντα γυναικείας υγιεινής. Η νέα νομοθεσία θα δημιουργήσει στην κυβέρνηση της Σκωτίας τη νομική υποχρέωση να διασφαλίσει ότι όλα τα προϊόντα γυναικείας υγιεινής παρέχονται δωρεάν σε οποιαδήποτε γυναίκα τα χρειάζεται. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε όλα τα σχολεία της Σκωτίας διατίθενται δωρεάν προϊόντα περίodu στις τουαλέτες ήδη από τη σχολική χρονιά 2018-2019. Η σχετική απόφαση ελήφθη έπειτα από έρευνα της οργάνωσης «Young Scot» σε 2.000 άτομα, από την οποία διαπιστώθηκε ότι περίπου μία στις τέσσερις γυναίκες χρειάζονταν να καταβάλει προσπάθεια για να έχει πρόσβαση σε τέτοια προϊόντα. Σύμφωνα με

έρευνα της «Plan International», το 12% των γυναικών (που ρωτήθηκαν) αναγκάζονταν να αυτοσχεδιάσει και να κατασκευάσει τα δικά του προϊόντα γυναικείας υγιεινής. Όπως επισμαίνει μία δεκαεξάχρονη μαθήτρια, «το σωστό είναι κάθε γυναίκα να έχει δωρεάν πρόσβαση σε προϊόντα γυναικείας υγιεινής. Δεν πρόκειται για πολυτέλεια. Είναι πράγματα που μας είναι απολύτως απαραίτητα». Καθώς η έμμηνος ρύση διαρκεί κατά μέσον όρο πέντε ημέρες, το κόστος των απαραίτητων προϊόντων γυναικείας υγιεινής φτάνει περίπου τα δέκα ευρώ, γεγονός που σημαίνει ότι «πολλά κορίτσια αναγκάζονται να χρησιμοποιήσουν ακατάλληλα υλικά, όπως χαρτομάντιλα ή κάλτσες», επισμαίνει η δεκαεξάχρονη, τονίζοντας ότι αυτό κάνει πολλά κορίτσια να χάνουν τα μαθήματά τους και να μη βγαίνουν από το σπίτι τους.

Το άγγιγμα του προσώπου, «πύλη» για ιούς

Αν θέλετε να παραμείνετε υγιείς, απλώς μην αγγίζετε το πρόσωπό σας. Μία από τις δυσκολότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι υγειονομικοί φορείς είναι να μάθουν τον κόσμο να πλένει συχνά τα χέρια του και να μην αγγίζει τα μάτια, τη μύτη και το στόμα, θύρες εισόδου του νέου κορωνοϊού και πολλών άλλων μικροβίων στον οργανισμό. «Το ξύσιμο της μύτης, το τρίψιμο των ματιών, το άγγιγμα του πηγουνιού, που φέρνει τα δάκτυλα δίπλα στο στόμα, είναι μόνο μερικοί από τους τρόπους με τους οποίους αγγίζουμε το πρόσωπό μας. Πρόκειται για μια κακή συνήθεια που πρέπει να κόψουμε», επισμαίνει η δρ Νάνσι Έλντερ, καθηγήτρια Οικογενειακής Ιατρικής στο Πανεπιστήμιο Επιστημών και Υγείας του Ορεγκον. Για να κατανοήσουμε πόσο μεγάλη σημασία έχει το καλό πλύσιμο των χεριών σε μια περίοδο πανδημίας, αρκεί να δούμε πώς μεταδίδεται ένας ιός. Ένας φορέας του COVID-19 αγγίζει τα κουμπιά του ανελκυστήρα ή φτρνίζεται μέσα στην καμπίνα του. Μόλις απομακρυνθεί, τα σταγονίδια που μεταφέρουν τον κορωνοϊό παραμένουν στον χώρο. Οι επόμενοι που θα αγγίσουν τα κουμπιά ή κάποια επιφάνεια θα μεταφέρουν τον παθογόνο παράγοντα στα χέρια τους και αργότερα θα τρίψουν τα μάτια τους ή θα ξύσουν τη μύτη τους. Έτσι, θα προσβληθούν και οι ίδιοι. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας αναφέρει ότι δεν γνωρίζουμε τη διάρκεια ζωής του COVID-19 στις επιφάνειες, αλλά πιθανώς είναι ανάλογη με εκείνη άλλων κορωνοϊών. Αυτά είναι άκρως ανησυχητικά νέα. Πρόσφατη μελέτη που δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση Journal of Hospital Infection διαπίστωσε ότι παρόμοιοι κορωνοϊοί επιβιώνουν στις επιφάνειες ακόμα και επί εννέα ημέρες. Ενδεικτικά, ο ιός της γρίπης παραμένει στις επιφάνειες για 24 ώρες.

Φαίνεται ότι από τη στιγμή που ο ιός θα βρεθεί στο χέρι μας, κάνει κάποια από τη δυναμική του, αλλά μπορεί να επιβιώσει μέχρι την ώρα που θα αγγίζουμε το πρόσωπό μας. Τα καλά νέα, όμως, είναι ότι το πλύσιμο των χεριών μπορεί να μειώσει σημαντικά τον κίνδυνο λοίμωξης. Πρέπει να έχουμε ως κανόνα το τακτικό πλύσιμο των χεριών, αλλά και την απολύμανση των επιφανειών που αγγίζουμε συχνότερα, όπως γραφείο, κινητό, λαβές κ.ο.κ. Πάντα να έχουμε μαζί μας αντισηπτικό χεριών και να το χρησιμοποιούμε συχνά.

Το Νο 1 μέτρο προστασίας έναντι του COVID-19 δεν είναι η μάσκα, αλλά το τακτικό πλύσιμο των χεριών.

Μύκητες; Όσοι υποφέρετε, ξέρετε.

Μπορεί να προσβάλλουν διάφορα μέρη του σώματος όπως τα πόδια, τα χέρια, το δέρμα, το κεφάλι, τα νύχια και τα γεννητικά όργανα προκαλώντας δυσάρεστα συμπτώματα.

Συνήθεις αιτίες; Το περπάτημα με γυμνά πόδια στην άμμο, η κακή διατροφή, η υγρασία και άλλα.

Οι τρόποι πρόληψης και θεραπείας ποικίλουν αναλόγως του σημείου του σώματος. Στις πλείστες περιπτώσεις θα χρειαστεί να λάβετε φαρμακευτική αγωγή για να απαλλαγείτε από αυτούς.

Σε κάθε περίπτωση, απευθυνθείτε στο γιατρό ή στο φαρμακοποιό σας.

Είναι η υγεία σου. Δεν είναι παιχνίδι!

ΑΡΘΡΟ / Της ΕΛΕΝΑΣ ΑΛΩΝΕΥΤΗ

Μαθησιακές δυσκολίες: ορισμός και χαρακτηριστικά

Λογοθεραπεία, είναι η επιστήμη που ασχολείται με την πρόληψη, την αξιολόγηση και την αποκατάσταση διαταραχών λόγου, ομιλίας, επικοινωνίας, φωνής, μάσησης και κατάποσης. Απευθύνεται σε παιδιά, έφηβους και ενήλικες. Απαρτίζεται από ένα ευρύ φάσμα διαταραχών, όπως σήμερα θα εστιαστούμε στις μαθησιακές δυσκολίες. Ο όρος μαθησιακές δυσκολίες περιγράφηκε για πρώτη φορά το 1828 από τον Γάλλο γιατρό Jean Mark Gaspard Itard. Οι «Μαθησιακές Δυσκολίες» είναι μια ομπρέλα από διάφορες διαταραχές, που σχετίζονται με τη γλώσσα, την ομιλία, τη γραφή, την αντίληψη, τη μάθηση, τη μνήμη, την προσοχή, τη σκέψη και πολλά άλλα. Τα άτομα που εμπίπτουν κάτω από αυτή την ομπρέλα, είναι ετερογενή. Το μεγαλύτερο ποσοστό διαγνώσεων λαμβάνουν τα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια και αυτό αφορά τη δυσλειτουργία του κεντρικού νευρικού συστήματος. Οι μαθησιακές δυσκολίες δεν είναι αποτέλεσμα έλλειψης κάποιας αίσθησης ή νοητικής υστέρησης, αντιθέτως υπάχεται από τα αρχικά στάδια της ανάπτυξης του ατόμου και τον συνοδεύουν καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής του. Οι επιδόσεις των παιδιών αυτών, ακαδημαϊκά είναι χαμηλότερες, από αυτές που κανονικά θα έπρεπε αναλογικά με τη χρονολογική και νοητική τους ηλικία. Έρευνες

υποστηρίζουν πως οι επιδόσεις ενός παιδιού με μαθησιακές δυσκολίες, θα πρέπει να είναι ίδιες με ένα παιδί δυο χρόνια μικρότερό του. Σημαντικό να σημειωθεί πως ο όρος «Μαθησιακές Δυσκολίες» δεν θεωρείται ταυτόσημος με τον όρο «Δυσκολίες Μάθησης». Οι «Δυσκολίες Μάθησης» αποτελούν μια πληνύτερη έννοια, με ένα μεγαλύτερο πληθυσμιακό εύρος. Οι «Μαθησιακές Δυσκολίες» αποτελούν μόνο ένα μέρος του συνόλου των «Δυσκολιών Μάθησης». Τα χαρακτηριστικά της διαταραχής αυτής είναι πολλά. Δεν σημαίνει όμως πως ένα παιδί με διάγνωση μαθησιακών δυσκολιών, θα έχει όλα τα χαρακτηριστικά αυτά. Αρχικά, δυσκολίες αντιμετωπίζουν κυρίως στο σχολικό τους περιβάλλον και στις ακαδημαϊκές τους επιδόσεις. Η προσοχή τους χάνεται εύκολα, αντιμετωπίζουν δυσκολίες με τη λεπτή κινητικότητα, παρουσιάζουν προβλήματα στην ορθογραφία και δουλεύουν με πολύ αργό ρυθμό, γι’ αυτό άλλωστε αργούν να αναπτύξουν την αναγνωστική τους ικανότητα. Επίσης, δυσκολίες εμφανίζονται στη γραφοφωνολογική ενημερότητα (στη διάκριση φωνημάτων και φθόγγων και γραμμάτων και γραφημάτων), στον οπτικοκινητικό συντονισμό, στον προσανατολισμό και στην αίσθηση του χώρου (κατανόηση και αντίληψη της διαφοράς του δεξιά - αριστερά και του

πάνω - κάτω). Επιπρόσθετα, μπορεί να απαντάνε λανθασμένα, λόγω του ότι δεν σκέφτονται πριν απαντήσουν και δυσκολεύονται στην ακολουθία οδηγιών. Εμφανίζουν πρόοδο σε όλους σχεδόν τους επηρεασμένους τομείς, όμως η πρόοδος τους είναι πιο αργή συγκρινόμενη με την πρόοδο παιδιών ίδιας χρονολογικής ηλικίας, τυπικής ανάπτυξης. Εύκολα τα παιδιά μπερδεύουν φωνήματα που μοιάζουν μεταξύ τους οπτικά όπως το π-τ, και κάνουν εναλλαγές στη σειρά των φωνημάτων σε μικρές λέξεις π.χ. έτσι - έστι. Πολλές φορές προσπαθούν να μαντέψουν τι θα διαβάσουν, όμως τις περισσότερες φορές κάνουν λάθος λόγω της δυσκολίας στην αναγνωστική κατανόηση, καθώς δεν αντιλαμβάνονται το ορθό νόημα. Δυσκολεύονται αρκετά στην ταξινόμηση και οργάνωση των πληροφοριών που τους δίνονται, και χάνουν εύκολα την οργάνωσή τους σε πειστικά και αγχώδη περιβάλλοντα. Δεν παρουσιάζουν κανένα πρόβλημα ακοής, όρασης, νόησης ή συναισθηματικής διαταραχής. Αυτά είναι ορισμένα από τα χαρακτηριστικά της διαταραχής αυτής, χωρίς να σημαίνει πως είναι τα μόνα.

Η κ. Έλενα Αλωνεύτη είναι λογοπαθολόγος, λογοθεραπεύτρια, BSc. elenaalonefti.sl@gmail.com

ΙΑΤΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Η ρύπανση βλάπτει και τα νεφρά

ΒΑΛΤΙΜΟΡΗ. Ακόμα και τη λειτουργία των νεφρών επηρεάζει η ατμοσφαιρική ρύπανση, σύμφωνα με μελέτη Αμερικανών επιστημόνων. Οι άνθρωποι που ζουν σε περιοχές με αυξημένα επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο να εμφανίσουν νόσο των νεφρών, λένε οι ερευνητές της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Τζονς Χόπκινς, στη Βαλτιμόρη, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό της Αμερικανικής Εταιρείας Νεφρολογίας (CJASN). Οι ειδικοί ανέλυσαν στοιχεία για σχεδόν 11.000 ενήλικους σε βάθος δωδεκαετίας και διαπίστωσαν ότι όσο μεγαλύτερη ήταν η έκθεση ενός ανθρώπου στη ρύπανση της ατμόσφαιρας, τόσο μεγαλύτερη ήταν, αφενός, στην αρχή της έρευνας, η πιθανότητα για πρωτεϊνουρία ή λευκοματουρία, αφετέρου, στη διάρκεια της έρευνας, η διάγνωση χρόνιας νεφρικής νόσου.

GEFAXIPANT

Νέο φάρμακο για τον χρόνιο βήχα

ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ. Ελπιδες για μετρίασμό του χρόνιου βήχα, ακόμη και σε ανθρώπους που ταλαιπωρούνται από αυτό το πρόβλημα για περισσότερα από 15 χρόνια, δημιουργεί νέο φάρμακο, που έχει ήδη δοκιμαστεί κλινικά. Σύμφωνα με μελέτη που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ και δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό The Lancet Respiratory Medicine, το φάρμακο Gefaxipant, το οποίο αρχικά προοριζόταν για αναλγητικό, διαπιστώθηκε ότι μειώνει τον χρόνιο βήχα, μπλοκάροντας έναν κυτταρικό υποδοχέα ο οποίος συνδέεται με το πρόβλημα. Σύμφωνα με εκτιμήσεις ειδικών, ποσοστό μεταξύ 4% και 10% των ενηλίκων παγκοσμίως πάσχει από ανεξήγητο χρόνιο βήχα, που δεν συνδέεται με το κάπνισμα ή κάποια νόσο και διαρκεί πάνω από δύο μήνες. Το φαινόμενο μπορεί να είναι πολύ έντονο, οδηγώντας σε παράπλευρα προβλήματα όπως κόπωση, ακράτεια και κατάθλιψη.

Το πρωτάθλημα των ανατροπών

Τέσσερις μεγάλες ομάδες διεκδικούν τον φετινό τίτλο στην πιο συναρπαστική διοργάνωση

Το Παγκύπριο ποδοσφαιρικό πρωτάθλημα της περιόδου 2019 – 2020 είναι, κατά γενικό ομολογία, το πλέον ανταγωνιστικό και ενδιαφέρον, από τότε που έχουμε το σύστημα με τις δύο φάσεις διεξαγωγής της διοργάνωσης. Με βάση τα βαθμολογικά δεδομένα,

τέσσερις μεγάλες ομάδες διεκδικούν τον επίζηλο τίτλο. Η Ομόνοια και η Ανόρθωση μπαίνουν στην τελική φάση με βαθμολογικό πλεονέκτημα 4 βαθμών από τον ΑΠΟΕΛ και 5 από τον Απόλλωνα. Οι δύο πρώτες ομάδες απέκτησαν μεγάλη δυναμική και

άριστη προοπτική. Ο πρωταθλητής στα τελευταία επτά χρόνια ΑΠΟΕΛ είναι σε δύσκολη θέση αλλά προσπαθεί για την... υπέρβαση που θα τον διατηρήσει στον θρόνο του. Ο Απόλλωνας πλησίασε αρκετά και θα επιχειρήσει την μεγάλη αντεπίθεση.

Η Ομόνοια διεκδικεί ξανά τον τίτλο. Πάνε χρόνια να τη δούμε τόσο καλή.

Ομόνοια (43 βαθμοί)

Με ζηλευτή ισορροπία

Η Ομόνοια είναι στην πρώτη θέση στον βαθμολογικό πίνακα εισερχόμενη στα πλέι οφ από θέση ισχύος. Όπως ακριβώς και τη σεζόν 2009-2010 που πήρε για τελευταία φορά το πρωτάθλημα, με 14 ομάδες τότε. Απλή σύμπτωση; Ίσως...

Το «τριφύλλι» παίζει το καλύτερο ποδόσφαιρο. Έχει την καλύτερη άμυνα του πρωταθλήματος – δέχτηκε 13 γκολ - και ας έχει αλλάξει τέσσερις τερματοφύλακες! Οι αυξομειώσεις στην απόδοσή της είναι λιγότερες από κάθε άλλη ομάδα. Διατηρεί θαυμαστή ισορροπία στο παιχνίδι της, (σπανίως την είδαμε σε κατάσταση ανισορροπίας), ενώ έχει επανέλθει στην ομάδα η πρωταγωνιστική νοοτροπία. Υπάρχει πλάνο παιχνιδιού με αρχές, που τηρείται ευλαβικά και φέρει τη σφραγίδα του κόουτς Χένινγκ

Μπεργκ που κόντρα στις...κυπριακές συνθήκες μέσα σε συνθήκες πρωταθλητισμού προωθεί ταλαντούχους ποδοσφαιριστές. Δεν υστερεί σε πείρα πρωταθλητισμού από άλλες ομάδες αφού παίκτες της έχουν κάνει πρωταθλητισμό σε πολύ μεγαλύτερα πρωταθλήματα από το Κυπριακό. Τεράστια είναι η βοήθεια του κόσμου που γιγαντώνει τη δυναμική. Έχει διαθέσει μέχρι τώρα τα περισσότερα εισιτήρια (8,795 μο). Εκείνο που έχει περιθώρια βελτίωσης είναι η παραγωγικότητα. Ο Ντάρμπισιαρ τραβά σχεδόν μόνος το κομμάτι του σκορ. Αυτό θα πρέπει να αλλάξει. Αν η Ομόνοια συνεχίσει τοιουτοτρόπως στην τελική φάση τότε συγκεντρώνει καλές πιθανότητες να στεφθεί πρωταθλήτρια, ενώ διεκδικεί και το κύπελλο.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΓΙΩΡΓΗΣ

Η Ανόρθωση έχασε το ρυθμό της αλλά παραμένει στην κορυφή.

Ανόρθωση (43 βαθμοί)

Υπέρβαση σε διπλό ταμπλό

Αν έλεγε κάποιος σ' ένα οπαδό της Ανόρθωσης πως Μάρτιο μήνα θα διεκδικούσε και τους δύο εγχώριους στόχους, σίγουρα αυτός θα σε κοίταζε με... απορία. Με βάση τα οικονομικά και αγωνιστικά δεδομένα που υπάρχουν, από την αρχή της σεζόν, θα έλεγε κάποιος πως η ομάδα της Αμμοχώστου πραγματοποιεί την δική της υπέρβαση σε διπλό ταμπλό.

Ο Τιμούρ Κετσπάγια έθεσε υψηλούς στόχους από το ξεκίνημα και έχει να υπερηφανευτεί για το ότι επανέφερε την ομάδα σε πρωταγωνιστική πορεία. Παρά την αγωνιστική κάμψη που παρατηρείται εδώ και περίπου ένα μήνα, όλοι στα ενδότερα του «Αντώνης Κάρας» έχουν πολύ μεγάλη πίστη στις φετινές δυνατότητες του ρόστερ και είναι απόλυτα βέβαιοι για την επάνοδο στα υψηλά

επίπεδα απόδοσης που υπήρχαν, μέχρι και την περίοδο των Χριστουγέννων.

Μπαίνοντας στην τελική ευθεία της σεζόν με 12 (σίγουρα) παιχνίδια να απομένουν, ο στόχος μοιάζει η κατάκτηση ενός (τουλάχιστον) τροπαίου. Τα χεγγύα και η προοπτική υπάρχει για την επίτευξη του σκοπού που τέθηκε. Το σίγουρο είναι πως θα δοθεί μάχη μέχρις εσχάτων, παρά τα όποια εμπόδια βρεθούν στο δρόμο της.

Ακόμα και αν δεν επιτευχθεί το σενάριο που προαναφέραμε, «το νερό έχει μπει ήδη στο αυλάκι». Το κυπριακό ποδόσφαιρο έχει και πάλι μια Ανόρθωση ως πρωταγωνίστρια. Κάτι που έχει λείψει σε όλους τους ποδοσφαιρόφιλους ανά το παγκύπριο.

ΧΑΡΗΣ ΧΑΡΙΤΩΝΟΣ

Μετά από εφτά χρόνια θριάμβων, η κυριαρχία του ΑΠΟΕΛ κινδυνεύει.

ΑΠΟΕΛ (39 βαθμοί)

Πρέπει να μεταμορφωθεί

Για πρώτη φορά, από τότε που το πρωτάθλημα μας διεξάγεται σε δύο φάσεις, ο ΑΠΟΕΛ μπαίνει στα πλέι οφ από τόσο δύσκολη θέση. Στόχος παραμένει η κατάκτηση του τίτλου που αν έρθει θα είναι ο 8ος συνεχόμενος και 29ος στην ιστορία του. Η προσπάθεια διατήρησης των κεκτημένων φαντάζει, και αντικειμενικά είναι, πολύ δύσκολη. Χρειάζονται υπερβάσεις από τους «γαλαζοκίτρινους» για να διατηρήσουν το στέμμα τους και να μην μπουν σε περιπέτειες, να αποτύχουν δηλαδή να εξασφαλίσουν ευρωπαϊκό εισιτήριο, ένα σενάριο που θα είναι καταστροφικό από οικονομικής πλευράς αλλά και «πικρό καστόυκι» στο γόντρο του συλλόγου.

Για να καταφέρει ο ΑΠΟΕΛ να επιστρέψει στην κορυφή και να μείνει μέχρι το τέλος κατακτώντας τον τίτλο, θα πρέπει να μεταμορφωθεί

αγωνιστικά. Είναι αναγκασμένοι ο Ουζουνίδης και οι συνεργάτες του να βρουν λύσεις στο μεγαλύτερο πρόβλημα, την δυστοκία που χαρακτηρίζει εδώ και μήνες την ομάδα. Οι σέντερ – φορ δεν ανταποκρίθηκαν στις προσδοκίες αυτών που τους έφεραν και έτσι το βάρος επιθετικά πέφτει αναγκαστικά σε μεσοεπιθετικούς που έχουν την ποιότητα όπως ο Ντε Βινσέντι, Τάμαρι και Εφραίμ. Είναι επίσης αναγκαία προϋπόθεση για την άνοδο του ΑΠΟΕΛ, να μεγαλώσει στο παιχνίδι του τα καλά διαστήματα. Έλειψε πολύ η σταθερότητα (η αστάθεια χαρακτηρίζει και τους ανταγωνιστές του). Λογικά πλέον οι αλλαγές θα περιοριστούν σημαντικά, κάτι που αναμένεται να βοηθήσει στην σταθερότητα και στην καλύτερη συνοχή – ισορροπία των τριών γραμμών.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΤΤΙΧΗΣ

Ο Απόλλων θέλει ένα ακόμα ντεμαράζ για να επιστρέψει δυναμικά.

Απόλλων (38 βαθμοί)

Η γενική εικόνα δεν πείθει

Όταν έχουν απομείνει 30 βαθμοί προς διεκδίκηση και η βαθμολογία σε βρίσκεται να υπολείπεται πέντε της κορυφής, μοιάζει αυτονόητο πως διεκδικείς πρωτάθλημα. Αν ο Απόλλωνας κάνει 10 στα 10 άλλωστε στη Β' φάση θα το πάρει. Υπό αυτή την έννοια είναι στα πόδια των ποδοσφαιριστών των πλέι οφ. Λίγο οι απουσίες που προέκυψαν, λίγο η αδυναμία να βρεθεί σταθερότητα στον τρόπο λειτουργίας της ομάδας και η πίστη κλονίζεται. Εντός ομάδας βγαίνει η αποφασιστικότητα να δώσουν τις μάχες μέχρι τέλους και όσες πιθανότητες υπάρ-

χουν να τις κυνηγήσουν. Πιστεύουν κιόλας πως στο διάστημα που η ομάδα απέδιδε όσο καλά μπορεί, κανένας αντίπαλος δεν το έκανε καλύτερα από τους ίδιους. Η αρχή με ΑΠΟΕΛ στο Τσίρειο είναι σίγουρα κλειδί όχι για τον τίτλο αλλά για την αυτοπεποίθηση και την προοπτική. Αν κερδίσουν τον μόνιμο πρωταθλητή, τότε δικαιούσαι να νιώθεις ξανά καλύτερος και έτοιμος για όλα. Είναι μια διαδικασία που βάζει τον εαυτό του ο Απόλλων κάθε χρόνο και την ξέρει. Αυτό μπορεί να αποτελέσει πλεονέκτημα σε σχέση με Ανόρθωση και Ομόνοια, όχι όμως απέναντι στον ΑΠΟΕΛ.

Άρα το πρώτο δείγμα είναι και αυτό με τη μεγαλύτερη βαρύτητα. Στα σημαντικά υπέρ του και η βοήθεια που παίρνει από τις προσθήκες του Γενάρη. Οι τρεις από τους τέσσερις ήδη έδωσαν σημαντικά πράγματα.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

ΑΠΟΨΕΙΣ

Και θύμα και ύποπτος και στιγματισμένος

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΖΑΒΟΥ

Στην Κύπρο έχουμε έναν διαφορετικό τρόπο να αντιλαμβανόμαστε τις παράνομες ενέργειες. Ακόμη και τώρα, υπάρχει ένας κώδικας αξιών για μερικούς που το «έγκλημα τιμής» δεν είναι καταδικαστέο. Ή αν θες κάποιοι θεωρούν μαγκιά τις επιθέσεις, είτε με εμπρησμό, είτε ακόμη και τις τοποθετήσεις εκρηκτικών μηχανισμών σε ξένες περιοσίες. Και για τις βόμβες ακόμη. Τις κανονικές βόμβες. Αυτές που προκαλούν κρότο και υλικές ζημιές και άμα λάχει και ανθρώπινες απώλειες. Ανάλογα με την καρδούλα του επιτιθεμένου και τι μήνυμα θέλει να στείλει στα θύματά του. Αυτές που στη Λεμεσό ακούγαμε κάθε βράδυ πριν από καμιά εικοσαριά χρόνια λες και ζούσαμε στη Δυτική όχθη της Γάζας. Τη Λεμεσιανή συνθήκη και που πλέον, δυστυχώς, λατρεύτηκε απ' όλες τις πόλεις ανά την Κύπρο. Που ο καθένας ανά πάσα στιγμή, κυρίως όμως τις πρώτες πρωινές ώρες, μπορεί να τοποθετήσει εκρηκτικό μηχανισμό στην παρουσία του άλλου προκειμένου έτσι να πλήξει τον αντίπαλό του.

Και το πιο παράδοξο, το αποκλειστικά κυπριακό αν θες, είναι ότι όντως τον πλήττει όχι στέλνοντάς του απλά ένα πικρό απειλητικό μήνυμα για να σωφρονιστεί τάχατες, αλλά τον πλήττει και κοινωνικά. Γιατί στην Κύπρο του 2020, που εξακολουθεί συνειδησιακά να πατά στο Μεσαίωνα, το θύμα της επίθεσης είναι συνάμα και ένοχος.

Στο μυαλό του μέσου Κυπρίου, αυτός που δέχεται την επίθεση, είναι και υπεύθυνος, αφού τα αρρωστημένα μυαλά κάνουν διάφορους συσχετισμούς που μόνο τιμητικό δεν είναι προς αυτόν. Με λίγα λόγια... και θύμα και ύποπτος και στιγματισμένος. Άμα δηλαδή με λίγα λόγια, δεχθείς τέτοιου είδους επίθεση, είτε μέλος του υπόκοσμου είσαι ή ακόμη και ο βλάκας της υπόθεσης αφού ο άλλος ο ισχυρότερος σε έβαλε στον τόπο σου. Κωμικοτραγικό μεν, αλλά καθόλου δεν απέχει από την αλήθεια. Όπως κωμικοτραγική και η αποτελεσματικότητα των διωκτικών αρχών να πατάζουν τέτοιου είδους ενέργειες.

Ο καθένας μπορεί να αλωνίζει να εκφοβίζει ιδιώτες, οικογένειες, εταιρείες μέχρι και δημοσιογραφικούς ομίλους, γνωρίζοντας κατά βάθος ότι κανείς δεν μπορεί να του ενοχλήσει την ηρεμία. Και ζήσαν αυτοί καλά... και εμείς όσο αντέξουμε.

Ξένοι και Κύπριοι διαιτητές

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΟΦΙΔΗ

Το ότι ζήσαμε μεγάλα ντέρμπι τις τελευταίες εβδομάδες και συζητήσαμε μόνο για την τακτική των προπονητών, την απόδοση των παικτών και τις βαθμολογικές προεκτάσεις του τελικού αποτελέσματος, αποτελεί το μεγάλο κέρδος από την κάθοδο ξένων διαιτητών. Χωρίς αυτό να σημαίνει, πως με τους ξένους διαιτητές δεν καταγράφηκαν λανθασμένες αποφάσεις, κάποιες μάλιστα σημαντικές στην εξέλιξη κάποιων αγώνων.

Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει, ότι η προκατάληψη επιβάρυνε σε πολύ μεγάλο βαθμό τη θέση των Κυπρίων διαιτητών. Η προκατάληψη, ωστόσο, από μόνη της δεν δημιουργήθηκε, έστω και αν σε κάποιες περιπτώσεις είχαμε υπερβολικές αντιδράσεις. Όπως και λάθος από λάθος διαφέρει. Και η αλήθεια να λέγεται, μέχρι τώρα τουλάχιστο, στη σύγκριση των λαθών των ξένων διαιτητών με τα... κυπριακά λάθη που παρατηρήθηκαν, καμία σχέση και η σύγκριση δεν ευνοεί τους Κύπριους διαιτητές...

Πού καταλήγουμε; Αναγκαία, επιβεβλημένη και απόλυτα σωστή η κάθοδος ξένων διαιτητών και η διαφορά προς το καλύτερο δεν έχει να κάνει μόνο με το θέμα προκατάληψης ή αντιδράσης σε περιπτώσεις λανθασμένων σφυριγμάτων. Και πάμε παρακάτω, σε σχέση με την επόμενη μέρα, κυπριακής διαιτησίας και κυπριακού ποδοσφαίρου γενικότερα.

Γιατί οι ξένοι διαιτητές θα ολοκληρώσουν το φετινό πρωτάθλημα, αλλά δύσκολα θα ξανάρθουν τον ερχόμενο Αυγουστο στο ξεκίνημα της επόμενης περιόδου. Προχωρώντας η ηγεσία της ΚΟΠ στην απόφαση για ξένους διαιτητές, στην ουσία αποδέχθηκε την ύπαρξη του σοβαρού προβλήματος, των σοβαρών αδυναμιών στην κυπριακή διαιτησία. Προκύπτει άραγε αυτό το χρονικό διάστημα αξιοποίηση του χρόνου; Μελετούν οι αρμόδιοι μέτρα και ενέργειες, προκειμένου να διαφοροποιηθεί προς το καλύτερο η κατάσταση τους επόμενους μήνες; Έχουν εντοπιστεί τα προβλήματα, οι αδυναμίες διαιτητές, οι ανίκανοι, εκ του αποτελέσματος και των αποφάσεών τους, αρμόδιοι για τις επιλογές, τους ορισμούς ή τις προαγωγές διαιτητών;

Αν όχι, ακόμη και η εφαρμογή του VAR μπορεί να μην αποδειχθεί αρκετή. Γιατί με το VAR μπορεί να αποφευχθούν σοβαρά λάθη σ' ένα αγώνα, η σωστή χρήση του όμως απαιτεί υψηλό επίπεδο διαιτησίας, ενώ ας μην ξεχνάμε πως το VAR, ούτε σε όλες τις φάσεις μπορεί να παρεμβαίνει, ούτε την κρίση του διαιτητή στην τελική απόφαση για μια φάση που ακυρώνει...

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.
-3,16%Χ.Α.
-4,9%

1,36%

0,42%

-1,86%

-3,42%

-1,34%

ΔΙΕΘΝΗ
Ευρωπαϊκές
τράπεζες
φρεύνουν από
την Τουρκία
Σελ. 11

Πετρέλαιο

-1,76%

€/ \$

1,77%

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Εταιρική σχέση ΕΕ με
Αφρική για το μέλλον

Την πρότασή της για μια στρατηγική εταιρικής σχέσης με την Αφρική υποβάλλει αυτή την εβδομάδα η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σε άρθρο τους στην «Κ» δύο ευρωπαίοι αξιωματούχοι, ο Josep Borrell και η Jutta Urpilainen, τονίζουν ότι αυτό θα είναι προς όφελος και των δύο πλευρών. **Σελ. 4**

ΕΛΛΑΔΑ

Τα ενοίκια στο ρετιρέ,
οι μισθοί στο... ισόγειο

Η εκτίναξη των ενοικίων στην Ελλάδα δημιουργεί νέα «φούσκα» στην αγορά ακινήτων με σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις. Χιλιάδες νοικοκυριά αδυνατούν να αγοράσουν σπίτι. Σε περιοχές με μεγάλη ζήτηση τα ενοίκια είναι 600 - 800 ευρώ, όταν ο μέσος μισθός δεν ξεπερνά τα 1.000. **Σελ. 12**

Απόδοση δεκαετιών
ομολόγων

	Απόδοση	Εβδομαδιαία αλλαγή
Κύπρος	0,53%	-0,03%
Γερμανία	-0,69%	-0,14%
Γαλλία	-0,36%	-0,10%
Ιταλία	1,06%	-0,01%
Ισπανία	0,21%	-0,09%
Ιρλανδία	-0,23%	-0,07%
Ελλάδα	1,24%	0,05%
Ην. Βασίλειο	0,32%	-0,14%

Βαθμολογία
από οίκους αξιολόγησης

Οίκος Αξιολόγησης	Μακρο- πρόθεσμο Χρέος	Βραχυ- πρόθεσμο Χρέος
DBRS	BBB (low)	R-2 (middle)
Fitch	BBB-	F3
Moody's	Ba2	NP
S&P	BBB-	A-3

Προς την Cerberus γέρνει το Helix 2

Προτιμυτέος προσφοροδότης της Τράπεζας Κύπρου που συζητά για να αγοράσει τα ΜΕΔ των 2,8 δισ.

Η Τράπεζα Κύπρου βρίσκεται στις τελικές διαπραγματεύσεις με το επενδυτικό ταμείο «Cerberus Capital» το οποίο ενδιαφέρεται για αγορά του πακέτου των ΜΕΔ ύψους 2,8 δισ. το γνωστό «Helix 2». Φαίνεται ότι η Cerberus Capital είναι ο προτιμυτέος προ-

σφοροδότης της τράπεζας. Ωστόσο, το deal δεν έχει κλείσει ακόμα. Το χαρτοφυλάκιο που έχει ενώπιόν της η Cerberus για αγορά περιέχει αρκετά επιχειρηματικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια και όχι μεγάλη μερίδα οικιστικών όπως υπήρχαν στο «Helix 1». Η

Τράπεζα Κύπρου είχε σκοπό να κλείσει το deal πριν από την ανακοίνωση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων της για το 2019. Τα αποτελέσματα αυτά ανακοινώνονται παραδοσιακά εντός Μαρτίου.

Η επιτυχής ολοκλήρωση της

συναλλαγής θα ελαφρύνει το συνολικό απόθεμα ΜΕΔ κατά 28%, το οποίο σήμερα ανέρχεται περίπου στα 10 δισ. ευρώ. Σε μια τέτοια εξέλιξη, οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης αναμένεται πως θα θεωρήσουν το γεγονός θετικό από πιστοληπτικής απο-

ψης. Η Cerberus Capital Management είναι ένα από τα μεγαλύτερα private equity fund της Αμερικής. Ειδικεύεται σε εξαγορές προβληματικών εταιρειών και δανείων, με τελικό σκοπό να τις εξυγιάνει και τα δάνεια να τα ανακτήσει. **Σελ. 3**

Μάχη 13 «μνηστήρων» για το Ritz

Η διαμάχη μεταξύ των διδυμών αδελφών Μπάρκλεϊ έβαλε πωλητήριο στο πεντάστερο ξενοδοχείο Ritz του Λονδίνου και προκάλεσε φρενίτιδα μεταξύ των επενδυτών. Δεκατρείς ενδιαφερόμενοι έχουν καταθέσει προσφορές, με την καθεμία να υπερβαίνει το 1,3 δισ. δολ. Μεταξύ των υποψήφιων αγοραστών, σασουδαρβικά funds, αλλά και ο ιδιοκτήτης της Louis Vuitton Μπερνάρ Αρνό. **Σελ. 9**

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του FLORIAN HENSE*

Η ΕΚΤ αναζητεί στοχευμένες λύσεις για τον κορωνοϊό

Η επιδημία του κορωνοϊού αποτελεί ένα δυνατό σοκ με πραγματικά αρνητικές συνέπειες στο σύστημα προσφοράς και ζήτησης. Η δημοσιονομική και νομισματική πολιτική δεν δύνανται να αντεπεξέλθουν άμεσα στα ανακύπτοντα προβλήματα, απλώς μπορούν να μετριάσουν τις επιπτώσεις του ιού στην εμπιστοσύνη επιχειρήσεων και νοικοκυριών, στα εισοδήματα, στον πλούτο και στην απασχόληση. Επιπροσθέτως, μπορούν να αποτρέψουν ή τουλάχιστον να περιορίσουν τις πιέσεις που ασκούνται στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, οι οποίες σε άλλη περίπτωση θα προέκυπταν από το σοκ. Επίσης, μπορούν να αποπειραθούν να αντισταθμίσουν εν μέρει τη βλάβη στη συνολική ζήτηση μέσω ενός

πακέτου μέτρων οικονομικής στήριξης. Βέβαια, στην περίπτωση της Ευρωζώνης τα πράγματα είναι διαφορετικά.

Παρά το γεγονός ότι η Ευρωζώνη έχει πληγεί περισσότερο από ό,τι οι Ηνωμένες Πολιτείες, φαίνεται πως είναι πολύ λιγότερο ευπρόσβλητη σε μαζικές πωλήσεις τίτλων στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Λόγω του ότι υπάρχουν μεγάλης κλίμακας αυτόματοι σταθεροποιητικοί μηχανισμοί στα εκτεταμένα προνοιακά συστήματα της Ευρωζώνης, η απασχόληση, το διαθέσιμο εισόδημα, καθώς και οι καταναλωτικές δαπάνες, σε σημαντικά τμήματα της Ευρωζώνης αντιδρούν λιγότερο έντονα στους πραγματικούς κραδασμούς στην παραγωγή από όσο στις Ηνωμένες

Η δημοσιονομική και
νομισματική πολιτική
δεν δύνανται να αντε-
πεξέλθουν άμεσα στα
ανακύπτοντα προβλήματα.

Πολιτείες. Συν τοις άλλοις, η Ευρωζώνη χρειάζεται μια επιλεκτική πολιτική απάντηση στην επιδημία και μάλιστα σε μικρότερο βαθμό από όσο οι ΗΠΑ και η Βρετανία. Τα καλύμματα στην προμηθευτική αλυσίδα, το κλείσιμο των εργοστασίων και η αιφνίδια κάμψη της ζήτησης μπορούν να προξενήσουν σοβαρά προβλήματα ρευστότητας

στις επιχειρήσεις και ειδικά στις μικρομεσαίες. Οι πολιτικοί μπορούν να συνδράμουν όσες έχουν δεχθεί κείμενο χτύπημα με το να προσφέρουν προσωρινές φοροελαφρύνσεις.

Αντιθέτως, πάντως, από ό,τι ισχύει για την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ, η ΕΚΤ έχει περιορισμένα περιθώρια να παρέμβει, διότι τα επιτόκια της είναι είτε μηδενικά είτε αρνητικά ήδη και αντιμετωπίζει ελλείψεις κρατικών ομολόγων κατάλληλων προς επένδυση, όπως προβλέπεται από τους κανόνες της. Μειώνοντας το επιτόκιο καταθέσεων από το -0,5% στο -0,6% και διοχετεύοντας περισσότερη ρευστότητα σε ένα σύστημα το οποίο ήδη βρίθει ρευστού, δεν θα κάνει τη διαφορά.

Μέχρις στιγμής η πρόεδρος της ΕΚΤ Κριστίν Λαγκάρντ έχει απλώς δηλώσει την ετοιμότητά της να λάβει, εάν παραστεί ανάγκη, στοχευμένα μέτρα. Είναι σχεδόν βέβαιο, πάντως, ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα θα αποπειραθεί να παρέμβει. Εντούτοις, παρά τις προσδοκίες των αγορών, εμείς διακρίνουμε μόλις ένα 40% πιθανότητα να μειώσει το επιτόκιο καταθέσεων κατά 10 μονάδες βάσης στη συνεδρίασή της στις 12 Μαρτίου. Η αρνητική αντίδραση των αγορών στην κίνηση της Fed, η οποία απέπνεε πανικό, ίσως κάνει ακόμα πιο διστακτική την ΕΚΤ να προχωρήσει σε μείωση του επιτοκίου καταθέσεων.

* Ο κ. Florian Hense είναι οικονομολόγος της Berenberg Bank.

ΑΝΑΛΥΣΗ Του ΕΥΓΕΝΙΟΥ ΕΥΓΕΝΙΟΥ*

Η υιοθέτηση νέων στρατηγικών ανάπτυξης αποτελεί προϋπόθεση για ανταγωνιστική οικονομία

Πραγματοποιήθηκε πριν από μερικές μέρες, η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ετήσιας τοπικής έρευνας της PwC Κύπρου, που καταγράφει τις απόψεις των CEOs για την οικονομία, το επιχειρηματικό περιβάλλον, τις προοπτικές των επιχειρήσεων, την επίδραση της τεχνολογίας, τη διαθεσιμότητα δεξιοτήτων, την κλιματική αλλαγή και άλλα θέματα που επηρεάζουν τη στρατηγική σκέψη τους.

Η τοπική έρευνα πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της 23ης Παγκόσμιας Έρευνας της PwC για τους CEOs, στην οποία συμμετείχαν σχεδόν 1.600 CEOs, από 83 χώρες. Στόχος της παγκόσμιας έρευνας ήταν η καταγραφή του παλμού και των αντιλήψεων της επιχειρηματικής κοινότητας τόσο σε παγκόσμιο, όσο και σε τοπικό επίπεδο. Τα αποτελέσματα της έρευνας δόθηκαν στη δημοσιότητα κατά την Ετήσια Συνάντηση του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας, τον Ιανουάριο. Εννέα χρόνια μετά την πρώτη συμμετοχή της Κύπρου στην έρευνα, είναι δεδομένο πως οι απόψεις καθώς και οι τάσεις που καταγράφονται σ' αυτήν αποτελούν πολύτιμο εργαλείο για τις επιχειρήσεις και ως εκ τούτου δεν αποτελεί έκπληξη πως στη φετινή τοπική έρευνα, συμμετείχαν 115 CEOs, καταγράφοντας ρεκόρ συμμετοχής.

Σημαντικότερο εύρημα της φετινής έρευνας είναι η αυξανόμενη απαισιοδοξία των CEOs για την παγκόσμια οικονομία, η οποία φτάνει σε επίπεδα ρεκόρ, καθώς ο επιχειρηματικός κόσμος βρίσκεται αντιμέτωπος με νέες προκλήσεις.

Η κυπριακή οικονομία, έχοντας επιδείξει αξιοθαύμαστη ανθεκτικότητα στη μεγάλη κρίση που πέρασε, συνεχίζει να καταγράφει θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, διλάσιους από το μέσο όρο της ΕΕ. Θετικό ρυθμό ανάπτυξης που όμως ακολουθούν μια πορεία πτωτική, ανάλογη με την τάση της διεθνούς και της ευρωπαϊκής οικονομίας. Επιπρόσθετα, σήμερα, η ευρύτερη γεωγραφική περιοχή μας βρίσκεται στο επίκεντρο των γεωπολιτικών εξελίξεων. Τα κοιτάσματα φυσικού αερίου που έχουν εντοπιστεί στην Αίγυπτο, στο Ισραήλ και στην Κύπρο, το μεταναστευτικό, καθώς και οι εξελίξεις στην ευρύτερη Μέση Ανατολή έχουν κλιμακώσει τις εντάσεις σε μια ήδη ασταθή περιοχή.

Ως εκ τούτου, η Κύπρος καλείται να διαχειριστεί τις γεωπολιτικές εξελίξεις στην περιοχή και τη διεθνή γεωπολιτική αβεβαιότητα, σε συνδυασμό με την επιβράδυνση της διεθνούς και ευρωπαϊκής οικονομίας.

Το 2020 σηματοδοτεί την αρχή μιας νέας δεκαετίας με νέες προκλήσεις για την οικονομία και τις επιχειρήσεις μας. Πέρα από τη γεωπολιτική αβεβαιότητα, η περιορισμένη οικονομική ανάπτυξη, το μέλλον της ευρωζώνης, η διαθεσιμότητα των βασικών δεξιοτήτων, η αλλαγή του κλίματος, οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι κυβερνοπειλές, αποτελούν μερικά από τα κυριότερα θέματα που απασχολούν τους CEOs σήμερα.

Η μεγάλη πρόκληση πλέον είναι να τεθούν τα θεμέλια για βιώσιμη ανάπτυξη, με μία ανταγωνιστική, πιο διαφοροποιημένη οικονομία που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της 4ης βιομηχανικής επανάστασης με τα οφέλη να φτάνουν σε όλους.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να γίνουν οι αναγκαίες αλλαγές, ούτως ώστε να βελτιώσουμε σημαντικά την ανταγωνιστικότητα και την παραγωγικότητα της οικονομίας, να επενδύσουμε στις δεξιότητες που απαιτούνται, να αναπτύξουμε την καινοτομία και να μπούμε αποφασιστικά στην ψηφιακή εποχή, όπου υστερούμε.

Για τις ευέλικτες επιχειρήσεις, με κουλτούρα δεκτική στις αλλαγές, που θα αξιοποιήσουν κάθε ευκαιρία που αναδύεται, υπάρχουν αναμφίβολα σημαντικές θετικές προοπτικές. Αυτό επιβεβαιώνει άλλωστε και η φετινή έρευνα. Είναι η ευκαιρία μας συνεπώς να διαφοροποιηθούμε, υιοθετώντας νέες στρατηγικές ανάπτυξης. Για να το πετύχουμε επιβάλλεται να επενδύσουμε στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων των ανθρώπων μας, να «αγκαλιάσουμε» τις νέες τεχνολογίες, να κατανοήσουμε την αλλαγή στις ανάγκες και στη συμπεριφορά των καταναλωτών και ιδιαίτερα της νέας γενιάς και να αξιοποιήσουμε την ανάλυση δεδομένων προς όφελός μας. Μόνο έτσι θα ισχυροποιήσουμε την παραγωγικότητα, θα αξιοποιήσουμε τις ευκαιρίες και θα θωρακίσουμε τις επιχειρήσεις μας, για να απορροφήσουμε ενδεχόμενους κραδασμούς.

*Ο Ευγένιος Ευγενίου είναι Διευθύνων Σύμβουλος της PwC Κύπρου

ΔΗΚΤΗΣ

diktis@kathimerini.com.cy

Τα 15+7 πιο «δύσκολα» χιλιόμετρα στην μακράιωνη ιστορία των σιδηροδρόμων βρίσκονται στην Σολιά!

SSM alert

Την θωράκιση των τραπεζών ελέω κορωνοϊού ζήτησε με τον πλέον επίσημο τρόπο ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός, ο γνωστός μας SSM. Με επιστολή του, ο επικεφαλής Andrea Enria, ζήτη από τις συστημικές τράπεζες να εκτιμήσουν τις συνέπειες και να λάβουν τα ενδεικνυόμενα μέτρα. Ως γνωστόν, η Κύπρος συμμετέχει στον μηχανισμό με τρία πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία καλούνται να ανταποκριθούν. Εν προκειμένω, το αξιοσημείωτο είναι ότι οι τράπεζες θα πρέπει να εκτιμήσουν και τις μακροοικονομικές επιπτώσεις, αφού η επίσημη πολιρεία αδυνατεί να το πράξει. Για την ώρα η συζήτηση είναι γενικόλογη και περιλαμβάνει «μιαύρα σύννεφα» και «τεράστιες επιπτώσεις»!

• • • • •

Κατ' οίκον εργασία

Στο ίδιο μήκος κύματος και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η οποία καλεί όλα τα πιστωτικά ιδρύματα του ευρώ να προετοιμάσουν τα συστήματά τους και να δηλώσουν ετοιμότητα για μεγάλης κλίμακας κατ' οίκον εργασία από τους υπαλλήλους εφόσον κριθεί αναγκαίο. Στην ίδια επιστολή που κατέχει το διεθνές ειδησεογραφικό πρακτορείο Ρόιτερ, η εποπτική αρχή ζητά από τις τράπεζες να επικαιροποιήσουν τα σχέδια επιχειρησιακής συνέχειας (business continuity plans) προκειμένου να ελαχιστοποιήσουν τις επιπτώσεις περατέρω εξάπλωσης του κορωνοϊού.

• • • • •

Χωρίς νομικό υπόβαθρο

Θετική αξιολόγηση για τις προσπάθειες αντιμετώπισης δραστηριοτήτων νομιμοποίησης παράνομου χρήματος, έλαβε η Κύπρος από το Αμερικανικό Στέιτ Ντιπάρτμεντ. Η έκθεση επικεντρώνεται στις βελτιώσεις που έχουν γίνει στο νομικό σκέλος αλλά και στις αλλαγές του προγράμματος πολιτογράφησης επενδυτών. Όσον αφο-

ρά το θέμα που προέκυψε με την αφαίρεση της κυπριακής ιθαγένειας από πρόσωπα που εκ των υστέρων διαπιστώθηκε ότι δεν πληρούσαν τα κριτήρια πολιτογράφησης, το αμερικανικό υπουργείο σημειώνει ότι ενδεχομένως να μην υπάρχει το νομικό υπόβαθρο για να εκτελεστεί η κυβερνητική απόφαση.

• • • • •

Τέρμα στην στασιμότητα

Το 2020 αναμένεται πως θα είναι το έτος που θα δώσει τέλος στην στασιμότητα που παρατηρήθηκε στο τραπεζικό σύστημα το 2019, όσον αφορά την μείωση των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων. Όπως αρμοδίως μαθαίνει ο ΔΗΚΤΗΣ, το έργο με την κωδική ονομασία helix2 ύψους 2,8 δις. ευρώ βρίσκεται σε κομβική φάση υλοποίησης, αφού αυτή την περίοδο γίνονται τελικές συζητήσεις και διαπραγματεύσεις με

την προτιμπτέα εταιρεία (ρεπορτάζ στην πρώτη σελίδα). Η επιτυχής ολοκλήρωση της συναλλαγής θα ελαφρύνει το συνολικό απόθεμα MEX κατά 28%, το οποίο σήμερα ανέρχεται περίπου στα 10 δις. ευρώ. Σε μια τέτοια εξέλιξη, οι οικίς πιστοληπτικής αξιολόγησης αναμένεται πως θα θεωρήσουν το γεγονός θετικό από πιστοληπτικής άποψης.

• • • • •

Πρώτη φορά Eurostat με ψηφιακό κλάδο

Στοιχεία για τις βραχυπρόθεσμες κρατήσεις στην Ευρώπη συμφώνησε να λαμβάνει η Κομισιόν από τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες Airbnb, Booking.com, Expedia Group και TripAdvisor. Η πολύ σημαντική αυτή συμφωνία θα επιτρέψει στους ευρωπαϊκούς θεσμούς να έχουν από πρώτο χέρι αξιόπιστα στοιχεία για τα διαθέσιμα καταλύματα σε ολόκληρη την Ε.Ε. Αρχής γενομένης από το δεύτερο εξάμηνο του 2020, η Eurostat αναμένεται πως θα δημοσιεύει στοιχεία για την αγορά βραχυχρόνιας μίσθωσης ιδιωτών. Στοιχεία που αναμένεται να προσφέρουν χρήσιμα εργαλεία για να αντιμετωπιστεί με ισορροπημένο τρόπο η νέα αυτή πραγματικότητα και να αναπτυχθούν τεκμηριωμένες στρατηγικές. Η αγορά βραχυχρόνιας μίσθωσης προσφέρει, σύμφωνα με την Κομισιόν, πρακτικές λύσεις στους τουρίστες και νέες πηγές εσόδων στους ιδιώτες.

• • • • •

Ευρύχου-Σκουριώτισσας

Το 2023 αναμένεται να περατωθεί η σιδηροδρομική σύνδεση Ευρύχου-Σκουριώτισσας, ενώ υπάρχει και σκέψη για Β' φάση, μήκους 7 Km. Η φάση Α' περιλαμβάνει διαδρομή μήκους 15 km. Οι μελέτες αναμένεται πως θα έχουν ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2020. Είναι λοιπόν προφανές ότι, η ολοκλήρωση των έργων στους χρόνους που ο μέσος λογικός άνθρωπος θα ανέμενε δεν αποτελεί το δυνατό μας σημείο.

Η τεχνολογία στην αντιμετώπιση επιδρομών από ακρίδες

Εφαρμόζεται πρόγραμμα υπερυπολογιστή για εντοπισμό έγκαιρα των περιοχών αναπαραγωγής των εντόμων

Έχοντας στην επιστημονική τους φαρέτρα τα πιο σύγχρονα τεχνολογικά μέσα οι επιστήμονες προσπαθούν να αποτρέψουν τις νέες επιδρομές ακριδών στις καλλιέργειες της Κένυας. Ηδη ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών χαρακτήρισε την επιδρομή των καταστροφικών εντόμων στο Κέρας της Αφρικής και την ανεξέλεγκτη αναπαραγωγή στην Κένυα, την Αιθιοπία και τη Σομαλία, μία εξαιρετικά «ανησυχητική» κατάσταση. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) προειδοποίησε ότι η έλευση ενός δεύτερου κύματος ακριδών πιθανώς να απειλήσει τη διατροφική ασφάλεια 25 εκατ. ανθρώπων σε ολόκληρη την περιοχή.

Τώρα όμως ο Κένεθ Μουάνγκι, επιστήμονας δορυφορικών πληροφοριών συστημάτων, με έδρα τη διακυβερνητική αρχή ανάπτυξης, πρόβλεψε κλίματος και εφαρμογών του Ναϊρόμπι, προσπαθεί να εξουδετερώσει το ενδεχόμενο. Όπως επισήμανε, οι ερευνητές εφαρμόζουν ένα πρόγραμμα υπερυπολογιστή για να εντοπίζουν έγκαιρα τις περιοχές αναπαραγωγής των εντόμων, οι οποίες πιθανώς να μην έγιναν αντιληπτές από τις προηγούμενες προσπάθειες εντοπισμού από το έδαφος. «Το ηλεκτρονικό μοντέλο θα μας προειδοποιήσει για τις περιοχές όπου υπάρχει αναπαρα-

Δραματικές επιπτώσεις για τις καλλιέργειες σε πολλά κράτη της Αφρικής έχουν οι επιδρομές των ακριδών.

γωγή των καταστροφικών εντόμων, ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνουμε πληροφορίες και από την τοπική επόπτευση τους. Πιθανώς αυτές οι περιοχές να αποτελέσουν τα νέα οικοσυστήματα και τους νέους βιοτόπους των ακριδών. Είναι ιδιαίτερα δύσκολος και δαπανηρός ο έλεγχός τους και γι' αυτόν τον λόγο καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εντοπίσουμε πού αναπαράγονται, ώστε να αποτρέψουμε τον πολλαπλασιασμό τους. Στόχος μας είναι να αποτρέψουμε την ενπλοκίωση των εντόμων, καθώς αυτό αρχίζει έναν νέο κύκλο

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) προειδοποίησε ότι η έλευση ενός δεύτερου κύματος ακριδών πιθανώς να απειλήσει τη διατροφική ασφάλεια 25 εκατ. ανθρώπων σε ολόκληρη την περιοχή.

καταστροφής. Θέλουμε να αποφύγουμε κάτι τέτοιο», τονίζει ο Μουάνγκι. Μέχρι στιγμής την προσπάθεια χρηματοδοτεί η Βρετανία.

Ο υπερυπολογιστής κατάφερε να προβλέψει με ακρίβεια τις κινήσεις των ακριδών με βάση δεδομένα όπως η ταχύτητα και η κατεύθυνση του ανέμου, η θερμοκρασία και η υγρασία. Η ακρίβεια της πρόβλεψης όσον αφορά τη μελλοντική τοποθεσία των ακριδών ανέρχεται περίπου στο 90%. Σήμερα, οι επιστήμονες τροφοδοτούν το υπερ-κομπιούτερ με στοιχεία όπως η υγρασία του

εδάφους και η κάλυψη από βλάστηση, προκειμένου να εντοπίσουν τα αυγά που θα εκκολαφθούν και θα θειρέψουν. Αυτή η πληροφορία θα επιτρέψει στις αφρικανικές κυβερνήσεις να καθορίσουν πού ακριβώς θα γίνουν ψεκασμοί, έτσι ώστε να αποτραπούν οι μεγάλες επιθέσεις ακριδών στις καλλιέργειες.

«Έχουμε καταφέρει να εντοπίσουμε πού πρόκειται να εμφανιστούν σμήνη και να ενημερώσουμε την κυβέρνηση της Ουγκάντα για την κατάσταση. Κινητοποιήθηκε ο στρατός και όλα είχαν αίσια έκβαση. Τώρα μπορούμε να επικεντρώσουμε το ενδιαφέρον μας στους τόπους αναπαραγωγής των εντόμων. Ελπίζουμε ότι χάρη στις εξελίξεις θα καταφέρουμε να αποτρέψουμε το χειρότερο σενάριο.

Η κυβέρνηση της Κένυας βρίσκεται σε εγρήγορση και ήδη εφαρμόζονται αποτελεσματικά μέτρα ελέγχου», επισημαίνει ο Κένεθ Μουάνγκι. Εκατομμύρια ακρίδες επέπεσαν και κατασπαράξαν καλλιέργειες σε Αιθιοπία, Σομαλία και Κένυα, ενώ μεγάλα σμήνη έχουν εντοπιστεί σε Τανζανία, Ουγκάντα, Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και στο Νότιο Σουδάν. Ενα σμήνος ακριδών μπορεί να περιλαμβάνει ακόμα και 150 εκατ. έντομα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο καλλιέργειας.

Ο θερμότερος χειμώνας στα χρονικά

ΛΟΝΔΙΝΟ. Ο φετινός χειμώνας στην Ευρώπη ήταν μακράν ο θερμότερος που έχει καταγραφεί ποτέ και είναι πιθανό ότι ενισχύθηκε από την κλιματική αλλαγή, σύμφωνα με στοιχεία της ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Κοπερνίκους για την Κλιματική Αλλαγή. Με βάση στοιχεία από το 1855, η μέση θερμοκρασία τους μήνες Δεκέμβριο, Ιανουάριο και Φεβρουάριο ήταν κατά 1,4 βαθμό Κελσίου υψηλότερη από το προηγούμενο ρεκόρ που είχε καταγραφεί τον χειμώνα του 2015-2016. Σε σύγκριση με τον μέσο όρο της θερμοκρασίας τους χειμερινούς μήνες το διάστημα 1981-2010, ο φετινός χειμώνας ήταν θερμότερος κατά 3,4 βαθμούς Κελσίου. Στο Ελσίνκι της Φινλανδίας, η μέση θερμοκρασία τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο ήταν υψηλότερη κατά 6 βαθμούς Κελσίου. Ο Κάρλο Μπουσοντέμπο, διευθυντής της Υπηρεσίας Κοπερνίκους, είπε πως η ακραία θερμοκρασία του φετινού χειμώνα ενισχύθηκε από την παγκόσμια τάση για αύξηση της θερμοκρασίας, αν και πρόσθεσε ότι εποχικά η θερμοκρασία παρουσιάζει σημαντικές διαφορές από χρόνο σε χρόνο, ιδιαίτερα σε περιοχές που δεν είναι στους τροπικούς.

Στην Cerberus το Helix 2 της Τράπεζας Κύπρου

Είναι ο προτιμητέος προσφοροδότης που συζητά για να αγοράσει το πακέτο των ΜΕΔ ύψους 2,8 δις. από την τράπεζα.

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

H Cerberus Capital είναι ο προτιμυτέος προσφοροδότης (preferred bidder) από τη διαδικασία πώλησης μη εξυπηρετούμενων δανείων της Τράπεζας Κύπρου που άρχισε το τελευταίο τρίμηνο του 2019. Όπως είναι εις θέση να γνωρίζει η «Κ», η Τράπεζα Κύπρου τη δεδομένη στιγμή βρίσκεται στις τελικές διαπραγματεύσεις με το επενδυτικό ταμείο «Cerberus Capital» στο Λονδίνο και προχωρά στις απαιτούμενες λεπτομέρειες για να κλείσει το deal. Το ότι η Cerberus Capital είναι ο προτιμυτέος προσφοροδότης από τη διαδικασία της πώλησης του γνωστού πλέον «Helix 2», δεν σημαίνει αυτομάτως ότι θα είναι

Η Cerberus Capital Management είναι ένα από τα μεγαλύτερα private equity fund της Αμερικής.

και ο «νικητής», διότι όπως έχει διαφανεί και από αντίστοιχες διαδικασίες στο παρελθόν, «και οι καλύτεροι γάμοι καλούν στο τέλος». Το να μιλάει μία τράπεζα με τον προτιμωτό προσφοροδότη (preferred bidder), δεν σημαίνει ότι σίγουρα θα πωλήσει σε αυτόν. Οι συζητήσεις μεταξύ της Τράπεζας Κύπρου και της Cerberus Capital αφορούν την πώληση δανείων συμβατικών υπολοίπων 2,8 δισεκατομμυρίων ευρώ, περίπου το μισό χαρτοφυλάκιο από ότι ήταν αυτό του «Helix 1» που αγόρασε η Apollo Global Management. Εκείνο ήταν δάνεια συμβατικών υπολοίπων 5,7

Η Τράπεζα Κύπρου είχε σκοπό να κλείσει το «deal» πριν την ανακοίνωση των συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων της για το 2019. Τα αποτελέσματα αυτά ανακοινώνονται παραδοσιακά εντός Μαρτίου.

δισ. ευρώ. Υπενθυμίζεται πως η «Κ» είχε παρουσιάσει τα τρία ονόματα των επενδυτικών ταμείων που βρίσκονταν εντός της διαδικασίας για την αγορά των προβληματικών δανείων της Τρ. Κύπρου, που την τριπλέτα συμπλήρωναν η Bain Capital και η Pimco. Το χαρτοφυλάκιο που έχει ενώπιόν της η Cerberus για αγορά έχει άλλο προφίλ από το αντίστοιχο του «Helix 1». Έχει αρκετά επιχειρηματικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια και όχι μεγάλη μερίδα οικιστικών όπως υπήρχαν στο «Helix 1». Ταυτόχρονα, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου αποδεικνύεται ότι είχε πολύ καλή

πληροφόρηση όταν ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κωνσταντίνος Ηροδότου ανέφερε ενώπιον της Βουλής πως στα τέλη Φεβρουαρίου η υπόθεση της πώλησης των προβληματικών δανείων της Τράπεζας Κύπρου είτε θα είχε κλείσει, είτε θα ήταν στην τελική ευθεία. Όπως και να έχει, η «Κ» είχε σημειώσει από το τέταρτο τρίμηνο του 2019 πως η Τράπεζα Κύπρου είχε σκοπό να κλείσει το «deal» πριν από την ανακοίνωση των συγκεντρικών αποτελεσμάτων της για το 2019. Τα αποτελέσματα αυτά ανακοινώνονται τα παραδοσιακά εντός Μαρτίου. Η επιτυχής ολοκλή-

ρωση της συναλλαγής θα ελαφρύνει το συνολικό απόθεμα ΜΕΔ κατά 28%, το οποίο σήμερα ανέρχεται περίπου στα 10 δις. ευρώ. Σε μια τέτοια εξέλιξη, οι οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης αναμένεται πως θα θεωρήσουν το γεγονός θετικό από πιστοληπτικής άποψης.

Το στοίχημα

Η Cerberus βρέθηκε εντός διαδικασίας και στην αγορά των προβληματικών δανείων της Τράπεζας Κύπρου, αλλά και της Ελληνικής. Η Cerberus έκανε προσπάθειες για αγορά προβληματικών δανείων στην Ελλάδα, βρέθηκε κοντά στην

Ποια είναι η Cerberus Capital

H Cerberus Capital Management είναι ένα από τα μεγαλύτερα private equity fund της Αμερικής. Ειδικεύεται σε εξαγορές προβληματικών εταιρειών και δανειών, με τελικό σκοπό να τις εξυγιάνει και τα δάνεια να τα ανακτήσει. Η εταιρεία έχει έδρα στη Νέα Υόρκη και ιδρύθηκε το 1992. Το 1992 ιδρύθηκε η εταιρεία από τον Στιβ Φάνιμπεργκ και τον Γουίλιαμ Ράικτερ και από ένα κεφάλαιο 10 εκατομμυρίων ευρώ, έχει φτάσει να διαχειρίζεται κεφάλαια 42 δισεκατομμυρίων ευρώ παγκοσμίως. Με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ασχολείται από το 1998.

Αυτό το γεγονός, ίσως και να ευνοήσει την Τράπεζα Κύπρου στο τέλος, αναφορικά με την τιμή που θα καταφέρει να πωλήσει τα δάνειά της.

Η συμφωνία

Όταν συνάφθηκε η συμφωνία με την Apollo Global Management για την αγορά των μη εξυπηρετούμενων δανείων του «Helix 1», προσούσε και τη μεταφορά 110 εργαζομένων της Τράπεζας Κύπρου με ειδικευση στην εξυπηρέτηση, στο δυναμικό της Apollo. Όπως και τότε, έτσι και τώρα αναμένεται να γίνει μια αντιστοίχιση συμφωνίας και να περιλαμβάνει μεταφορά τραπεζοπαλλήλων της Τρ. Κύπρου στην εταιρεία που θα δημιουργήσει – στήση η Cerberus Capital στην Κύπρο. Ο αριθμός των υπαλλήλων που θα μεταφερθούν δεν έχει γνωστοποιηθεί, αλλά υπολογίζεται να είναι στο ίδιο πλαίσιο με την προηγούμενη συμφωνία. Πάνω από 100 άτομα.

αγορά ναυτιλιακών μη εξυπηρετούμενων δανείων στην ίδια αγορά, αλλά και στην αγορά έτοιμης εταιρείας που εξυπηρετεί δάνεια. Οι προσπάθειες δεν ευδοκήθηκαν και ήταν φανερό πως επικεντρώθηκε στην αγορά της Κύπρου που αναντιλεκτά έχει ευκαιρίες. Επειδή είναι τεράστιο επενδυτικό ταμείο, είναι από αυτά που ασχολούνται μόνο με μεγάλα πρότζεκτς, όπως την αγορά ΜΕΔ πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ. Και στην περίπτωση της Ελλάδας και στην περίπτωση της Τρ. Κύπρου τα μεγέθη ικανοποιούν, αφού αφορούσαν ΜΕΔ άνω των 1,5 δις. ευρώ. Τραπεζικές πηγές της παρουσιάζαν όλο το προηγούμενο δίσταγμα ως επενδυτικό ταμείο που ήρθε στην Κύπρο για να μην φύγει με δόξα χέρια και να αγοράσει είτε το καρτοφυλάκιο της Τρ. Κύπρου, είτε της Ελληνικής.

Γι' αυτό εξάλλου προχώρησε και σε σχετική ανακώωση η ΕΤΥΚ αναφορικά με την διαβίκριση του «Helix 2» στα τέλη Φεβρουαρίου αναφέροντας πως η οργάνωση παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις που συζητούνται τώρα στην Τράπεζα Κύπρου. «Το ενδιαφέρον εστιάζεται ιδιαίτερα στη διασφάλιση των δικαιωμάτων των επηρεαζόμενων συναδέλφων, αλλά εξίσου σημαντικό για μας είναι οι αγοραστές να σεβαστούν την ιδία την κοινωνία αλλά και τους οφειλτές. Τούτο θα επιτευχθεί όταν ο αγοραστής διαθέτει αλλά και αποδείξει ανθρώπινη συμπεριφορά και όχι τυροδικωκτισμό και απάνθρωπη συμπεριφορά προς τους συναδέλφους, κοινωνία και οφειλτές», ανέφερε χαρακτηριστικά.

DREAM
TOWER

*What is inside
your dream?*

CALL FREE 8000 77 88
DREAM@CYPRUSPROPERTYGALLERY.COM
DREAMTOWERCYPRUS.COM

PROPERTY
GALLERY

EUROPEAN PROPERTY AWARDS
DEVELOPMENT

★★★★★
BEST RESIDENTIAL
HIGH-RISE
DEVELOPMENT
CYPRUS
Dream Tower
by Property Gallery
2019-2020

EUROPEAN PROPERTY AWARDS
ARCHITECTURE

AWARD WINNER
★★★★★
RESIDENTIAL
HIGH-RISE
ARCHITECTURE
CYPRUS
Dream Tower
by Property Gallery
2019-2020

EUROPEAN PROPERTY AWARDS
DEVELOPMENT

★★★★★
BEST DEVELOPMENT
MARKETING CYPRUS
Dream Tower
by Property Gallery
2019-2020

Φρένο στις χρεώσεις τραπεζών βάζουν Κεντρική και ΥΠΟΙΚ

Με πρωτοβουλία και μελέτη της ΚΤΚ θα εκδοθεί διάταγμα την Τετάρτη – Σύσκεψη εντός της εβδομάδας

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Ένετα από πρωτοβουλία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και μετά από σχετική μελέτη, πείσθηκε το Υπουργείο Οικονομικών να εκδώσει διάταγμα εντός της εβδομάδας που θα αντιμετωπίζει το ζήτημα των υπερβολικών χρεώσεων των τραπεζών. Η μελέτη της Κεντρικής σχετικά με τις τραπεζικές χρεώσεις στην Κύπρο και συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, απέδειξε το προφανές, δηλαδή ότι οι τράπεζες της Κύπρου δεν μπορούν να προχωρούν σε χρεώσεις οι οποίες γίνονται μέχρι και στις ΑΤΜ, αφού αντιβαίνει και στην θέση τους πως οι Κύπριοι πρέπει να αρχίσουν να χρησιμοποιούν την τεχνολογία στην καθημερινότητά τους και να μην μπαίνουν στις ουρές των τραπεζών για συναλλαγές που μπορούν να γίνουν εκτός τραπεζής. Η έκθεση της Κεντρικής έγινε σε σύγκριση με αντίστοιχες χρεώσεις που προχωρούν άλλες τράπεζες σε Ευρωπαϊκές χώρες και που είχαν διαθέσιμα τέτοια δεδομένα. Στη μελέτη έγινε σύγκριση και το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Κύπρο (per capita) που πληροφοριακά, βάσει των τελευταίων δημοσιευμένων αποτελεσμάτων ανέρχεται σε 24.300 ευρώ. Έτσι, την ερχόμενη Τετάρτη αναμένεται να εκδοθεί διάταγμα από τον Υπουργό Οικονομικών βάσει των μέτρων που πρότεινε η Κεντρική και στη βάση συγκεκριμένων νομοθεσιών περί τελών. Όπως έχει ήδη διαρρεύσει, τα μέτρα που πρότεινε η Κεντρική και που θα υλο-

ποιηθούν με το διάταγμα που θα προχωρήσει το ΥΠΟΙΚ στη βάση της τεχνοκρατικής ανάλυσης, θα περιλαμβάνει τρεις βασικούς πυλώνες για τον περιορισμό των υπερχρεώσεων των τραπεζών. Και θα ισχύει μόνο για φυσικά πρόσωπα και όχι για εταιρείες. Ο πρώτος και πολύ σημαντικός, είναι πως θα σταματήσουν να υπάρχουν χρεώσεις για ανάληψη χρημάτων από τις ΑΤΜ. Θα σταματήσει πλέον να χρεώνουν τράπεζες αναλήψεις αν «τραβήξει» το φυσικό πρόσωπο χρήματα

Τραπεζικοί κύκλοι υπολογίζουν μείωση περίπου στο 1 - 3% των ετήσιων εσόδων τους από το διάταγμα.

από ΑΤΜ τράπεζας που δεν είναι πελάτες – διατηρεί λογαριασμό. Εκτός αυτής της πολιτικής θα είναι ΑΤΜ συγκεκριμένων εταιρειών που δεν εποπτεύονται από την Κεντρική. Εκεί θα υπάρχουν χρεώσεις, όπως ισχυαν πριν το διάταγμα. Δεύτερο, επίσης πολύ σημαντική διαφοροποίηση με το διάταγμα που θα εκδοθεί, θα είναι η επιβολή πλαφόν στις ετήσιες χρεώσεις πάνω σε βασικές υπηρεσίες των Τραπεζών. Δηλαδή, όλες οι πράξεις που απαιτούνται για το άνοιγμα, τη λειτουργία και το κλείσιμο λογαριασμού πληρωμών, υπηρεσίες που

επιτρέπουν την κατάθεση χρηματικών ποσών σε λογαριασμό πληρωμών, υπηρεσίες που επιτρέπουν τις αναλήψεις μετρητών από λογαριασμό πληρωμών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω ταμείου εξυπηρέτησης πελατών ή μέσω ΑΤΜ, κατά τη διάρκεια ή εκτός του ωραρίου λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος. Πρόσθετα, θα αφορούν την εκτέλεση των πράξεων πληρωμών εντός της Ένωσης που θα προνοούν άμεσες χρεώσεις, πράξεις πληρωμών μέσω κάρτας πληρωμών, περιλαμβανομένων των διαδικτυακών πληρωμών, μεταφορών πιστώσεων, συμπεριλαμβανομένων των πάγιων εντολών, σε τερματικά, εφόσον υπάρχουν, και ταμεία εξυπηρέτησης πελατών και μέσω των διαδικτυακών δυνατοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος.

Τέλος, θα τεθεί και ένα όριο για αριθμό πράξεων. Δηλαδή, σε βασικές υπηρεσίες όπως πληρωμές λογαριασμών για παράδειγμα και αφού διενεργείται από φυσικό πρόσωπο, η χρέωση να είναι από ένα αριθμό πράξεων και άνω. Για άλλες βασικές υπηρεσίες, σύμφωνα με το διάταγμα θα γίνεται εισήγηση να μην μπαίνει όριο στον αριθμό των πράξεων.

Μικρές οι ζημιές

Όπως είναι λογικό, οι τράπεζες της Κύπρου έχουν κάποιο ποσοστό εσόδων από αυτές τις πράξεις, το οποίο και θα απολέσουν. Ωστόσο, είναι έσοδα τα οποία αν και δεν ήταν «παράνομα», σίγουρα ήταν

Οι ηλικιωμένοι χαρακτηρίζουν πολύ μεγάλες και τιμωρητικές τις υπερχρεώσεις που επιβάλλουν οι τράπεζες στους πελάτες τους και ιδιαίτερα στους συνταξιούχους που δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τη νέα τεχνολογία.

ετεροχρονισμένα και δεν συνάδουν με την περίοδο που πρέπει να επικεντρωθούν στην τεχνολογία οι τράπεζες και στη νέα εποχή. Δεν υπάρχει κάτι επίσημο αναφορικά με τη μικρή μείωση των εσόδων που αναμένεται να υποστούν οι τράπεζες από το διάταγμα, όμως τραπεζικοί κύκλοι το υπολογίζουν στο 1 - 3% των ετήσιων εσόδων τους. Όπως ανέφεραν, δεν είναι μέτρο απαγορευτικό το οποίο θα μειώσουν κατά πολύ τα έσοδά τους και θα μπορούσαν να το απορροφήσουν με άλλους τρόπους. Αξίζει να σημειωθεί πως η Κεντρική είχε ζημιώσεις με τα πιστωτικά ιδρύματα της Κύπρου αναφορικά με τις υπερχρεώσεις αυτές που πρόκειται να σταματήσουν και ήταν πλήρως ενημερωμένες. Επίσης, γίνεται σε ένα χρονικό διάστημα στο οποίο οι τράπεζες έχουν επιστρέψει στην κερ-

δοφορία και έχουν μειώσει κατά πολύ το βαρίδι των μη εξυπηρετούμενων δανείων που απορροφούσε τα έσοδά τους σε προβλέψεις. Εξωγενείς παράγοντες όπως ο κορωνοϊός και το περιβάλλον των χαμηλών επιτοκίων ενδεχομένως να πρέπει να τις απασχολήσει περισσότερο από τη μείωση των εσόδων που θα προκύψει από το διάταγμα. Πότε ακριβώς θα εφαρμοστεί το μέτρο – διάταγμα, θα αποφασιστεί εντός της ερχόμενης εβδομάδας.

Ικανοποιημένη η ΕΚΥΣΥ

Η ΕΚΥΣΥ σε ανακοίνωσή της ανέφερε πως αναμένει τα μέτρα που πρότεινε η Κεντρική και που θα υλοποιηθούν με το διάταγμα «που θα εκδώσει έστω και με πολύ μεγάλη καθυστέρηση ο Υπουργός Οικονομικών, για να βάλει τάξη στις απαράδεκτες πολύ μεγάλες

και τιμωρητικές υπερχρεώσεις που επιβάλλουν οι τράπεζες στους πελάτες τους και ιδιαίτερα στους συνταξιούχους που δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τη νέα τεχνολογία». Όπως αναγράφει, «η ΕΚΥΣΥ από τον Απρίλιο του 2019 έχει κάνει πάρα πολλά διαβήματα προς όλους τους αρμοδίους- Υπουργείο Οικονομικών, Κεντρική Τράπεζα- και τον περασμένο μήνα ξανά προς τις ίδιες τις τράπεζες διαμαρτυρόμενη για τις αυθαιρέσεις και την ακορταγία των τραπεζών». Προστίθεται ότι «αναμένουν το διάταγμα που θα προστατεύσει πραγματικά τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και ιδιαίτερα τους συνταξιούχους και να καταργήσει όλες τις χρεώσεις που επέβαλαν αυθαίρετα οι τράπεζες και με αναδρομική ισχύ να γίνουν διορθώσεις στους λογαριασμούς».

ΑΡΘΡΟ / Των JOSEP BORRELL και JUTTA URPIILAINEN

Αφρική και Ευρωπαϊκή Ένωση: μια εταιρική σχέση για το μέλλον

Η Ευρώπη στρέφει όλο και περισσότερο το βλέμμα προς την Αφρική, αλλά από μια νέα οπτική γωνία αυτή τη φορά. Φιλοδοξία μας είναι να αναβαθμίσουμε την εταιρική σχέση μας. Θέλουμε να συνεργαστούμε με τη νεολαία της Αφρικής που είναι αποφασισμένη να οικοδομήσει το δικό της μέλλον, κατά προτίμηση με τη σύμπραξη και άλλων εταίρων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει να εξασφαλίσει ότι θα δράσουμε μαζί: όχι για την Αφρική αλλά με την Αφρική. Αυτή είναι επίσης η προσέγγισή μας στην πρόταση για μια νέα συνολική στρατηγική με την Αφρική. Η στρατηγική αυτή αποτελεί την αφετηρία ενός εντατικού διαλόγου σχετικά με τις κοινές μας προτεραιότητες, ενός διαλόγου που θα ολοκληρωθεί με τη σύνοδο κορυφής Ευρωπαϊκής Ένωσης-Αφρικανικής Ένωσης τον Οκτώβριο. Στη σύνοδο κορυφής θα πρέπει να καταληφθούν σε κοινή συμφωνία σχετικά με συγκεκριμένους στόχους, των οποίων η επίτευξη θα βελιώσει τη ζωή τόσο των αφρικανών όσο και των ευρωπαίων πολιτών. Η σύνοδος κορυφής θα πρέπει να αποτελέσει καταλύτη.

Η νέα ηγεσία της ΕΕ έθεσε την Αφρική στην κορυφή των προτεραιοτήτων της. Τόσο η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Ursula von der Leyen όσο και ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου κ. Charles Michel βρέθηκαν στην Αφρική σε λίγες μόλις εβδομάδες από την ανάληψη των καθηκόντων τους. Την προηγούμενη εβδομάδα επισκεφθήκαμε τη Μαυριτανία, τη Μπουρκίνα Φάσο, την Αιθιοπία και το Σουδάν.

Εν τω μεταξύ, η Αφρική επίσης αλλάζει και μοχλοί αυτής της αλλαγής είναι ο δυναμισμός της οικονομίας της και το γεγονός ότι διαθέτει τον νεότερο πληθυσμό στον πλανήτη. Η περιφερειακή ολοκλήρωση προχωρά επίσης: με την Αφρικανική Ηπειρωτική Ζώνη Ελευθέρων Συ-

Ο δυναμισμός της οικονομίας στην Αφρική είναι πραγματικός. Με τη συνεργασία μας μπορούμε να ελευθερώσουμε το δυναμικό ιδιαίτερα των νέων και των γυναικών. Η ACFTA έχει τη δυνατότητα να αλλάξει ριζικά τα δεδομένα.

ναλλαγών (ACFTA), η ήπειρος επιδιώκει να δημιουργήσει τη μεγαλύτερη εμπορική ζώνη από την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Η διδυμή μας ήπειρος αποτελεί πράγματι, για πολλούς λόγους, τον τόπο του μέλλοντος: Είτε πρόκειται για την κλιματική αλλαγή, τον ψηφιακό μετασχηματισμό, τη βιώσιμη ανάπτυξη είτε για τη δικαιοοικονομία και την ασφάλεια, οι σημαντικές αποφάσεις που αφορούν ολόκληρο τον πλανήτη θα λαμβάνονται στην Αφρική.

Δυστυχώς, η πολυμέρεια υπονομεύεται στις μέρες μας, τη στιγμή ακριβώς που τη χρειαζόμαστε περισσότερο. Οι δύο μεγαλύτερες τάσεις που διαμορφώνουν τον κόσμο μας – η κλιματική αλλαγή και η ψηφιακή επανάσταση – αλλάζουν και τις δύο ηπείρους. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Αφρική και η Ευρώπη πρέπει να υποστηρίξουν ένα πρότυπο διεθνούς συνεργασίας που

Η Αφρική και η Ευρώπη πρέπει να υποστηρίξουν ένα πρότυπο διεθνούς συνεργασίας που θα εδράζεται στη βασισμένη σε κανόνες πολυμέρεια, την πολιτική ελευθερία, την αλληλεγγύη και την ανθρωπινή αξιοπρέπεια.

θα εδράζεται στη βασισμένη σε κανόνες πολυμέρεια, την πολιτική ελευθερία, την αλληλεγγύη και την ανθρωπινή αξιοπρέπεια. Η συμπεριληψη όλων θα μας επιτρέψει να αξιοποιήσουμε πλήρως το δυναμικό των πολιτών μας, συμπεριλαμβανομένων των νέων και των γυναικών. Άλλοι διεθνείς παράγοντες δραστηριοποιούνται όλο και περισσότερο στην Αφρική. Αυτό που διακρίνει όμως την ΕΕ είναι το γεγονός ότι εμείς θέτουμε την ανθρωπινή ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα στο επίκεντρο του οράματός μας: το δικαίωμα των ανθρώπων να διαμορφώνουν τη ζωή τους ελεύθερα και με τα δικαιώματά τους προστατευμένα.

Η πρόοδος στην Αφρική είναι πραγματική, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν πολλές προκλήσεις: διαρκής φτώχεια, συγκρούσεις, απειλές κατά των δημοκρατικών δικαιωμάτων. Ο αναμενόμενος διπλασιασμός του πληθυσμού της Αφρικής δημιουργεί πραγματικές ευκαιρίες αλλά απαιτεί συγχρόνως την ανάληψη δράσης. Πρέπει να είμαστε φιλόδοξοι, αλλά και ρεαλιστές και να επικεντρωθούμε σε ό,τι λειτουργεί σωστά.

Το βασικό κίνητρο για την αναμόρφωση της εταιρικής σχέσης μας δεν είναι η γεωγραφική εγγύτητα, ούτε το κοινό μας παρελθόν ή οι προσωπικοί μας δεσμοί. Το πραγματικό μας κίνητρο είναι το κοινό μας μέλλον και τα κοινά μας συμφέροντα.

Ποια είναι η ουσία μιας προσαρμοσμένης στο μέλλον εταιρικής σχέσης ΕΕ-ΑΕ; Αυτή την εβδομάδα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποβάλλει την πρότασή της για μια στρατηγική εταιρικής σχέσης με την Αφρική. Η ημερήσια διάταξη οικοδομείται επάνω στα ακόλουθα δομικά στοιχεία:

1. Πράσινη μετάβαση και πρόσβαση στην ενέργεια. Η κλιματική κρίση καθιστά επιτακτική την ανάγκη ανάληψης φιλόδοξης δράσης για το κλίμα. Αλλά η πράσινη μετάβαση αποτελεί επίσης μια νέα στρατηγική ανάπτυξης. As συνεργαστούμε για τη δημιουργία πράσινων θέσεων εργασίας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και για την εξασφάλιση βιώσιμης αστικοποίησης.

2. Ψηφιακός μετασχηματισμός. Η Αφρική έχει ήδη αγκαλιάσει την ψηφιακή επανάσταση. Δείτε για παράδειγμα τα μετασχηματιστικά αποτελέσματα των συστημάτων ηλεκτρονικής πληρωμής. As μεγιστοποιήσουμε το δυναμικό που υπάρχει για να κάνουμε ένα μεγάλο βήμα προς τα εμπρός και να αξιοποιήσουμε την ψηφιακή οικονομία ως μοχλό της οικονομικής ανάπτυξης.

3. Βιώσιμη ανάπτυξη και θέσεις εργασίας. Ο δυναμισμός της οικονομίας στην Αφρική είναι πραγματικός. Με τη συνεργασία μας μπορούμε να ελευθερώσουμε το δυναμικό ιδιαίτερα των νέων και των γυναικών. Η ACFTA έχει τη δυνατότητα να αλλάξει ριζικά τα δεδομένα.

4. Ειρήνη και διακυβέρνηση. Η σίγαση των όπλων ήταν το θέμα

της τελευταίας διάσκεψης κορυφής της ΑΕ. Καθώς η ΑΕ επιταχύνει το βήμα, η ΕΕ είναι έτοιμη να κάνει περισσότερα. Ο νέος Ευρωπαϊκός Μηχανισμός για την Ειρήνη θα μας επιτρέψει να επιτύχουμε μαζί περισσότερα. Η ειρήνη, προκειμένου να είναι βιώσιμη, πρέπει να στηρίζεται στην τοπική πολιτική δυναμική.

5. Μετανάστευση και κινητικότητα. Είναι γεγονός ότι η μετανάστευση έχει φθάσει σε πρωτοφανή επίπεδα, κυρίως εντός της Αφρικής. Οι δημογραφικές και οικονομικές τάσεις δείχνουν ότι θα παραμείνει ως σημαντικό ζήτημα στην ατζέντα Ευρώπης-Αφρικής. Χρειαζόμαστε μια συνολική και ισορροπημένη προσέγγιση που θα βασίζεται στην εταιρική σχέση και στην κοινή ευθύνη.

Πάνω απ' όλα, η Αφρική και η ΕΕ πρέπει να είναι εταίροι που αφετέρω δημιουργούν την πολυμέρεια και υπερασπίζονται ένα βιώσιμο όραμα όσον αφορά τον τρόπο οργάνωσης των κοινωνιών και της διεθνούς τάξης με άξονα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης και αφετέρου συνεργάζονται με τη νεολαία. Αυτό είναι σημαντικό ακριβώς επειδή οι αρχές αυτές αμφισβητούνται ανοικτά.

Είμαστε έτοιμοι να κάνουμε ένα άλμα προς τα εμπρός στις σχέσεις της Ευρώπης και της Αφρικής. Θα πρέπει όμως και οι δύο πλευρές να επενδύσουν σε αυτό. Η Ευρώπη, από την πλευρά της, είναι φιλόδοξη και έτοιμη να συζητήσει με τους αφρικανούς εταίρους μας για το πώς μπορούμε να διαμορφώσουμε μαζί το κοινό μας μέλλον.

Ο Josep Borrell είναι Υπουργός Εξωτερικών της ΕΕ για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Jutta Urpilainen είναι Ευρωπαία επίτροπος αρμόδια για τις διεθνείς εταιρικές σχέσεις.

Βήχας από κορωνοϊό και στις αεροπορικές

Παρατηρείται μείωση στις τιμές των εισιτηρίων που σε ορισμένες περιπτώσεις πέφτουν ακόμα και κάτω από το μισό

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Από τις αρχές του τέταρτου τριμήνου του 2018 υπάρχουν σαφή παρά-
πονα για τις «τσιμπημένες» τιμές των αεροπορικών εισιτηρίων, σε μία –ομολογουμένως- απομονωμέ-
νη χώρα όπως η Κύπρος. Στο «τσιμ-
πημα» των τιμών συνέβαλε καθο-
ριστικά, από τη μια, το κλείσιμο της Cobalt Air και από την άλλη η μεγάλη μείωση των διαδρομών και προορισμών που εξυπηρετεί η Tus Airways.

Σχεδόν δύο χρόνια μετά, και χρειάστηκε μία μεγάλη απειλή για να μειώσει δραστικά τις τιμές των αεροπορικών εισιτηρίων που συν-
δέουν την Κύπρο με την Ευρώπη. Και δεν είναι άλλος, από τον κο-
ρωνοϊό που πλέον απειλεί όχι μόνο τουρισμό, κρατήσεις και αεροπο-
ρικές διαδρομές, αλλά ολόκληρες οικονομίες κρατών όπως για πα-
ράδειγμα της Κίνας. Ήδη οι μεγάλοι Οίκοι έχουν προβεί σε προειδοποι-
ήσεις για διαφανιζόμενη μείωση του ρυθμού ανάπτυξης της παγ-
κόσμιας οικονομίας. Ο φόβος για την εξάπλωση της επιδημίας έχει προσβάλει πρώτα –όπως ήταν λο-
γικό- την τουριστική κίνηση. Οι ακυρώσεις ταξιδιωτών είναι πάρα πολλές, ως και οι εγκύκλιοι των ιδιωτικών επιχειρήσεων και φορέ-
ων. Μιλούν για κατ’ οίκον περιο-
ρισμό εάν ένας ταξιδιώτης επισκε-
φτεί συγκεκριμένες χώρες, αλλά να λαμβάνει και συγκεκριμένα μέ-
τρα αφότου γυρίσει από τις διακο-
πές του, στην εργασία του. Έτσι, την τελευταία εβδομάδα οι αερο-
πορικές εταιρείες αν και «μουδια-
σμένες», έχουν ρίξει κατά πολύ τις τιμές των εισιτηρίων, ενώ για αρ-
κετούς προορισμούς οι τιμές έπεσαν ακόμα και στο μισό. Μέρα με την ημέρα, προορισμοί όπως η Ελλάδα,

Ο Σύνδεσμος Τουριστικών Πρακτόρων Κύπρου (ACTA) θα ασχοληθεί εντός της εβδομάδας με τις επιπτώσεις του κορ-
νοϊού στην ταξιδιωτική κίνηση.

η οποία για παράδειγμα για την περίοδο του Πάσχα τα εισιτήρια κυμαίνονταν μετ’ επιστροφής στα 200 ευρώ, πλέον έχουν φτάσει στα 130. Εισιτήρια δε, για προορισμούς που έχουν πληγεί πολύ από τον κορωνοϊό και τα κρούσματα είναι πάρα πολλά, όπως η Ιταλία, τα ει-
σπητήρια έχουν φτάσει μέχρι και στα 70 – 80 ευρώ μετ’ επιστροφής. Η ίδια τάση παρατηρείται και για εταιρείες που δεν είναι χαμηλού κόστους (low cost).

Μειωμένα αντανάκλαστικά
Το κείμενο αυτό δεν είναι μία ωδή σε συγκεκριμένες εταιρείες

Περίοδο μουδιάσματος διανύει ο κυπριακός τουρισμός υπό το βάρος των εξελίξεων σε ό,τι αφορά τον κορωνοϊό. Ωστόσο, θετικό είναι το μήνυμα που αποκόμισε ο Σάββας Περδίας από τις επαφές που έχει στο Βερολίνο.

που προέβλεψαν το μέγεθος της αναστάτωσης και προέβλεσαν σε συγκεκριμένα μέτρα και έδωσαν την ευκαιρία σε πελάτες που θέ-
λησαν να αλλάξουν τα εισιτήρια τους με άλλες ημερομηνίες, δικως να χρεωθούν με το λεγόμενο «πέ-
ναντι». Διότι κάποιες από αυτές τις εταιρείες κρατούσαν, μέχρι να εξαπλωθεί ο ιός, υψηλά τις τιμές των εισιτηρίων για συγκεκριμένους προορισμούς και δεν αφουγκρά-
ζονταν το κοινό για τις υψηλές τι-
μές. Ωστόσο, μέχρι και σήμερα υπάρχουν πολλές αεροπορικές εταιρείες που δεν έχουν λάβει κα-
νένα αντίστοιχο μέτρο όπως δω-

ρεάν αλλαγή της ημερομηνίας κρά-
τησης. Ο ιός κάποια στιγμή θα πε-
ράσει, οι επιπτώσεις του θα είναι φανερές, όμως κάποιες εταιρείες μελλοντικά θα πρέπει να σπρώξουν και το βάρος του «reputational cost» που θα υποστούν. Πάντως, ο Σύνδεσμος Τουριστικών Πρα-
κτόρων Κύπρου (ACTA) θα ασχο-
ληθεί εντός της εβδομάδας με τις επιπτώσεις του κορωνοϊού στην ταξιδιωτική κίνηση.

Διευκρινίσεις
Διευκρινίσεις και ενημέρωση για την στάση των αεροπορικών εταιρειών, των ξενοδοχείων και τις υποχρεώσεις των Διοργανωτών Ταξιδιών και τις ακυρώσεις Οργα-
νωμένων Ταξιδιών και εκδρομών εξωτερικού των σχολείων και άλλων οργανισμών λόγω του νέου κορ-
νοϊού (COVID-19), έδωσε ο Σύνδε-
σμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύ-
πρου. Σύμφωνα με ανακοίνωση του Συνδέσμου, η εκάστοτε αερο-
πορική εταιρεία ανακοινώνει στην ιστοσελίδα της, την πολιτική αλ-
λαγής των κρατήσεων που ακο-
λουθεί σήμερα και λόγω της εξά-
πλωσης του ιού, με τις πλείστες να μην επιστρέφουν οποιοδήποτε χρηματικό ποσό αλλά και να χρε-
ώνουν τυχόν αλλαγές στις ημερο-
μηνίες. Οι διοικήσεις των ξενοδο-
χείων, στο σύνολό τους, αρνούνται την επιστροφή των προκαταβολών ή ακόμη και των εξοφλήσεών τους, με αποτέλεσμα να είναι εκ των πραγμάτων αδύνατη η από πλευράς του Συνδέσμου, επιστροφή τους στους πελάτες τους. Όσον αφορά τα προγραμματισμένα οργανωμένα ταξίδια, αυτά εκτελούνται κανονικά και τυχόν ακυρώσεις πελατών με δική τους πρωτοβουλία (εφόσον δεν υπάρχει ρητή ταξιδιωτική οδη-
γία από το ΥΠΕΞ) καταβάλλονται

ακυρωτικά από αυτούς, σύμφωνα με τους γενικούς όρους των συγ-
κεκριμένων προγραμμάτων και της σχετικής νομοθεσίας, ως επίσης και για μετακινήσεις μεγάλων ομά-
δων (γκρουπ), οι ακυρώσεις επι-
πτουν στο συμβόλαιο με το κάθε γκρουπ.

Μουδιάσμα λέει ο Περδίας
Περίοδο μουδιάσματος διανύει ο κυπριακός τουρισμός υπό το βά-
ρος των εξελίξεων σε ό,τι αφορά τον κορωνοϊό, εντούτοις θετικό είναι το μήνυμα που αποκόμισε ο υφυπουργός Τουρισμού Σάββας Περδίας από τις επαφές που έχει αυτές τις μέρες στο Βερολίνο, σε ό,τι αφορά την καλοκαιρινή πε-
ρίοδο, καθώς καμία αεροπορική εταιρεία ή οργανωτής ταξιδίων προχωρά σε ακυρώσεις προγραμ-
μάτων ή διακοπή πτητικού προ-
γράμματος με βάση τα μέχρι στιγ-
μής δεδομένα.
Όπως δήλωσε στο ΚΥΠΕ από το Βερολίνο ο κ. Περδίας, στόχος του Υφυπουργείου Τουρισμού παραμένει ο ίδιος, να κυμανθούν οι αφίξεις του 2020 στα ίδια επίπεδα με τα περσινά και προς αυτή την κατεύθυνση, τόνισε, «θα εργαστούμε σκληρά». Παράλληλα, σε αυτή την «ευαίσθητη περίοδο» - όπως τη χαρακτήρισε- είναι ση-
μαντικό «να διατηρήσουμε την ψυ-
χραιμία μας», όλοι «να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε σκληρά», να τη-
ρούμε όλους τους κανόνες υγιεινής και προφύλαξης στην ξενοδοχειακή και επισιτιστική βιομηχανία, σε όλον τον τουριστικό τομέα, τόσο για το προσωπικό όσο και για τους επισκέπτες. «Θέλω να διαβεβαιώσω τους πάντες ότι το Υφυπουργείο Τουρισμού θα συνεχίσει να παρα-
κολουθεί πάρα πολύ στενά την κα-
τάσταση», τόνισε.

ΕΝΑΣ ΑΙΩΝΑΣ ΓΕΜΑΤΟΣ Ελλάδα

20 ΑΙΩΝΑΣ 1970-80 ΤΟΜΟΣ Α΄ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ, ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στην αρχή της δεκαετίας του 1970, η χώρα ζούσε υπό δικτατορικό καθεστώς. Η αντίσταση στο εξωτερικό, το κίνημα του Ναυτικού και η εξέγερση του Πολυτεχνείου, καθώς και η τουρκική εισβολή στην Κύπρο θα οδηγή-
σουν στην πτώση του. Η επιστροφή και η συμβολή του Κ. Καραμανλή μετά τον Ιούλιο του 1974 υπήρξαν κα-
θοριστικές. Αποκαταστάθηκε μια σύγχρονη δημοκρατία, λύθηκε με δημοψήφισμα το πολιτειακό ζήτημα, ψηφί-
στηκε νέο Σύνταγμα, η οικονομία ανέκτησε γοργούς ρυθμούς, η εξωτερική πολιτική έγινε πολυδιάστατη, η Ελλάδα προσχώρησε στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες.

ΕΛΛΑΔΑ
20
αίωνας
1970-1980
Α ΤΟΜΟΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
Κυριακή 8 Μαρτίου 2020

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΜΑΡΤΙΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

**ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
ΔΑΝΕΙΩΝ**

1/7/19 - 28/2/20

186.986

συνολικά δάνεια ύψους

€11,2 δισ.**55.992**

στεγαστικά δάνεια ύψους

€4 δισ.**89.879**

καταναλωτικά δάνεια ύψους

€1,3 δισ.**11.343**δάνεια μικρομεσαίων
επιχειρήσεων**€926,9 εκατ.****2.582**δάνεια μεγάλων
επιχειρήσεων**€3,4 δισ.****26.924**στεγαστικά, καταναλωτικά
και μικρά επιχειρηματικά
δάνεια ύψους**€821 εκατ.****266**δάνεια μεσάίων και
μεγάλων επιχειρήσεων**€503 εκατ.****481**

κατοικίες με οφειλές

€19,1 εκατ.

Διαγράφηκαν

€5,2 εκατ.ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
από τράπεζεςΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
από εταιρείες
διαχείρισηςΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
μέσω
ηλεκτρονικής
πλατφόρμας

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μέσα σε 8 μήνες ρυθμίστηκαν 186.986 δάνεια 11,2 δισ. ευρώ

Σημαντική αύξηση των αιτήσεων στην πλατφόρμα για προστασία α' κατοικίαςΤης **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σε **μπαράζ** ρυθμίσεων κόκκινων δανείων αλλά και σε γενναία «κούρεμα» επιδίδονται τράπεζες και εταιρείες διαχείρισης, σε μια προσπάθεια να δώσουν την ευκαιρία σε όσους θέλουν να ρυθμίσουν με εξωδικαστικό τρόπο τις οφειλές που έχουν από στεγαστικά, καταναλωτικά ή επιχειρηματικά δάνεια. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που συγκεντρώνει το υπουργείο Οικονομικών, με βάση τα οποία από τον Ιούλιο του 2019 μέχρι και τα τέλη Φεβρουαρίου του τρέχοντος έτους ρυθμίστηκαν 186.986 δάνεια συνολικού ύψους 11,2 δισ. ευρώ. Μεταξύ αυτών 65.000 στεγαστικά, από τα οποία 43.000 αφορούν δάνεια με υποθήκη ή προσημείωση στην κύρια κατοικία.

Εως τα τέλη Απριλίου

Ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας ζήτησε από τους εκπροσώπους των τραπεζών και των εταιρειών διαχείρισης να εντατικοποιήσουν τις προσπάθειες, ενόψει της λήξης της προθεσμίας για την προστασία της κατοικίας μέσω της πλατφόρμας στα τέλη Απριλίου και της αλλαγής του πτωχευτικού νόμου, που θα επιτρέπει την απαλλαγή των φυσικών προσώπων από τα χρέη τους, μόνον εφόσον η ακίνητη περιουσία τους οδηγηθεί προηγουμένως σε πλειστηριασμό.

Σύμφωνα με τα συγκεντρωτικά στοιχεία για τις ρυθμίσεις

που δόθηκαν χθες στη δημοσιότητα, την πρωτοβουλία έχουν οι τράπεζες, οι οποίες ρύθμισαν το τελευταίο 8μηνιο 159.796 δάνεια συνολικής αξίας 9,9 δισ. ευρώ. Ακολουθούν οι εταιρείες διαχείρισης με ρυθμίσεις 27.190 δανείων ύψους 1,3 δισ. ευρώ και σύμφωνα με τα στοιχεία, η πλειονότητα αυτών των δανείων και συγκεκριμένα 8 από τα 10 δάνεια ρυθμίστηκαν με «κούρεμα» της οφειλής.

Να σημειωθεί ότι οι servicers διαχειρίζονται μέχρι σήμερα κα-

Εντατικοποίηση των προσπαθειών ζήτησε από τις τράπεζες και τους διαχειριστές κόκκινων δανείων ο Χρήστος Σταϊκούρας.

τά κύριο λόγο καταναλωτικά και επιχειρηματικά δάνεια, με ή χωρίς υποθήκη, αλλά ενόψει των τιτλοποιήσεων που πραγματοποιούν οι τράπεζες θα αναλάβουν και το σύνολο των στεγαστικών δανείων που είναι κόκκινα, είτε αυτά έχουν ενταχθεί στον νόμο Κατσέλη είτε όχι.

Σημαντικό επίσης είναι το «κούρεμα» της οφειλής που έγινε για λογαριασμό όσων ρύθμισαν το δάνειό τους μέσω της

ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την προστασία της πρώτης κατοικίας. Μέσω της πλατφόρμας έχουν «διασωθεί» μέχρι σήμερα 481 κατοικίες και το ύψος των ρυθμισμένων δανείων, αν και μικρό, δηλαδή της τάξης των 19,1 εκατ. ευρώ, προκύπτει έπειτα από γενναίο «κούρεμα» που φθάνει τα 5,2 εκατ. ευρώ. Πρόκειται για το 25% της οφειλής, το οποίο αν και δεν είναι οριζόντιο, δηλαδή δεν είναι ενιαίο για όλα τα δάνεια που ρυθμίστηκαν, επιβεβαιώνει ότι το καθεστώς προστασίας πρώτης κατοικίας που επεκνέει στα τέλη Απριλίου, συνιστά ένα αποτελεσματικό εργαλείο που ευνοεί όσους πληρούν τα κριτήρια και μπορούν να ενταχθούν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα.

Εκτός από το «κούρεμα» οι δανειολήπτες που έχουν ρυθμίσει το στεγαστικό τους δάνειο μέσω της πλατφόρμας, «απολαμβάνουν» και επιδότηση από το κράτος, στην περίπτωση που το εισόδημά τους δεν επαρκεί για να πληρώσουν στην τράπεζα τη μηνιαία δόση που προκύπτει μετά τη ρύθμιση του δανείου τους. Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου, πέραν της διαγραφής των 5,2 εκατ. ευρώ, μέχρι σήμερα έχει εγκριθεί κρατική επιδότηση ύψους 7 εκατ. ευρώ, η οποία φτάνει έως και το 50% της δόσης του δανείου.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία και παρά το γεγονός ότι ο αριθμός των αιτήσεων υπολείπεται κατά πολύ των αρχικών προ-

δοκιών, το τελευταίο διάστημα υπάρχει σχετική πρόοδος, καθώς οι αιτήσεις αυξήθηκαν στις 2.509 στο τέλος Φεβρουαρίου, από 1.368 στο τέλος του 2019. Επιπλέον, στις προτάσεις ρύθμισης που έχουν υποβληθεί από τις τράπεζες προς τους δανειολήπτες μέσω της πλατφόρμας, παρατηρήθηκε αύξηση τον Φεβρουάριο κατά 45%, σε σχέση με τον Ιανουάριο. Οι προτάσεις αυτές έχουν υπερδιπλασιαστεί από το τέλος του έτους, φτάνοντας τις 996 στο τέλος Φεβρουαρίου (από 402 στο τέλος του 2019).

Οι δανειολήπτες

Από τις απαντήσεις που συνέλεξε το υπουργείο Οικονομικών μέσω ερωτηματολογίου που απέστειλε σε δανειολήπτες, οι οποίοι ενώ έχουν «μπει» στην πλατφόρμα δεν έχουν υποβάλει ακόμη αίτηση, προκύπτει ότι ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης του 43,6% δηλώνει ότι δεν κατανοεί τις ενέργειες που απαιτούνται για τη συνέχιση της διαδικασίας, ενώ στο 30,8% ανέρχεται το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι σκοπεύουν να συνεχίσουν τη διαδικασία υποβολής της αίτησής. Να σημειωθεί ότι από τους 6.204 δανειολήπτες που έλαβαν το σχετικό ερωτηματολόγιο, απάντησαν οι 847 (δηλαδή ποσοστό 13,6%) και από τις ίδιες απαντήσεις προκύπτει ότι μόνον ένα μικρό ποσοστό της τάξης του 2,3% δεν ενδιαφέρεται να συνεχίσει τη διαδικασία.

Με ένα κλικ οι τιμές 1.000 προϊόντων στα σούπερ μάρκετ

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Τις **τιμές** λιανικής σε 1.000 βασικά προϊόντα που αποτελούν το λεγόμενο «καλάθι της νοικοκυράς» έχουν τη δυνατότητα να μαθαίνουν οι καταναλωτές μέσα από την εφαρμογή για κινητά e-Καταναλωτής. Πρόκειται στην ουσία για το νέο Παρατηρητήριο Τιμών του υπουργείου Ανάπτυξης, το οποίο όλοι ελπίζουν να είναι πολύ πιο λειτουργικό και εύχρηστο από το προηγούμενο και κυρίως να ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Σε επόμενη φάση η νέα εφαρμογή θα περιλαμβάνει και τις τιμές των καυσίμων, ενώ στα σχέδια του υπουργείου είναι να συγκαταλέγονται και οι τιμές σε εποχικά είδη, όπως για παράδειγμα τα σχολικά.

Η εφαρμογή η οποία είναι ήδη διαθέσιμη για κινητά που χρησιμοποιούν λειτουργικό σύστημα Android και από την ερχόμενη Δευτέρα και για κινητά με λειτουργικό iOS έχει τις ακόλουθες δυνατότητες:

- Παρουσίαση μέσης τιμής πώλησης για 1.000 προϊόντα που ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες: τρόφιμα, βρεφικά είδη, είδη καθαριότητας, είδη προσωπικής φροντίδας, ποτά - αναψυκτικά και είδη για κατοικίδια. Οι τιμές αναφέρονται κάθε πρωί, αποτελούν τις τιμές της προηγούμενης ημέρας και προέρχονται από τις εξής αλυσίδες σούπερ μάρκετ: «Σκλαβενίτης», «ΑΒ Βασιλόπουλος», Lidl, My Market, Μασούτης και το ηλεκτρονικό σούπερ μάρκετ e-fresh. Οι αλυσίδες αυτές έχουν μερίδιο στο οργανωμένο λιανεμπόριο τροφίμων πάνω από 80%. Η μέση τιμή πώλησης ενσωματώνει και τις όποιες προσφορές - εκπτώτικα κουπόνια. Οι τιμές παρέχονται από τις ίδιες τις αλυσίδες και δεν γίνεται τιμοληψία, όπως στο παρελθόν, από υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου. «Αυτό σηματοδοτεί μία νέα σχέση των εταιρειών με τους καταναλωτές. Ο ιδιωτικός τομέας πρωτοστατεί στην εμπέδωση της διαφάνειας στις εμπορικές συναλλαγές», υποστήριξε ο γενικός γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή Πα-

ναγιώτης Σταμπουλίδης κατά την παρουσίαση της νέας εφαρμογής, η οποία έγινε στην έδρα του Οργανισμού Κεντρικών Αγορών Αθηνών (ΟΚΑΑ).

- Η εφαρμογή απεικονίζει και την τοποθεσία των καταστημάτων όπου υπάρχουν οι αναφερόμενες τιμές έτσι ώστε ο καταναλωτής να μπορεί να βρει μια συμφέρουσα τιμή σε ένα σημείο πώλησης που βρίσκεται κοντά του. Η πληροφoρία για την τοποθεσία σε συνδυασμό με την εμφάνιση της διαχρονικής εξέλιξης των τιμών επιτρέπει στο υπουργείο Ανάπτυξης, αλλά και στην Επιτροπή Ανταγωνισμού να εντοπίσουν πιθανές εναρμονισμένες πρακτικές τιμών, κάτι που επεσήμανε χθες τόσο ο υπουργός

Μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής οι καταναλωτές θα μπορούν να συγκρίνουν τις τιμές από αλυσίδα σε αλυσίδα.

Ανάπτυξης Αδωνis Γεωργιάδης όσο και ο αρμόδιος υφυπουργός Νίκος Παπαθανάσης.

- Ο καταναλωτής έχει τη δυνατότητα να δημιουργήσει ένα «καλάθι» με τα προϊόντα που τον ενδιαφέρουν περισσότερο και να έχει αμέσως τη σύγκριση των τιμών από αλυσίδα σε αλυσίδα. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα για ειδοποίηση του καταναλωτή από το κινητό του σε περίπτωση μείωσης τιμής κάποιου προϊόντος που έχει συμπεριλάβει στο «καλάθι» του.

- Η εφαρμογή περιέχει επίσης σειρά χρησιμών πληροφοριών και συγκεκριμένα: όλους τους νόμους αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Καταναλωτή, τα δικαιώματα των καταναλωτών στις διάφορες συναλλαγές τους, ενημερωτικά έντυπα (π.χ. για τα δικαιώματα των καταναλωτών όταν κάνουν πληρωμές στην Ευρώπη), πληροφορίες για την εναλλακτική επίλυση διαφορών (μέσω διαμεσολαβητή, Συνηγούρου Καταναλωτή κ.ο.κ.).

Τα στοιχεία θα προέρχονται από τις αλυσίδες σούπερ μάρκετ Σκλαβενίτης, ΑΒ Βασιλόπουλος, Lidl, My Market, Μασούτης και το ηλεκτρονικό σούπερ μάρκετ e-fresh.

Αναβαθμίζεται ο ρόλος τραπεζικών στελεχών

Του **ΑΛΕΚΟΥ ΛΙΑΩΡΙΚΗ**

«Ο **τραπεζικός** υπάλληλος που δημιουργείται θα είναι αυτός που θα κερδίσει με τη δική του καθοριστική συνεισφορά το μεγάλο στοιχείο, όχι μόνον της επιστροφής του εγχώριου τραπεζικού συστήματος στην κανονικότητα, αλλά και της μεγάλης αλλαγής που συνεπτελείται στη δομή του τραπεζικού συστήματος», αναφέρει στην «Κ» στέλεχος με μακρά εμπειρία στον τομέα ανθρώπινου δυναμικού χρηματοοικονομικών ομίλων.

Μέχρι πρόσφατα, κάθε τραπεζικός υπάλληλος είχε έναν συγκεκριμένο τομέα δραστηριοποίησης, σε αρκετές περιπτώσεις ακόμη και για όλη τη διάρκεια της επαγγελματικής του ζωής. Το μοντέλο αυτό ανήκει πλέον οριστικά στο παρελθόν.

Ο τραπεζικός υπάλληλος, σε

οποιοδήποτε πόστο και εάν βρίσκεται, εκπαιδεύεται ώστε να διαθέτει μια πλήρη αντίληψη όλης της δομής μιας τράπεζας, των αρχών της οικονομίας, των νέων τεχνολογιών και προπάντων μια εικόνα των αρχών της ανθρώπινης επικοινωνίας, ώστε να μπορεί να έχει τον ρόλο του συμβούλου για ένα νοικοκυριό ή μια επιχείρηση. Αυτό, γιατί στρατηγική των τραπεζών αποτελεί η μετατροπή των καταστημάτων σε συμβουλευτικά κέντρα, με τις συναλλαγές να παραμένουν είτε εντός των καταστημάτων, αλλά σε ειδικές διαμορφωμένες τεχνολογικές γωνιές, είτε να γίνονται από απόσταση μέσω ψηφιακών εναλλακτικών δικτύων.

Χαρακτηριστικό της αναβάθμισης του ρόλου των τραπεζικών υπαλλήλων αποτελούν και οι τίτλοι νέων σεμιναρίων του Ελληνι-

κού Τραπεζικού Ινστιτούτου (ΕΤΙ) της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, όπως «Σεμινάριο προσωπικής ανάπτυξης - Βασικές αρχές αποτελεσματικής επικοινωνίας», καθώς σε έρευνα του LinkedIn στις Ηνωμένες Πολιτείες η επικοινωνία αναδείχθηκε πρώτη στον κατάλογο των 10 πιο περιζήτητων δεξιοτήτων δυναμικού προκειμένου να είναι σε θέση να αποδίδει σε πιο υψηλά επίπεδα και σε περισσότερα του ενός αντικειμένου.

Η εκπαιδευτική πολιτική των τραπεζικών ομίλων υλοποιείται εσωτερικά, με τη λειτουργία τραπεζικών κέντρων, ακαδημιών, με συνεργασίες με εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας αλλά και του εξωτερικού.

Σε μια εποχή όμως που ο αριθμός των τραπεζικών υπαλλήλων στην Ελλάδα έχει μειωθεί δραματικά, από τις 66.000 το 2008 σε περίπου 35.000 σήμερα, με τάσεις περαιτέρω συρρίκνωσης, πολλοί είναι οι νέοι που αναρωτιούνται για τις προοπτικές στον συγκεκριμένο επαγγελματικό κλάδο.

Όπως αναφέρει στην «Κ» ο Γιώργος Σκιαδόπουλος, καθηγητής Χρηματοοικονομικής στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς και στο Queen Mary University of London, και διευθυντής του Institute of Finance and Financial Regulation (www.iffir.gr), ο μετασχηματισμός των τραπεζικών ομίλων είναι αυτός που δημι-

ουργεί και τις νέες ανάγκες για στελέχη με υψηλή κατάρτιση σε καινούργια γνωστικά πεδία, όπως για παράδειγμα η εφαρμογή της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, η ανάλυση δεδομένων, η μηχανική μάθηση και ο ψηφιακός μετασχηματισμός, διατηρώντας παράλληλα τη θέση των παραδοσιακών πεδίων και των θεμελιωδών αρχών της τραπεζικής πρακτικής.

Επιπρόσθετα όμως, εκτός από τον τραπεζικό τομέα, ενισχύεται η ανάγκη για ανθρώπινο δυναμικό εκπαιδευμένο στις σύγχρονες τάσεις στα τραπεζικά και χρηματοοικονομικά, προκειμένου να αναπτυχθούν περαιτέρω οι βασικοί πυλώνες της ελληνικής οικονομίας, όπως ο τουρισμός και η ναυτιλία, αλλά και να αναπτυχθούν η βιομηχανία και οι νεοφυείς επιχειρήσεις.

Ο μετασχηματισμός των επιχειρηματικών μοντέλων των τραπεζών είναι αυτός που δημιουργεί και τις νέες ανάγκες για στελέχη με υψηλή κατάρτιση σε καινούργια γνωστικά πεδία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι σε τέλμα

Ο Ζαν Πισανί-Φερί, ο άνθρωπος που εμπνεύστηκε το προεδρικό μανιφέστο του Εμανουέλ Μακρόν, μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟ**

«**Μένουν** πολλά να γίνουν» στην ελληνική οικονομία για να τεθούν τα θεμέλια για κοινωνικά βιώσιμη ανάπτυξη, σύμφωνα με τον Ζαν Πισανί-Φερί. Ο άνθρωπος που εμπνεύστηκε το προεδρικό μανιφέστο του Εμανουέλ Μακρόν και διηύθυνε το France Stratégie (η επίσημη δεξαμενή σκέψης της γαλλικής κυβέρνησης) μεταξύ του 2013-2016 και ο οποίος θα βρεθεί στη χώρα μας για το Φόρουμ των Δελφών, δηλώνει στην «Κ» ότι η Ελλάδα «δεν έχει αντλήσει όλα τα διδάγματα που έπρεπε» από την κρίση. Εκφράζει επίσης την απογοήτευσή του με την έλλειψη φιλοδοξίας στην κατάρτιση του BICC (ο «προϋπολογισμός της Ευρωζώνης») και προειδοποιεί ότι οι ΗΠΑ θα είναι δύσκολος σύμμαχος ανεξαρτήτως του ποιος θα κερδίσει τις εκλογές του Νοεμβρίου.

– **Κάνει η Ελλάδα αυτά που πρέπει στην οικονομική πολιτική για να εκμεταλλευθεί την τρέχουσα ευνοϊκή συγκυρία (χαμηλά επιτόκια δανεισμού, δείκτες ανάπτυξης πάνω από τον ευρωπαϊκό μ.ο.);**
– Απεχθάνομαι τους οικονομολόγους που σπεύδουν να κρίνουν την κατάσταση σε μια χώρα πριν καν το αεροπλάνο τους προσγειωθεί στην πρωτεύουσα. Αυτό για το οποίο είμαι σίγουρος είναι ότι η Ελλάδα δεν έχει αντλήσει όλα τα διδάγματα της κρίσης που θα έπρεπε. Μένουν πολλά να γίνουν για να ενισχυθεί η οικονομία και να δημιουργηθούν τα θεμέλια για ευρέως διαεπαρμένη ευημερία.

– **Είναι το BICC το κατάλληλο εργαλείο για την Ευρωζώνη; Ανησυχείτε για τα περιορισμένα κονδύλια που του έχουν διατεθεί στις**

νεότερες προτάσεις για τον νέο κοινοτικό προϋπολογισμό;

– Το BICC είναι προϊόν διπλωματικού συμβιβασμού, όχι οικονομικής σκέψης. Η λογική της ιδέας ενός προϋπολογισμού για την Ευρωζώνη ήταν να δημιουργηθεί ένα εργαλείο που θα αντιμετώπιζε οικονομικά σοκ χωρίς να προϋποθέτει μόνιμες μεταβιβάσεις. Αυτό πέθανε στις διαβουλεύσεις. Το πρόβλημα της απουσίας μηχανισμών σταθεροποίησης στην Ευρωζώνη παραμένει.

Σχετικά με τον νέο κοινοτικό προϋπολογισμό, το πρόβλημα είναι διαφορετικό. Η Ε.Ε. χρειάζεται πόρους για τις νέες προτεραιότητες, όπως η κλιματική δράση, η ψηφιακή κυριαρχία, η καινοτομία και η ασφάλεια. Η παλιά Ε.Ε. οριζόταν από την οικονομική ενοποίηση, συνεπώς της αρκούσε ένας μικρός

Είμαι σίγουρος ότι η Ελλάδα δεν έχει αντλήσει όλα τα διδάγματα της κρίσης τα οποία θα έπρεπε.

προϋπολογισμός. Η σημερινή Ε.Ε. ορίζεται αυξανόμενα από τα δημόσια αγαθά που παράγει, και αυτά απαιτούν πόρους. Οι διαπραγματεύσεις για τον προϋπολογισμό της επόμενης επταετίας δεν πάνε καλά. Όλοι παίζουν το παλιό παιχνίδι – οι Γάλλοι δίνουν μάχη για την ΚΑΠ, οι Πολωνοί υπερασπίζονται τα διαρθρωτικά ταμεία, οι Ολλανδοί δεν θέλουν η Ε.Ε. να δαπανήσει ούτε σεντ παραπάνω και οι Γερμανοί λένε ότι δεν πρέπει να βασίζομαστε στη διάθεσή τους να

«**Απεχθάνομαι** τους οικονομολόγους που σπεύδουν να κρίνουν την κατάσταση σε μια χώρα πριν καν το αεροπλάνο τους προσγειωθεί στην πρωτεύουσα», λέει ο Ζαν Πισανί-Φερί.

πληρώσουν για τους υπόλοιπους. Είμαστε σε τέλμα. Εχω καταθέσει μια δική μου πρόταση: να αναποδογυρίσουμε το τραπέζι, να ξεκινήσουμε με μια συμφωνία για την καθαρή συνεισφορά κάθε κράτους-μέλους και όταν αυτή ολοκληρωθεί να συζητήσουμε το περιεχόμενο και το κόστος των πολιτικών. Θα ήταν ορθολογικό και θα μπορούσε να ξεκλειδώσει τις διαπραγματεύσεις. Αλλά δεν είμαι αισιόδοξος: το πιο πιθανό είναι να επικρατήσουν οι δυνάμεις της αδράνειας.

– **Κινδυνεύει όντως η Ευρωζώνη από το σύνδρομο της Ιαπωνίας (Japanification); Πώς μπορεί να γλιτώσει από αυτό;**

– Εδώ και περισσότερα από πέντε χρόνια, η Ευρωζώνη απολαμβάνει σθεναρή ανάπτυξη. Αλλά η μεγέθυνση αυτή έχει ως κινητήριο δύναμη την εξωτερική ζήτηση και παραμένει άνηση. Επιπροσθέτως, είναι άγνωστο πώς θα αντιδράσουμε όταν κτυπήσει την πόρτα μας η επόμενη ύφεση. Η νομισματική πολιτική δεν έχει πολλά περιθώρια για

Εύσημα

– Σε τι βαθμό οφείλονται οι βελτιωμένες οικονομικές επιδόσεις της Γαλλίας (ο δείκτης της ανεργίας βρίσκεται σε χαμηλά 11 ετών) στις μεταρρυθμίσεις του Μακρόν; **Γιατί αρνούνται οι Γάλλοι ψηφοφόροι να του πιστώσουν αυτή τη βελτίωση;**
– Είναι πάντα δύσκολο να αποδοθούν συγκεκριμένα αποτελέσματα σε συγκεκριμένες πολιτικές, ειδικά σε πραγματικό χρόνο. Θεωρώ ότι ο Μακρόν αξίζει εύσημα για κάποιες από τις πολιτικές του στην αγορά εργασίας, για τη μεταρρύθμιση της επαγγελματικής κατάρτισης και το σήμα που έχει στείλει στους ξένους επενδυτές. Είναι αλήθεια ότι δεν του έχουν πιστωθεί τα θετικά αποτελέσματα και ότι κατηγορείται για αδιαφορία σε θέματα διανεμητικής δικαιοσύνης, αλλά το κρίσιμο για εκείνον θα είναι να καταφέρει να πείσει τους πολίτες όταν έλθει η ώρα των προεδρικών εκλογών το 2022.

κριμένη πορεία για την τιμή του άνθρακα και ένα προβλέψιμο κανονιστικό πλαίσιο για το κλίμα. Μέχρι σήμερα έχουμε ακούσει πολλές υποσχέσεις, αλλά δεν υπάρχουν αξιόπιστες δεσμεύσεις. Οσον αφορά τις δημόσιες επενδύσεις, πρέπει να επιτραπεί στα κράτη-μέλη να δανειστούν περισσότερο για πράσινες επενδύσεις με υψηλούς δείκτες κοινωνικής απόδοσης σε τομείς που ανταποκρίνονται σε προτεραιότητες της Ε.Ε. Αυτό απέχει ακόμη πολύ από να γίνει πράξη.

– **Τι θα σημαίνει η ενδεχόμενη επανεκλογή του Ντόναλντ Τραμπ για την Ε.Ε., τόσο σχετικά με την εμπορική πολιτική όσο και για την ευρύτερη γεωπολιτική στρατηγική της;**

– Θα έβαζε τέλος στις ελπίδες μας και θα μας ανάγκαζε να συνευθυναστούμε ότι ο κόσμος έχει αλλάξει. Οι χειρότερες ακρότητες του Τραμπ θα αναστραφούν. Αλλά οι πολιτικές του και η νοοτροπία που αντανακλούν μας δείχνουν ότι οι ΗΠΑ έχουν πλέον μια διαφορετική προσέγγιση όσον αφορά το διεθνές εμπόριο, τους πολυμερείς κανόνες, αλλά και την Ευρώπη. Ούτε ο Σάντερς ως πρόεδρος θα είναι ένας εύκολος εταίρος για εμάς.

– **Με δεδομένη την πολιτική αναταραχή στο CDU, είναι καταδικασμένη η γαλλογερμανική μηχανή να παραμείνει σε κράτει ως τις επόμενες εκλογές στη Γερμανία;**

– Πρέπει να αδράξουμε κάθε ευκαιρία να συνομιλήσουμε και να καταγράψουμε πρόοδο. Αλλά και να προετοιμαστούμε για τον νέο κυβερνητικό συνασπισμό που θα προκύψει από τις γερμανικές εκλογές.

Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού / Αίτηση Αρ.: 26/2020

Επί τοις αφορώσι την Εταιρεία G. & G. EMPORIO FARM LTD (HE 348709) εκ Λεμεσού και
Επί τοις αφορώσι τον περί Εταιρειών Νόμο, Κεφ. 113 [Άρθρα 203, 209, 211(ε), 212 (α) & (β), 213, 214 και 233].
και
Επί τοις αφορώσι την Αίτηση των D. CHRISTODOULIDES HATCHERIES LIMITED (HE 22609) εκ Λευκωσίας.

Δίδεται ειδοποίηση ότι οι CHRISTODOULIDES HATCHERIES LIMITED (HE 22609) καταχώρησαν στις 23 Ιανουαρίου 2020 στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού Αίτηση με την οποία ζητούν] διάταγμα του Δικαστηρίου με το οποίο να εκκαθαρίζετε η Εταιρεία G. & G. EMPORIO FARM LTD (HE 348709).

Δίδεται επίσης ειδοποίηση ότι η πιο πάνω Αίτηση έχει οριστεί 6 Απριλίου 2020 ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού και οποιοσδήποτε πιστωτής ή συνεισφορέας της Εταιρείας επιθυμεί να υποστηρίξει ή να αντικρούσει την έκδοση οποιουδήποτε διατάγματος μπορεί να εμφανιστεί για το σκοπό αυτό κατά την πιο πάνω ημερομηνία είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω Δικηγόρου.

Αντίγραφο της Αίτησης θα δοθεί από τους πιο κάτω αναφερόμενους Δικηγόρους των Αιτητών σε οποιοδήποτε πιστωτή ή συνεισφορά της πιο πάνω Εταιρείας ο οποίος επιθυμεί να λάβει τέτοιο αντίγραφο.

M.Violares LLC
(Δικηγόροι Αιτητών)
Τ.Θ.: 20738, 1663 Λευκωσία

Σημ: Οποιοδήποτε πρόσωπο επιθυμεί να εμφανιστεί κατά την πιο πάνω ημερομηνία οφείλει να επιδώσει ή να αποστείλει μέσω του Ταχυδρομείου στους πιο πάνω αναφερόμενους Δικηγόρους γραπτή ειδοποίηση για την πρόθεση του. Η ειδοποίηση αυτή πρέπει να αναφέρει το ονοματεπώνυμο και την διεύθυνση του προσώπου ή σε περίπτωση Οίκου, την επωνυμία και τη διεύθυνση του Οίκου και πρέπει να υπογράφεται από το πρόσωπο ή τον Οίκο ή τους Δικηγόρους του και να επιδοθεί ή αποσταλεί μέσω ταχυδρομείου έγκαιρα ούτως ώστε να παραληφθεί από τους ως άνω αναφερόμενους Δικηγόρους το αργότερο πριν από της 13:00 της 3 Απριλίου 2020 (μία ημέρα πριν την Ακρόαση της Αίτησης).

ΖΗΤΕΙΤΑΙ ANALYST- ASSET MANAGER

Η εταιρεία Resolute Asset Management (Cyprus) LTD, με αριθμό μητρώου εργοδότη HE 330467, ζητά να προσλάβει προσοντούχο «ANALYST- ASSET MANAGER» με τα ακόλουθα προσόντα:

Απαιτούμενα προσόντα:

- Αγγλική και Αραβική γλώσσα
- Πτυχίο Πολιτικού Μηχανικού
- Πτυχίο Project Management
- Εμπειρία σε εργοτάξια κατά προτίμηση στη Μέση Ανατολή.
- Δεξιότητες διαπραγμάτευσης.
- COMPUTER SKILLS: Microsoft Office, Autocat, Photoshop

Καθήκοντα Θέσης:

- REAL STATE αναλυτής με εμπειρία 3-4 χρόνια σε Project Management σε εργοτάξια στη Μέση Ανατολή, ώστε να βοηθήσει την εταιρία στην επέκταση των εργασιών της προς τις χώρες της Μέσης Ανατολής.
- Προσφέρεται μισθός ανάλογος της κλίμακας A8 και άλλα ωφελήματα.

Οι ενδιαφερόμενοι να αποστέλλουν το CV τους στο Επ. Γραφείο Λευκωσίας, τηλ. 22403000 και Φαξ 22873170 με αντίγραφο στην εταιρεία.

Στο βιογραφικό σημείωμα να σημειώνεται ο αριθμός μητρώου της εταιρίας.

The Annual Baker Tilly Restructuring Summit

Cyprus: Restructuring Our Future

Hilton Park Hotel
Tuesday, 17th March 2020
09:00 - 13:00

Now, for tomorrow

Media Sponsor

Ανησυχία για τις ακυρώσεις κρατήσεων λόγω κορωνοϊού

Σε σημαντική πτώση κατά το δεύτερο τρίμηνο παραπέμπουν οι πρώτες ενδείξεις

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Μόνο την Τρίτη, Έλληνες ξενοδόχοι με μονάδες δωδεκάμηνες λειτουργίας δέχθηκε ακυρώσεις από δεκατέσσερα γκρουπ ξένων ταξιδιωτών. Ανάλογη εικόνα μεταδίδουν στην «Κ» και μικρότεροι επιχειρηματίες του κλάδου, ενώ τα συνέδρια στην Αθήνα αλλά και άλλες πόλεις ματαιώνονται το ένα μετά το άλλο. Η εκτίμηση πως το τρίμηνο Μαρτίου-Μαΐου τόσο οι κρατήσεις για τους επόμενους μήνες όσο και οι πληρότητες γι' αυτούς τους ίδιους μήνες (Μάρτιο-Μάιο) θα είναι σημαντικά χαμηλότερες από πέρυσι έχει αρχίσει να εμπεδώνεται μεταξύ των επιχειρηματιών του κλάδου, καθώς οι ξένοι επισκέπτες αναθεωρούν τα πλάνα τους εξαιτίας της επιδημίας του COVID-19.

Στα καθαρά καλοκαιρινά συγκροτήματα, στα resort, οι πρώτες ακυρώσεις άρχισαν αλλά δεν έχουν ακόμα λάβει ανησυχητικές διαστάσεις. Όμως, ήδη τα επίπεδα των κρατήσεων αυτή την εβδομάδα φέτος είναι χαμηλότερα της αντίστοιχης περυσινής περιόδου. Τα δεδομένα αυτά προκύπτουν από επικοινωνία της «Κ» με μερικούς από τους μεγαλύτερους και ενδεικτικότερους ελληνικούς ομίλους. Το πρόβλημα στην παρούσα φάση επικεντρώνεται στην Αθήνα, η οποία γνωρίζει σημαντική άνοδο ως αυτόνομος προορισμός για city break, που όμως φαίνεται πως ανακόπτεται τώρα στο πλαίσιο της αντίδρασης των δυνητικών διεθνών επισκεπτών της απέναντι στην εξάπλωση του νέου ιού στην Ευρώπη και πλέον και στην Ελλάδα.

Περιμένοντας την άνοιξη

Το εύρος των κρουσμάτων που θα προκύψουν στη χώρα και, κυρίως, το εάν θα επιβεβαιωθούν οι εκτιμήσεις πως ο ιός μπορεί να δείξει εποχικότητα και η διάδοσή του να ανακοπεί με την έλευση των θερμότερων ελληνικών ημερών στα τέλη της άνοιξης θα καθορίσουν την πορεία του τουρισμού. Μέχρι τότε, όμως, το πλήγμα θα είναι ήδη σημαντικό. Οι πρώτες εκτιμήσεις ανθρώπων του κλάδου μιλούν για πτώση της τάξεως του 20% κατά το δεύτερο τρίμηνο. Δεν αποτολμούν όμως εκτίμηση για το τρίτο τρίμηνο, καθώς ακόμα απουσιάζουν κρίσιμα δεδομένα όπως τα προαναφερθέντα, ενώ παράλληλα δεν έχει

Το πρόβλημα στην παρούσα φάση επικεντρώνεται στην Αθήνα, η οποία γνωρίζει σημαντική άνοδο ως αυτόνομος προορισμός για city break, που όμως φαίνεται πως ανακόπτεται λόγω του ιού.

Εκτιμήσεις για μείωση των ξένων επισκεπτών κατά 20%.

σφυγμομετρηθεί ακριβέστερα η επίπτωση στην ευρύτερη ταξιδιωτική κουλτούρα των αγορών από τις οποίες έλκει επισκέπτες η Ελλάδα: αν δηλαδή θα ταξιδέψουν φέτος όπως και πέρυσι οι Γερμανοί, οι Γάλλοι, οι Ιταλοί, οι Βρετανοί και οι Αμερικανοί που αντιστοιχούν στο μεγαλύτερο μέρος των εσόδων από το εξωτερικό του ελληνικού τουρισμού. Εσοδα που για το 2019 έφτασαν στα 18 δισεκατομμύρια και έτσι μια πτώση της τάξεως του 10% σε ετήσια βάση αντιστοιχεί σε 1,8 δισεκατομμύρια ή μία ποσοστιαία μονάδα του ελληνικού ΑΕΠ. Όμως, η πτώση μπορεί να αποδειχθεί μεγαλύτερη εάν επαληθευτούν οι εκτιμήσεις εμπιστευτικής έκθεσης της McKinsey για τις επιπτώσεις στις επιχειρήσεις διεθνώς: ειδικότερα ο συμβουλευτικός οίκος εκτιμά πως στο καλό σενάριο, αυ-

τό της ύφεσης της διάδοσης του ιού κατά τους θερινούς μήνες, το πλήγμα στον τουρισμό διεθνώς θα εκταθεί χρονικά έως και το τρίτο τρίμηνο του 2020 πριν αρχίσει η ανάκαμψη του τέταρτου τριμήνου. Ακόμα και έτσι όμως η επίπτωση στην οικονομία του τουρισμού εκτιμάται πως θα είναι σημαντική, αφού προβλέπεται κάμψη της ζήτησης στον τουρισμό διεθνώς κατά το 2020 της τάξεως του 40%.

Σύσχεψη στο ΥΠΟΙΚ

Κυβέρνηση και φορείς του ελληνικού τουρισμού βρίσκονται σε επαφή και ήδη συγκεντρώνονται όσο περισσότερα ποσοτικά στοιχεία είναι δυνατόν προκειμένου να αποκτηθεί ορατότητα για το μέγεθος του προβλήματος. Το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος ξεκίνησε ήδη έρευνα πεδίου σε μεγάλο δείγμα επιχειρήσεων, προκειμένου να μετρήσει τόσο τις πρώτες απώλειες κατά το πρώτο δίμηνο όσο και, κυρίως, τις προβλέψεις με βάση τα στοιχεία των κρατήσεων και των προσδοκίων των στελεχών του κλάδου.

Την Τρίτη πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο υπουργείο Οικονομικών με αντικείμενο το πρόβλημα του κορωνοϊού, με τη συμμετοχή του Χρήστου Σταϊκούρα, του υπουργού Ανάπτυξης Αδ. Γεωργιάδη, του τουρισμού Χάρη Θεοχάρη, του υφυπουργού Οικονομικών Θ. Σκυλακάκη, των υφυπουργών Ανάπτυξης Ν. Παπαθανάση και Γ. Τσακίρη, του υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ Ακη Σκέρτσου, της γενικής γραμματέως συντονισμού οικονομικών και αναπτυξιακών πολιτικών Β. Λοΐζου και του γενικού γραμματέα δημοσίων επενδύσεων και ΕΣΠΑ Δ. Σκάλλκου. Στη σύσκεψη σύμφωνα με το ΥΠΟΙΚ, «αποτιμήθηκε η κατάσταση, αξιολογήθηκαν οι αρχικές επιπτώσεις του προβλήματος στην ελληνική οικονομία, συζητήθηκαν εναλλακτικές μελλοντικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπισή του, στο πλαίσιο συντονισμού ενεργειών και με τους Ευρωπαίους εταίρους, και αποφασίστηκε η διενέργεια τακτικών συναντήσεων με τη συμμετοχή και του υπουργείου Υγείας».

Επιτάχυνση ανάκαμψης εάν αντιμετωπιστούν ο ιός και το μεταναστευτικό

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΗΑ**

Φιλόδοξο αλλά εφικτό χαρακτηρίζει η HSBC τον στόχο που έχει θέσει η ελληνική κυβέρνηση για ανάπτυξη, μεσοπρόθεσμα, της τάξεως του 4%, ωστόσο επισημαίνει πως η τρέχουσα κρίση με την εξάπλωση του κορωνοϊού και το μεταναστευτικό αποτελούν τους μεγαλύτερους κινδύνους για την οικονομία. Μάλιστα, όπως εκτιμά, μια πτώση 10% του τουριστικού κλάδου θα μπορούσε να «χτυπήσει» την ανάπτυξη κατά τουλάχιστον 1%, ενώ σημαντικοί θα είναι και οι κίνδυνοι για τις ελληνικές τράπεζες.

Θετικό κλίμα

Μετά το ταξίδι της στην Αθήνα την προηγούμενη εβδομάδα όπου είχε συναντήσεις με αξιωματικούς της ελληνικής κυβέρνησης, της Κομισιόν, της ΤτΕ, των τραπεζών καθώς και άλλους, η HSBC κατέληξε ότι οι δείκτες επιχειρηματικού και οικονομικού κλίματος παραμένουν σε υψηλά επίπεδα και οι ξένες άμεσες επενδύσεις συνεχίζουν να ενισχύονται, ενώ η κυβέρνηση «ξεπαγώνει» επενδυτικά έργα και συνεχίζει με το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων και οι τιμές των ακινήτων αυξάνονται. Παράλληλα, η Ελλάδα βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων παρά τα αναπτυξιακά μέτρα που έχουν ήδη συμφωνηθεί, ενώ περαιτέρω καλά νέα για την οικονομία είναι πολύ πιθανά χάρη στα ισχυρά έσοδα και στην ενδεχόμενη μείωση των στόχων για τα πρωτογενή πλεονάσματα.

Ετσι, όπως τονίζει η HSBC, ο συνδυασμός του ισχυρού μομέντουμ στην οικονομία, της ενίσχυσης των επενδύσεων και του χαμηλού πολιτικού κινδύνου στη χώρα, κάνει την επίτευξη του 4% για την ανάπτυξη να είναι πιθανή.

Η HSBC παράλληλα αναφέρει πως η ανάκτηση της «επενδυτικής βαθμίδας» δεν είναι ένα μακρινό σενάριο για την Ελλάδα, ενώ όταν επιτευχθεί θα σημάνει την ένταξη στο QE, κάτι το οποίο θα βοηθήσει στη διεύρυνση της επενδυτικής βάσης, ενώ εν τω μεταξύ θα αρθεί και το όριο που έχουν οι ελληνικές συστημικές τράπεζες για τις θέσεις τους στα ελληνικά ομόλογα. Ετσι, οι τράπεζες θα έχουν σημαντικά οφέλη, καθώς, για παράδειγμα, θα μπορούν να βάζουν τα ελληνικά ομόλογα ως εγγύηση στην ΕΚΤ για τη λήψη ρευστότητας μέσω των πράξεων TLTRO-III της ΕΚΤ, ακόμα και με αρνητικά επιτόκια.

Ωστόσο, σύμφωνα με τη βρετανική τράπεζα, οι εξελίξεις με τον

κορωνοϊό και το μεταναστευτικό μπορεί να αποτελέσουν δύο πολύ σημαντικούς κινδύνους στην οικονομία και στον δρόμο προς το... 4%. Κατά το ταξίδι της στην Αθήνα και σε συναντήσεις με επενδυτές, οι ανησυχίες για τις πιθανές επιπτώσεις του νέου ιού στην ελληνική οικονομία ήταν έντονες.

Η εξάπλωση του ιού έχει ήδη προκαλέσει επιβράδυνση της δραστηριότητας στον ΟΛΠ, όπως σημειώνει. Μία σημαντική αύξηση των κρουσμάτων θα μπορούσε να χτυπήσει έναν από τους βασικούς μοχλούς της ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, τον τουρισμό. Οι τουριστικές εισπράξεις συμβάλλουν σχεδόν στο 10% του ΑΕΠ και ο κλάδος συνολικά στο 20% του ΑΕΠ.

Όπως εκτιμά η HSBC, μία μείωση της τάξεως του 10% στον τουρισμό λόγω του κορωνοϊού θα χτυπήσει την ανάπτυξη κατά τουλάχιστον

Μεσοπρόθεσμα ο στόχος για ανάπτυξη 4% είναι εφικτός, εκτιμά η HSBC.

1%. Ωστόσο, δεδομένου ότι η τουριστική περίοδος ξεκινάει το καλοκαίρι, εάν η εξάπλωση αποδειχθεί προσωρινή, οι κίνδυνοι θα περιοριστούν. Επίσης, εάν στην Ελλάδα τα κρούσματα παραμείνουν περιορισμένα, η χώρα θα μπορούσε να επωφεληθεί, καθώς οι τουρίστες θα την προτιμήσουν ως προορισμό έναντι των χωρών που η εξάπλωση είναι πολύ πιο έντονη.

Οι τράπεζες

Η εξάπλωση του κορωνοϊού θα μπορούσε να αποτελέσει σημαντικό παράγοντα κινδύνου και για τις ελληνικές τράπεζες. Κάποιες τράπεζες στην Ιταλία αναγκάστηκαν να κρατήσουν κλειστά καταστήματά τους και ανακοίνωσαν περίοδο χάριτος για την αποπληρωμή των στεγαστικών δανείων εκείνων που μένουν στις πληγείσες περιοχές. Επίσης, θα μπορούσε να επιπράσει αρνητικά τις ξένες άμεσες επενδύσεις στον κλάδο των ακινήτων.

Τέλος, για την HSBC, οι εισροές των μεταναστών λόγω των γεωπολιτικών εντάσεων στη Μέση Ανατολή θα μπορούσαν να αποτελέσουν παράγοντα κινδύνου για την οικονομία, ιδίως όσο πλησιάζει το καλοκαίρι. Ετσι, υπάρχει κίνδυνος επανάληψης της μεταναστευτικής κρίσης του 2015 και του 2016, όπως εκτιμά.

Τι προτείνει ο ΣΕΤΕ για να περιοριστεί το φαινόμενο

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Την άμεση υιοθέτηση ευέλικτης πολιτικής ακυρώσεων στον ελληνικό τουρισμό εισηγείται ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) στην ελληνική βιομηχανία φιλοξενίας προκειμένου να ενθαρρυνθούν οι ξένοι επισκέπτες και πράκτορες, αφενός να προχωρήσουν σε κρατήσεις εν μέσω των διεθνών ανησυχιών για την επιδημία του COVID-19 και αφετέρου, να μην προχωρήσουν σε ακυρώσεις όσοι έχουν ήδη κάνει κρατήσεις. Επιχειρείται δηλαδή να δοθεί χρόνος στους πελάτες αλλά και να εξασφαλιστεί η κατά το δυνατόν ομαλή συνέχεια των πωλήσεων. Η πρόταση εντάσσεται στη δέσμη πρωτοβουλιών με στόχο τον περιορισμό των επιπτώσεων στον ελληνικό τουρισμό από την εξάπλωση του κορωνοϊού που συγκροτεί η ομάδα διαχείρισης της κρίσης του ΣΕΤΕ.

Ευέλικτος κανονισμός

Σε σχετική εγκύκλιο που έχει αναρτηθεί και στην ιστοσελίδα του ΣΕΤΕ προτείνεται, ως πρώτο βήμα, αυτή η πιο ευέλικτη πολιτική ακυρώσεων από τα τουριστι-

Για τα καταλύματα σε πόλεις συστήνει να υπάρχει δικαίωμα δωρεάν ακύρωσης 24 ώρες πριν από την άφιξη.

κά καταλύματα, σε συνεργασία και με τα τουριστικά γραφεία, όπου αυτό είναι απαραίτητο. Συγκεκριμένα, για κρατήσεις που αφορούν διαμονές έως 31 Μαΐου 2020, προτείνεται η τροποποίηση της πολιτικής ακυρώσεων τόσο των μεμονωμένων όσο και των ομαδικών κρατήσεων, ως εξής: **1.** Εποχικά τουριστικά καταλύματα / resort: Δικαίωμα δωρεάν ακύρωσης 7 ημέρες πριν από την άφιξη. Στην περίπτωση αυτή θα επιστρέφεται η προκαταβολή που έχει καταβληθεί.

2. Τουριστικά καταλύματα συνεχούς λειτουργίας σε αστικά κέντρα: Δικαίωμα δωρεάν ακύρωσης 24 ώρες πριν από την άφιξη. Στην περίπτωση αυτή θα επιστρέφεται η προκαταβολή που έχει καταβληθεί.

2. Τουριστικά καταλύματα συνε-

Το σχέδιο του ΣΕΤΕ στοχεύει να δώσει χρόνο στους πελάτες ώστε να σταματήσουν οι ακυρώσεις κρατήσεων.

χούς λειτουργίας σε ορεινές-ημιορεινές περιοχές: Δικαίωμα δωρεάν ακύρωσης 48 ώρες πριν από την άφιξη. Στην περίπτωση αυτή θα

επιστρέφεται η προκαταβολή που έχει καταβληθεί.

Η εν λόγω πολιτική ακυρώσεων προτείνεται να εφαρμοστεί και σε

κρατήσεις που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και για τις οποίες εξακολουθεί μέχρι σήμερα να υπάρχει η δυνατότητα δωρεάν ακύρωσης. Στην όλη προσπάθεια σημαντικός ρόλος επιφυλάσσεται και για τα τουριστικά γραφεία, που ενθαρρύνονται να εφαρμόσουν την αλλαγή στην πολιτική ακυρώσεων των τουριστικών καταλυμάτων. Παράλληλα, ο ΣΕΤΕ προχωράει σε συναντήσεις με τους εκπροσώπους των μεγαλύτερων Ευρωπαίων tour operators προκειμένου να ζητηθεί και η δική τους συμμετοχή στην προσπάθεια αυτή. Αυτά, σε συνδυασμό με αντίστοιχες πολιτικές από τους υπόλοιπους κλάδους του τουρισμού, μπορούν να συμβάλουν στη διατήρηση αλλά και στην ενθάρρυνση των κρατήσεων.

Οι επιπτώσεις που έχει στον διεθνή τουριστικό τομέα η εξάπλωση του κορωνοϊού έχουν αρχίσει να καταγράφονται και στη χώρα μας, σημειώνει ο ΣΕΤΕ. «Εμείς, οι επαγγελματίες του χώρου, οφείλουμε από την πλευρά μας να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα με ψυχραιμία και νηφαλιότητα και να συμβάλουμε στην προστασία της εικόνας της χώρας και του ελληνικού τουριστικού προϊόντος».

Παράλληλα, σε αυτή τη χρονική συγκυρία, απαιτείται, όπως υπογραμμίζεται, ένα «πλάνο πρωτοβουλιών που θα βοηθήσει στον περιορισμό των επιπτώσεων στον τουρισμό, ο οποίος είναι ο κύριος τροφοδότης της ελληνικής οικονομίας».

Τα κρουαζιερόπλοια

Εν τω μεταξύ η Ένωση Εφοπλιστών Κρουαζιεροπλοίων και Φορέων Ναυτιλίας με ανακοίνωσή της διαβεβαιώνει πως «βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία με τα μέλη της, που εκπροσωπούν τις διακεριότητες εταιρείες κρουαζιεροπλοίων, συγκεντρώνοντας όλα τα στοιχεία από πλευράς δρομολογίων—στην εκτέλεση κυκλικών ταξιδιών— με προσεγγίσεις και σε λιμένες γειτονικών χωρών». «Προκειμένου δε για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων από πλευράς των τοπικών αρχών, υπάρχει επικοινωνία με την κεντρική διοίκηση των υπουργείων Ναυτιλίας και Υγείας και ιδιαίτερα με τον ΕΟΔΥ, προς τον σκοπό της έγκαιρης ενημέρωσης, αξιολόγησης της κατάστασης, καθώς και την τήρηση κατά περίπτωση των μέτρων πρόληψης».

Μάχη 13 μνηστήρων για το ξενοδοχείο Ritz

Ανω του 1,3 δισ. δολ. η κάθε προσφορά που έχει κατατεθεί, όταν η μονάδα στο Λονδίνο αποτιμάται στο 1,03 δισ. δολάρια

Ζωηρό είναι το ενδιαφέρον για την απόκτηση του υπερπολυτελούς ξενοδοχείου Ritz στο Λονδίνο, για το οποίο, όπως αποκάλυψε ο συνιδιοκτήτης του Φρέντερικ Μπάρκλεϊ, έχουν υποβληθεί αρκετές ανταγωνιστικές προσφορές άνω του 1,3 δισ. δολαρίων εκάστη. Τα σχετικά αναφέρει δημοσίευμα του ειδησεογραφικού πρακτορείου Press Association, ενώ ο κ. Μπάρκλεϊ τόνισε ότι «δεν υπάρχει περιθώριο να γίνει δεκτή οποιαδήποτε προσφορά που θα είναι χαμηλότερη από την αποτίμηση του ξενοδοχείου». Αλλωστε, όπως πρόσθεσε, «ήμουν ιδιαίτερα υπερήφανος για το Ritz και την επιτυχία του ως ξενοδοχείου, από τη στιγμή που το αγόρασα το 1995 και κατέβαλα ως προκαταβολή 7,5 εκατ.

στερλίνες (9,7 εκατ. δολάρια)». Σήμερα το ξενοδοχείο Ritz αποτιμάται στα 800 εκατ. στερλίνες (1,03 δισ. δολάρια), ενώ είχε αρχικά αγοραστεί προς 75 εκατ. στερλίνες (97 εκατ. δολάρια). Μεταξύ των 13 ενδιαφερομένων, στους οποίους δόθηκε η δυνατότητα να κάνουν επισταμένη έρευνα για την οικονομική κατάσταση του ομίλου Ritz, είναι τα σουδαραβικά κεφάλαια Sidra Capital, όπως είχαν αναφέρει οι Financial Times, και ο μέγας και πολύς Μπερνάρ Αρνό, σύμφωνα με τους Times of London. Πρόκειται για τον πλουσιότερο Γάλλο και ιδιοκτήτη του ομίλου Louis Vuitton Moet Hennessy (LVMH). Ο τελευταίος έχει μια ευρεία γκάμα εμπορικών σημάτων στο πεδίο των ειδών πολυτελείας, από πα-

νάκριβες σαμπάνιες και δερμάτινες τσάντες μέχρι οίκους μόδας και πολυκαταστήματα - μπουτίκ. Σύμφωνα με όσα αναφέρει για την υπόθεση αυτή το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, το προαναφερθέν ξενοδοχείο αποτελεί το περιουσιακό στοιχείο των πανομοιότυπων διδυμων μεγιστάνων Φρέντερικ και Ντέιβιντ Μπάρκλεϊ, το οποίο έχει την υψηλότερη αξία μεταξύ των άλλων αποκτημάτων τους. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγεται το ψηφιακό κατάστημα Shop Direct και η Yodel, εταιρεία παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών.

Επιπλέον, οι Μπάρκλεϊ διαθέτουν ένα μικρό νησί στη Μάγχη με το

όνομα Μπρεκού, όπου έκτισαν ένα γοτθικού τύπου κάστρο με 100 δωμάτια, επιχρυσωμένους πυργίσκους και ελικοδρόμιο. Ωστόσο, οι κάποτε αχώριστοι διδυμοί Φρέντερικ και Ντέιβιντ βρίσκονται πλέον σε δικαστική διαμάχη με αφορμή έναν μεγάλο ανασχηματισμό στην επιχειρηματική αυτοκρατορία τους. Και εδώ έγκειται και το ενδιαφέρον για το Ritz. Σε ακροαματική διαδικασία στο ανώτατο δικαστήριο τον Φεβρουάριο, αποκάλυφθηκε ότι ο Αλιστερ Μπάρκλεϊ, ανιψιός του Φρέντερικ και γιος του Ντέιβιντ, παρακολουθούσε μυστικά τον θείο του στο ξενοδοχείο Ritz και μάλιστα όταν συζητούσε με την κόρη του Αμάντα για δυνητικές πωλήσεις και εξαγορές, ώστε να εμπλουτιστούν

τα περιουσιακά στοιχεία της οικογένειας. Στο μεταξύ, βάσει όσων έχουν γίνει γνωστά, οι γιοι του Ντέιβιντ Μπάρκλεϊ έχουν τον πλήρη έλεγχο στο πεντάστερο Ritz με ιστορία 100 ετών και πλέον, ενώ η εξαδέλφη τους Αμάντα Μπάρκλεϊ αποχώρησε από το διοικητικό συμβούλιο του ξενοδοχείου. Αναφέρεται ότι ο Φρέντερικ Μπάρκλεϊ προσέφυγε στη δικαιοσύνη φοβούμενος πως οι συνομίλιες με την κόρη του Αμάντα, οι οποίες μεταφέρθηκαν στο χαρτί και διανεμήθηκαν στην οικογένεια, θα χρησιμοποιούνταν εσφαλμένα. Οι δικηγόροι τους, τέλος, είπαν ότι ζήτησε από το δικαστήριο να επιβάλει πλήρη απαγόρευση χρήσης τους από όσους είχαν τα σχετικά κείμενα στα χέρια τους.

Η διαμάχη μεταξύ των διδυμων αδελφών Μπάρκλεϊ ήταν η αιτία για να μπει πωλητήριο στο πεντάστερο ξενοδοχείο.

ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΦΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1999 ΕΩΣ 2017

Γνωστοποίηση σύμφωνα με τους Κανονισμούς 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39 και 40 για καθορισμό και πληρωμή των ετήσιων τελών αποχέτευσης ομβρίων υδάτων για το 2020.

Το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου, ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται από τους Κανονισμούς 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39 και 40 των περί Αποχετεύσεων Πάφου Κανονισμών του 1999 έως 2017, αποφάσισε και καθόρισε αναφορικά με το έτος 2020 τα ακόλουθα σε σχέση με την επιβολή και είσπραξη των τελών.

- (α)** Για ακίνητα ή υποστατικά, τα οποία βρίσκονται μέσα στην περιοχή του Συμβουλίου της Πρώτης Φάσης κατασκευής του Συστήματος Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων Υδάτων Πάφου, θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης ομβρίων υδάτων το οποίο θα καθορίζεται σε 0,0098 σεντ για κάθε Ευρώ στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος, όπως αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας, με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, σε τιμές 1/1/2018.
- (β)** Για ακίνητα ή υποστατικά, τα οποία βρίσκονται μέσα στην περιοχή του Συμβουλίου αλλά έξω από την περιοχή που αναφέρεται στην παράγραφο 1 (α) της Πρώτης Φάσης κατασκευής του Συστήματος Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων Υδάτων Πάφου, θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης ομβρίων υδάτων το οποίο θα καθορίζεται σε 0,01 σεντ για κάθε Ευρώ στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος, όπως αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της αξίας της ακίνητης ιδιοκτησίας, με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, σε τιμές 1/1/2018.

- 2.** Τα καθορισθέντα ετήσια τέλη που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πιο πάνω πρέπει να πληρωθούν μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2020, στα Γραφεία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου (ισόγειο), οδός Κινύρα 23, Κόσμος Κωρτ, Πάφος ή σε όλες τις Τράπεζες. Η πληρωμή μπορεί επίσης να γίνει με πιστωτική κάρτα από το διαδίκτυο είτε μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας JCC Payment Systems Ltd, είτε μέσω των ιστοσελίδων των τραπεζών που προσφέρουν αυτή την υπηρεσία. Μετά την ημερομηνία αυτή επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση (Άρθρο 30(3) του Νόμου). Η παρούσα γνωστοποίηση θεωρείται και ως ατομική ειδοποίηση προς τα επηρεαζόμενα πρόσωπα.

- 3.** Για σκοπούς εξυπηρέτησης του κοινού αποστέλλονται ταχυδρομικώς καταστάσεις λογαριασμού. Όσοι δεν πάρουν κατάσταση λογαριασμού, παρακαλούνται όπως προσκομίσουν στα Γραφεία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου, τους τίτλους ιδιοκτησίας για διευθέτηση της πληρωμής των οφειλόμενων ποσών.

ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΦΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1999 ΕΩΣ 2017

Γνωστοποίηση σύμφωνα με τους Κανονισμούς 32, 33, 35, 36, 38, 39 και 40 για καθορισμό και πληρωμή των ετήσιων τελών αποχέτευσης λυμάτων για το 2020.

Το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου, ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται από τους Κανονισμούς 32, 33, 35, 36, 38, 39 και 40 των περί Αποχετεύσεων Πάφου Κανονισμών του 1999 έως 2017, αποφάσισε και καθόρισε αναφορικά με το έτος 2020 τα ακόλουθα σε σχέση με την επιβολή και είσπραξη των τελών.

- (α)** Για ξενοδοχεία, διαμερίσματα και άλλα καταλύματα που χρησιμοποιούνται για τουριστικούς σκοπούς, άλλες τουριστικές αναπτύξεις και βιομηχανίες (συμπεριλαμβανομένων λιμανιών, αεροδρομίων, υδροπάρκων, μαρίνες), τα οποία βρίσκονται μέσα στην περιοχή του Συμβουλίου της Πρώτης Φάσης κατασκευής του Συστήματος Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων Υδάτων Πάφου, αλλά εκτός των δημοτικών ορίων Γεροσκήπου και Κολώνης θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης λυμάτων 0,1181 σεντ για κάθε ευρώ πάνω στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος όπου αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε τιμές 1/1/2018.
- (β)** Για κατοικίες και άλλα ακίνητα ή υποστατικά τα οποία βρίσκονται μέσα στην περιοχή του Συμβουλίου της Πρώτης Φάσης κατασκευής του Συστήματος Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων Υδάτων Πάφου αλλά εκτός των δημοτικών ορίων Γεροσκήπου και Κολώνης, θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης λυμάτων 0,0376 σεντ για κάθε ευρώ πάνω στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος όπου αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε τιμές 1/1/2018.

- (α)** Για ξενοδοχεία, διαμερίσματα και άλλα καταλύματα που χρησιμοποιούνται για τουριστικούς σκοπούς, άλλες τουριστικές αναπτύξεις και βιομηχανίες (συμπεριλαμβανομένων λιμανιών, αεροδρομίων, υδροπάρκων, μαρίνες), τα οποία βρίσκονται μέσα στα δημοτικά όρια Αχέλειας, Έμπας, Λέμπας και Χλώρακας αλλά έξω από την περιοχή της Πρώτης Φάσης κατασκευής του Συστήματος Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων Υδάτων Πάφου, θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης λυμάτων 0,1435 σεντ για κάθε ευρώ πάνω στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος όπου αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε τιμές 1/1/2018.
- (β)** Για κατοικίες και άλλα ακίνητα ή υποστατικά τα οποία βρίσκονται μέσα στα δημοτικά όρια Πάφου και τα κοινοτικά όρια Αχέλειας, Έμπας, Λέμπας και Χλώρακας αλλά έξω από την περιοχή της Πρώτης Φάσης κατασκευής του Συστήματος Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων Υδάτων Πάφου, θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης λυμάτων 0,0515 σεντ για κάθε ευρώ πάνω στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος όπου αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε τιμές 1/1/2018.

- 3.** Τα καθορισθέντα ετήσια τέλη που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 πιο πάνω πρέπει να πληρωθούν μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2020, στα Γραφεία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου (ισόγειο), οδός Κινύρα 23, Κόσμος Κωρτ, Πάφος ή σε όλες τις Τράπεζες. Η πληρωμή μπορεί επίσης να γίνει με πιστωτική κάρτα από το διαδίκτυο είτε μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας JCC Payment Systems Ltd, είτε μέσω των ιστοσελίδων των τραπεζών που προσφέρουν αυτή την υπηρεσία. Μετά την ημερομηνία αυτή επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση (Άρθρο 30(3) του Νόμου). Η παρούσα γνωστοποίηση θεωρείται και ως ατομική ειδοποίηση προς τα επηρεαζόμενα πρόσωπα.

- 4.** Για σκοπούς εξυπηρέτησης του κοινού αποστέλλονται ταχυδρομικώς καταστάσεις λογαριασμού. Όσοι δεν πάρουν κατάσταση λογαριασμού, παρακαλούνται όπως προσκομίσουν στα Γραφεία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου, τους τίτλους ιδιοκτησίας για διευθέτηση της πληρωμής των οφειλόμενων ποσών.

ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΦΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1999 ΕΩΣ 2017

Γνωστοποίηση σύμφωνα με τους Κανονισμούς 32, 33, 35, 36, 38, 39 και 40 για καθορισμό και πληρωμή των ετήσιων τελών αποχέτευσης λυμάτων για το 2020.

Το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου, ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται από τους Κανονισμούς 32, 33, 35, 36, 38, 39 και 40 των περί Αποχετεύσεων Πάφου Κανονισμών του 1999 έως 2017, αποφάσισε και καθόρισε αναφορικά με το έτος 2020 τα ακόλουθα σε σχέση με την επιβολή και είσπραξη των τελών.

- (α)** Για ξενοδοχεία, διαμερίσματα και άλλα καταλύματα που χρησιμοποιούνται για τουριστικούς σκοπούς, άλλες τουριστικές αναπτύξεις και βιομηχανίες (συμπεριλαμβανομένων λιμανιών, αεροδρομίων, υδροπάρκων, μαρίνες), τα οποία βρίσκονται μέσα στα κοινοτικά όρια Κισσόνεργας και Κονιών, θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης λυμάτων 0,177 σεντ για κάθε ευρώ πάνω στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος όπου αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε τιμές 1/1/2018.
- (β)** Για κατοικίες και άλλα ακίνητα ή υποστατικά τα οποία βρίσκονται μέσα στα κοινοτικά όρια Κισσόνεργας και Κονιών, θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης 0,085 σεντ για κάθε ευρώ πάνω στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος όπου αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε τιμές 1/1/2018.

- 2.** Τα καθορισθέντα ετήσια τέλη που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 πιο πάνω πρέπει να πληρωθούν μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2020, στα Γραφεία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου (ισόγειο), οδός Κινύρα 23, Κόσμος Κωρτ, Πάφος ή σε όλες τις Τράπεζες. Η πληρωμή μπορεί επίσης να γίνει με πιστωτική κάρτα από το διαδίκτυο είτε μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας JCC Payment Systems Ltd, είτε μέσω των ιστοσελίδων των τραπεζών που προσφέρουν αυτή την υπηρεσία. Μετά την ημερομηνία αυτή επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση (Άρθρο 30(3) του Νόμου). Η παρούσα γνωστοποίηση θεωρείται και ως ατομική ειδοποίηση προς τα επηρεαζόμενα πρόσωπα.

- 3.** Για σκοπούς εξυπηρέτησης του κοινού αποστέλλονται ταχυδρομικώς καταστάσεις λογαριασμού. Όσοι δεν πάρουν κατάσταση λογαριασμού, παρακαλούνται όπως προσκομίσουν στα Γραφεία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου, τους τίτλους ιδιοκτησίας για διευθέτηση της πληρωμής των οφειλόμενων ποσών.

ΟΙ ΠΕΡΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ ΠΑΦΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ 1999 ΕΩΣ 2017

Γνωστοποίηση σύμφωνα με τους Κανονισμούς 32, 33, 35, 36, 38, 39 και 40 για καθορισμό και πληρωμή των ετήσιων τελών αποχέτευσης λυμάτων για το 2020.

Το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου, ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται από τους Κανονισμούς 32, 33, 35, 36, 38, 39 και 40 των περί Αποχετεύσεων Πάφου Κανονισμών του 1999 έως 2017, αποφάσισε και καθόρισε αναφορικά με το έτος 2020 τα ακόλουθα σε σχέση με την επιβολή και είσπραξη των τελών.

- (α)** Για ξενοδοχεία, διαμερίσματα και άλλα καταλύματα που χρησιμοποιούνται για τουριστικούς σκοπούς, άλλες τουριστικές αναπτύξεις και βιομηχανίες (συμπεριλαμβανομένων λιμανιών, αεροδρομίων, υδροπάρκων, μαρίνες), τα οποία βρίσκονται μέσα στην περιοχή του Συμβουλίου της Πρώτης Φάσης κατασκευής του Συστήματος Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων Υδάτων Πάφου και εντός των δημοτικών ορίων Γεροσκήπου και Κολώνης θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης λυμάτων 0,1331 σεντ, για κάθε Ευρώ πάνω στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος όπου αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε τιμές 1/1/2018.
- (β)** Για κατοικίες και άλλα ακίνητα ή υποστατικά τα οποία βρίσκονται μέσα στην περιοχή του Συμβουλίου της Πρώτης Φάσης κατασκευής του Συστήματος Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων Υδάτων Πάφου και εντός των δημοτικών ορίων Γεροσκήπου και Κολώνης, θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης λυμάτων 0,0526 σεντ για κάθε Ευρώ πάνω στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος όπου αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε τιμές 1/1/2018.

- (α)** Για ξενοδοχεία, διαμερίσματα και άλλα καταλύματα που χρησιμοποιούνται για τουριστικούς σκοπούς, άλλες τουριστικές αναπτύξεις και βιομηχανίες (συμπεριλαμβανομένων λιμανιών, αεροδρομίων, υδροπάρκων, μαρίνες), τα οποία βρίσκονται μέσα στα δημοτικά όρια Γεροσκήπου και Κολώνης αλλά έξω από την περιοχή της Πρώτης Φάσης κατασκευής του Συστήματος Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων Υδάτων Πάφου, θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης λυμάτων 0,1585 σεντ για κάθε Ευρώ πάνω στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος όπου αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε τιμές 1/1/2018.
- (β)** Για κατοικίες και άλλα ακίνητα ή υποστατικά τα οποία βρίσκονται μέσα στα δημοτικά όρια Γεροσκήπου και Κολώνης αλλά έξω από την περιοχή της Πρώτης Φάσης κατασκευής του Συστήματος Αποχέτευσης Λυμάτων και Ομβρίων Υδάτων Πάφου, θα καταβάλλεται τέλος αποχέτευσης λυμάτων 0,0665 σεντ για κάθε Ευρώ πάνω στην εκτιμηνή αξία του ακινήτου αναφορικά με την οποία είναι πληρωτέο το τέλος όπου αυτή είναι γραμμένη ή καταχωρημένη στα βιβλία του Επαρχειακού Κτηματολογικού Γραφείου Πάφου μετά από τη διενεργηθείσα γενική εκτίμηση της ακίνητης ιδιοκτησίας με βάση τις διατάξεις του Περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου σε τιμές 1/1/2018.

- 3.** Τα καθορισθέντα ετήσια τέλη που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 πιο πάνω πρέπει να πληρωθούν μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2020, στα Γραφεία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου (ισόγειο), οδός Κινύρα 23, Κόσμος Κωρτ, Πάφος ή σε όλες τις Τράπεζες. Η πληρωμή μπορεί επίσης να γίνει με πιστωτική κάρτα από το διαδίκτυο είτε μέσω της ιστοσελίδας της εταιρείας JCC Payment Systems Ltd, είτε μέσω των ιστοσελίδων των τραπεζών που προσφέρουν αυτή την υπηρεσία. Μετά την ημερομηνία αυτή επιβάλλεται πρόσθετη επιβάρυνση (Άρθρο 30(3) του Νόμου). Η παρούσα γνωστοποίηση θεωρείται και ως ατομική ειδοποίηση προς τα επηρεαζόμενα πρόσωπα.

- 4.** Για σκοπούς εξυπηρέτησης του κοινού αποστέλλονται ταχυδρομικώς καταστάσεις λογαριασμού. Όσοι δεν πάρουν κατάσταση λογαριασμού, παρακαλούνται όπως προσκομίσουν στα Γραφεία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου, τους τίτλους ιδιοκτησίας για διευθέτηση της πληρωμής των οφειλόμενων ποσών.

Αναταράξεις στις αεροπορικές εξαιτίας της επιδημίας

Πάνω από 113 δισ. δολάρια οι απώλειες του κλάδου αερομεταφορών το 2020

Πολύ προτού φανεί η κλίμακα του αντικτύπου που θα έχει στην παγκόσμια οικονομία, η επιδημία του κορωνοϊού προκαλεί ήδη τεκτονικούς κραδασμούς στις αεροπορικές εταιρείες, με τις πρώτες εκτιμήσεις της IATA να μιλούν για πτώση εσόδων της παγκόσμιας βιομηχανίας αερομεταφορών πάνω από 113 δισ. δολάρια μόνο μέσα στο 2020. Ατία είναι, βεβαίως, η άλλοτε επιβεβλημένη και άλλοτε ηθελημένη μείωση των μετακινήσεων και ταξιδιών προπαντός από και προς την Κίνα και στο εσωτερικό της, αλλά και γενικότερα στον υπόλοιπο κόσμο, και η συνεπακόλουθη ελεύθερη πτώση της ζήτησης.

Αδειες άνευ αποδοχών

Ετσι, μετά τη Lufthansa, που καθήλωσε το 1/5 του στόλου της στο έδαφος λόγω μειωμένων ζήτησης, και την Emirates, που επέβαλε στο προσωπικό της να πάρει άδεια άνευ αποδοχών, κατέρρευσε η μεγαλύτερη τοπική αεροπορική εταιρεία στην Ευρώπη, η Flybe, παίρνοντας μαζί περισσότερες από 2.000 θέσεις εργασίας.

Στην περίπτωση της η νέα επιδημία δεν ήταν παρά η χαριστική βολή για την εταιρεία που εκτελούσε σχεδόν το 40% των εσω-

τερικών πτήσεων στη Βρετανία.

Η εταιρεία λογιστών και συμβούλων Ernst & Young, που είχε αναλάβει τη διαχείριση του προβληματικού αερομεταφορέα, επικαλέστηκε τη νέα επιδημία ως τον παράγοντα που τις τελευταίες εβδομάδες «ενέτεινε τις πιέσεις» στη βιομηχανία ταξιδιών. Επιδείνωσε, έτσι, τα οικονομικά της Flybe, που ήδη δυσκολευόταν να αντιμετωπίσει το υψηλό κόστος των καυσίμων. Την ίδια στιγμή, αεροσκάφος των Turkish Airlines απογειώθηκε από τη Σιγκαπούρη και επέστρεψε στην Κωνσταντινούπολη εντελώς άδεια καθώς είχε βρεθεί θετικός στον κορωνοϊό επιβάτης της προηγούμενης πτήσης.

Σύμφωνα με την IATA, από τα 113 δισ. δολάρια που θα χάσει ο κλάδος σε περίπτωση εκτεταμένων επιδημίας ανά τον κόσμο, τα 57,3 δισ. δολάρια θα αφαιρεθούν από τα έσοδα των αερομεταφορέων της Κίνας και της ευρύτερης περιοχής Ασίας - Ειρηνικού. Το πλήγμα θα είναι, όμως, εξίσου ισχυρό και για την Ευρώπη, οι αερομεταφορές της οποίας θα χάσουν 43,9 δισ. δολάρια, ενώ σε ό,τι αφορά τις ΗΠΑ και τον Καναδά, οι αερομεταφορές τους θα χάσουν αθροιστικά 21,1 δισ.

Κατέρρευσε χθες η μεγαλύτερη τοπική αεροπορική εταιρεία στην Ευρώπη, η βρετανική Flybe, η οποία απασχολούσε πάνω από 2.000 άτομα.

Η επιδημία αποτέλεσε τη χαριστική βολή για τη Flybe, η οποία εκτελούσε σχεδόν το 40% των εσωτερικών πτήσεων στη Βρετανία.

δολάρια. Σημειώτουν ότι ακόμη και στο λιγότερο απαισιόδοξο σενάριο της IATA στο οποίο η επιδημία παραμένει περιορισμένη, η παγκόσμια βιομηχανία αερομεταφορών θα χάσει 63 δισ. δολάρια και θα καταγράψει πτώση της επιβατικής κίνησης κατά 11%.

Μείωση παραγωγής

Και στο μεταξύ, η ευρωπαϊκή αεροναυπηγική βιομηχανία Airbus SE εξετάζει την προοπτική να μειώσει την παραγωγή του

τζετ A330neo, αφού η αεροπορική εταιρεία που παραγγέλλει τον μεγαλύτερο αριθμό αεροσκαφών αυτού του μοντέλου την ενημέρωσε πως έχει πληγεί από τη μείωση των ταξιδιών και αναγκάζεται να αναβάλει τις παραγγελίες της.

Πρόκειται για τη μαλαισιανή Air Asia X, που αντιπροσωπεύει περίπου το 25% των παραγγελιών για το εν λόγω μοντέλο. Αναλυτές της Jefferies International επισημαίνουν πως έχουν πληγεί όλα τα προγράμματα αγοράς αεροσκαφών από την επιδημία. Σε ό,τι αφορά, όμως, ειδικότερα το A330, το πρόβλημα θα είναι σοβαρότερο σύμφωνα με την επενδυτική τράπεζα, καθώς τα 30 σημαντικότερα και αριθμητικά περισσότερα δρομολόγια του συνδέουν διαφορετικές πόλεις και χώρες της Ασίας, ενώ οκτώ από τα δέκα πιο δημοφιλή αεροπλανοστάσια στις οποίες έχουν καταγραφεί πολλά κρούσματα.

Ισχυρό πλήγμα στη διεθνή ναυτιλία

Οι θαλάσσιες μεταφορές φορτίου συνήθως ακολουθούν την πορεία της Κίνας και πηγαίνουν άσχημα όταν πηγαίνει άσχημα η Κίνα. Στην περίπτωση της επιδημίας του κορωνοϊού έχει μειωθεί ο όγκος των φορτίων που αναλαμβάνουν να μεταφέρουν οι ναυτιλιακές μεταφορές εμπορευματοκιβωτίων.

Αναλυτές του κλάδου επισμαίνουν πως οι θαλάσσιες μεταφορές εμπορευματοκιβωτίων δεν είναι εκτεθειμένες στην επιδημία του κορωνοϊού τόσο όσο είναι, για παράδειγμα, ο τομέας των αερομεταφορών και η τουριστική βιομηχανία. Η Drewry, εταιρεία ερευνών για τη ναυτιλία, συγκεντρώνει πάντως στοιχεία από τις εταιρείες διαχείρισης των λιμένων της Κίνας, όπου προκύπτει πως ο όγκος των θαλάσσιων μεταφορών φορτίου μειώθηκε από 20% έως 40% το διάστημα από τα τέλη Ιανουαρίου μέχρι τα μέσα Φεβρουαρίου. Αρχίζει τώρα να γίνεται αισθητή η μείωση και σε

Πτώση 30% στις μεταφορές εμπορευματοκιβωτίων από την Κίνα συνεπάγεται μείωση 9% παγκοσμίως.

λιμάνια εκτός Κίνας, καθώς δεν καταφθάνουν πλέον τα πλοία από την Ασία με τα εμπορευματοκιβώτια που θα έπρεπε να έχουν φορτωθεί από την Κίνα. Σύμφωνα, πάντα, με την Drewry, μια πτώση της τάξης του 30% στις μεταφορές εμπορευματοκιβωτίων από την Κίνα συνεπάγεται μείωση τουλάχιστον 9% στις παγκόσμιες μεταφορές εμπορευματοκιβωτίων.

Με δεδομένη τη μετάδοση της επιδημίας αναμένεται πως η πτώση θα συνεχισθεί για τουλάχιστον τους δύο επόμενους μήνες. Και η ακύρωση 105 ναυλώσεων

Η ακύρωση 105 ναυλώσεων πλοίων τον μήνα ισοδυναμεί με διαφυγόντα έσοδα ύψους 1 δισ. δολαρίων.

πλοίων τον μήνα εκτιμάται πως ισοδυναμεί με διαφυγόντα έσοδα ύψους 1 δισ. δολαρίων. Ενα τμήμα από αυτά θα καλυφθεί αργότερα όταν τα πλοία θα αποπλέουν υπερπλήρη με φορτία, αλλά βραχυπρόθεσμα οι ζημιές είναι

μεγάλες. Σημειώτουν ότι η μεγαλύτερη στον κόσμο ναυτιλιακή μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, η δανική Maersk, είχε ήδη ακυρώσει τη ναύλωση 50 πλοίων από και προς την Ασία όταν το Πεκίνο παρέτεινε τους εορτασμούς για το κινεζικό νέο έτος. Οι μεγάλες ναυτιλιακές μεταφορές έχουν φορτίο που μεταφέρουν σιδηρομετάλλευμα και άνθρακα στην Κίνα κερδίζουν πλέον λιγότερα από 2.600 δολάρια την ημέρα, σύμφωνα με το Χρηματιστήριο Ναύλων του Λονδίνου. Τα κέρδη αυτά δεν είναι παρά μια πολύ μικρή μερίδα του ποσού που κατέβαλλαν στο πλήρωμά τους ενώ είναι κατά 93% κάτω από το ιστορικό υψηλό που είχαν σημειώσει το περασμένο έτος. Τα μεγάλα δεξαμενόπλοια, που έχουν χωρητικότητα 2 εκατ. βαρελιών αργού πετρελαίου, έχουν ήδη δει τον όγκο των μεταφορών τους κυριολεκτικά να καταρρέει κατά 95% από το υψηλό επίπεδο του περασμένου έτους.

Συρρίκνωση κερδοφορίας

Ο κλάδος των αερομεταφορών ήταν ο πρώτος που δέχθηκε καίριο πλήγμα από την επιδημία του κορωνοϊού. Την περασμένη εβδομάδα η British Airways προειδοποίησε πως η αβεβαιότητα που έχει καλλιεργήσει η επιδημία την εμπόδιζε να εκφράσει οποιαδήποτε εκτίμηση για την κερδοφορία της μέσα στο 2020. Η ραγδαία πτώση της ζήτησης για επιβατικές πτήσεις οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην απόφαση μεγάλων εταιρειών και πολυεθνικών όπως οι BP, BMW, Orange και Estee Lauder να αναβάλουν προσωρινά τις μετακινήσεις του προσωπικού τους προς χώρες και περιοχές στις οποίες έχουν καταγραφεί πολλά κρούσματα του κορωνοϊού. Εχουν, άλλωστε, θέσει σε каранτίνα όσους υπαλλήλους τους επιστρέφουν από εκείνες τις περιοχές. Κάποιες άλλες όπως για παράδειγμα η Nestle, που έχει 352.000 υπαλλήλους, και η L'Oreal

που έχει 86.000 υπαλλήλους έχουν ακυρώσει πλήρως κάθε αεροπορικό ταξίδι τουλάχιστον για ένα μήνα. Το ίδιο έχει αποφασίσει, άλλωστε, και η EKT, που ενώ δεν έχει ακόμη ανακοινώσει μέτρα στήριξης της οικονομίας της Ευρωζώνης, έχει αναβάλει όσες μετακινήσεις δεν θεωρούνται απολύτως απαραίτητες.

Για τους ίδιους λόγους έχουν, άλλωστε, σημειώσει μεγάλη πτώση οι μετοχές των αεροπορικών εταιρειών. Η νορβηγική εταιρεία Air Shuttle έχει ήδη χάσει το 50% της χρηματιστηριακής της αξίας μέσα σε λίγες ημέρες. Την περασμένη εβδομάδα, η EasyJet ανακοίνωσε ότι «παγώνει» τις προσλήψεις και περιορίζει τις επενδύσεις προκειμένου να περιφρουρήσει την κερδοφορία της. Ανάλογα μέτρα έχουν, άλλωστε, ανακοινώσει η ολλανδική KLM όπως και η γερμανική Fraport.

Τηλεργασία σε Amazon, Facebook και Microsoft

Η ραγδαία εξάπλωση του κορωνοϊού στην πολιτεία της Ουάσιγκτον εξωθέ τις επιχειρήσεις της περιοχής, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογικών κολοσσών, σε προληπτικά μέτρα. Ετσι, οι Amazon, Microsoft και Facebook καλούν τους υπαλλήλους τους που απασχολούνται στο Σιάτλ να εργάζονται από το σπίτι τους στον βαθμό που αυτό είναι δυνατό. Σε σχετικές ανακοινώσεις που εξεδώσαν, ανέφεραν πως με την τακτική αυτή προστατεύουν τον εαυτό τους ενώ παράλληλα καθιστούν ασφαλέστερο τον χώρο εργασίας.

Στην περίπτωση της Amazon η απόφαση ελήφθη όταν διαγνώστηκαν θετικοί στον κορωνοϊό υπάλληλοι της. Σε σχετικό email της, πάντως, η εταιρεία αναγνώριζε πως δεν μπορούν να διεκπεραιωθούν από το σπίτι όλες οι εργασίες του προσωπικού της και συνέστησε στους υπαλλήλους να διαβουλεύονται με τη διοίκηση ώστε να εκτι-

μούν από κοινού πώς ακριβώς πρέπει να κινηθούν.

Σε ανάλογες κινήσεις προέβη και η Microsoft που κάλεσε το προσωπικό της να μην προσέρχεται στον χώρο εργασίας τουλάχιστον μέχρι τις 25 Μαρτίου, εκτός και αν η παρουσία τους εκεί είναι «ουσιώδης» για να συνεχιστεί η λειτουργία της εταιρείας. Τους συνέστησε μάλιστα να ακυρώσουν κάθε «μη ουσιώδη» μετακίνηση στις περιοχές που έχουν καταγραφεί πολλά κρούσματα. Τόσο στη Microsoft όσο και στη Facebook κατεγράφησαν κρούσματα μεταξύ του προσωπικού τους που εξώθησαν τους τεχνολογικούς κολοσσούς σε αυτές τις κινήσεις. Είχε, άλλωστε, προηγηθεί προ ημερών ανάλογη κίνηση του Twitter που απευθύνθηκε όχι μόνον στο προσωπικό του αλλά και στους εργαζομένους ανά τον κόσμο να αποφύγουν κατά το δυνατόν την παρουσία τους στους χώρους γραφείων.

Τεράστιες οι ζημιές από την ακύρωση 400 εμπορικών εκθέσεων

Από το Βερολίνο μέχρι το Παρίσι και τη Γενεύη, η επιδημία του κορωνοϊού έχει υπαγορεύσει την ακύρωση ή την επί αόριστον αναβολή εμπορικών εκθέσεων. Συνολικά υπολογίζεται ότι ακυρώθηκαν ή αναβλήθηκαν κάπου 400 εμπορικές εκθέσεις, με περισσότερες από 100 από αυτές στην Ευρώπη.

Και το βαρύτερο τμήμα πλήρωσε η Ελλάδα, που απαγόρευσε όλες τις συγκεντρώσεις άνω των 1.000 ατόμων. Όπως επισημαίνει σχετικό ρεπορτάζ της Deutsche Welle, οι διεθνείς εμπορικές εκθέσεις είναι εξαιρετικά σημαντικές τόσο για τους επαγγελματίες που συμμετέχουν όσο και για τους επισκέπτες που ενδιαφέρονται να τους συναντήσουν, να εξετάσουν μαζί τους τις εξελίξεις και τα προϊόντα και να κλείσουν συμφωνίες.

Μάλιστα, σύμφωνα με το Ifo, το οικονομικό ινστιτούτο του Μο-

Οι συμμετέχοντες στις 185 μεγαλύτερες εκθέσεις της Γερμανίας δαπανούν 14,5 δισ. κάθε χρόνο.

νάχου, οι επισκέπτες και οι επιχειρήσεις που παρίστανται ή συμμετέχουν στις 185 μεγαλύτερες και σημαντικότερες εκθέσεις της Γερμανίας δαπανούν συνολικά 14,5 δισ. ευρώ κάθε χρόνο.

Η πρώτη διεθνής έκθεση που έπεσε θύμα του κορωνοϊού ήταν το Παγκόσμιο Συνέδριο Κινητής Τηλεφωνίας (WMC) που επρόκειτο να πραγματοποιηθεί τον προηγούμενο μήνα στη Βαρκελώνη της Ισπανίας. Τα πρώτα στοιχεία από τη Βαρκελώνη καταδεικνύ-

Η πόλη του Βερολίνου υπολογίζεται ότι έχασε περί τα 7 δισ. ευρώ εξαιτίας της ακύρωσης της Διεθνούς Έκθεσης Τουρισμού (ITB).

ουν πως η ακύρωση του συνέδριου WMC κόστισε στις Αρχές της πόλης διαφυγόντα έσοδα έως και 500 εκατ. ευρώ.

Στη συνέχεια ακυρώθηκε η Διεθνής Έκθεση Τουρισμού (ITB) στο Βερολίνο και, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της διοργανώτριας αρχής, η πόλη έχασε τουλάχιστον 7 δισ. ευρώ εφόσον στο ποσό αυτό ανήλθαν τα έσοδα από τις τουριστικές συμφωνίες που συνήφθησαν το περασμένο έτος από την ίδια έκθεση. Ακολούθησε το Σαλόνι Αυτοκινήτων της Γενεύης και σειρά από διοργανώσεις σχετικές με τα κρασιά, τα χειροτεχνήματα και τα βιβλία.

Και βέβαια τώρα όσοι υπέστησαν τις αναπόφευκτες ζημιές διερωτώνται ποιος θα τους αποζημιώσει. Η έκθεση βιβλίου της Λειψίας, για παράδειγμα, ακυρώθηκε στην αρχή της εβδομάδας αφήνοντας

μεγάλο αριθμό ανθρώπων να διερωτώνται ποιος θα αποζημιώσει τις επιχειρήσεις που ανέλαβαν να κατασκευάσουν τις υποδομές της έκθεσης, που έκλεισαν εγκαίρως αυτοκίνητα και δωμάτια ξενοδοχείων και ενοικίασαν εκθεσιακό χώρο.

Οι πρώτες που ζητούν να αποζημιωθούν είναι οι μικρές επιχειρήσεις που έχουν κατασκευάσει τις υποδομές και έχουν διασφαλίσει τον απαιτούμενο εξοπλισμό. Μιλώντας στην DW ο επικεφαλής της βιομηχανίας Famab τόνισε πως «η ακύρωση και μόνον μιας από τις μεγάλες εκθέσεις της Γερμανίας έχει δημιουργήσει μια μεγάλη τρύπα στα οικονομικά μας».

Ο ίδιος εκτιμά πως οι εκθέσεις που έχουν ακυρωθεί έως τώρα συνεπάγονται ζημιές ύψους περίπου 670 εκατ. ευρώ και πολλές επιχειρήσεις διερωτώνται πώς θα επιβιώσουν τους επόμενους μήνες.

Μεγάλες ευρωπαϊκές τράπεζες εγκαταλείπουν άρον άρον την Τουρκία

Η ING ετοιμάζεται να εκποιήσει τη θυγατρική της στην Πόλη

Αρχισαν να γίνονται αισθητές οι παρενέργειες της πολιτικής Ερντογάν, που επιμένει να στηρίζει την ανάπτυξη με τον φθηνό και ανεξέλεγκτο δανεισμό. Ολα δείχνουν πως τα μέτρα που επιβάλλουν οι τουρκικές αρχές στον χρηματοπιστωτικό τομέα πλήττουν την κερδοφορία των τραπεζών και τις εξωθούν σε αναδιπλώση. Λίγες ημέρες μετά την απόφαση της Τράπεζας της Τουρκίας να μειώσει τις προμήθειες που δικαιούνται να χρεώνουν οι τράπεζες στις συναλλαγές με τους πελάτες τους, η μεγαλύτερη τράπεζα της Ολλανδίας, η ING Groep NV, είναι η τελευταία μιας σειράς ευρωπαϊκών τραπεζών που αναθεωρούν την έκθεσή τους στη γειτονική χώρα. Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ του Bloomberg, η ING ετοιμάζεται να εκποιήσει τη μονάδα της στην Τουρκία και βρίσκεται σε επαφή με πιθανούς συμβούλους για την πώληση θυγατρικής της στην Κωνσταντινούπολη. Η κίνησή της δεν οφείλεται μόνον στα τελευταία μέτρα που ανακοίνωσε η Τράπεζα της Τουρκίας. Η ολλανδική τράπεζα έχει έρθει σε επαφή με εγχώριους ανταγωνιστές από τα τέλη του περασμένου έτους, ανιχνεύοντας ενδεχόμενο ενδιαφέρον για εξαγορά της θυγατρικής της. Όπως τονίζουν οι πηγές της τράπεζας που μίλησαν στο Bloomberg σε καθεστώς ανωνυμίας, δεν έχει ακόμη ληφθεί οριστική απόφαση. Η ολλανδική

τράπεζα σκέπτεται εδώ και καιρό να εγκαταλείψει την Τουρκία, καθώς η κυβέρνηση Ερντογάν ασκεί έλεγχο στην τραπεζική βιομηχανία και πιέζει τις τράπεζες να χορηγούν εκτεταμένα πιστώσεις προκειμένου να ενισχυεται η ανάπτυξη. Είχε προηγηθεί μάλιστα δριμεία κριτική που άσκησε στις ιδιωτικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένων των τουρκικών ιδιωτικών τραπεζών, ο Τούρκος υπουργός Οικονομικών Μπεράτ Αλμπαϊράκ,

Είχε προηγηθεί η ιταλική UniCredit, που μείωσε δραστικά το μερίδιό της στην τουρκική αγορά.

κατηγορώντας τις ότι δεν ενδιαφέρονται για την ευρύτερη οικονομία και δεν χορηγούν επαρκείς πιστώσεις όπως οι κρατικές τράπεζες. Την περασμένη εβδομάδα, άλλωστε, η κεντρική τράπεζα μείωσε τις προμήθειες που δικαιούνται να χρεώνουν τα πιστωτικά ιδρύματα στις συναλλαγές τους, πλήττοντας όμως την κερδοφορία τους, καθώς οι προμήθειες αντιπροσωπεύουν περίπου το 12% των εσόδων τους. Από το 2007 οπότε εισήλθε για πρώτη φορά στην τουρκική αγορά εξαγοράζοντας την Oyakbank

AS έναντι 2,7 δισ. δολαρίων, η ING δεν είχε πάντα θετικές εμπειρίες από τη γειτονική χώρα. Το περασμένο έτος τα κέρδη της θυγατρικής της στην Τουρκία, που κατέχει τη 12η θέση ανάμεσα στις 47 τράπεζες της χώρας, αυξήθηκαν κατά 39% σε 1,47 δισ. τουρκικές λίρες. Η αξία των περιουσιακών της στοιχείων μειώθηκε ελαφρώς, ενώ τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έφτασαν στο 4,3% του συνόλου το τέταρτο τρίμηνο, σημειώνοντας αύξηση από το 2,8% του 2018, οπότε και πούλησε ένα χαρτοφυλάκιο κόκκινων δανείων αξίας 533 εκατ. τουρκικών λιρών έναντι συμβολικού τιμήματος 10 εκατ. λιρών. Δεν είναι, άλλωστε, η πρώτη ξένη τράπεζα που αναθεωρεί την έκθεσή της στη γειτονική χώρα. Είχε προηγηθεί η ιταλική UniCredit που μείωσε δραστικά το μερίδιό της στην τουρκική τράπεζα Yari ve Kredi Bankasi AS. Σύμφωνα, άλλωστε, με πρόσφατο ρεπορτάζ του Reuters, η HSBC Holdings εξετάζει την προοπτική να εγκαταλείψει την τουρκική αγορά στην οποία η πολυεθνική τράπεζα έχει παρουσία από τις αρχές της δεκαετίας του 2000.

Μείωση επιτοκίων

Εν τω μεταξύ, οι κεντρικές τράπεζες ανά τον κόσμο ετοιμάζονται να χαλαρώσουν τη νομισματική πολιτική και η Τράπεζα της Τουρκίας αναμένεται να ακολου-

Η ING εξετάζει εδώ και καιρό να εγκαταλείψει την Τουρκία, καθώς η κυβέρνηση Ερντογάν ασκεί έλεγχο στην τραπεζική βιομηχανία και πιέζει τις τράπεζες να χορηγούν εκτεταμένα πιστώσεις.

θήσει στην ίδια γραμμή. Ο διοικητής της, Μουράτ Ουισάλ, είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα προχωρήσει σε σειρά μειώσεων των επιτοκίων της τουρκικής λίρας, τις οποίες εγκαίνιασε το καλοκαίρι αμέσως μετά την ανάληψη των καθηκόντων του. Θα επικαλεστεί ενδεχομένως την επιβράδυνση του

πληθωρισμού που αυξήθηκε τον Φεβρουάριο, αλλά λιγότερο από τις προβλέψεις και βρίσκεται κατ'εκτίμηση στο 12,7%. Παραμένει σε ανησυχητικά υψηλά επίπεδα, και ένας νέος γύρος χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής μπορεί να προκαλέσει ξανά μαζική έξοδο του ξένου

κεφαλαίου από τους τουρκικούς τίτλους και από τη χώρα. Σε ό,τι αφορά τον κ. Ουισάλ, διαδέχθηκε τον Μουράτ Τσετίνκαγια τον οποίο απέπεμψε πέρυσι το καλοκαίρι η κυβέρνηση Ερντογάν ως «ανυπάκουο», επειδή αντιστεκόταν στις πιέσεις για μειώσεις των επιτοκίων.

RIK1RIKΦ

TET-A-TET με τον Τάσο Τρύφωνος

Ο δημοφιλής ηθοποιός Γιώργος Ζένιος σε μια εξομολογητική συνέντευξη.

Δευτέρα, 9 Μαρτίου
10.00 μ.μ.
RIK 1 – RIK HD

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΠΟΜΠΗΣ:

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ:

RIK1

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Στις οκτώ το βράδυ ακριβώς, η ενημέρωση, με εγκυρότητα και αντικειμενικότητα. Με το πιο εκτεταμένο δίκτυο ανταποκριτών στην Κύπρο και το εξωτερικό, σφαιρική πληροφόρηση από την Κύπρο και τον κόσμο.

Παρουσίαση:
Γωγώ Αλεξανδρινού

Υπεύθυνος Σκηνοθέτης Δελτίου Ειδήσεων:
Στέφανος Φαρμακάς

Καθημερινά
8.00 μ.μ.
RIK 1

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, CEO,
APS Andreou Property Strategy -
Chartered Surveyors.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ζωή

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ • ΕΠΙΣΤΗΜΗ • ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΜΑΡΤΙΟΥ 2020

Ο τελευταίος περίπατος

Το πεζό που έγραψε πριν «φύγει» η Αλκη Ζέη, σε αποκλειστική προδημοσίευση στην «Κ»

Της **ΕΛΕΝΗΣ ΜΠΟΥΡΑ**

Πριν από ένα χρόνο και κάτι, για την ακρίβεια στις 6 Ιανουαρίου του 2019, η Αλκη Ζέη μου έστειλε ένα μείλ από τις Βρυξέλλες όπου βρισκόταν εκείνη την περίοδο. Το ηλεκτρονικό μήνυμα είχε επίσης αποδέκτες τα παιδιά της, την Ειρήνη και τον Πέτρο Σεβαστίκογλου, τη σκηνοθέτιδα Μαργαρίτα Μαντά και τη φίλη της και διαχειρίστρια των πνευματικών της δικαιωμάτων στο εξωτερικό Αγγελική Βουλουμάνου. «Αύριο φεύγω με πίκρα για την πατρίδα. Καλή αντάμωση. Είδες πως δεν κάθομαι άπρακτη!», έγραφε σε αυτό το μήνυμα, το οποίο είχε τον εξής τίτλο: «Ντοκιμαντέρ Ο τελευταίος περίπατος της Αλκς, Ημερομηνία: 3 Ιανουαρίου 2019».

Το μήνυμα είχε συνημμένο ένα κείμενο: ήταν ένα κινηματογραφικό σενάριο που η ίδια είχε γράψει. Όμως, το ηλεκτρονικό μήνυμα είχε συνημμένο και κάτι ακόμα: τη φωτογραφία μιας καρφίτσας με το πουλάκι από κόκκινες και μαύρες χάντρες, μια καρφίτσα που παίζει τον δικό της ρόλο στο σενάριο που έγραψε η Αλκη Ζέη, μέσα από το οποίο, ουσιαστικά μιλά για τον δικό της θάνατο.

Όταν επέστρεψε από τις Βρυξέλλες, ήρθε στα γραφεία των εκδόσεων Μεταίχμιο για να πούμε τον καθιερωμένο μας καφέ. Θυμάμαι, στο πουλόβερ της είχε καρφιστωμένο το πουλάκι με τις χάντρες που είχα δει στη φωτογραφία. «Είναι η καρφίτσα από τον τελευταίο περίπατο...», είπε γελάοντας. Έκανα ένα σχόλιο γι' αυτή την απίστευτη ικανότητα που είχε να αυτοσαρκάζεται και μετά της πρότεινα να κάνει το κείμενο παιδικό παραμύθι. «Αφού θέλεις να μας προετοιμάξεις για όλα, προετοίμασε και τα παιδιά για την απώλεια. Θα του αλλάξουμε όμως τον τίτλο». «Ωραία», είπε σαρκάζοντας ακόμα μια φορά, «αφού μου δίνεις την άδεια, θα το κάνω παραμυθάκι». Η Αλκη «έφυγε» όπως περιγράφει στο σενάριο: «Ξαφνικά η σκάλα θεοσκοτέινη. Τα μάτια της Α δεν φέγγουν». «Ο νυχτερινός περίπατος της γιαγιάς» με εικονογράφησε του Νικόλα Χατζησταμούλου θα κυκλοφορήσει στις 27 Απριλίου από τις εκδόσεις Μεταίχμιο. Σήμερα προδημοσιεύεται το κείμενο κατ' αποκλειστικότητα στην «Κ» της Κυριακής.

Η κ. Ελένη Μπούρα είναι υπεύθυνη της Σειράς Ελληνικής Πεζογραφίας στις εκδόσεις Μεταίχμιο.

Η Αλκη Ζέη «έφυγε» όπως περιγράφει στο σενάριο: «Ξαφνικά η σκάλα θεοσκοτέινη. Τα μάτια της Α δεν φέγγουν». Το παιδικό παραμύθι «Ο νυχτερινός περίπατος της γιαγιάς» με εικονογράφησε του Νικόλα Χατζησταμούλου θα κυκλοφορήσει στις 27 Απριλίου από τις εκδόσεις Μεταίχμιο.

Η καρφίτσα με το πουλάκι από κόκκινες και μαύρες χάντρες παίζει τον δικό της ρόλο στο σενάριο που έγραψε η Αλκη Ζέη, μέσα από το οποίο, ουσιαστικά μιλάει για τον δικό της θάνατο.

ΠΡΟΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Ο τελευταίος περίπατος της Αλκς

Σενάριο: Α.Ζ.
Σκηνοθεσία: Μ.Μ.
Παραγωγή: Η Κουκουβάγια

Βρυξέλλες, Σούρουπο. Ένα μικρό σαλόνι. Ανοίγει η πόρτα και μπαίνει η Α. Βαδίζει αργά αργά, κρατάει στα χέρια ένα βιβλίο. Πάει και κάθεται σε μια πολυθρόνα μπροστά σε μια μεγάλη τζαμόπορτα. Τίτλος βιβλίου: *Η μελαγχολία του σκαντζόχοιρου*. Η Α έχει ακουμπήσει το βιβλίο

κλειστό στα γόνατα. Φοράει ένα άσπρο πουλόβερ. Απάνω δεξιά ξεχωρίζει μια καρφίτσα. Η καρφίτσα είναι ένα πουλί φτιαγμένο από κόκκινες και μαύρες χάντρες. Η Α σκπώνεται, αφήνει το βιβλίο στην πολυθρόνα. Κοιτάζει έξω από τα τζάμια. Είναι ένας μικρός κήπος τριγυρισμένος από έναν ψηλό τοίχο από κάτασπρα τούβλα. Στην κορυφή του κεραμίδα που γυαλίζουν. Δύο γάτες, μία γκριζά και μία κανελιά κόβουν βόλτες πάνω στα κεραμίδια, ύστερα στέκονται στη μέση και παίζουν. Αρχίζει να σκοτεινιάζει. Ξεχωρίζει ο άσπρος τοίχος. Σε μια μεριά του τοίχου είναι

ακουμπισμένη μια άσπρη ξύλινη σκάλα. Έχει σκοτεινιάσει εντελώς. Η Α ανοίγει την πόρτα και βγαίνει στον κήπο. Το φως μέσα από το δωμάτιο φωτίζει αμυδρά τον κήπο. Η Α προχωρεί με γρήγορο βήμα, πεί προς τη σκάλα κι αρχίζει να την ανεβαίνει σιγά σιγά. Η Α γυρίζει και κάθεται στο τελευταίο σκαλί. Έχει σκοτεινιάσει για τα καλά. Πάνω από τον τοίχο μικρά φωτάκια πηγαινόερχονται. Είναι τα μάτια των γατιών. Πιο μεγάλα δύο φώτα στην κορυφή της σκάλας. Τα μάτια της Α. Ξαφνικά η σκάλα θεοσκοτέινη. Τα μάτια της Α δεν φέγγουν.

Η σκιά της Α γλιστράει σιγά σιγά από τη σκάλα. Ένα μπουκέτο από φωτάκια στην κορυφή της σκάλας. Ξημερώνει. Μόλις αρχίζει να φέγγει. Ένα μαυρόασπρο γατάκι στέκεται στην κορυφή της σκάλας σαν αναποφάσιστο. Αρχίζει να την κατεβαίνει. Βρίσκει κάτι σ' ένα σκαλί και το πίνει με τα δόντια του. Κατεβαίνει γρήγορα τη σκάλα. Ακουμπάει το εύρημά του πάνω σε μια πέτρα. Το παίζει λίγο με το πόδι, μα σαν να το βαρέθηκε φεύγει τρεχάλα. Ζουμ πάνω στην πέτρα. Είναι το πουλί από χάντρες που μεγαλώνει μεγαλώνει και γεμίζει την οθόνη.

Τα δώρα ζωής από την πολυδιαβασμένη και αγαπητή συγγραφέα Αλκη Ζέη

Του **ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Η Αλκη Ζέη έφερε το ίκνος του εικοστού αιώνα με τρόπο ανάλαφρο, σαν κάτι φυσικό, όπως περπατούσε και έγραφε. Από συγκυρία και από επιλογή, εξελισσόταν σταδιακά σε έναν άνθρωπο ολοένα και πιο σύνθετο, πολύπτυχο και βαθύ, ολοένα και πιο στοχαστικό, σε εκείνη την κόψη που ο ιστορικός χρόνος συναντάει μέσα στη δίνη του προσωπικού αποτυπώματος. Η απώλεια της Αλκς Ζέη σε ηλικία 97 ετών συγκίνησε όχι μόνο διότι τα βιβλία της ήταν κοσμογάμψα, όχι μόνο γιατί η ίδια ήταν παρούσα στη ζωή της τελευταία στιγμή, αλλά και γιατί η ίδια εκπροσωπούσε κάτι ευρύτερο της εμβέλειας των ιδίων των έργων της. Είχε κατορθώσει να συμβολίζει κομμάτι από έναν συλλογικό μύθο εαυτό.

Η ανάκληση και μόνον του ονόματός της γεννούσε συναισθήματα που γειννιάζαν σε όψεις μιας γλυκιάς όσο και σκληρής ζωής. Ήταν ρεαλίστρια η Αλκη Ζέη, ένας άνθρωπος φιλοσοφημένος,

Από τη δεκαετία του '40 έως το τέλος, η Αλκη Ζέη ήταν σε διαρκή ώσμωση με την κοινωνική πραγματικότητα.

με πολλά βιώματα και διαδρομές, και ίσως μία από τα κορυφαίες στιγμές της συγγραφικής της πορείας ήταν η αυτοβιογραφία της «Με μολύβι φάμπερ νούμερο δύο» (Μεταίχμιο, 2013), ένα διδαγμα ζωής και μια συγκινητική αποτίμηση και πάλι στην κόψη του προσωπικού και ιστορικού χρόνου.

Γεννημένη το 1923 στην Αθήνα, η Αλκη Ζέη έζησε σε αστικό περιβάλλον, κινητικό και ανοικτό σε ιδέες. Τουλάχιστον η ίδια ήταν, από ιδιοσυγκρασία, ένα κορίτσι που προχωρούσε και δοκίμαζε δημιουργικά και ίσως μια από τις ευτυχείς συγκυρίες της ζωής της ήταν οι συναντήσεις, με τη Διδώ Σωτηρίου, τη Ζωρζ Σαρρή, τον

Η Αλκη Ζέη απευθύνθηκε σε ένα πλατύ κοινό διαφορετικών γενεών και συμπίκνωσε ένα συλλογικό αίσθημα.

σύζυγό της, θεατρικό συγγραφέα Γιώργο Σεβαστίκογλου. Ολόγυρα ένας γαλαξίας προσώπων που από την εφηβεία της και μετά, μέχρι τουλάχιστον τη μεταπολίτευση, σχημάτιζε ένα πεδίο διαρκούς ανατροφοδότησης.

Στο μέλλον, όταν ο εικοστός αιώνας θα είναι απογυμνωμένος

από τη θερμή του βιώματος, είναι πιθανόν η Αλκη Ζέη να αναβιβαστεί ακόμη περισσότερο ως μια πρωίδα, η ίδια, της ελληνικής περιπέτειας. Τα θέματά της –καθώς ανασκάπτον σε ένα ψυχολογικό υπόστρωμα– έχουν τόσο πολιτική αυτοσυνειδησία όσο και χαρά της ζωής. Χαρά με την έννοια της

μεστής γεύσης, του όχι μάταιου, του όχι ευτελούς. Το κοινό την αγκάλιασε και αυτή η άβεστη σχέση με ενήλικους και μαθητές σχολείου τη συντρόφευε μέχρι το τέλος. Για τα παιδιά και τους εφήβους των μεταπολεμικών δεκαετιών, «Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου», «Το καπλάνι της βιτρίνας» και «Κοντά στις ράγες» συγκροτούν έναν πυλώνα ενηλικιότητας και αυτοσυνειδησίας, όσο και η «Αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα» (1987) οδηγεί σε κορύφωση και αναστοχασμό το θέμα της Αντίστασης και του Εμφυλίου. Ήταν μια πολιτική συγγραφέας η Αλκη Ζέη, με κίνητρο την αξιοπρέπεια της σκέψης και την αυτοτέλεια της συνειδησης, γι' αυτό και ήταν τόσο αντιδογματική, τόσο κοντά στις αθόρυβες μυλόπετρες της Μεγάλης Ιστορίας πάνω στην ψυχική ενδοχώρα της μικροϊστορίας. Οι αυτοεξορίες της είναι σαν ένα επαναλαμβανόμενο σύνδρομο από τα νεανικά χρόνια έως την πρώτη περίοδο της ωριμότητάς της και ίσως αυτή η ικανότητα να

βλέπει την πατρίδα εξ αποστάσεως απελευθέρωσε μέσα της τη στοχαστική ματιά της. Ανάμεσα στη Μόσχα, στο Παρίσι και στην Αθήνα ως βάσεις μητροπολιτικές στη ζωή της, και με όλες εκείνες τις ποικίλες οικογενειακές αναφορές από την Κρήτη, τη Σάμο, τη Σμύρνη, την Ανδρο, με πέρασμα από «καλά» σχολεία, με την εμπειρία της μητρότητας και με ανεξάντλητη έλξη προς τη δημιουργία, υλική και άυλη, πνευματική και χειρωνακτική, λόγια και πηγαία, η Αλκη Ζέη συνόψισε ένα ιδίωμα του ελληνισμού, ελεύθερο και διαχρονικό. Ίσως «Το καπλάνι της βιτρίνας» να είναι ένα από τα κλασικά έργα μύησης στον κόσμο της φαντασίας και για τα χρόνια που θα έρθουν και ίσως το σύνολο του έργου της να αποτιμηθεί ως ένα σώμα με ιδιαίτερη συνεκτική επίδραση στο εθνικό φαντασιακό. Αλλά πρωτίστως η Αλκη Ζέη αγαπήθηκε πολύ, και αυτό ίσως ήταν το μεγαλύτερο βραβείο που πήρε στη διάρκεια της τόσο πλούσιας σε προσφορά ζωής της.

Ατζέντα

Ε Π Ι Λ Ο Γ Ε Σ

8.3 - 14.3.2020

Επιμέλεια: **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ**
art@kathimerini.com.cy
kouroupakisa@kathimerini.com.cy
louil@kathimerini.com.cy

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τα Φυσικά Πράγματα

Το βιβλιοπωλείο Σολώνειον παρουσιάζει το καινούργιο βιβλίο του Σταύρου Ζαφειρίου με τίτλο «Τα Φυσικά Πράγματα». Για το βιβλίο θα μιλήσουν η συγγραφέας και φιλόλογος Αυγή Λίλλη και ο ποιητής Βάκης Λοϊζίδης. Θα προλογίσει ο φιλόλογος Γιώργος Μύαρης. Σολώνειον Κέντρο Βιβλίου, Βυζαντίου 24 Στρόβολος, Λευκωσία. Πέμπτη 12 Μαρτίου, ώρα 6:30 μ.μ. **Πληροφορίες τηλέφωνο 22666799**

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

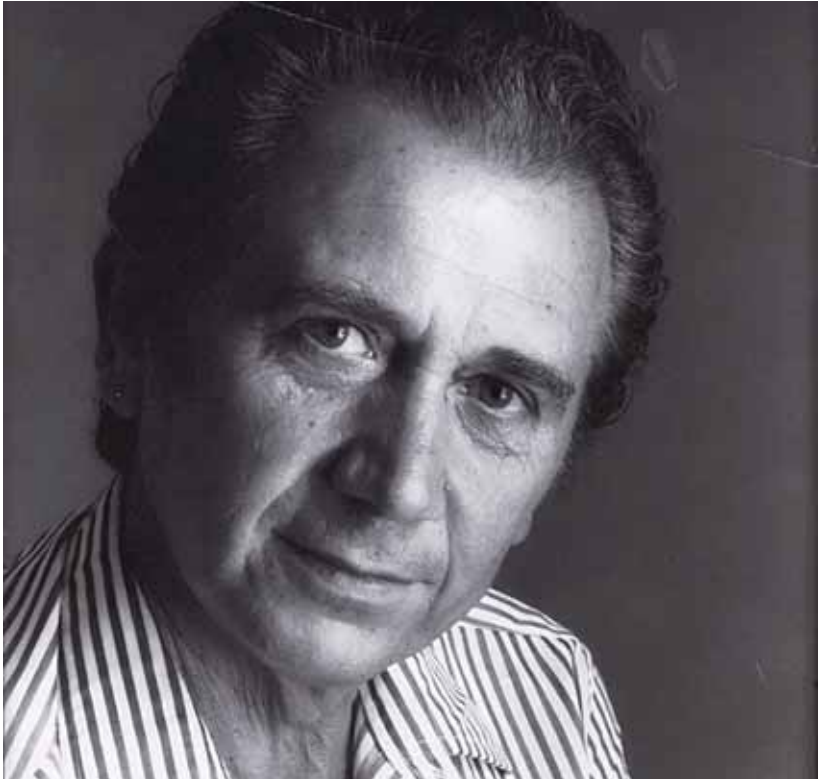
«Η ρομαντική μου ιστορία»

Η Εταιρεία Θεατρικής Ανάπτυξης Λεμεσού συνεχίζει την νέα θεατρική σεζόν με την βραβευμένη κωμωδία του σκωτσέζου συγγραφέα Ντ. Σ.Τζάκσον, Η «Ρομαντική μου ιστορία». Ένα έργο που μιλάει για τη μοναξιά των 35 με 40. Τη δυσκολία επικοινωνίας και την ύπαρξη δέσμευσης. Πόσο τρομοκρατεί η ιδέα του να δεθείς με έναν άλλον άνθρωπο σήμερα. Στη σύγχρονη εποχή κανείς δεν έχει την υπομονή να γνωρίσει τον άλλον, ούτε να τον ακούσει. Βγάζουμε ένα βιαστικό συμπέρασμα όπως βιαστικοί είναι και οι ρυθμοί της ζωής μας. Με όχημα το χιούμορ ο Σκωτσέζος συγγραφέας Ντ. Σ.Τζάκσον, γυρνάει τον καθρέφτη στις φοβίες μας. Το έργο ανεβαίνει σε σκηνοθεσία Μαρίνας Βρόντη, τα σκηνικά/κοστούμια υπογράφει ο Γιώργος Γιάννου, την μουσική

ΜΟΥΣΙΚΗ

Απ. Καлдάρας - Τι να θυμηθώ τι να ξεχάσω

Φέτος συμπληρώνονται 30 χρόνια από τότε που «έφυγε» ο Απόστολος Καλδάρας ένας από τους σημαντικότερους συνθέτες του λαϊκού τραγουδιού. Ένας κύκλος συναυλιών ξεκινά ως τιμή στο υπέροχο έργο του μεγάλου συνθέτη. Τα μεγάλα τραγούδια του Απόστολου Καλδάρα θα ερμηνεύσει στις δύο συναυλίες ο Δημήτρης Μπάσης μαζί με δύο καλλιτέχνες της νεότερης γενιάς που έχουν ήδη διαγράψει τα πρώτα βήματα μιας πολλά υποσχόμενης πορείας, την Κατερίνα Παράσχου και τον Πάρη Παράσκο. Την επιμέλεια του προγράμματος έχει αναλάβει ο Κώστας Καлдάρας, γιος του Απόστολου και συνθέτης ο ίδιος με επιτυχίες και σημαντικές συνεργασίες, ο οποίος θα παρουσιαστεί στη σκηνή για να μας αφηγηθεί στιγμές από την καλλιτεχνική και προσωπική ζωή του πατέρα του. Παράλληλα στο πρόγραμμα θα γίνει και μια ένθετη αναφορά στο συνθετικό έργο του Κώστα Καλδάρα. Θέατρο Ριάλτο, Ανδρέα Δρουσιώτη 19, πλατεία Ηρώων, Λεμεσός, Τρίτη 10 Μαρτίου, ώρα 8:30 μ.μ. **Πληροφορίες τηλέφωνο 7777745. Τετάρτη, 11 Μαρτίου, Δημοτικό Θέατρο Στρόβολου, ώρα 8:30 μ.μ.**

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ιπτάμενος Ολλανδός The MET Live in HD

Για πρώτη φορά στη Met, ο μπάσος - βαρύτονος Evgeny Nikitin, αποδίδει τον ομώνυμο ρόλο του θρυλικού καπετάνιου, που ήταν καταραμένος να μην πιάσει λιμάνι μέχρι τη Δευτέρα Παρουσία. Ο διάσημος μάεστρος Valery Gergiev διευθύνει την ορχήστρα στη νέα παραγωγή του François Girard, ο οποίος το 2013, με την παραγωγή της όπερας «Πάρσιφαλ», έθεσε ψηλά τον πήχη για τις παραστάσεις του Βάγκνερ στην Met. Η νέα παραγωγή του Girard μετατρέπει τη σκηνή της Met σε ένα πλούσιο, πολυστρωματικό ταμπλό εν είδη πελώριας ελαιογραφίας. Απευθείας μετάδοση από τη Metropolitan Opera της Νέας Υόρκης, Ριάλτο, Ανδρέα Δρουσιώτη 19, Πλατεία Ηρώων, Λεμεσός, Σάββατο 14 Μαρτίου 2020 στις 6:55 μμ. **Πληροφορίες τηλέφωνο 7777745.**

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

«Αντικοτοπρισμοί» του Γιώργου Γαβριήλ

ενασχολήσεις τους, το φυσικό μας περιβάλλον και τα μνημεία μας. Διαχρονική Γκαλερί, Αρσινόης 84, Λευκωσία. Από Παρασκευή 6 Μαρτίου μέχρι 26 Μαρτίου 2020. **Πληροφορίες τηλέφωνο 22680145.**

Έκθεση ζωγραφικής του Γιώργου Γαβριήλ με τίτλο «Αντικοτοπρισμοί» θέμα που τον απασχόλησε τα τελευταία χρόνια, εγκαινιάζεται στην Γκαλερί Διαχρονική. Η νέα δουλειά που μας παρουσιάζει ο καλλιτέχνης παρόλο που καταπνάνεται με τον τόπο μας και έχει την προσωπική του σφραγίδα δοσμένη από τη δική του οπτική γωνία και με τα δικά του διαχρονικά αισθητικά κριτήρια, από την άλλη έχει κάτι καινούργιο, μας μεταφέρει σε ένα κόσμο ονειρικό, φανταστικό όπου παραλαύνουν μπροστά μας «οι πέτρες της ιστορίας μας» με τους ανθρώπους μας, τις

ΕΚΘΕΣΗ

«Oliveland» της Μairης Σάββα

Η Γκαλερί Γκλώρα παρουσιάζει την έκθεση ζωγραφικής της Μairης Σάββα με τίτλο «Oliveland». Την έκθεση θα ανοίξει ο αρχαιολόγος δρ Χριστόδουλος Χατζηχριστοδούλου. «Μέσα από την παραστατική τέχνη και την ζωγραφική, εξερευνώ την ανθρωπινή φύση και κατάσταση. Τα πρόσφατα έργα μου διερευνούν ιδέες για το σπίτι, τον πολιτισμό και την ταυτότητα σε σχέση με το τοπίο. Οι εικόνες προέρχονται ή συνδέονται με τον τόπο που μεγάλωσα και τον τόπο που ζωγραφίζω σήμερα - εγώ προσπαθώ να συνδυάσω αυτούς τους δύο τόπους και να τους επαναπροσδιορίσω σε ένα ευρύτερο πλαίσιο» λέει η εικαστικός Μairη Σάββα για

το έργο της. Γκαλερί Γκλώρα, Ζήνωνος Σώζου 3, Λευκωσία. Από Πέμπτη 12 Μαρτίου στις 7:30 μμ. μέχρι 3 Απριλίου 2020. **Πληροφορίες τηλέφωνο 22762605.**

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ | Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Διάλογος και σύνεση

Με όσα γίνονται εκεί έξω, μακριά από τον κόσμο μας, είναι λογικό να μην απασχόλησε και άλλο την κοινωνία των πολιτών το μέλλον τελικά της Οικίας Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου. Φυσικά, περιμένουμε Πολιτεία και πολίτες, και Βουλή ολάκερη το πράσινο φως από τον αρχιεπίσκοπο για το πότε θα αδειάσει να παρευρεθεί στην Επιτροπή Μεταφορών, με αρμοδιότητα θέματα του Υπουργείου Έργων και Συγκοινωνιών, της Βουλής. Ακόμα δεν τα κατάφερε, ελπίζουμε η όλη καθυστέρηση να οφείλεται στο ότι έχει εξευρεθεί μία κάποια λύση, προς όφελος της Οικίας, και να παραμείνει Εθνολογικό Μουσείο και να αναβαθμιστεί και όλοι να μείνουμε ευχαριστημένοι. Μέχρι τότε όμως as κάνουμε υπομονή, διότι όποιος έχει τα χτένια, έχει και τα γένια και άμα θέλει τα θυρίζει...

Γενικά, ως κοινωνία δεν φημιζόμαστε για την επιμονή μας και την αγωνιστικότητά μας, έτσι και με το Κονάτζι του Κορνέσιου, φωνάζαμε, κάναμε τα γκρουπ μας στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, διοργανώσαμε συζητήσεις, και τώρα περιμένου-

με... Βέβαια, θα μου πεις και τι άλλο να κάνουμε, έλα μου ντε... Ξέρω 'γω, απλώς το καταγράφω. Πάντως, τα πράγματα δεν είναι καλά, κι εμείς θα ασχολούμαστε με το Κονάτζι και τον αρχιεπίσκοπο; Κοτζαμάν ιός, ο φόβος και ο τρόμος να μην κολλήσουμε, να μην αποβιώσουμε έτσι άδικα. Η Αμμόχωστος χάνεται και μαζί της και πολλά όνειρα για λύση του Κυπριακού, σε τέσσερα οδοφράγματα αναστέλλεται η λειτουργία χωρίς σχεδιασμό και τελικά τα κρούσματα από αλλού θα μας έλθουν κι εκεί να δεις πανηγύρι. Εν τω μεταξύ από την Αστυνομία ψάχνουν ακόμα ποιοι πήγαν στη διαμαρτυρία από το Υπουργείο Άμυνας και το ΓΕΕΦ, γιατί βρέθηκαν εκεί, ποιος τους φώναξε, από πού πήραν εντολές, γιατί η Αστυνομία δέχθηκε τη βοήθειά τους; Μπάχαλο...

Ξερετε πολύ καλά ότι ένα σπίρτο αρκεί για να καεί ένας ολόκληρος ακυράνας. Γενικά, δεν είναι καλά τα πράγματα και πρέπει να είμαστε προσεκτικοί στο πώς τα αντιμετωπίζουμε. Οι καιροί είναι δυστοπικοί και δεν χωράνε ούτε ηρωισμοί, ούτε εφησυχασμός, ούτε αχρείαστες πολιτικές κινήσεις, που δεν προσφέρουν τίποτε το απτό. Η κοινωνία μας δείχνει ότι ακόμα δεν έχει ξεπεράσει διχαστικά διλήμματα του παρελθόντος και αυτό είναι φυσικό, από τη στιγμή που το Κυπριακό είναι άλυτο. Συνεπώς, όλοι, με προεξάρχουσα την κυβέρνηση, θα πρέπει να είναι υπέρ το δέον προσεκτικοί, στις δηλώσεις τους, στις αποφάσεις τους, στον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τα προβλήματα και στο πώς συμπεριφέρονται στους πολίτες. Οι δε πολίτες, αυτοί που έχουν διάθεση συζητήσης, θα πρέπει να αρχίσουν να καταλαβαίνουν ότι η δύναμή τους είναι αποτελεσματικότερη όταν είναι αποτέλεσμα διαλογικής συζήτησης, όταν οι πολλαπλές αναγνώσεις έχουν οδηγήσει σε έναν σχετικό οδηγό. Από το κάδρο αυτό δεν βγάζω και τους

χωρίς παρωπίδες Τ/κ, οι οποίοι θα πρέπει με κάποιο τρόπο να αντιλαμβάνονται τι σημαίνει διεκδικώ κάτι από την Κυπριακή Δημοκρατία, όντας και πολίτης της «ΤΔΚΒ», δυο καρπούζια σε μια μασχάλη δεν χωράνε και πώς εκφράζομαι δημόσια. Προσοχή, δεν μιλώ για αυτολογοκρισία, αλλά για ενσυναίσθηση και διπλωματία στον δημόσιο λόγο ορισμένων. Νιώθω ότι έτσι εξουδετερώνονται και εκ του πονηρού ερωτήσεις και τοποθετήσεις από τους εδώ κύκλους που ακούνε Τ/κ και τους πάνε τετρατάιους.

Θα αναρωτηθήκατε τώρα πώς το πήγα από το Κονάτζι του Κορνέσιου στα οδοφράγματα και στην έλλειψη διαλόγου. Μα αν το δείτε πιο ανοικτά θα καταλάβετε ότι στην περίπτωση του Μουσείου πολλοί και διαφορετικοί συνασπιστήκαμε, τις όποιες διαφωνίες μας όμως τις παραμερίσαμε για να δούμε πώς συνηνοουμάστε για το μείζον, που ήταν να διατηρηθεί ως έχει η Οικία Χατζηγεωργίου Κορνέσιου. Συζήτηση, πίεση προς πάσα κατεύθυνση και ανοικτό μυαλό, και μετά έχουμε χρόνο να τσακωθούμε για το χρώμα στην κουρτίνα.

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ**

Φιλόξενοι άνθρωποι σε αφιλόξενες εποχές

Η «συνύπαρξη» της Αλκς Ζέν με τη σημερινή παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας προέκυψε από έναν αναπόφευκτο, σχεδόν, συνειρμό. Στην πολιτική κηδεία της, την περασμένη Τρίτη, την αποχαιρέτησαν πολλές γενιές ανθρώπων και πολλοί «δικοί» της, φίλοι, γνωστοί, αναγνώστες της. Γιατί καθένας που την είχε γνωρίσει αισθανόταν λίγο πολύ «δικός» της άνθρωπος. Χωρίς να δημιουργεί, κατ' ανάγκη, οικειότητα στην προσωπική επαφή, ήξερε πώς να μοιράζεται «εικονογραφημένες» ιστορίες. Γιατί αυτό που περιέγραφε ήταν πάντα, σχεδόν, βιωμένο. Και τι βίωμα! Έφυγε από τη ζωή στα 97 της, διασχίζοντας τα ραγμένες εποχές, πολέμους και εμφυλίου, ζώντας μαζί και δίπλα σε ανθρώπους που, όπως και εκείνη, έχουν σφραγίσει τον 20ό αιώνα. Σκέφτομαι ότι στην περίπτωση της δεν υπάρχει ουσιαστικά αποχαιρετισμός' κάθε αναγνώστη που αφήνει ένα βιβλίο της τον διαδέχεται κάποιος άλλος που θα το διαβάσει. Η αλυσίδα αυτή, δεκαετίες τώρα, είναι τόσο γερή, ώστε μοιάζει ανέπαφη στον χρόνο.

«Πολλοί έχουνε μία αφετηρία στη ζωή τους. Εγώ, δεν ξέρω γιατί, μου πέσανε πάρα πολλές... και κάθε φορά άρχιζα από έναν καινούργιο δρόμο...» λέει η ίδια στο εξαιρετικό ντοκιμαντέρ της Μαργαρίτας Μαντά «Ο μεγάλος περίπατος της Αλκς», που προβλήθηκε τέλη του 2017. Η σκηνοθέτις, συνυπογράφοντας το σενάριο με τον γιο της Αλκς Ζέν, σκηνοθέτη επίσης, Πέτρο Σεβαστικόγλου, αποθηκεύει το ισχυρό αποτύπωμα μιας Γυναίκας. Το Γ κεφαλαίο γιατί στάθηκε όρθια χωρίς να μιλάει ούτε ηρωικά ούτε πένθημα. Η γενναιότητα και η ανθεκτικότητά της δεν ακύρωναν ούτε το χιούμορ ούτε τη διάθεση να κυκλώνει το ιστορικό γεγονός από το μη αναμενόμενο περιστατικό. Όπως την ιστορία που διηγείται από την Ελληνική Αντίσταση: «Η πλατεία ήταν όλο λάσπη. Κι έχασα το παπούτσι μου, μες στην λάσπη. Πού να βρεις παπούτσι στη Λάρισα τότε... Μου λένε να πας στην Επιμελητεία του Αντάρτη, στην ΕΤΑ, να σου δώσουνε κανένα ζευγάρι μπότες. Και βρίσκα μία μπότα 37 νούμερο, το αριστερό, γύρευα το δεξί, δεν υπήρχε πουθενά. Καινούργιες μπότες, στοιβ... Λέω, καλά, μόνο αριστερά έχετε εδώ; Έλαγε ο στρατιώτης. Ήταν χιούμορ των Εγγλέζων. Στείλανε στους αντάρτες δώρο, με αλεξίπτωτα, αριστερές αρβύλες...»

Δεν πρόκειται για αιογραφία, ούτε για μυθοποιητική καταγραφή μιας αυτοβιογραφούμενης διασημότητας. Το εκτόπισμά της οφειλόταν στον τρόπο που επεξεργάστηκε όσα έζησε και μπόρεσε να τα αφηγηθεί σε βιβλία, σε ομιλίες, σε δεκάδες συναντήσεις με το κοινό στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Και το ντοκιμαντέρ την ακολούθησε με ελαφράδα και συγκίνηση, με χιούμορ, χωρίς τα συνήθη βαρύγδουπα και δραματικά που συνοδεύουν βίους τόσο πυκνούς σε γεγονότα και ανατροπές.

Η Αλκς Ζέν μας ξεναγεί στα μέρη που επέλεγε για να γράφει, από μικρές κουζίνες, παρισινά καφέ, μέχρι δωμάτια με θέα στη φύση, θυμάται την πρώτη συνάντησή της με τον Κάρολο Κουν, τον άντρα της Γιώργου Σεβαστικόγλου, τα ταξίδια, στη Μόσχα, στην Τασκένδη, στο Παρίσι... Καθώς αφηγείται, κάθε πινελιά παίρνει τη θέση της στο μεγάλο παζλ της μνήμης και της Ιστορίας. «Στο Παρίσι, περάσαμε πολύ ωραίες, πολύ έντονες, αλλά και πολύ στενάχωρες και δυσάρεστες στιγμές. Ήταν όλα μαζί. Είχαμε συνδεθεί ακόμα περισσότερο, διότι η Δικτατορία, η ξενιτιά, οι στενωχώριες, όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζαμε, μας έφεραν τον έναν πιο κοντά στον άλλο για να μπορέσουμε μ' αυτή τη ζεστασιά της φιλίας και της συντροφικότητας να τα βγάλουμε πέρα». Αν είχε ένα ειδικό χαρακτηριστικό η γενιά της Αλκς Ζέν, ήταν ακριβώς αυτό: «η ζεστασιά της φιλίας και της συντροφικότητας». Το κνότ της συνύπαρξης, μαζί με τον (πολύ) καινό από τα σιγάρα (!), τα ανοικτά σπίτια, οι φιλόξενοι άνθρωποι σε αφιλόξενες εποχές. Στο τελευταίο πλάνο του ντοκιμαντέρ η συγγραφέας κάθεται στη βεράντα του σπιτιού στο Πήλιο με την πλάτη στον φακό και ακούγεται η φωνή της να διαβάζει ένα απόσπασμα από την «Αρραβωνιαστική του Αχιλλέα»: «Τα χέρια του Ευγένιου είναι λεπτά, με μακριά δάχτυλα και με οβάλ νύχια. Τα κοιτάζω, έτσι που τα 'χει ακουμπισμένα στο γύρο του παράθυρου. Ηθέλε να γίνει χειρουργός, δεν πρόλαβε. Κανείς απ' τη γενιά μας δεν πρόλαβε. Μας πρόλαβαν άλλα. Πόλεμος, Δεκέμβρης, Εμφύλιος, Δικτατορία». Κι όμως' «πρόλαβαν» πολλά. Και κυρίως, μπόρεσαν να βιώσουν την Ιστορία σαν έναν μεγάλο περίπατο ζωής.

Τα τραγούδια του Καλδάρρα είναι στην καρδιά μας

Ο Δημήτρης Μπάσης μιλάει στην «Κ» για τις συναυλίες «Τι να θυμηθώ τι να ξεχάσω» - Αφιέρωμα στον Απόστολο Καλδάρα»

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Ένας από τους σημαντικότερους τραγουδιστές της εποχής μας, ο Δημήτρης Μπάσης, με πολύχρονη σπουδές στη βυζαντινή μουσική και μια εντυπωσιακή πορεία που διαγράφει σπουδαίες συνεργασίες, έχει ήδη αφήσει το καλλιτεχνικό του αποτύπωμα στο σύγχρονο λαϊκό και έντεχνο τραγούδι. Συνεισήλασε με τον σπουδαίο ερμηνευτή με αφορμή τις δύο βραβεία-αφιέρωμα στο μεγάλο συνθέτη Απόστολο Καλδάρα που θα πραγματοποιηθούν στο νησί μας στις 10 και 11 Μαρτίου, σε Λεμεσό και Λευκωσία αντίστοιχα. Οι δύο συναυλίες, που έχουν στόχο και σκοπό, πραγματοποιούνται υπό την αιγίδα της Επιτροπής Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Μαρίας Στυλιανίου Λοττίδης με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας.

—30 χρόνια χωρίς τον Απόστολο Καλδάρα. Τι σημαίνουν για σας οι δύο αυτές συναυλίες-αφιέρωμα στο μεγάλο συνθέτη με τον τίτλο «Τι να θυμηθώ τι να ξεχάσω»;

—Δεν είναι η πρώτη φορά που συμμετέχω σε αφιέρωμα για τον σπουδαίο αυτό συνθέτη. Νιώθω μια σύνδεση με τα τραγούδια του Καλδάρα και κάποια από αυτά τα αισθάνομαι «δικά μου». Μέσα σε όλα αυτά τα χρόνια της μουσικής μου πορείας τα σπουδαία αυτά τραγούδια βρίσκονται πάντα στις αποσκευές μου. Ο Απόστολος Καλδάρας είναι ένας από τους σημαντικότερους συνθέτες του λαϊκού τραγουδιού. Πρωτοπόρος στην εποχή του και πολυφωφότατος. Έφερε νέον αέρα στη μουσική γραφή του λαϊκού τραγουδιού και είτε με δικούς του στίχους ή μαζί με τους μεγάλους στιχουργούς της εποχής, όπως ο Βίρβος, ο Πυθαγόρας, η Παπαγιαννοπούλου, κ.ά. μας έδωσαν τραγούδια που δεν έχουν ημερομηνία λήξης. Αναμφισβήτητα τα τραγούδια αυτά απο-

*Επί σκηνής θα παρουσι-
αστεί και ο ίδιος συνθέ-
της, ο Κώστας Καλδάρας
για να αφηγηθεί στιγμές
από τον πατέρα του.*

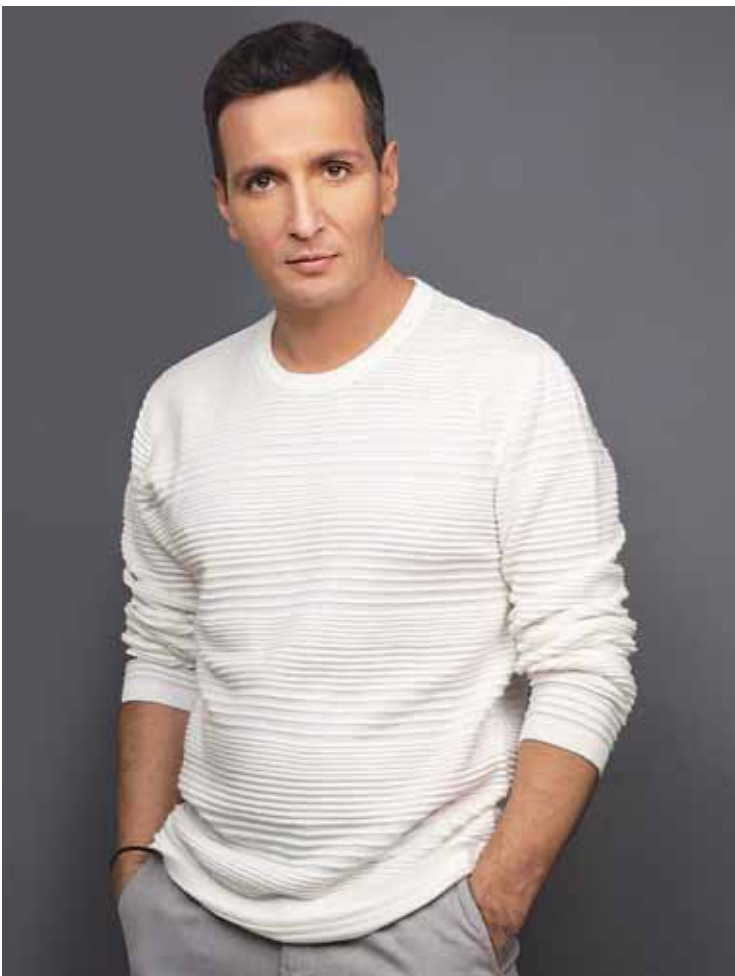
τελούν αναπόσπαστο μέρος του σύγχρονου ελληνικού πολιτισμού.

–Οι δύο συναυλίες στην Κύπρο, σε Λεμεσό και Λευκωσία, είναι η αρχή ενός κύκλου συναυλιών που θα γίνουν φέτος με αφορμή τα 30 χρόνια από τον θάνατο του Αποστόλου Καλδάρα, σε όλη την Ελλάδα.

—Ναι. Καταρχάς είναι μια ευκαιρία να θυμηθεί ο κόσμος τα τραγούδια αυτά. Και για να είμαι πιο ακριβής, να τα χανασυνδέσει με τον συνθέτη τους, γιατί τα τραγούδια δεν έχουν σματμάσει να ακούγονται. Το «Νύκτωρ χωρίς φεγγάρι» και το «Συ μου χάραξες πορεία» θα ακούγονται εσαεί. Τα τραγούδια του Αποστόλου Καλδάρα είναι μέσα στην καρδιά μας και στη κάθε μας στιγμή εδώ και πολλές γενιές θα συνεχίσουν και στις επόμενες. Και είναι σημαντική υπόθεση για τον πολιτισμό μας η αναγνώριση του έργου των καλλιτεχνών που πρόσφεραν τόσο σημαντικό έργο.

–Οι δύο συναυλίες πραγματοποιούνται υπό την αιγίδα της Επιτροπής Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Μαρίας Στυλιανού Λοττίδη με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας.

—Ναι, πράγματι και είναι μεγάλη τιμή για μένα η συμμετοχή μου σε αυτές. Σας εκμυστηρεύομαι την ευχάριστη έκπληξη και συνάμα τη μεγάλη χαρά που ένιωσα όταν έμαθα ότι εδώ στην Κύπρο θεματοφύλακας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι μια γυναίκα! Είμαι βέβαιος

«Στους ιντερνετικούς καιρούς των αδιανότων ταχυτήτων, που διανύουμε τα τελευταία χρόνια, είναι σημαντική η συνεισφορά και η στήριξη στη νεότερη γενιά, πόσω μάλλον όταν πρόκειται για παιδιά που δεν αρέσκονται στην ευκολία και στην εφήμερη επιτυχία», λέει ο Δημ. Μήσας για τη συνεργασία του με τον Πάρο Παράσχο και την Κατερίνα Παράσχο.

πως και ο Κώστας Καλδάρας, ο γιος του Αποστόλου, επίσης συνθέτης αλλά και ζωγράφος, ο οποίος θα συμμετάσχει στις δύο αυτές συναυλίες νιώθει ανάλογη τιμή και χαρά. Είναι για μας τους καλλιτέχνες ιδιαίτερα σημαντικό όταν η τέχνη μας, η τέχνη του τραγουδιού, γίνεται αφορμή να αναδεικτούν θέματα όπως είναι η βία και η κατάφωρη αδικία κατά των γυναικών. Η γυναικεία φύση και η παρουσία

της στη ζωή του καθενός έχει πρω-
τίστως ταυτιστεί με την υπέρτατη
έννοια της μάνας. Την καθόλου πο-
συνάτη παρουσία στις ζωές μας και
ως τέτοια πρέπει να την αντιμετω-
πίζουμε συλλογικά και ατομικά.
Δυστυχώς, όμως, ενώ διανύουμε
τον 21ο αιώνα βασικά και στοιχει-
ώδη θέματα παραμένουν ακόμη
στάσιμα. Καθημερινά βρέθουμε
να παραβιάζονται, απροκάλυπτα,
τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα.

ακόμα και σε χώρες που θεωρού-
σαν θεματοφύλακες της δημοκρα-
τίας και της ανθρωπίνης αξιοπρέ-
πειας. Η Τέχνη οφείλει και πρέπει
να δηλώνει καθημερινά παρούσα
 στους αγώνες των ανθρώπων. Ο
Απόστολος Καλδάρas είναι ένας
άνθρωπος που αγαπούσε πολύ και
φρόντιζε την οικογένειά του. Όπως
κάποιοι πιθανόν να γνωρίζουν, ο
μεγάλος του πόνος, που ήταν και
η αιτία να σταματήσει τις νυκτε-
ρινές εμφανίσεις στα κέντρα δι-
ασκέδασης, ήταν ο θάνατος της
κόρης του. Ένας ταλαντούχος και
τίμιος άνθρωπος και αφοσιωμένος
στην οικογένειά του, που άφησε πί-
σω του μεγάλη κληρονομιά. Αυτός
είναι ο Απόστολος Καλδάρas που
θα τιμηθούν στις δύο συναυλίες.

–Τι θα ακούσουμε τις δύο αυτές βραδιές;

—Κάποια από τα μεγάλα τραγούδια του Απόστολου Καλδάρα. Και λέω «κάποια» γιατί είναι αδύνατον να χωρέσουν όλα σε ένα διώρο πρόγραμμα. Ο τίτλος του αφιερώματος (σ.σ. τίτλος τραγουδιού) «Τι να θυμηθώ τι να ξεχάσω» πραγματικά κυριολεκτεί. Ο Καλδάρας έγραψε πάνω από 1.000 τραγούδια και για 40 χρόνια μεσουρανούσε στις παλλόμενες δισκων. Δεν είναι εύκολο να εντάξει κανείς τις εκατοντάδες επιτυχίες του σε ένα μόνο βράδυ. Επειδή χωρέσαμε μερικά από αυτά, όπως είναι τα emblemατικά «Νύχτωμα χωρίς φεγγάρι», «Όποια και να 'σαι», «Δεν ξέρω πόσο σ' αγαπώ», «Υγίαινες κόσμος», «Πετραδάκι πετραδάκι», «Φέρτε μια κουπά με κρασί», «Αν είν' η αγάπη έγκλημα», «Όνειρο απατηλό», «Συ μου χάραξες πορεία» και τόσα άλλα! Λίστα των μεγάλων επιτυχιών του Απόστολου Καλδάρα είναι πραγματικά ατέλειωτη. Σπουδαία τραγούδια που έχουν πρωτοακούσει από όλους τους μεγάλους ερμηνευτές της εποχής. Στο πρόγραμμα επιπλέον θα έχουμε και μια ένθετη αναφορά στο συνθετικό έργο του Κώστα Καλδάρα με

δικά του, επίσης, εξαιρετικά τραγούδια που έγιναν επιτυχίες. Επί σκηνής θα παρουσιαστεί και ο ίδιος συνθέτης, ο Κώστας Καλδάρas για να μας αφηγηθεί στιγμές από τον πατέρα του.

–Συνεργάζεστε με δύο νέους τραγουδιστές, την Κατερίνα Παράσχου και το Πάρη Παράσχο, πώς είναι αυτή η συνεργασία;

—Ευλογία και χαρά! Ο Απόστολος Καλδάρας αγαπούσε και στήριζε τους νέους ανθρώπους. Τους σέβονταν και ήταν πάντα γενναίος. Από το ξεκίνημά του μέχρι και τον τελευταίο του δίσκο υπήρχουν διαρκώς «οι νέοι» άνθρωποι και ας αποτέλεσαν αργότερα τα μεγάλα ονόματα. Όταν ο Καζαντζίδης τραγουδούσε τον «Γυάλινο κόσμο», ο Γιώργος Νταλάρας και η Χάρισ Αλεξίου τα τραγούδια της «Μικράς Ασίας» και του «Βυζαντινού Εσπερίου» ή η Γλυκερία το «Μην κάνεις όνειρα τρελά» όλοι νέα παιδιά ήταν, που πρωτοεβγαίνουν στο τραγούδι. Γνωρίζω και εκτιμώ την Κατερίνη και τον Πάρι. Διαθέτουν ταλέντο και ήθος. Στους ιντερνετικούς καιρούς των αδιανόητων ταχυτήτων, που διανύουμε τα τελευταία χρόνια, είναι σημαντική η συνειρση και η στήριξη στη νεότερη γενιά, πόσω μάλλον όταν πρόκειται για παιδιά που δεν αρέσκονται στην ευκολία και στην εφήμερη επιτυχία. Θα ήταν παράληψη, ωστόσο, να μην αναφέρω ότι στις συναυλίες αυτές θα μας πλαισιώσει μια ομάδα εξαιρετικών μουσικών υπό τη διεύθυνση και τη εννοχρηστώσεις του μαέστρου και για χρόνια συνεργάτη μου στην Αθήνα, του Βασίλη Χατζηλάου. Την καλλιτεχνική επιμέλεια έχει αναλάβει η Γεωργία Μεσιώτη.

 Info: «Τι να θυμηθώ τι να ξεχάσω» - Αφιέρωμα στον Απόστολο Καλδάρα. Θέατρο ΡΙΑΛΤΟ: Τρίτη, 10 Μαρτίου, ώρα 8:30 μ.μ. Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου: Τετάρτη, 11 Μαρτίου, ώρα 8:30 μ.μ.

must20

TWENTY YEARS OF STYLE

MΑΡΤΙΟΣ 2019

LIKE FOLLOW WATCH FOLLOW

Το «αλλιώς» είναι το προορισμένο να συγκινήσει τον αναγνώστη

Η συγγραφέας Μάρω Δούκα έρχεται στην Κύπρο και μίλησε στην «Κ» για τη δημιουργική πορεία 46 χρόνων

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΗ

Η Μάρω Δούκα, η οποία είναι προσκεκλημένη από το Βιβλιотρόπιο, το οποίο σε συνεργασία με το Νεοελληνικό Σπουδαστήριο Πετρών-δα του Πανεπιστημίου Κύπρου και τις εκδόσεις Πατάκη διοργανώνουν την εκδήλωση «Τίποτα δεν χαρίζεται. Μία συνάντηση με τη Μάρω Δούκα», μίλησε στην «Κ» για τη συγγραφική της πορεία, έχοντας διαγράψει 46 δημιουργικά χρόνια, το τελευταίο της βιβλίο «Πύλη Εισόδου» και για τον ρόλο του συγγραφέα στην κοινωνία. Η Μάρω Δούκα, όπως χαρακτηριστικά σημειώνει, συνομιλεί μετωπικά με την Ιστορία, αφού «Παρόν χωρίς ιστορημένο παρελθόν δεν κατανοείται. Και μέλλον χωρίς αποτυπωμένο παρόν δεν μπορεί να υπάρξει». Με τη συγγραφέα Μάρω Δούκα θα συνομιλήσει ο αναπληρωτής καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου Μαρίνος Πουργούρης και αποσπάσματα από το έργο της Μάρως Δούκα θα αποδώσει η ηθοποιός Έλενα Χειλέτη.

–Επάγγελμα πεζογράφος, κ. Δούκα; Τι σας έκανε να θέλετε να γράφετε;

–Πρωτάρχισα να γράφω στα χρόνια της ύστερης εφηβείας, όπως συνήθως συμβαίνει με τους νέους, από την ανάγκη μου να εκφραστώ, να «μιμηθώ» τους συγγραφείς που αγαπούσα, να πω και εγώ με τον δικό μου τρόπο τα δικά μου. Όσο περνούσαν όμως τα χρόνια, κυρίως έπειτα από το πρώτο μου βιβλίο, το γράψιμο για μένα, με τη συνέπεια του επαγγελματία και την αγάπη του ερασιτέχνη γίνονταν τρόπος ζωής. Να το πω και αλλιώς: Έγραφα γιατί δεν μπορούσα να ζω διαφορετικά. Όχι για να βιοποριστώ, αλλά για υπάρξω μέσα στην εποχή μου, να φανταστώ, να επινοήσω, να ταξιδέψω στον χρόνο, να αφηγηθώ, να ξαναδώ με το δικό μου βλέμμα την περιπέτεια του ανθρώπου... Κι ήμουν εντέλει τυχερή γιατί μόρεσα έτσι, με τους δικούς μου όρους, ακόμη και να βιοποριστώ σε μια τόσο περιορισμένη αγορά του βιβλίου...

–Από τα Χανιά στην Αθήνα, οι πόλεις αυτές έχουν το αποτυπώμά τους στο έργο σας. Ισχύει;

–Λένε, κι ως μοιάζει υπερβολή, ότι πατρίδα μας είναι τα παιδικά μας χρόνια. Από αυτά αντλούμε,

σ' αυτά ξαναγυρίζουμε και επιμένουμε, αναζητώντας τις ρίζες μας. Αυτές τις ρίζες μου εγώ, τα παιδικά μου χρόνια, τις έχω στα Χανιά, την πόλη όπου γεννήθηκα και μεγάλωσα. Ποτέ δεν βρέθηκα σε άλλη πόλη και να μη σκεφτώ τη γενέτειρά μου. Όσο για την Αθήνα, είναι η πρωτεύουσα που με καλοδέχτηκε. Από τα δέκα εννιά μου χρόνια και έως σήμερα (στα εβδομήντα τρία μου) ζω σ' αυτή την πόλη (φιλόξενη και φιλόλαμπρη για μένα κι ως λένε το αντίθετο) όπου σπούδασα, ωρίμασα, δοκιμάστηκα. Αυτονόητο επομένως αυτές οι δύο πόλεις να έχουν το αποτύπωμά τους στο έργο μου. Υπάρχουν, όμως, και άλλες πόλεις που αναδεικνύονται ως λογοτεχνικές περσόνες στα βιβλία μου, όταν η μνήμη, το βίωμα και η εμπειρία των ηρώων το επιβάλλει.

–Ο συγγραφέας είναι συνήθως και το λογοτεχνικό υποκείμενο ή απλώς υποδύεται λογοτεχνικά ρόλους;

–Μόνο για μένα μπορώ να μιλήσω, παρακολουθώντας την πορεία μου στο γράψιμο. Από τα δύο πρώτα βιβλία μου («Πηγάδα», «Πού 'ναι τα φτερά;») είχα ήδη καταλάβει ότι ο συγγραφέας, ακόμη και όταν αναλαμβάνει ως λογοτεχνικό υποκείμενο την αφήγηση, φιλοδοξώντας να μιλήσει για τη ζωή του, τις εμπειρίες και τα βιώματά του, όσο προχωράει, όσο πλέκεται και περιπλέκεται η μυθοπλασία καλείται ακόμη και άθελά του να επινοήσει, να σκηνοθετήσει, να υποδυθεί, εμπλουτίζοντας και αξιολογώντας αλλιώς τα αρχικά του σχεδιάσματα. Κι αυτό ακριβώς το «αλλιώς» είναι το προορισμένο να συγκινήσει τον αναγνώστη. Με άλλα λόγια, «δουλειά» του συγγραφέα είναι να ζωντανέψει τους «χαρακτήρες» που έχει φανταστεί. Και ζωντανεύω τους «χαρακτήρες» στη λογοτεχνία σημαίνει ότι «καθιστώ» τους ήρωές μου ικανούς να κινήσουν αυτοί οι ίδιοι τα νήματα της αφήγησης.

–Από την «Πηγάδα» μέχρι σήμερα τι έχει αλλάξει στο γράψιμό σας; Αν έχει αλλάξει, κάτι.

–Έχουν περάσει σαράντα έξι χρόνια από την έκδοσή του πρώτου μου βιβλίου. Αλίμονο αν δεν είχε αλλάξει κάτι στη γραφή μου μέσα σ' αυτά τα χρόνια. Τολμάω μάλιστα να πω ότι, αν και το ένα βιβλίο μου προϋποθέτει το άλλο, η

“

«*‘Δουλειά’ του συγγραφέα είναι να ζωντανέψει τους «χαρακτήρες» που έχει φανταστεί. Και ζωντανεύω τους «χαρακτήρες» στη λογοτεχνία σημαίνει ότι «καθιστώ» τους ήρωές μου ικανούς να κινήσουν αυτοί οι ίδιοι τα νήματα της αφήγησης.*»

“

«*Παρόν χωρίς ιστορημένο παρελθόν δεν κατανοείται. Και μέλλον χωρίς αποτυπωμένο παρόν δεν μπορεί να υπάρξει, λέει η Μάρω Δούκα.*»

Η Μάρω Δούκα

Γεννήθηκε το 1947 στα Χανιά της Κρήτης. Από το 1966 ζει στην Αθήνα. Έχει τελειώσει το Ιστορικό και Αρχαιολογικό Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει τιμηθεί με το Βραβείο «Νίκος Καζαντζάκης» του Δήμου Ηρακλείου για το μυθιστόρημα «Η αρχαία σκουριά», με το Β' Κρατικό Βραβείο για το μυθιστόρημα «Η πλωτή πόλη» και με το Βραβείο Πεζογραφίας Κώστα Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών για το μυθιστόρημα «Αθώοι και φταίχτες». Για το ίδιο μυθιστόρημα τιμήθηκε επίσης με το Βραβείο Balkanika και το βραβείο Καβάφη. Για το μυθιστόρημα «Έλα να πούμε ψέματα» έχει τιμηθεί με το βραβείο «Νίκος Θέμελης» του ηλεκτρονικού περιοδικού «Αναγνώστης». Διηγήματα και μυθιστορήματά της έχουν μεταφραστεί σε πολλές ευρωπαϊκές γλώσσες.

«Γράφω ψάχνοντας ταυτόχρονα και τις δυνατότητες της γλώσσας, των τεχνικών της αφήγησης, της μυθοπλασίας. Κι όσο περνούν τα χρόνια, με το παρόν και το παρελθόν να συνυπάρχουν στον (συγγραφικό) βηματισμό μου, όλο και πιο πολύπλοκες γίνονται οι ανάγκες του περιεχομένου που αναζητάει τη μορφή του».

γραφή μου ποτέ δεν είναι ίδια ως προς τον τρόπο, τη μορφή (φόρμα) αλλά και το περιεχόμενο. Κύριο μέλημά μου κάθε φορά η αναζήτηση της μορφής που ορίζεται κι αυτή με τη σειρά της από την αναζήτηση του περιεχομένου. Να πω επίσης ότι ποτέ δεν έγραφα ένα βιβλίο χωρίς να έχω προηγουμένως επιμείνει στη βαθύτερη αιτία του. Με άλλα λόγια, δεν γράφω για να αφηγηθώ απλώς μια ιστορία. Γράφω ψάχνοντας ταυτόχρονα και τις δυνατότητες της γλώσσας, των τεχνικών της αφήγησης, της μυθοπλασίας. Κι όσο περνούν τα χρόνια, με το παρόν και το παρελθόν να συνυπάρχουν στον (συγγραφικό) βηματισμό μου, όλο και πιο πολύπλοκες γίνονται οι ανάγκες του περιεχομένου που αναζητάει τη μορφή του. Αυτά σε θεωρητικό επίπεδο. Πρακτικά, χωρίς καμιά αξιολογική διάθεση, από δεκαετία σε δεκαετία η σχέση μου με το γράψιμο γίνεται όλο και πιο απαιτητική.

–Τι σημαίνει για εσάς λογοτεχνική επιτυχία, μετά από 46 χρόνια πορείας στο βιβλίο; Έχει τέλος η συγγραφή;

–Η λογοτεχνική επιτυχία για μένα είναι κάτι το σχετικό. Δεν θα τη μετρούσα ποτέ με βάση τον αριθμό των πωλήσεων, χωρίς όμως να είμαι και σε θέση να αγνοήσω εντελώς την ανταπόκριση του αναγνωστικού κοινού. Γράφω χωρίς να υπολογίζω τι θα μπορούσε να αρέσει ή να μην αρέσει στον αναγνώστη, γράφω υπακούοντας στις δικές μου βαθύτερες ανάγκες και αναζητήσεις, αλλά, όταν αυτό που έγραφα αρέσει και σε άλλους, νιώθω μεγάλη χαρά. Παρότι είμαι και της αρχής ότι ένας συγγραφέας που σέβεται τον εαυτό του δεν μπορεί να αρέσει σε όλους. «Μέτρον άριστον», έλεγαν οι Αρχαίοι μας. Μέσα από τον αναγνώστη, σίγουρα, δικαιώνεται ο συγγραφέας, αλίμονο τότε, όμως, αν δικαιώνεται ως «έρμαιο» κολακεύοντας συνεκδόσεις. Σε ό,τι αφορά το ερώτημά σας για τη συγγραφή και το τέλος της, τι να πω; Θα έρθει κάποτε η ώρα του τέλους και για μένα. Με παρηγορεί, όμως, να σκέφτομαι ότι μια άλλη εικοσιπεντάχρονη τότε, πίνοντας την άκρη του νήματος, θα συνεχίσει με τον δικό της τρόπο, τη δική της απόφαση και λαχτάρα την αφήγηση. Έτσι δεν πάει η ζωή, ο κόσμος;

–Η κοινωνική και πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα, αλλά και παγκόσμια, πόσο επηρεάζει τον τεχνίτη του λόγου; Θέλω να πω, μπορεί να γράφει εκτός του πλαισίου που ζει;

–Κανόνas δεν υπάρχει. Όλα κρίνονται (εξαρτώνται) από την ιδιοσυγκρασία, τον ψυχισμό, το βίωμα, την εμπειρία, τον χαρακτήρα του κάθε «τεχνίτη λόγου». Ο άξιος τεχνίτης, είτε διαχρονικά είτε επικαιρικά «μιλάει», το αποτύπωμά του θα το αφήσει. Κλασικό παράδειγμα ο Μπόρχες και ο Ερνέστο Σάμπato στην Αργεντινή. Στην ίδια χώρα έζησαν την ίδια δικτατορία, ο καθένας όμως στον κόσμο του, με τον τρόπο του. Μιλώντας για μένα θα έλεγα ότι αν

και δεν απέστρεψα ποτέ το βλέμμα από την εποχή μου, έριχνα και ρίχνω πάντα τις ματιές μου και προς τα πίσω, συνομιλώντας μετωπικά με την Ιστορία. Εφόσον, παρόν χωρίς ιστορημένο παρελθόν δεν κατανοείται. Και μέλλον χωρίς αποτυπωμένο παρόν δεν μπορεί να υπάρξει.

–Τι σημαίνει για εσάς λογοτεχνική επιτυχία, μετά από 46 χρόνια πορείας στο βιβλίο; Έχει τέλος η συγγραφή;

–Η λογοτεχνική επιτυχία για μένα είναι κάτι το σχετικό. Δεν θα τη μετρούσα ποτέ με βάση τον αριθμό των πωλήσεων, χωρίς όμως να είμαι και σε θέση να αγνοήσω εντελώς την ανταπόκριση του αναγνωστικού κοινού. Γράφω χωρίς να υπολογίζω τι θα μπορούσε να αρέσει ή να μην αρέσει στον αναγνώστη, γράφω υπακούοντας στις δικές μου βαθύτερες ανάγκες και αναζητήσεις, αλλά, όταν αυτό που έγραφα αρέσει και σε άλλους, νιώθω μεγάλη χαρά. Παρότι είμαι και της αρχής ότι ένας συγγραφέας που σέβεται τον εαυτό του δεν μπορεί να αρέσει σε όλους. «Μέτρον άριστον», έλεγαν οι Αρχαίοι μας. Μέσα από τον αναγνώστη, σίγουρα, δικαιώνεται ο συγγραφέας, αλίμονο τότε, όμως, αν δικαιώνεται ως «έρμαιο» κολακεύοντας συνεκδόσεις. Σε ό,τι αφορά το ερώτημά σας για τη συγγραφή και το τέλος της, τι να πω; Θα έρθει κάποτε η ώρα του τέλους και για μένα. Με παρηγορεί, όμως, να σκέφτομαι ότι μια άλλη εικοσιπεντάχρονη τότε, πίνοντας την άκρη του νήματος, θα συνεχίσει με τον δικό της τρόπο, τη δική της απόφαση και λαχτάρα την αφήγηση. Έτσι δεν πάει η ζωή, ο κόσμος;

–Οφείλει να προσαρμόζεται στο σήμερα ο συγγραφέας; Εσείς βάλατε το facebook στην «Πύλη εισόδου».

–Ο συγγραφέας οφείλει όχι να προσαρμόζεται, αλλά να συνομιλεί με την εποχή του, να βλέπει γύρω του, να παρατηρεί, να αντιλαμβάνεται, να αναδεικνύει, να καταδεικνύει, να αφουγκράζεται. Το facebook στην «Πύλη εισόδου» (δέκατο στη σειρά μυθιστορημά μου) χρησιμοποιήθηκε ως όχημα, πρόσχημα, σύμβαση προκειμένου να αναδειχτεί (ανυψωθεί) η πρωίδα μου, μια γυναίκα στον προθάλαμο του γήρατος που μιλάει ακατάπαυστα (από μέσα της) για τη ζωή της. Και μιλώντας συνειρμικά, χωρίς σχεδιασμό, επιχειρώντας από δημοσίευση σε δημοσίευση, σαν συγγραφέας, να συντάξει μια «δική της» αφήγηση για τη δική της ζωή, τη ζωή της πόλης που ζει και τη ζωή των άλλων γύρω της, καθώς διαχέεται μέσω του facebook σε πολλά άλλα πρόσωπα (ψευδώνυμα), γίνεται άθελά της η ζυγαριά και ο καθρέφτης της εποχής. Η τοικογραφία. Κι εδώ θα ήθελα να προσθέσω ότι οδηγός για το βαθύτερο νόημα και την κατανόηση του βιβλίου θα μπορούσα να είναι η ρήση του ψυχαναλυτή-ψυχιάτρου Ζακ Λακάν: «Σε όσους καθρέφτες κι αν κοιτάξεις, το βλέμμα σου δεν μπορείς να το δεις».

📍 **«Μία συνάντηση** με τη Μάρω Δούκα», Τετάρτη 11 Μαρτίου, Κέντρο Λόγου και Τεχνών Τεχνοδρόμιο, Λεμεσός και Πέμπτη 12 Μαρτίου, «Κέντρο Πληροφόρησης - Βιβλιοθήκη «Στέλιος Ιωάννου» (Αίθουσα: LRC012), Πανεπιστήμιο Κύπρου, Λευκωσία. Ώρα έναρξης 7:30 μ.μ.

Αμφισβητώ τον όρο «πνευματικός» άνθρωπος

–Πώς ορίζετε τους πνευματικούς ανθρώπους, κ. Δούκα;

–Επί της ουσίας αμφισβητώ τον όρο «πνευματικός» άνθρωπος. Να πούμε συνεπιδετός πολίτης, συνεπής, ανθρωπιστής, δημοκράτης; Θα το καταλάβω. Αλλά πνευματικός; Εφόσον όλοι διαθέτουμε λίγο ή πολύ «πνεύμα»! Και όλοι, συνεπώς, πέρα από την όποια ιδιότητα ή ενσκόλησή μας, καλούμαστε να διαχειριστούμε τις ιδεολογικές, επαγγελματικές, βιοποριστικές ή άλλες εξαρτήσεις της καθημερινότητάς μας και να ευθυγραμμιστούμε ανάλογα. Δέχομαι, ωστόσο, ότι με τον όρο «πνευματικός άνθρωπος» εννοούμε σχηματικά τον «διανοούμε-

νο» (όποτε μας ενοχλεί, πάντως, ο διανοούμενος, δεν διατάζουμε να τον αποκαλέσουμε απαξιωτικά κουλτουριάρη...) που καλείται να «στηλιτεύει» προς όφελος όλων τις παραλείψεις ή τις αδικίες μιας κοινωνίας εφνοουχασμένης (ή και αποβλακωμένης) μήπως και την αφυπνίσει...

–Το τελευταίο σας βιβλίο, η «Πύλη εισόδου» είναι το μέστωμα των εμπειριών σας;

–Δεν θα το έλεγα μέστωμα εμπειριών. Κάθε βιβλίο, είπαμε, έχει τη βαθύτερη αιτία του, τη δική του ώρα, τις ξεχωριστές ανάγκες του, επίσης, τις δικές του αναζητήσεις... Κάθε βιβλίο, να

το πω κι αλλιώς, απότοκο του καιρού του, σε άμεση συνάρτηση με τη διάθεση της εποχής και με τους προβληματισμούς του συγγραφέα...

–Ποιο είναι το αναγνωστικό κοινό στο οποίο θέλετε να απευθυνεστε;

–Αν πω ότι θα ήθελα να απευθύνομαι σε όσους θα μπορούσαν να με διαβάσουν; Όχι, δεν είμαι τόσο επιρμηής. Σίγουρα θα ήθελα να απευθύνομαι στους αναγνώστες της γενιάς μου. Θα ήθελα, όμως, να έχω κάποια επαφή, ένα κλείσιμο ματιού, έστω, και με τους νεότερους... και με τους γεροντότερους από μένα.

–Έχετε αγαπημένο παιδί-βιβλίο;

–Το στερεότυπο ότι όλα μας τα βιβλία τα αγαπούμε το ίδιο, σαν τον γονιό που δεν ξεχωρίζει τα παιδιά του, ισχύει. Βαθιά μέσα μου όμως, αγαπημένο και ξεχωριστό είναι το «Έλα να πούμε ψέματα». Ένα βιβλίο που εμπεριέχει τέσσερα άλλα βιβλία και διατρέχει τον χρόνο από το 1849 στο Παρίσι ως το 1949 στο Φαράγγι της Σαμαριάς στα Χανιά. Είναι το τρίτο μυθιστόρημα της Τριλογίας («Αθώοι και φταίχτες», «Το δικό είναι ζόρικο πολύ» τα άλλα δύο) όπου πρωταγωνιστική πάσχουσα περσώνα κατά μήκος όλου του χρόνου είναι τα Χανιά, η πόλη που γεννήθηκα και μεγάλωσα.

«Ένας συγγραφέας που σέβεται τον εαυτό του δεν μπορεί να αρέσει σε όλους. 'Μέτρον άριστον', έλεγαν οι Αρχαίοι μας».

Άσκηση μνήμης και κριτικής διὰ του θεάτρου

Ο Ανδρέας Αραούζος σκηνοθέτης της παράστασης «Μια ζωή γερμανική» με τη Δέσποινα Μπερμπεδέλη μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

«Δεν είχα ιδέα τι συνέβαινε. Ή πολύ λίγο. Τιποτα περισσότερο απ' ότι άλλοι στο άλλοι. Άρα δεν μπορεί να μου προκαλέσετε ενόχες», λέει η γραμματέας του Γιόζεφ Γκέμπελς, η Μπρουνχίλτε Πόμσελ. Τη μαρτυρία της έκανε θεατρικό ο Χρίστοφερ Χάμιπτον και η Alpha Square, μαζί με το Σατirikό Θέατρο, στην πρώτη τους σύμπραξη, παρουσιάζουν την πανελλήνια πρώτη του έργου «Μία ζωή γερμανική», με τη Δέσποινα Μπεμπεδέλν σε σκηνοθεσία Ανδρέα Αραούζου. Ο Ανδρέας στη συνέντευξη του στην «Κ» μιλάει για το έργο, τη συνεργασία με τη Πόμσελ και τη σπουδαία Δέσποινα Μπεμπεδέλν και λέει για την παράσταση ότι ο θεατής καλείται να αποφασίσει αν πιστεύει την Πόμσελ, αν την κατανοεί, αν την «απαλλάσσει» από τον συσχετισμό με τη μεγαλύτερη φρικαλεότητα της ανθρωπότητας... Η Δέσποινα Μπεμπεδέλν, όμως, ως νθοποιός, έχει έναν μόνο άξονα για την ενσάρκωσή της: το κείμενο.

–Πώς έγινε η επιλογή αυτού του έργου;

—Μία μέρα στο καμαρίνι των «Χάλκωνων Χρόνων», μου λέει ο Λάκος Γενεθλός, «άκουσε ότι ο Μάγκι Σμιθ επιστρέφει στη σκηνή». «Άλθ-θεια;» είπα. Είναι ειδήση, γιατί πρόκειται για τις κορυφαίες ηθοποιώ- τρις υψηλίου. «Ναι,» μου λέει «παί- ζει τη γραμματέα του Γιοζέφ Γκέ- μπελς». Ήμουν στο μακιγιάζ εκείνη τη στιγμή και ανατρίχιασα, γιατί εί- χα ήδη τελειώσει τον «Εποικόπτη» και έλεγα ότι ο Ένας Πικάσο, και τα δύο έργα είχαν να κάνουν με τους

«Η τακτική της χειραγώγησης ή της εκμετάλλευσης του κόσμου, των ψηφοφόρων, είναι σίγουρα μια τακτική που δεν σταμάτησε ποτέ, και που μάλλον εξελίσσεται σε επιστήμη σήμερα.. Με πολύ πιο προσεκτικούς τίτλους από «Υπουργείο Προπαγάνδας»!»

«Πρωταγωνίστρια είναι η ερμηνεία, η ενσάρκωση της Μπρουνχίλτε Πόμσελ...», λέει ο Ανδρέας Αραούζος για την παράσταση «Μια ζωή γερμανική». Φωτογραφία: Νίκος Μυλωνάς

μόνο για να του πω αυτό! Και μετά εμφανίζεται αυτό το κείμενο. Δεν υπήρχε αμφιβολία... Βρήκα το τηλεφώνω τής, ζήτησα συνάντηση και εκεί μου είπε το «να!». Ευτυχία...!

—Ποιο ήταν το ζητούμενό σου από την ηθοποιό-ηρωίδα σου, σκηνοθετώντας τη; Σε δυσκόλεψε ότι ήταν μία αληθινή ιστορία;

–Καθόλου. Το ζητούμενο από τον θεοπότην έχει να κάνει πάντα με τη θεατρική κείμενο και με τις προσδοκίες (και αντοχές) των θεατών. Το ότι είναι αληθινή ιστορία μπορεί να επηρεάσει τον θεατή, να κινήσει δηλαδή προθέσεις, να κάψει πράγματα. Σε αυτή την περίπτωση ο Μπρουκχίντεν, αντιστοίχως, διακρίνεται από το κοινό. Καλείται ο θεατής να αποφασίσει αν την πιστεύει, αν την κατανοεί, αν την «απαλλάσσει» από τον συσχετισμό με τη μεγαλύτερη φρικαλεότητα της ανθρωπότητας.

τας... Η ηθοποιός, όμως, έχει έναν μόνο άξονα για την ενσάρκωσή της: το κείμενο.

—Ασχολούμενος με αυτό το έργο
τι σκέφτηκες πριν από τις πρόβες,
και τι όταν είχες μπροστά σου
ολοκληρωμένη θεατρική εικόνα;

—Δεν φοβήθηκα ούτε τη θεματολογία ούτε το «μονόλογος». Με εργάζαμαι και συστατικά τον Χάμιτον και την Μπεμπεδέλη ήμουν ανυπόμονος να πιάσω δουλειά! Είχαμε αποφασίσει ότι παρά το ότι είναι μονόλογος, ταιριάζει σε αυτή την παράσταση η κεντρική σκηνή του Σατρικού. Είχα κάποιες εικόνες στο μυαλό μου, αλλά οφείλω να πω ότι βλέποντας τώρα το σκηνικό του Λάκη και τους φωτισμούς που κάναμε με τον Βικέντιο, η εικόνα με ικανοποιεί περισσότερο κι από το αρχικό όραμα, έστω κι αν είναι δευτερεύουσας σημασίας: γιατί πρωταγωνι-

στρια είναι η ερμηνεία, η ενσάρκωση της Μπρουνχίλντε Πόμσελ...

—Τι έχει να προσφέρει σήμερα η ιστορία μιας αμφιλεγόμενης προσωπικότητας;

—Μια ματιά κάτω από την επιφάνεια του ατόμου που «κρίνουμε». Κάτω από την επιφάνεια της ιστορίας, της επικοινωνίας, της ετικέτας. Και δεν υπάρχει τίποτα πιο διαχρονικό από αυτό: Το πώς και πόσο και γιατί κρίνουμε και αποδεχόμαστε τον συνάνθρωπο...

–Υπουργείο Προπαγάνδας τότε, fake news σήμερα, μπορούν νομίζεις να παραλληλιστούν;

—Είχα τεράστια απορία πώς γίνεται ένα ολοκλήρω Υπουργείο (σε όποια «καιοίσηθηον» κι αν ανήκει) να προσκολλά τη λέξη προπαγάνδα στην ονομασία του! Η λέξη όμως, αρχικά, σημαίνει «η διάδοση μιας ιδεολογίας»—αυτό, ως σκοπός, θα μπορούσε να ήταν και μια θετική προσπάθεια, θεωρητική. Θα μπορούσε, σήμερα, να συγκαταλέγεται κάτω από το «Επικοινωνία και Προβολή». Από τους Ναζί, λοιπόν, και μετά, η λέξη προπαγάνδα έγινε, σφετσάτα, συνώνυμο με την «πλύση εγκεφάλου». Δέει η Μπρουζνίλντε: «Δεν υπήρξε Υπουργείο Προπαγάνδας πριν από τον πόλεμο, και δεν υπήρξε ούτε μετά τον Πόλεμο.» Η τακτική όμως της χειραγώγησης ή της εκμετάλλευσης του κόσμου, των ψηφοφόρων, είναι σίγουρα μια τακτική που δεν σταματάς ποτέ, και που μάλλον εξελίσσεται σε επιστήμη σήμερα... Με πολύ πιο προσεκτικούς τίτλους από «Υπουργείο Προπαγάνδας»!

–Σκέφτηκες καθόλου ότι μπορεί

να είναι εξευμένιση της συνει-
δησής της η μαρτυρία της στην
ηλικία των 106; Ή και «ξέπλυμα»;

—Αύνην τη σωπήν της σε αὐτή την
 ηλικία. Ποῦ λίγο εἶχε μῆλοσ ἐν
 ῥήτερᾳ. Να, δὲν μπορεῖ να εἶναι τυ-
 χαίο, μετὰ ἀπὸ ἕνα αἰῶνα ζωῆς (καί
 τῇ ζωῇ, ὅπως θα ἀκούσεται στὴν πα-
 ράστασις) τί ἀποφασίζει να εἶναι ὅ, τι
 θυμάται. Δὲν παρουσιάζει τίποτε με-
 ελαφρυντικά, δὲν κάνει τίποτε ῥόδι-
 νο, δὲν ἔχει διάθεσις ἀπολογίας, οὔτε
 μετάνοιαν. Καταθέτει. Εἶναι ἀόκνη
 μνήμη — καὶ ἰσως εἶναι ὁ πιο ἀντι-
 κειμενικός τρόπος να «καθαρῶσεις».
 Χωρὶς συναισθηματισμούς: με γε-
 γονότα καὶ τὴν ἐρμηνεία αὐτῶν. Ἡ
 υποκειμενικότητά βρίσκεται στὸν
 κάθε ἀκροατὴ/δικαστὴ...!

Το έργο «Μια ζωή γερμανική» είναι βασισμένο στη ζωή και την μαρτυρία της Μπρουνχίλντε Πόμσελ - μια ζωή που καλύπτει τον εικοστό αιώνα. Πέρασε δύσκολους καιρούς για να τα βγάλει πέρα ως γραμματέας τη δεκαετία του 1930 στο Βερολίνο, με τελευταίο της εργοδότη τον Τόζφερ Γκέμπελς. Το έργο του Χάιμπτον βασίζεται στην μαρτυρία που έδωσε η Πόμσελ όταν επιτέλους έλυσε τη σωστή της σε μια ομάδα Αυστριακών κινηματογραφιστών το 2016, λίγο πριν πεθάνει, στην ηλικία των 106.

 «Μια ζωή γερμανική», του Christopher Hampton, με τη Δέσποινα Μπεμπεδέλη. Σατιρικό Θέατρο, Κεντρική Σκηνή, Λευκωσία. Παραστάσεις: 7, 8, 12, 13, 14, 15, 21 και 22 Μαρτίου 2020, ώρα 8:30 μ.μ. (6:30 μ.μ. τις Κυριακές). Κρατήσεις: 22312940, 22421609. Email: satiriko.tameio@cysanet.com.cy. Θα ακολουθήσουν παραστάσεις σε Πράθο, Λάρνακα και Λεμεσό.

THE Sun and Us

SPACE WEATHER EXHIBITION

Μια έκθεση που στόχο έχει να σας ταξιδέψει στα μυστικά του διαστήματος!

Επίκεντρο της έκθεσης είναι ο Διαστημικός Καιρός, οι μεταβολές δηλαδή που συμβαίνουν στον Ήλιο και οι επιπτώσεις τους, τόσο στα διαστημικά τεχνολογικά συστήματα όσο και στην ίδια τη Γη.

Ανοικτή για το κοινό,

ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 16:30 - 19:30

με 2 Ξεναγήσεις στις 17:00 και στις 18:30

Επισκέψεις από σχολεία Καθημερινά, 09:00 - 13:00

Δηλώσεις συμμετοχής μέσω της ιστοσελίδας

<http://spaceweather.frederick.ac.cy/>

Πολυχώρος "ΣΤΑΘΜΟΣ" του Πανεπιστημίου Frederick
(οδός Δημ. Χάματσου 13, Παλλουριώτισσα, Λευκωσία)

Είσοδος ελεύθερη

 [stathmosculturalcenter](https://www.facebook.com/stathmosculturalcenter), Τηλ. 22 394394

*Η Έκθεση τελεί υπό την Αιγίδα του Υπουργού Παιδείας,
Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας*

FREDERICK UNIVERSITY

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

IET CYPRUS LOCAL NETWORK
The Institution of
Engineering and Technology

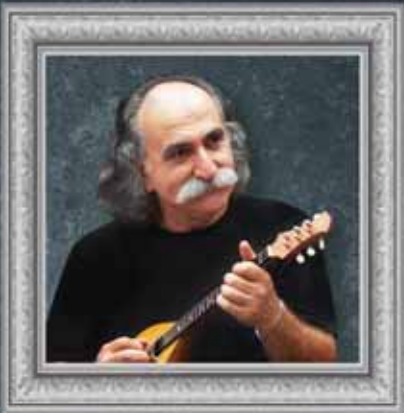
ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Όλοι οι ρεμπέτες του Ντουνιά

ΞΗΝΤΑΡΗΣ

ΑΓΑΘΩΝΑΣ

ΑΙΝΙΤΗΣ

ΤΣΙΡΙΔΟΥ

13-14 ΜΑΡΤΙΟΥ
Λευκωσία, 21:00
Κοσμικό Κέντρον Αντωνάκη
Για κρατήσεις: 22 664 697

15 ΜΑΡΤΙΟΥ
Λεμεσός, 13:00
Ταβέρνα "Αρχοντολόι"
Για κρατήσεις: 25 377 999

Κιθάρα: Νίκος Πρωτόπαπας | Μπουζούκι: Θοδωρής Ξηνάρης | Ακορντεόν: Δημήτρης Γκίνης

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΧΟΡΗΓΟΙ:

K & M
SAFEDOORS

KEO
SMOOTH QUALITY BEER

PEFKOS
City Hotel
Cyprus - Greece

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ:

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ

Του ΔΙΟΝΥΣΗ Π. ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΥ*

Ο ουρανός της Ανοιξης

Η αγάπη μου για τον ουρανό δεν είναι κάτι το πρόσφατο ούτε κάτι που προέρχεται από την επαγγελματική μου ενασχόληση με την αστροφυσική. Ίσως να είναι κάτι που όλοι, λίγο πολύ, έχουμε χαραγμένο στη γενετική μας δομή από τότε που ο άνθρωπος στάθηκε όρθιος πάνω σ' αυτόν τον πλανήτη. Και ίσως αυτό να είναι που ώθησε κι εμένα να κοιτάξω ψηλά τον νυχτερινό ουρανό όταν ως πρόσκοπος στις εξοχικές μας εξορμήσεις αναζητούσα να εντοπίσω τη Μικρή Αρκτο και τον Πολικό.

Και ίσως αυτή μου η αγάπη να είναι σε τελική ανάλυση απόρροια και αποτέλεσμα των εξορμήσεών μας στον Ομπλό, τον μικρό λοφίσκο έξω από την Πάτρα, όταν στην προσπάθειά μας να αποκτήσουμε το πτυχίο εξειδίκευσης στην Ουρανογραφία κάναμε τα πρώτα μας βήματα στην αναγνώριση των αστερισμών. Και ίσως αυτά να ήταν και η αιτία που εδώ και μισόν αιώνα διακονώ την υπέροχη αυτή επιστήμη.

Την εμπειρία, λοιπόν, αυτή που απέκτησα όλα αυτά τα χρόνια για τα μυστικά τ' ουρανού περιέλαβα σε μία σειρά τεσσάρων βιβλίων (ένα για κάθε εποχή), στα οποία περιγράφω ορισμένα στοιχεία παρατηρησιακής αστρονομίας (με η και χωρίς τηλεσκόπιο) και όσα περιλαμβάνουν οι αστερισμοί του ουρανού όπως φαίνονται από τη χώρα μας!

Το πρώτο αυτής της σειράς έχει τίτλο «Ο Ουρανός της Ελλάδος την Ανοιξη», ξεκινώντας έτσι τη νέα αυτή περιπέτεια ιδεών με την Ανοιξη, που καλωσορίζονται από τους ανθρώπους με μεγάλη χαρά και αγαλλίαση, διότι στον ερχομό της Ανοιξης έβλεπαν το τέλος του Χειμώνα και των στερήσεών τους, του κρύου και του θανάτου.

Την Ανοιξη τα χιόνια έλιωναν και χάνονταν, τα χόρτα και τα αγριολούλουδα των λιβαδιών ξαναφούντωναν, ο καιρός ημέρευε και γινόταν θερμότερος και τα μπουμπουκία ξαναπαρουσιάζονταν στα δένδρα. Εβλεπαν τη ζωή να ξαναγυρίζει στη Γη. Με την άφιξη της Ανοιξης οι μέρες θα μεγάλωναν, ο καιρός θα γλυκαίνε και καλύτερες μέρες θα έρχονταν και πάλι.

NASA / ROBERT GENDLER

Η περιοχή του Λέοντα και της Παρθένου περιλαμβάνει χιλιάδες απόμακρους γαλαξίες, εκ των οποίων ο M87 είναι μια γιγάντια σφαίρα, ένας ελλειπτικός γαλαξίας σε απόσταση 55 εκατομμυρίων ετών φωτός, του οποίου τη γιγάντια Μαύρη Τρύπα στο κέντρο του καταγράψαμε για πρώτη φορά στις αρχές του περυσινού Απριλίου.

Οι αλλαγές των εποχών είχαν για τους αρχαίους τεράστια σημασία, ιδιαίτερα μάλιστα μετά την εμφάνιση της γεωργίας πριν από περίπου 10.000 χρόνια.

Πώς, λοιπόν, να παραξενευτεί κανείς που στα παλιά τα χρόνια γιόρταζαν την πρώτη ημέρα της Ανοιξης, την εαρινή ισημερία, σαν πρωτοχρονιά, σαν αρχή ενός καινούργιου χρόνου, σαν εποχή της αναγέννησης της φύσης; Ήταν πραγματικά ο θάνατος του σκότους και η γέννηση του φωτός.

Οι αλλαγές των εποχών, άλλωστε, είχαν για τους αρχαίους τεράστια σημασία, ιδιαίτερα μάλιστα μετά την εμφάνιση της γεωργίας πριν από περίπου 10.000 χρόνια. Γι' αυτό, η διάρκεια ενός ηλιακού έτους έπρεπε να μετρηθεί επ' ακριβώς, επειδή η σπορά, η συγκομιδή και οι άλλες γεωργικές ασχολίες εξαρτιόνταν από τις αλλαγές των εποχών. Δεν είναι, λοιπόν, καθόλου παράξενο που

ο Ήλιος λατρεύτηκε από τους αρχαίους σαν θεός, αφού γι' αυτούς ο Ήλιος ήταν ο δημιουργός των εποχών του έτους και του κύκλου των φαινομένων και των εναλλαγών που σχετίζονται με αυτές: από τη σπορά ως τη βλάστηση και από την ανθοφορία ως τη συγκομιδή.

Στον νυχτερινό ουρανό ο ερχομός της Ανοιξης έχει επικεφαλής τον Λέοντα με το λαμπρότερο άστρο του τον Βασιλίσκο, ενώ στον Βόρειο ουρανό βλέπουμε τις δύο αρκούδες, τη Μεγάλη και τη Μικρή Αρκτο. Η Μικρή Αρκτος μοιάζει με ένα μικρό παραλληλόγραμμο με τη μακριά του ουρά να καταλήγει στον Πολικό Αστέρα. Όλα τα άστρα στη διάρκεια του χρόνου φαίνονται να στριφογυρίζουν γύρω από τον Πολικό, γιατί εκεί κοντά βρίσκεται ο Βόρειος Ουράνιος Πόλος, το σημείο δηλαδή του ουρανού πάνω στο οποίο χτυπάει ο άξονας της Γης όταν προεκταθεί προς τα πάνω. Από την άλλη πλευρά βρίσκεται η Μεγάλη Αρκτος με την καμπύλη ουρά της που μας οδηγεί στον Αρκτούρο, το λαμπρότερο άστρο στον αστερισμό του Βωώτη, ενώ αν συνεχίσουμε την καμπύλη αυτή προέκταση θα φτάσουμε στον

Στάχου, το λαμπρότερο άστρο στον αστερισμό της Παρθένου.

Αν κοιτάξουμε τον ουρανό με κατεύθυνση τον νότο θα δούμε τους αστερισμούς του Βωώτη, του Βόρειου Στεφάνου και του Ζυγού. Στον Βωώτη το λαμπρό άστρο Αρκτούρος, είναι ένας γίγαντας με 25 φορές μεγαλύτερη διάμετρο από αυτήν που έχει ο Ήλιος. Είναι το τέταρτο λαμπρότερο άστρο στον ουρανό σε απόσταση 37 ετών φωτός από τη Γη.

Όλη αυτή η περιοχή του Λέοντα και της Παρθένου περιλαμβάνει επίσης χιλιάδες απόμακρους γαλαξίες, εκ των οποίων ο M87 είναι μια γιγάντια σφαίρα, ένας ελλειπτικός γαλαξίας σε απόσταση 55 εκατομμυρίων ετών φωτός του οποίου τη γιγάντια Μαύρη Τρύπα στο κέντρο του καταγράψαμε για πρώτη φορά στις αρχές του περυσινού Απριλίου. Πρόκειται για μια Μαύρη Τρύπα με μάζα 6,5 δισεκατομμύρια φορές τη μάζα του Ήλιου μας και διάμετρο που φτάνει τα 100 δισεκατομμύρια χιλιόμετρα.

* Ο κ. Διονύσης Π. Σιμόπουλος είναι επίτιμος διευθυντής του Ευγενείου Πλανηταρίου.

500 ΛΕΞΕΙΣ

ΜΕ ΤΟΝ ΜΑΡΙΟ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Ο Μάριος Δημητριάδης είναι μουσικός, αρθρογραφεί στην ιστοσελίδα Nycstophillia και λατρεύει τις ταινίες τρόμου, τα videogames και τα ταξίδια. Αποτελεί έναν από τους ιδρυτές του φεστιβάλ Fantasmagoria. Έχει εκδώσει έξι βιβλία τρόμου και σκοτεινής φαντασίας και διηγήματά του βρίσκονται σε ανθολογίες. Το τελευταίο του βιβλίο τιτλοφορείται «Φωνές από την Αβυσσο» και κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Bell.

Ποια βιβλία έχετε αυτόν τον καιρό πλάι στο κρεβάτι σας; Το «Παράξενος καιρός» του Τζο Χιλ αλλά με τόσα παράδοξα που συμβαίνουν δεν προλαβαίνω να το διαβάσω. Πέφτω ξερός κάθε βράδυ.

Ποιος ήρωας/ηρωίδα λογοτεχνίας θα θέλατε να είστε και γιατί; Θα ήθελα να ήμουν ο Αλέξανδρος από το βιβλίο μου «Οι Μακάριοι». Είναι αρκετά πιο τολμηρός και θαρραλέος από μένα. Ίσως βέβαια η ξεροκεφαλιά του να με έκανε να το ξανασκεφθώ.

Διοργανώνετε ένα δείπνο. Ποιους ποιητές ή συγγραφείς καλείτε, ζωντες και τεθνεώτες; Ιούλιο Βερν, Στίβεν Κινγκ, Κλάιβ Μπάρκερ και Τόμας Λιγκότι. Το μόνο σίγουρο είναι ότι αυτή η συνάντηση γιγάντων της λογοτεχνίας θα με άφηνε νηστικό.

Ποιο ήταν το πιο ενδιαφέρον στοιχείο που μάθατε πρόσφατα κάρη στην ανάγνωση ενός βιβλίου; Οτι ένα βαρετό βιβλίο μπορεί να σε κάνει να κοιμηθείς γρηγορότερα από οποιοδήποτε υπνωτικό.

Ποιο κλασικό βιβλίο διαβάσατε πρόσφατα για πρώτη φορά; Τη «Θεία Κωμωδία» του Δάντη Αλιγκέρι. Αναλύει πτυχές της ανθρώπινης ζωής. Δίνει τροφή για σκέψη.

Και ποιο είναι το βιβλίο που έχετε διαβάσει τις περισσότερες φορές; Το «Εργαστάσιο εφιαλτών» του Τόμας Λιγκότι. Κάθε φορά που διαβάζω τα διηγήματα καταλήγω σε νέες ερμηνείες.

Σε ποιον ανήκουν οι «φωνές από την Αβυσσο»; Στο ασυνείδητο βαθιά μέσα μας; Στο βιβλίο μου αν και οι φωνές σε πρώτη ανάγνωση προέρχονται από τη γυναίκα του εφιάλτη, στην πραγματικότητα είναι οι φωνές της ασυνείδητης εκδοχής του εαυτού μας. Το όνειρο δεν είναι τίποτε άλλο παρά το πιο βαθύ σημείο της ψυχής μας. Δεν ξέρω κατά πόσον μας τρομάζει αυτό...

Τι ψάχνει απεγνωσμένα να βρει ο κεντρικός χαρακτήρας του βιβλίου σας; Ο κεντρικός χαρακτήρας του βιβλίου επιδιώκει να αποκρυπτογραφήσει τα λόγια της μυστηριώδους γυναίκας του εφιάλτη του αλλά και να ξετυλίξει τη σκιά που την καλύπτει. Θαρρώ πως κάτι καταφέρνει.

Γιατί στην Ελλάδα η λογοτεχνία του φανταστικού παραμένει ακόμα ένα «καλά κρυμμένο μυστικό»;

Η λογοτεχνία του φανταστικού μέχρι τώρα θεωρούνταν underground επειδή αυτή η κουλτούρα δεν ήταν διαδεδομένη στη χώρα μας. Είναι ένα είδος με δική του μορφή και δικά του σύμβολα. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια βγαίνει στην επιφάνεια και αυτό μόνο ευχάριστο είναι.

ΚΡΙΤΙΚΗ

Της ΛΙΝΑΣ ΠΑΝΤΑΛΕΩΝ

Ληξιαρχικές πράξεις πλασματικών θανάτων

ΘΑΝΑΣΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Ιστορικός ερευνητής
εκδ. Πόλις, σελ. 100

Ο Ανέστης Πρωτονοτάριος (1912-1989), συντάκτης επί τριακονταπενταετία στη στήλη των κοινωνικών της «Καθημερινής», «είχε παντρέψει, βαπτίσει, θάψει, μνημονεύσει και αναμνημονεύσει κόσμο και κοσμάκη». Η καθημερινή τριβή με τα μείζονα και τα ήσσονα φαινόμενα της ζωής, τον παρωθούσε να αντισταθμίσει το αντιπαλό δέος κάθε χαρής, τον θάνατο, με «τις πλέον γιορτινές εκφάνσεις του βίου». Μέσα από τη στήλη του αφοσιωνόταν, ωσάν γραμματέας της ζωής και του θανάτου, στην «ταξινόμηση της μοίρας των ανθρώπινων», αναδεικνύοντας τη ριζική σημασία της ανθρώπινης κατάστασης, την ατέρμονη επινόηση τεχνασμάτων ενάντια στο αντιπαλό δέος. Η νεκρολογία του Πρωτονοταρίου ανήκει στα δεκαπέντε βιογραφικά που περιλαμβάνονται στο βιβλίο του Θανάση Χατζόπουλου, μια συλλογή φανταστικών βίων και άδοξων μετοικεσιών.

Οι επινοημένες βιογραφίες, που με οιονεί γραφειοκρατική σχολαστικότητα παρουσιάζει ο Χατζόπουλος, δεν διαθέτουν τίποτα το άξιο μνείας. Κοινότοπες ζωές, δραματισμένες σε δια-

φορετικές χρονικές περιόδους, πορεύονται στο τέλος τους ανάμεσα σε μικροκαρές και μικροσυμφορές. Μόνη ιδιαιτερότητα η ταχυθάνατη τελευτή. Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, φυσιογνωμικά ή θυμικά, εγκλείουν ορισμένους βιογραφούμενους σε καλλιεπή στιγμή-τυπα. Την προσοχή κλέβει σίγουρα το κορίτσι που γεννήθηκε, μεγάλωσε και πέθανε μέσα σε ένα νεφέλωμα ρέμβης, σβησμένο από μια ζωή «ολοένα πιο επαναληπτική και άχρωμη», που άγγιζε «τα όρια της τελειότητας στην επανάληψη αυτή».

Συνταράζει, επίσης, το ξανθόμαλλο αγόρι που ακολουθεί το φέρετρό της αδελφής του «δεν ήξερες ποιο ήταν πιο αχυρένιο, το πρόσωπο ή το χρώμα των μαλλιών». Ανάμεσα στα βιογραφικά παρεμβάλλονται έξι κείμενα, που προσιδιάζουν σε σύντομα διηγήματα, επικεντρωμένα σε ενάφια παράδοξα. Από αυτά ξεχωρίζω το «Νεκροτομείο», όπου μια γυναίκα παλεύει να διακρίνει πά-

νω στο μαρμάρινο τραπέζι τον άνδρα της. Μόνη στον νεκροθάλαμο, αντικρίζεται με ένα πρόσωπο που τη συνέτριβε με την ξενότητά του. Η αδυναμία της να αναγνωρίσει τον άνδρα της οφειλόταν στο νεκρό σώμα που ξάπλωνε τόσο μακριά της. Ο θάνατος εδραιωνόταν αργά μέσα της, σαν καταλαγή, απαλλάσσοντας την από τον νόβιο κόπο της συνύπαρξης. «Το νεκροτομείο είχε ξετυλίξει το μαζί σ' αυτό το μεταξυ που είχε βάλει ανάμεσά τους, το πτώμα».

Τη λόγια, εντέχνως επιτηδευμένη, γραφή του Χατζόπουλου διασπασίζει ένας σατιρικός επιτονισμός, που αποφορτίζει τον ζόφο της θεματικής. Η απομίμηση της παπαδιαμάντειας γραφής παροξύνει την ειρωνεία, προσδίδοντας σε επουσιώδη αφηγομένα μια επίφορη σπουδαιότητα. Ο Χατζόπουλος, διακριτικός μάστορας του ύφους, επιωμίζεται υπομειδιώντας χρέη αρχαιοθέτη, καταχωρίζοντας προσωπικά δεδομένα, δηλαδή τα τετριμμένα ήθη και έθιμα της ανθρώπινης συνθή-

κης, σε έναν ευρύ ορίζοντα ιστορικών συγκυριών. Η ειρωνεία εκπληγίζει από το ότι κανένας από τους ανιστορούμενους βίους δεν διαθέτει μέγεθος ανάλογο των περιστασίων διά μέσου των οποίων εκτυλίσσεται. Για παράδειγμα, το 1986 η ρεμβώδης Ελένη παραμένει εσώκλειστη στον νοερό της κόσμο. «Ο νέος άνεμος αλλαγών που έχει σαρώσει τη χώρα από πενταετίας περνάει μάλλον σε απόσταση από την Ελένη. Ως να μην την εγγίζει τίποτα». Και άλλοι όμως σαν εκείνη, επιζούν ανεπηρέαστοι από την κοινωνικοπολιτική ευφορία, βουλιαγμένοι σε βύθιους ισκίους. «Ακόμη και σε στιγμές ιστορικής ευωχίας, το σκοτάδι παίρνει το μερίδιό του από την ομορφιά».

Το μείζον γεγονός του βιβλίου είναι ο λόγος. Η γλώσσα επιτελεί μια ληξιαρχική λειτουργία, αρχειοθετώντας το γεγονός του θανάτου, το μόνο ανέκκλητο σε έναν βίο, σε έναν θύλακο μικροεπισοδίων. Έτσι, ο θάνατος εξεικονίζεται σαν μικροσυμβάν, θαμμένο σε μια εκατόμβη βραχυβίων λεπτομερειών. Ο έξοχος τίτλος, συγκεκριμένα τον ενεσώτα με τον αόριστο, υποδηλώνει την αιώνια επανάληψη των εγκόσμιων παθών, την αδιάκοπη καταφθορά της ανθρώπινης ύπαρξης ανάμεσα στην περιπαθή εκκίνηση και στο έσοχα πάθος.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτή την εβδομάδα

Δοκίμια, λευκώματα, βιογραφίες

1

«Ο Ελληνικός 20ός αιώνας»
του Αντώνη Λιάκου (Πόλις)

2

«Πώς να σκέφτεστε πολιτικά: Μαθήματα πολιτικής σκέψης από 30 μεγάλους διανοητές»
των Γκρέμ Γκάρρντ, Τζέιμς Μπέρναρντ Μέρφι (Παπαδόπουλος)

3

«Το τέλος της εβραϊκής νεοτερικότητας»
του Εντσο Τραβέρσο (Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου)

4

«Με τις μέλισσες ή με τους λύκους: Αγόρευση στη δίκη της Χρυσής Αυγής»
του Θανάση Καμπαγιάννη (Αντίποδες)

5

«Γιατί πρέπει να διαβάζουμε Χάνα Αρεντ»
του Ρίτσαρντ Τζ. Μπερνστάιν (Επίκεντρο)

Αυτή την εβδομάδα

Λογοτεχνία

1

«Εξημέρωση»
του Δημοσθένη Παπαμάρκου (Πατάκη)

2

«Ο Κόμης Μοντεχρίστος (Α' και Β' τόμος)»
του Αλέξανδρου Δουμά (Gutenberg)

3

«Σώσω»
του Ισαάκ Μπάσεβιτς Σίνγκερ (Κίχλν)

4

«Είμαι όσα έχω ξεχάσει»
του Ηλία Μαγκλίνη (Μεταίχμιο)

5

«Γράφοντας για να σώσω μια ζωή»
του Τζον Εντγκαρ Γουάιντμαν (Πόλις)

• Αυτή την εβδομάδα τα στοιχεία παρέχονται από το βιβλιοπωλείο «Πλειάδες» (Σπύρου Μερκούρη 62, Παγκράτι)

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

VISIT OSLO

ΟΣΛΟ

Μουσείο Μουνκ

Η τελευταία έκθεση στο παλιό κτίριο του 1963, πραγματοποιείται αυτή την περίοδο στο Μουσείο Εντβάρντ Μουνκ στο Οσλο. Είναι έκθεση (έως τις 31/5) με επιλογή από τα πιο αντιπροσωπευτικά έργα του ζωγράφου αλλά και αρκετών συγχρόνων του, με τους οποίους εκπροσωπούσαν τη Νέα Τέχνη του 1900. Η μεταφορά στο νέο κτίριο του μουσείου θα γίνει αργότερα στη διάρκεια του έτους και θα είναι ένα μείζον πολιτιστικό γεγονός για τη Νορβηγία.

ΠΑΡΙΣΙ

Τα τέσσερα στοιχεία

Μία νέα έκθεση στο Παρίσι, με τίτλο «Τέσσερα στοιχεία και τέσσερις εποχές», φέρνει κοντά σημαντικούς Ευρωπαίους δημιουργούς. Στεγάζεται στην γκαλερί Jane Roberts Fine Arts (10-12 rue de Savoie) με την επιμέλεια της Chris Boicos Fine Arts και παρουσιάζει γλυπτά του Ettore Greco (φωτ.), υδατογραφίες της Nicola Villa καθώς και έργα των Ελλήνων κεραμιστών Ηλία Χριστόπουλου, Ιωσήφινας Κοσμά, Χαρίκλειας Κοροπούλη, Αγγελικής Παπαδοπούλου, Γιώργου Βαβάτου (έως 15/3).

CHRIS BOICOS

ΟΞΦΟΡΔΗ

Ο νεαρός Ρέμπραντ

Πολυαναμενόμενη η άφιξη στην Οξφόρδη, στο περίφημο Μουσείο Ashmolean, της έκθεσης για τη νεανική περίοδο του Ρέμπραντ (Young Rembrandt). Η έκθεση, που θα διαρκέσει έως τις 7 Ιουνίου, παρακολουθεί την καλλιτεχνική εκκώλωση του Ρέμπραντ στα νεανικά του χρόνια στη γενέθλια πόλη Leiden έως τη σταδιακή ωρίμανση και ανέλιξη του στους μεγάλους κύκλους του Άμστερνταμ, καταγράφοντας μια θεαματική μετάλλαξη, στις πρώτες δεκαετίες του 17ου αιώνα.

IMMA

ΔΟΥΒΛΙΝΟ

Η τέχνη της Μπάρτι Κερ

Η ατομική έκθεση της Ινδοβρετανής εικαστικού Μπάρτι Κερ (Bharti Kher, γεν. 1969) στο Ιρλανδικό Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης στο Δουβλίνο, είναι μια ανθολόγηση από την πρόσφατη δουλειά, η οποία χαρακτηρίζεται από μια υβριδική προσέγγιση σε συμβολικές μορφές και διαπολιτισμικά μοτίβα. Η Μπάρτι Κερ, που πλέον ζει στο Νέο Δελχί, εκπροσωπεί τη διπλή κουλτούρα χιλιάδων Ινδών γεννημένων στη Μεγάλη Βρετανία. Η δουλειά της απεικονίζει μαγικού ρεαλισμού.

C. GILBENMAN

ΛΙΣΣΑΒΩΝΑ

Η χρυσή εποχή των Γάλλων

Εμφάνιση στην ακμή της γαλλικής επιπλοποιίας, όπως αυτή εκφράστηκε στη διάρκεια του 18ου αιώνα, δίνει η νέα έκθεση στο περίφημο μουσείο του Ιδρύματος Καλόυστ Γκουλμπενκιάν στη Λισσαβώνα. Ακολουθώντας τη διαδρομή από το ξυλουργείο ως το παλάτι, η έκθεση επικεντρώνεται στη διαδικασία σχεδιασμού και παραγωγής, στα πρότυπα και στη ζήτηση, στο δημόσιο γούστο και στην άνοδο της τεχνικής επεξεργασίας. Τα έπιπλα ανήκουν στη Συλλογή Καλόυστ Γκουλμπενκιάν.

Επιμέλεια: ΝΙΚΟΣ ΒΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

THE CECIL BEATON STUDIO ARCHIVE

Ο θαυμαστός κόσμος του Σέσιλ Μπίτον

ΛΟΝΔΙΝΟ

Ο Μεσοπόλεμος στη Μεγάλη Βρετανία έφερε το τραύμα των χιλιάδων νεκρών από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Το ίδιο και στη Γαλλία, στη Ρωσία, στην Ιταλία, στη Γερμανία, όπου μια ολόκληρη γενιά αποδεκατίστηκε. Στην Αγγλία, όμως, η εγγενής εκκεντρικότητα πολλών αστών, η έντονη κοινωνική διαστρωμάτωση και η ανάγκη διαφοροποίησης ανέδειξαν τις γενιές του Μεσοπολέμου ως ιδιαίτερες κλάσεις, με ποικιλία εκφράσεων. Μία από τις πιο διάσημες κοινο-

νικές εκφράσεις ήταν η ομάδα που έμεινε γνωστή με το όνομα «Bright Young Things», που, όπως φαίνεται και στη φωτογραφία, οργάνωνε πάρτι με ιδιαίτερες αμφιέσεις, είχε έντονη θεατρικότητα, επιδιόταν δικήν παιδιάς σε κυνήγι θησαυρού στο Λονδίνο, κατανάλωνε μεγάλη ποσότητα καπνού και ναρκωτικών και γενικά προσωποποιούσε ό,τι πιο εκκεντρικό και αντισυμβατικό στην τέχνη και στην κοινωνική συμπεριφορά. Μέλη των «Bright Young Things» ήταν ηθοποιοί και συγγρα-

φείς, άνθρωποι του θεάτρου και των τεχνών ή απλώς πλούσιοι που σκότωναν την ώρα τους με στυλ. Ανάμεσά τους ήταν και ο νεαρός Σέσιλ Μπίτον (1904-1976), ο διάσημος φωτογράφος που εξελίχθηκε σε έναν αληθινό δημιουργό στον χώρο της μόδας και της τέχνης. Η νέα έκθεση στο Λονδίνο, στην National Portrait Gallery (από 12 Μαρτίου έως 7 Ιουνίου), εστιάζει στις φωτογραφίες του Σέσιλ Μπίτον ανάμεσα στους «Bright Young Things», μέλος των οποίων ήταν ο ίδιος και πλήθος άλ-

λων, όπως η συγγραφέας Νάνσι Μίτφορντ, ο Στίβεν Τέναντ, ο Οσπερτ και η Ιντρί Σίτγουελ, ο Ιβλιν Γουό και πολλοί ακόμη, όλοι γνωστοί τότε. Ο Μπίτον κινήθηκε ανάμεσά τους με μεγάλη θεατρικότητα και τόνισε τα δραματουργικά στοιχεία αυτής της κοινωνικής συμπεριφοράς, συχνά με ήπιο (αυτο)σαρκασμό και απόσταση. Οι φωτογραφίες του, όμως, είναι πρωτίστως έργα τέχνης της σκηνοθετημένης φωτογραφίας, και στην έκθεση συμπληρώνονται από έργα ζωγραφικής ορισμένων από τις

τρομερές αυτές συντροφιές, όπως του Ρεξ Ουίσλερ. Ενα έντονο κλίμα εποχής αναδύεται ανάγλυφο μαζί με την προτροπή να ανακαλύψει κανείς πολλά πορτρέτα στη μόνιμη συλλογή του μουσείου. Οι «Bright Young Things» αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για πολλά ζωγραφικά έργα αλλά και λογοτεχνικά, ανάμεσά τους το «Vile Bodies» του Ιβλιν Γουό και έργα της Νάνσι Μίτφορντ, του Αντονι Πάουελ και του Χένρι Γκριν. Είναι η εποχή που αρχίζει και ανατέλλει το άστρο του Σέσιλ Μπίτον.

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΓΚΡΙ

Γράφει ο ΗΛΙΑΣ ΜΑΓΚΛΙΝΗΣ

Γράμμα από το μέτωπο IV

Καλέ μου Γκρι, καθώς σου γράφω, το κοριτσάκι μου έχει ανεβάσει πυρετό 38,4. Την παιδεύει και μια επώδυνη στοματίτιδα, συνέπεια της ανοσοκαταστολής και των χημειοθεραπειών. Για να χρησιμοποιήσω τη γλώσσα των γιατρών, «όλο αυτό είναι λίγο πολύ εντός προγράμματος». Ετσι είναι: οι γιατροί ερευνούν, ενόσω οι γονείς αγωνιούν.

Το εκπληκτικό είναι ότι η ίδια διατηρεί αμείωτο το κέφι της. Βλέπεις, το τετράχρονο αγνοεί ότι πάσχει από μια νόσο «δυσνητικά θανατηφόρο», δεν βιώνει τους αργούς χρόνους του εγκλεισμού όπως ένα μεγαλύτερο παιδί, όταν, δε, τελειώνει μια ταλαιπωρία, αμέσως την ξεχνά. Τα ωραία της μαλλιάκια πέφτουν, αλλά αυτό δεν την απασχολεί. Όπως και τα άλλα παιδιά της ηλικίας της ή και μικρότερα: στήνουν αυτοσχέδια κυνηγητά και κρυφτό με τις νοσηλεύτριες στους κατά τα άλλα ήσυχους διαδρόμους του «Ελπίδα». Φορώντας

«Αφού ήταν ωραία η μέρα σου», της είπα, «ήταν ωραία και η δικιά μου».

πάντοτε τη μάσκα τους έξω απ' το δωμάτιο, με τις ελάχιστες τούφες στο κεφάλι τους, σέρνουν μαζί τους το στατό με τους ορούς κι όμως, είναι έτοιμα να παίξουν λες και βρίσκονται στις κούνιες.

Δεν ισχύει ακριβώς το ίδιο με ένα δωδεκάχρονο αγόρι σε παρακείμενο δωμάτιο. Είναι σε μια ηλικία όπου πια φέρει βαρέως το γυμνό του κρανίο. Πληττει αφόρητα μέσα στο δωμάτιο, παρακολουθώντας στο κινητό την παρέα του να κάνει βόλτες. Και δεν είναι από την άγνοια κινδύνου που έχει η κόρη μου: ο δωδεκάχρονος είναι σε θέση να σκεφτεί ότι κινδυνεύει ή ότι κινδύνευσε σοβα-

Τα παιδικά δωμάτια στις παιδιατρικές κλινικές γεμίζουν με τα στολίδια που στέλνουν οι φίλοι και συμμαθητές. Η ντουλάπα έρχεται να θυμίσει στο παιδί που νοσεί τον κόσμο που άφησε και στον οποίο θα επιστρέψει.

ρά. Κι όμως, είναι ακόμη παιδί. Ενα παιδί που φοβάται για τη ζωή του, και όχι με αφορμή μια υπαρξιακή κρίση – πόσο αποκαρδιωτική σκέψη είναι αυτή, ε;

Οι γονείς του είναι νέοι και ωραίοι. Με εμπυχώνουν με το βλέμμα τους, με τον λόγο τους, όντας βεταράνοι (από τον περασμένο Νοέμβριο που τους βρήκε το κακό). Την έχουν μάθει πια τη νόσο, την έχουν υποτάξει – πρώτα και κύρια χάρη στη θεία επιστήμη, δευτερευόντως όμως το έχουν κάνει και μέσα τους. Κι ωστόσο, όταν έγινε η διάγνωση, η μητέρα του είχε επί δέκα ημέρες μιαν επίμονη άρνηση. «Δεν μπορεί, θα δουν ότι κάνουν λάθος οι γιατροί», έλεγε. Το θέαμα, πάντως, παραμένει αλλόκοτο: ο εύρωστος, ευθυτενής πατέρας να συνοδεύει τον κυρτωμένο, ωχρο γιο στον διάδρομο. Η εικόνα θα έπρεπε να είναι ανεστραμμένη.

Θυμάσαι, καλέ μου Γκρι, την

εφιαλτική 5η Φεβρουαρίου, όταν μετά τις πρώτες εξετάσεις στο «Αγία Σοφία», ο παιδίατρος μου τα μάσασε; Όταν μπήκαμε μέσα για αναμία ή σιδηροπενία και βρέθηκε στον διάδρομο να τον ρωτώ «Γιατρέ, το παιδί μου έχει καρκίνο;» και τότε άκουσα για πρώτη φορά τη λέξη «λευκαμία»; Θυμάσαι; Κάναμε την εισαγωγή, γύρισα στο σπίτι για ένα μπάνιο, για να επιστρέψω στο νοσοκομείο σκοταρισμένος όσο ποτέ άλλοτε στη ζωή μου. Τι μου είπε όλο χαμόγελο όταν μπήκα στο δωμάτιο; «Μπαμπά, πώς ήταν η μέρα σου;» Κι όμως, έπασσα τον εαυτό μου να χαμογελάει. «Η δική σου πώς ήταν;» τη ρώτησα. Ήταν η μέρα που δεν πήγε σχολείο, που της τρύπησαν το χέρι για να ξεκινηθεί η κορτιζόνη, που της έκαναν δύο μεταγγίσεις, που βρέθηκε σε ένα άγνωστο δωμάτιο. «Καλή ήταν, είχε και ωραίο φαί», μου απάντησε. «Αφού ήταν ωραία η μέρα σου», της είπα, «ήταν ωραία και η δικιά μου».

Απόδραση από τα βαρίδια του παρελθόντος

Ο Χάρης Αττώνης και ο Βαλεντίνος Κόκκινος που συμμετέχουν στην παράσταση του ΘΟΚ «Δράκαινα» μιλούν στην «Κ»

Συνέντευξη στον
ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Στην Κεντρική Σκηνή του ΘΟΚ ανεβαίνει η παράσταση «Δράκαινα» του Δημήτρη Μπόγγρη, σε σκηνοθεσία Λυδίας Κονιόρδου, μιας από τις σημαντικότερες σύγχρονες Ελληνίδες καλλιτέχνιδες, με παγκόσμια καριέρα, αναλαμβάνοντας και τον πρωταγωνιστικό ρόλο. Στην «Κ» μίλησαν οι δύο συμπρωταγωνιστές της, οι γιοι της Δράκαινας, Χάρης Αττώνης και Βαλεντίνος Κόκκινος, για τους ρόλους τους, τη συνεργασία τους με τη Λυδία Κονιόρδου και την αξία που μπορεί να έχει σήμερα μία ηθογραφία του 1927. Ο Χάρης Αττώνης σημειώνει για τον ρόλο του: «Είναι ο κάθε σύγχρονος άνθρωπος που φεύγει από το σπίτι, βρίσκεται δουλειά σε άλλη πόλη, παντρεύεται, θέλει να κάνει οικογένεια, να ανοίξει το δικό του σπιτικό, να συνδεθεί με ανθρώπους και έννοιες, να ξεφύγει από την καταστροφική μοναξιά του». Ο Βαλεντίνος λέει για τον

«Μέσα σε αυτό το σκοτεινό, δυστοπικό κλίμα, ο δικός μου χαρακτήρας, ο Γιάννης, βιώνει τη μοναξιά του ως κάτι που τον κρατάει μακριά από τη ζωή, τη δημιουργία, τον έρωτα. Και προσπαθεί να προχωρήσει μπροστά», σημειώνει ο Χάρης Αττώνης.

Κώστα: «Είναι τραυματισμένοι και ίσως, στην αρχή του έργου, να είναι παρατημένοι από το να διεκδικήσει ξανά τη ζωή, αλλά μόλις παρουσιάζεται ένας στόχος με νόημα, στέκεται στα πόδια του και παλεύει».

—Μία ηθογραφία του 1927, όπως η «Δράκαινα», σήμερα ακουμπάει τις ίδιες χορδές του θεατή όπως τότε;

—Χάρης Αττώνης: Τα έργα, ασχέτως σε ποια εποχή αναφέρονται, είναι σίγουρα επηρεασμένα από το ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο που έζησε ο συγγραφέας. Και για αυτό τον λόγο είναι συνυφασμένα με τα θέματα που απασχολούν το κοινό της εποχής τους, σχολιάζοντας, κρίνοντας, περιγράφοντας και συχνά προκαλώντας τα. Η «Δράκαινα» μιλάει για έννοιες που είναι διαχρονικές, όπως ο έρωτας, οι σχέσεις, τα χρήματα, η εξουσία, η βία, η καταπίεση, η οικογενειακές κρίσεις. Πολύ περισσότερο όμως μιλάει για κάτι οικουμενικό και πανανθρώπινο. Πώς οι άνθρωποι θα συγκροούνται πάντα για ευτελή και ασήμαντα πράγματα και πώς οι ρωγμές στις σχέσεις τους θα σταθούν ικανές να διαλύσουν τις ζωές τους. Και κατά πόσο ουσιαστικότερες έννοιες, όπως η αφοσίωση, η αγάπη και το όνειρο μπορούν να ανθίσουν και να αφυπνίσουν δηλητηριασμένες ζωές.

—Βαλεντίνος Κόκκινος: Κάθε έργο για να σπάσει τα σύνορα του χρόνου και του τόπου από το οποίο γεννήθηκε θα πρέπει να «μιλάει» ή καλύτερα να βάζει ερωτήματα για τις βαθιές αλήθειες της ζωής και της ύπαρξης. Ο θεατής δεν συγκινείται από κάτι μουσειακό, αλλά από κάτι «ζωντανό». Στη «Δράκαινα» του ο Δημήτρης Μπόγγρης πραγματεύεται την αέναη ανάγκη του ανθρώπου να ορίζεται ο ίδιος τη μοίρα του κόντρα σε όλους τους δεσμούς. Ο πιο δύσκολος αντίπαλος είναι αυτός που σημαίνει πολλά για εμάς, οι δικοί μας άνθρωποι, η οικογένειά μας. Οι πολύπλοκες και δαιδαλώδεις οικογενειακές σχέσεις μέσα από το πρίσμα της ιδιοκτησίας, της καταγωγής και της αγάπης συγκροούνται και φανερώνονται με

Ο Χάρης Αττώνης υποδύεται τον Γιάννη και ο Βαλεντίνος Κόκκινος τον Κώστα, τους δύο γιους της Δράκαινας, την οποία ενσαρκώνει η Λυδία Κονιόρδου.

Το «μη ειπωμένο» είναι πάντα παρόν

—Ο κάθε ήρωας του έργου βιώνει και μια μοναξιά, εγκλωβισμένος στο παρελθόν, ισχύει;

—Χ.Α. Ναι, νομίζω είναι μια τραγωδία για τις ζωές που ποτέ δεν συναντιούνται: άνθρωποι βυθισμένοι στα πάθη και τις αδυναμίες τους, τα τραύματα του παρελθόντος και τις εδραιωμένες αντιλήψεις για τους άλλους, τις σχέσεις και την ίδια την αγάπη. Μέσα σε αυτό το σκοτεινό, δυστοπικό κλίμα, ο δικός μου χαρακτήρας, ο Γιάννης, βιώνει τη μοναξιά του ως κάτι που τον κρατάει μακριά από τη ζωή, τη δημιουργία, τον έρωτα. Και προσπαθεί να προχωρήσει μπροστά. Μα ακόμα και όταν καταφέρει να αγαπήσει και να παντρευτεί, να συνδεθεί με έναν άνθρωπο και να δημιουργήσει, νιώθει ανίκανος να εμπιστευτεί και επιστρέ-

φει στο σκοτεινό παρελθόν του.

—Β.Κ. Το οξύμωρο σε αυτό το έργο είναι πως όλοι οι χαρακτήρες βιώνουν μια μοναξιά μαζί. Η ιστορία της οικογένειας και κυρίως τα μυστικά της δεν επιτρέπουν στους ήρωες την ανάταση. Το «μη ειπωμένο» είναι πάντα παρόν.

—Χάρη, τι είναι τελικά ο Γιάννης που ενσαρκώνει;

—Ο Γιάννης, όπως δηλώνει ο ίδιος και οι πράξεις του, θέλει να ξεφύγει από το παρελθόν του, «να κάνει μια δουλειά και να ζήσει σαν άνθρωπος». Είναι ο κάθε σύγχρονος άνθρωπος που φεύγει από το σπίτι, βρίσκεται δουλειά σε άλλη πόλη, παντρεύεται, θέλει να κάνει οικογένεια, να ανοίξει το δικό του σπιτικό, να συνδεθεί με ανθρώπους και έννοιες,

να ξεφύγει από την καταστροφική μοναξιά του. Και εν μέρει τα καταφέρνει αν και νιώθει πως όλο το οικοδόμημα που θέλει να φτιάξει, εξαρτάται άμεσα από το παρελθόν του, την περιουσία, τις βουλές της μητέρας και εν τέλει του νόμου. Επιθυμεί να ζήσει μια νέα ζωή που ωστόσο πρέπει να βουτήξει μέσα στην παλιά και να την διαλύσει προκειμένου να αναγεννηθεί σαν τον Φοίνικα. Και πάλι, όμως, θα ισορροπεί στο μεταίχμιο, θα επηρεάζεται από τις βουλές της μητέρας, θα δηλητηριάζεται και ίσως το διαταραγμένο, τραυματισμένο κομμάτι που ριζώνει στη βαθιά μοναξιά και αδυναμία να νιώσει αυτοδύναμος, θα τον οδηγεί σε συμπεριφορές ακραίες και επικίνδυνες. Ο άνθρωπος, που δεν τα βρίσκει με τους γύρω του, δεν

τα βρίσκει και με τον εαυτό του. Ή το αντίστροφο;

—Βαλεντίνο, είναι ευνοχισμένος ο Κώστας;

—Β.Κ. Ο «ευνοχισμός» έχει την έννοια μιας μόνιμης και ανεπανόρθωτης ζημιάς. Δεν πιστεύω πως ισχύει αυτό στην περίπτωση του Κώστα. Σίγουρα είναι τραυματισμένος και ίσως, στην αρχή του έργου, να είναι παρατημένος από το να διεκδικήσει ξανά τη ζωή, αλλά μόλις παρουσιάζεται ένας στόχος με νόημα, στέκεται στα πόδια του και παλεύει. Με σωστό ή λάθος τρόπο δεν έχει σημασία, αλλά ξαναορθώνεται. Έτσι κι αλλιώς, με το σκοτάδι των οικογενειακών σχέσεων ποιος μπορεί να έρθει αντιμέτωπος και να μη λαβωθεί; Ο πόνος είναι δεδομένος και αναπόφευκτος.

«Η Δράκαινα είναι μια ενδελεχής σπουδή για το κατά πόσο η μπρόντγουεϊ καθορίζει το ποιόν και την ποιότητα των ανθρώπων που αναθρέφει» λέει ο Χάρης Αττώνης.

tis γονιδιακές απαρχές της ανατροφής μας.

—Β.Κ. Τα όρια του θύτη και του θύματος, νομίζω, δεν είναι τόσο καθαρά και ευδιάκριτα, με την έννοια πως το ένα δεν αναιρεί το άλλο. Έχω την αίσθηση πως ο συγγραφέας δεν είχε ως πρόθεση να δικαιολογήσει τις πράξεις της Δράκαινας, αλλά να αιτιολογήσει και κυρίως να φανερώσει το πολυσύνθετο του χαρακτήρα της.

—Τι θεωρείτε ότι διακυβεύεται στους ρόλους σας; Η ρήξη με το παρελθόν, η περιουσία, το όνομα;

—Χ.Α. Σίγουρα διακυβεύονται όλα αυτά. Αλλά νομίζω ο ρόλος που υποδύομαι, ο Γιάννης, γόνος μιας μάνας που έχει ριζώσει πάνω στα παιδιά της και στην περιουσία που η ίδια υποστηρίζει ότι της ανήκει, παίρνει τη σημαντικότερη απόφαση για τον ίδιον, να προχωρήσει στη ζωή του, ερχό-

μενος σε αναγκαστική ρήξη με το παρελθόν του. Αλλά βλέπουμε ότι ακόμα κι έτσι, είναι τόσο εγκλωβισμένος σε αυτό, που νιώθει ότι δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς την έγκρισή και την περιουσία της μάνας. Από τη μία λοιπόν θέλει να απελευθερωθεί από τα δεσμά του παρελθόντος και από την άλλη να πάρει ό,τι του ανήκει. Αυτό είναι και το κλειδί κάθε οικογενειακού βασάνου, η έννοια της ιδιοκτησί-

ας, υλικής ή πνευματικής και ψυχικής. Και αν δεν καταφέρεις να το ελέγξεις, να το αποτινάξεις από πάνω σου σαν ζυγό που σε καταδυναστεύει, εκεί πια κινδυνεύεις να χάσεις τον ίδιο σου τον εαυτό.

—Β.Κ. Το πέταγμα. Η πορεία ανάμεσα στον ήλιο και τον αιθέρα. Ένα πουλί που του έκοψαν τα φτερά, που η ίδια η οικογένειά του τα έχει κόψει, δεν παύει να επιθυμεί και να προσδοκεί τη στιγμή που θα ξαναπετάξει.

Αφοσίωση και δουλειά

—Μιλήστε μου για τη συνεργασία σας με τη Λυδία Κονιόρδου...

—Χ.Α. Αρχικά για μένα ήταν μεγάλη τύχη να βρίσκομαι στην Κύπρο και σε τόσο μικρό διάστημα να συνεργάζομαι δύο φορές με τον ΘΟΚ και μάλιστα σε συνεργασίες και ρόλους που με τιμούν. Η συνεργασία μου με τη Λυδία Κονιόρδου ήταν ένα μεγάλο σχολείο. Το να έρχεσαι τόσο κοντά με ανθρώπους που έχουν αφιερώσει τη ζωή τους στην τέχνη τους και αποτελούν ένα σημαντικό κεφάλαιο.

«Κάθε έργο για να σπάσει τα σύνορα του χρόνου και του τόπου από το οποίο γεννήθηκε θα πρέπει να «μιλάει» ή καλύτερα να βάζει ερωτήματα για τις βαθιές αλήθειες της ζωής και της ύπαρξης», λέει ο Βαλεντίνος Κόκκινος.

λαιο στη θεατρική ιστορία του τόπου σου, είναι σίγουρα μεγάλη τιμή και κέρδος. Αλλά για μένα το πιο σημαντικό και συγκινητικό ήταν ότι μετά από χρόνια ολοκληρωτικής αφοσίωσής μου στο θέατρο και συχνά αυταπάρνησης και σκληρής αυτοκριτικής, ένας καλλιτέχνης όπως η Κονιόρδου, με εμπιστεύεται και με επιλέγει να σταθώ δίπλα της, σε έναν τόσο σημαντικό ρόλο, στο εθνικό θέατρο μιας Κύπρου. Και αυτό για μένα ήταν η μεγαλύτερη επιβράβευση.

—Β.Κ. Η Λυδία Κονιόρδου είναι μία πολύπλευρη καλλιτέχνις με τεράστια πείρα. Ένας σκληρός εργάτης της τέχνης με επιμονή στη λεπτομέρεια. Ο ρόλος της δασκάλας είναι κάτι που τη συγκινεί και επιλέγει να αναλαμβάνει. Τα πολλά χρόνια τριβής της με το αντικείμενο αλλά και οι συνεργασίες της με σπουδαίους σκηνοθέτες της επέτρεψαν να έχει «κωδικοποιήσει» τη θεατρική της αντίληψη έτσι ώστε να μπορεί να τη μεταφέρει.

—Τι ήθελε από τους γιους της σκηνοθετικά;

—Χ.Α. Πιστεύω πως ήθελε δύο ανθρώπους που θα την αντιμετώπιζον με τα ίδια μέσα, τα ίδια όπλα, τους ίδιους τρόπους που τους αντιμετώπιζε και εκείνη. Είναι δημιουργήματά της, άρα, παρά την ευαισθησία τους και τον όποιο ευνοχισμό μπορεί να έχουν υποστεί, ανά πάσα στιγμή μπορούν να μετατραπούν στα γνήσια παιδιά της Δράκαινας, κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσή της και να τη δικαιώσουν, ακόμα και όταν πιάνονται στα χέρια μαζί της.

Όσο και να τους ακυρώνει με τον λόγο και τις πράξεις της, τελικά οι γιοι της είναι δημιουργήματά της, ίσως το ίδιο ευθραυστά και το ίδιο ακραία και επικίνδυνα. Και νομίζω, εγώ με τον Βαλεντίνο, από την ακρόαση κιόλας, καταφέραμε να ενωθούμε και να συμπράξουμε σε μια σκηνική σχέση, πέραν της αδελφικής, που περιλαμβάνει όλο αυτό το πάθος, του πάσχοντος και του θύτη.

—Β.Κ. Αφοσίωση, συγκέντρωση, σκληρή δουλειά κι έγνοια στη λεπτομέρεια και στο βάθος, στις αντιθέσεις και στην πολυπλοκότητα του χαρακτήρα.

Μια αλλιώτικη Κύπρος, μια Κύπρος του τότε

Ο εικαστικός Γιώργος Γαβριήλ μίλησε στην «Κ» για την έκθεση του «αντικατοπτρισμοί» στην Γκαλερί Διαχρονική

Συνέντευξη στη ΛΟΥΙΖΑ ΛΟΥΗ

Συνάντησα τον εικαστικό Γιώργο Γαβριήλ στην Γκαλερί Διαχρονική λίγο πριν από τα εγκαίνια της έκθεσής του με τίτλο «Αντικατοπτρισμοί». Με ξενάγησε στον χώρο και μου μίλησε για τα έργα που θα παρουσιαστούν. Μου έκανε εντύπωση το πόσο πολλά έργα δημιούργησε και το πως το κάθε έργο είχε τη δική του ιστορία να πει. Ο Γιώργος Γαβριήλ ένας καταξιωμένος εικαστικός που έχει στον ενεργητικό του συμμετοχές σε Μπιενάλε Πεκίνου και Μολδαβίας, πρόκειται για ένα πολυταξιδεμένο καλλιτέχνη που δεν ξέχασε από πού ξεκίνησε αλλά και την αστείρευτη αγάπη του για την Κύπρο. Βλέποντας τα έργα, όντως αντικατοπτρίζεται αυτή η αγάπη του για την αθάνατη Κύπρο, την οποία νοσταλγεί, μια Κύπρος «καθαρή» όπως είπε και στην «Κ».

—Μιλήστε μας για την καινούργια σας δουλειά στην Γκαλερί Διαχρονική; Πώς ο τίτλος «Αντικατοπτρισμοί» ερμηνεύεται μέσα από τα έργα σας;

—Ο τίτλος αυτός μου βγήκε επειδή ασχολούμαι με το θέμα της Κύπρου και με την κυπριακή ύπαιθρο και το ότι μεγάλωσα στην Κοκκινοτριμιθιά, είχα βιώματα από την αγροτική ζωή έτσι μου ήρθε η ανάγκη να εκφράσω τις εμπειρίες μου. Ήθελα να δείξω τον κόσμο της Κύπρου με έναν πιο καινούργιο, πιο σύγχρονο τρόπο και μέσα από τους πειραματισμούς κατέληξα στους «Αντικατοπτρισμούς». Είναι ένα φυσικό φαινόμενο όπου οι ναυτικοί στη θάλασσα βλέπουν στον ουρανό να αιωρούνται πόλεις, κτήρια

«Θεωρώ τον εαυτό μου διεθνιστή αλλά πάλι τον τόπο μου τον υπεραγαπώ, αυτή είναι η πατρίδα μου, αυτός είναι ο κόσμος μου, αυτή είναι η Κύπρος για εμένα» λέει ο Γιώργος Γαβριήλ.

και αλλά αντικείμενα που ονόμαζαν Φάτα Μοργκάνα. Εγώ ξεκίνησα από εκεί σαν βάση και έψαξα και βρήκα υλικό, πέτρες και θέματα. Ξεκίνησα επίσης με την ιδέα πως είναι οι πέτρες της Κύπρου του τόπου μας και πάνω στις πέτρες εξελίσσεται η ζωή μας. Από την άλλη μπορείς να πεις πως ο καθένας από εμάς είναι και ένας μικρόκοσμος πάνω στη δική του πέτρα, την οποία και την κουβαλά. Η πέτρα είναι η ιστορία μας.

—Τι ιστορίες θέλουν να πουν τα έργα σας. Και τι σημαίνει Κύπρος για εσάς;

—Εγώ βλέπω τον εαυτό μου διεθνιστή, αλλά πάλι τον τόπο μου τον υπεραγαπώ, αυτή είναι η πατρίδα μου, αυτός είναι ο κόσμος μου, αυτή είναι η Κύπρος για εμένα. Στα έργα μου το κοινό μπορεί να δει την αθάνατη Κύπρο του τότε.

—Τι μηνύματα θέλετε να περάσετε με τα έργα σας;

—Επικοινωνώντας με το κοινό μέσω των έργων μου βγάζω προς το έξω την αγάπη μου για την Κύπρο, ελπίζω και ο Κύπριος πολλές από τις εικόνες που προβάλλω να μπορέσει

«Ξεκίνησα επίσης με την ιδέα πως είναι οι πέτρες της Κύπρου, του τόπου μας και πάνω στις πέτρες εξελίσσεται η ζωή μας».

«Θέλω και εγώ η δουλειά μου να παίξει αυτό τον ρόλο και να στείλει μηνύματα, να αφυπνίσει για μια πιο ποιοτική, πιο ανθρώπινη κοινωνία».

να τις δει αλλά και να τις προσέξει σαν ιστορίες, έργα δοσμένα από μια άλλη οπτική γωνία. Είναι μια αυθόρμητη ανάγκη μου. Και χρωματικά και σε περιεχόμενο προσπαθώ να δώσω την Κύπρο. Η δουλειά αυτή θα συνεχιστεί. Θα εκτεθούν στην γκαλερί Διαχρονική συνολικά πενήντα εβδομήντα έργα.

—Τι είναι η τέχνη για εσάς;

—Η τέχνη είναι ο πιο σύντομος τρόπος να επικοινωνήσεις με κάποιον και έτσι και εμείς ως εικαστικοί προσπαθούμε να επικοινωνήσουμε με τον κόσμο μέσα από τη δική μας τέχνη και έργο, να προβάλλουμε τις απόψεις μας, τις εμπειρίες μας, τα βιώματά μας και τους προβληματισμούς μας. Εγώ πιστεύω ότι είτε ένας καλλιτέχνης είναι πολιτικοποιημένος είτε όχι, το έργο του, η τέχνη του αυτόματα είναι πολιτικοποιημένη. Το να επιλεγεί κάποιος να μη ζωγραφίζει κοινωνικά/πολιτικά θέματα παίρνει μια στάση ζωής και πάλι τον κάνει πολιτικοποιημένο και εξυπηρετεί μια μερίδα. Πιστεύω πως ό,τι και

να κάνεις εφόσον ζεις σε μια κοινωνία είσαι ένα πολιτικοποιημένο ον είτε το θέλεις είτε όχι, είτε παίρνεις θέση είτε όχι σε αξιοποιούν και εξυπηρετεί κάποια συμφέροντα.

—Ένας καλλιτέχνης πιστεύετε πρέπει να έχει κάποιο ρόλο στην κοινωνία; Ποιος είναι ο δικός σας;

—Οποσδήποτε πιστεύω πως οι τέχνες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην κοινωνία και μπορούν να αφυπνίσουν συνειδήσεις και να στείλουν πολλά μηνύματα στους υπόλοιπους ανθρώπους, είτε είναι θέατρο, ποίηση, λογοτεχνία, είτε εικαστικά. Είναι πάρα πολλοί αυτοί οι καλλιτέχνες που στέλνουν μηνύματα μέσω της δουλειάς τους έτσι θέλω και εγώ η δουλειά μου να διαδραματίσει αυτό τον ρόλο και να στείλει μηνύματα, να αφυπνίσει για μια πιο ποιοτική, πιο ανθρώπινη κοινωνία.

Ο Γιώργος Γαβριήλ

Αποφοίτησε από την Ακαδημία Καλών Τεχνών Σούρικοβ της Μόσχας το 1987. Εργάστηκε ως καθηγητής Τέχνης στη Μέση Εκπαίδευση. Διετέλεσε για δέκα χρόνια επιθεωρητής Τέχνης στη Μέση Εκπαίδευση. Διετέλεσε μέλος της καλλιτεχνικής επιτροπής του ΘΟΚ. Το 2013 βραβεύτηκε με το κρατικό βραβείο εικονογράφησης. Έχει πραγματοποιήσει 13 ατομικές εκθέσεις και συμμετείχε σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στη Κύπρο και στο εξωτερικό.

«Αντικατοπτρισμοί» του Γιώργου Γαβριήλ. Διαχρονική Γκαλερί, από 6-26 Μαρτίου 2020. Αρσινόης 84, Λευκωσία.

ΑΝΤΩΝΗΣ
Ρέμος

31/3/20
Δημοτικό Θέατρο Λευκωσίας

21:00

τραγουδώ
για
τη **ΖΩΗ**

Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα
του Υπουργού Εξωτερικών
κ. Νίκου Χριστοδουλίδη

διοργανωτής

**ROUND
TABLE1**
NICOSIA
CYPRUS

για την
στήριξη του
συνδέσμου

Παιδιά
με Ηλιακές
Παράγκες
Charities Cyprus - Round Table

μέγα χορηγός

Remedica
FOR A HEALTHIER WORLD

media sponsor

**LOVE
100.7 FM**
98.1 & 105.7

χορηγός φιλοξενίας

**SEMELI
HOTEL**

**SEMELI
CATERING
SERVICES**

Ελένη
ΒΙΤΑΛΗ
Παναγιώτης
ΜΑΡΓΑΡΗΣ
Συμφωνία

ΠΕΜΠΤΗ
19
ΜΑΡΤΙΟΥ
20:30

ΘΕΑΤΡΟ ΡΙΑΛΤΟ

ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΜΑΡΤΙΟΥ, ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Χορηγός:

ΟΠΑΠ
ΚΥΠΡΟΥ

Χορηγοί Επικοινωνίας:

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

**LOVE
100.7 FM**
98.1 & 105.7

PIK

€ 20 / 15

77 77 77 45
rialto.com.cy

Η αποκτήνωση με τα μάτια ενός παιδιού

Αριστουργηματικό πολεμικό δράμα σε σκηνοθεσία Βάκλαβ Μαρχούλ

Το βαμμένο πουλί ★★★★★
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΡΑΜΑ (2019)
Σκηνοθεσία: Βάκλαβ Μαρχούλ
Ερμηνείες: Πέτρ Κοτλάρ, Χάρβεϊ Καϊτέλ, Στέλαν Σκάρσγκαρντ, Μπάρι Πέπερ

Του **ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΜΠΗ**

Ο Τσέχος Βάκλαβ Μαρχούλ, στην τρίτη του σκηνοθετική δουλειά –είναι επίσης σεναριογράφος και παραγωγός εδώ–, φέρνει εις πέρας έναν κινηματογραφικό άθλο, δημιουργώντας ένα τρομερά σκληρό φιλμ, το οποίο όμως είναι ταυτόχρονα και ένα από τα σπουδαιότερα της χρονιάς. Βασίζόμενος στο ομώνυμο λογοτεχνικό έργο του Γέρζι Κοζίνσκι, ο Μαρχούλ αφηγείται την επική ιστορία ενός μικρού Εβραίοπουλου δίχως όνομα, το οποίο ταξιδεύει μόνο μέσα στις απέραντες εκτάσεις της ανατολικής Ευρώπης, στα τέλη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Με όλους τους συγγενείς του νεκρούς, ο μικρός προσπαθεί να επιβιώσει σε μια άγρια, σαρωμένη από τον πόλεμο ύπαιθρο, εκεί όπου η ανθρωπινή φύση συνορεύει για επικίνδυνα με την αποκτήνωση.

Το φιλμ χωρίζει την αφήγησή του σε κεφάλαια, αντίστοιχα με τους σταθμούς του ταξιδιού του παιδιού, οι οποίοι, κατά κανόνα, γίνονται διαρκώς τρομακτικότεροι. Είναι πραγματικά δύσκολο να αντέξει κανείς κάποιες από τις εικόνες και τους ήχους που υπάρχουν σε αυτό το οδοιπορικό. Η σκοτεινή πλευρά είναι εδώ... κατασκοπεύεται και μοναδικός φάρος είναι η

ίδια η λαχτάρα για ζωή και η ψυχική δύναμη του μικρού. Στον δρόμο του βέβαια δεν θα συναντήσει μόνο τέρατα· εκεί υπάρχει ακόμα ένας ευαίσθητος Γερμανός στρατιώτης (Στέλαν Σκάρσγκαρντ) αλλά και ένας αλάνθαστος Σοβιετικός ελεύθερος σκοπευτής, με τον Μπάρι Πέπερ σε έναν ρόλο-φόρο τιμής στον αντίστοιχο του από τη «Διάσωση του Στρατιώτη Ράιαν».

Από την άλλη, εκείνο που κάνει την ταινία να ξεχωρίζει αληθινά είναι η αισθητική της. Γυρισμένη με ασπρόμαυρη φωτογραφία και μέσα από δεκάδες αριστουργηματικά πλάνα, ο Μαρχούλ μας βάζει στην ατμόσφαιρα όχι απλώς μιας άλλης εποχής αλλά και μιας διαφορετικής ανθρωπογεωγραφίας. Οι εικόνες του είναι βαθιά ποιητικές, με τον τρόπο του Ταρκόφσκι και από την άλλη ακραία ρεαλιστικές σαν εκείνες ενός Χάνεκε. Το τοπίο καθηρεφτίζει την ψυχή του μικρού παιδιού, η οποία χαράζεται από τη βία και τη θαναυσότητα του κόσμου. Τα λόγια είναι ελάχιστα, τα πάντα εδώ έχουν ειπωθεί με τρόπο κινηματογραφικό. Μόνη σοβαρή ένταση η τεράστια διάρκεια των σχεδόν τριών ωρών, η οποία καλύπτεται με αρκετές, αχρείαστες πολλές φορές, επαναλήψεις. Μπροστά όμως σε ένα τέτοιον διαστάσεων έργο, αυτά περνούν σε δεύτερη μοίρα. Με τα λόγια του Τσέχου σκηνοθέτη: «Κάθε κομμάτι της ταινίας είναι ένα ψηφίο, μια επιμέρους λεπτομέρεια ενός μεγαλύτερου πίνακα, σε έναν καμβά όπου έχει σχεδιαστεί η πορεία του πρωταγωνιστή προς την τελική κάθαρση».

Με την ασπρόμαυρη φωτογραφία και τα δεκάδες αριστουργηματικά πλάνα, ο Μαρχούλ μας βάζει στην ατμόσφαιρα μιας διαφορετικής ανθρωπογεωγραφίας.

HOME CINEMA

Η περιπετειώδης εφηβεία μιας... σούπερ ηρωίδας

Η **Σοφία Λίλις** ερμηνεύει άρτια την τρομερά μπερδεμένη Σιντ.

I am not ok with this KOMENTI (2020)
Δημιουργία: Τζόναθαν Εντγουίστλ, Κρίστι Χολ
Ερμηνείες: Σοφία Λίλις, Γουάιατ Ολεφ, Σοφία Μπράιαντ

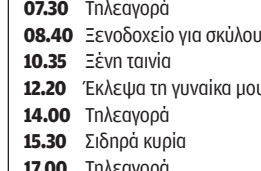
Με **αφηγηματικό** προσανατολισμό και διάρκεια ανάλογη με αυτή του επιτυχημένου «The End of the F...ing World», και αυτή η εφηβική σειρά του Netflix βλέπεται απνευστί· τα επτά εικοσάλεπτα επεισόδια που έχουν ανέβει και στο νούμερο ένα της λίστας με τα πιο δημοφιλή της πλατφόρμας στην Ελλάδα, μας μεταφέρουν (για άλλη μια φορά) στην κλασική επαρχιακή αμερικανική κομπόλη. Εκεί η νεαρή Σιντ περνάει διάφορα εφηβικά σκαμπανεβάσματα (σεξουαλικά, οικογενειακά, κοινωνικά

κ.ο.κ.), ενώ ταυτόχρονα έχει να αναμετρηθεί ψυχολογικά και με τη σχετικά πρόσφατη αυτοκτονία του πατέρα της. Σαν να μην έφταναν όλα αυτά, εκπληκτική ανακαλύπτει πως διαθέτει υπερφυσικές δυνάμεις, τις οποίες όμως αδυνατεί να ελέγξει.

Μένοντας πιστή στα περισσότερα κλισέ του είδους, αλλά προσθέτοντας και αρκετά σύγχρονα στοιχεία, η σειρά έχει φρεσκάδα, χιούμορ και νεύρο ώστε να κρατήσει αμειωτο το ενδιαφέρον· το δε φινάλε αφήνει ορθάνοικτη την πόρτα για έναν ακόμα πιο συναρπαστικό δεύτερο κύκλο. Εδώ πάντως τη διαφορά κάνει κυρίως η харισματική πρωταγωνίστρια, Σοφία Λίλις. Η νεαρή Νεοϋορκέζα ηθοποιός, η οποία ξεκάρωσε και στο «Το Αυτό», ερμηνεύει άρτια

την τρομερά μπερδεμένη Σιντ, η οποία βρίσκεται συχνά-πυκνά ένα βήμα πριν από την έκρηξη. Τα εφηβικά αυτά ξεσπάσματα συνδέονται στην προκειμένη περίπτωση με το υπερηρωικό στοιχείο –που είναι και της μόδας– το οποίο πάντως εδώ μοιάζει λιγότερο «κούλ» και ανάλαφρο από όσο συνήθως.

Οι δυνάμεις της Σιντ είναι περισσότερο κατάρη παρά ευχή, μια σύνδεση με το τραυματικό παρελθόν, γεγονός που προσθέτει έξτρα χαρακτήρα στην αφήγηση. Κατά τα λοιπά, γύρω της υπάρχουν διάφοροι ακόμα κλασικοί χαρακτήρες, όπως ο αλαζόνας αθλητής, ο «σπασίκλας» γείτονας αλλά και η όμορφη κολλητή, για την οποία πάντως η Σιντ τρέφει κάτι παραπάνω από φιλικά αισθήματα.

PIK1 ΤΗΛ.: 22862000	PIK2 ΤΗΛ.: 22862000	OMEGA ΤΗΛ.: 22477777	ANT1 ΤΗΛ.: 22200200	ΣΙΓΜΑ ΤΗΛ.: 22580100	ALPHA ΤΗΛ.: 22212400	CAPITAL ΤΗΛ.: 25577577	MOVIES BEST
							
21.30 Grace of Monaco	22.30 Άρτος και θεάματα	22.00 Sex and the city	21.20 Your Face Sounds Familiar	21.20 Παραδοσιακή βραδιά	21.15 Παράδοση κατ' οίκον	07.30 Τηλεαγορά 08.40 Ξενοδοχείο για σκύλου 10.35 Ξένη ταινία 12.20 Έκλειψη τη γυναίκα μου 14.00 Τηλεαγορά 15.30 Σιδηρά κυρία 17.00 Τηλεαγορά 19.00 Ξένη ταινία 21.00 Ξένη ταινία 23.00 Ξένη ταινία 01.00 Suspect 03.00 Φόνος στο Πρεζίντιο	21.00 Blood Money
07.30 Θεία λειπουργία Απευθείας μετάδοση. 10.00 Καμύματα τζι αρμάματα Κωμική σειρά εποχής. 11.00 ΕΥ4U, II - (Ε) Κοινωνική εκπομπή με την Βίβιαν Κανάρη. 12.00 Χάλκινα χρόνια, III - (Ε) Δραματική σειρά εποχής. 13.00 Χωρίς αποσκευές, V - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή. 13.30 Αμυνέσθαι περί πάτρης Με τον Πέτρο Κων/νου. 14.00 ΕΙΔΗΞΕΙΣ 14.15 ArtCafe, III - (Ε) Εκπομπή πολιτισμού. 15.15 Σπίτι στη φύση - (Ε) Περίβαλλοντική εκπομπή. 15.45 Τετ - Α - Τετ - (Ε) Talk show. 17.00 Μαζί - (Birlikte) Δικονοτική εκπομπή. 18.00 ΕΙΔΗΞΕΙΣ (νοηματική) 18.20 Η κυρά του μεταξοφύ - (Ε) Σειρά εποχής. 18.50 Ο δρόμος έχει τη δική του ιστορία - (Ε) Σειρά ντοκιμαντέρ, που αναφέρεται στις επιπτώσεις των οδών. 19.25 Κάποτε το '80 Κωμική σειρά. 20.00 ΕΙΔΗΞΕΙΣ 21.00 Αθλητική Κυριακή 21.30 Γκρέις του Μονακό (Grace of Monaco). Βιογραφικό δράμα, με τους Νικόλ Κίντμαν, Τιμ Ροθ, κ.ά. 23.15 ΕΙΔΗΞΕΙΣ 23.20 Μαζί - (Birlikte). Δικονοτική εκπομπή. 00.00 ΕΥ4U, II - (Ε) 01.00 Επανάληψεις	07.10 Προσωπογραφίες 08.00 Παιδική ζώνη α. Κόκκινο λεωφορείο β. Μάγια η μέλισσα γ. Το θαυμαστό ταξίδι του Νίλς Χόλγκερσον δ. Γουίσιπερ ε. Μπόμπι και Μπιλ στ. Κάρφιλντ 11.00 Στη χώρα του Γιατί - (Ε) 11.30 Παιδική ζώνη α. Κόκκινο λεωφορείο β. Μάγια η μέλισσα γ. Γκάρφιλντ 16.00 Ιστορίες του χωρικού - (Ε) Κυριακή κωμική σειρά. 16.30 Μανώλης και Κατίνα - (Ε) Κυριακή κωμική σειρά. 17.00 Το μικρό σπίτι στο λιβάδι Οικογενειακή σειρά, με τους Μάικλ Λάντον, Κάρεν Γκρασλ, κ.ά. 17.45 Euromaxx à la Carte - (Ε) Σειρά ντοκιμαντέρ. 18.15 Power of sports - (Ε) Σειρά ντοκιμαντέρ. 18.45 Baywatch, VII Σειρά περιπέτειας με τους Ντέιβιντ Χέισελχοφ, Πάρκερ Στίβενσον. 19.30 ΕΙΔΗΞΕΙΣ (Αγγλική) 19.40 ΕΙΔΗΞΕΙΣ (Τουρκική) 20.00 ΕΙΔΗΞΕΙΣ (Σύνδεση με PIK1) 21.00 Παραδοσιακή βραδιά στο PIK - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή. 22.30 Άρτος και θεάματα - (Ε) Κυριακή σειρά. 23.35 Euromaxx à la Carte - (Ε) Σειρά ντοκιμαντέρ. 00.05 ΕΙΔΗΞΕΙΣ - (Ε) 00.15 ΓΙΟΥΡΝΙΟΥΣ	05.30 Τώρα ό,τι συμβαίνει Ενημερωτική εκπομπή με τη Φαίη Μαυραγάνη. 09.45 Έλα χαμογέλα Ψυχαγωγική εκπομπή με τους Σίσσυ Χρηστίδου, Παύλο Στρατιόπουλο, Κωνσταντίνο Βασάλο, Ελένη Βουλγαράκη. 13.00 Τροχός της τύχης - (Ε) Τηλεπαιχνίδι, με τον Πέτρο Πολυχρονίδη και τη Βάλια Χατζηθεοδώρου. 15.00 Εικόνες Ταξιδιωτική εκπομπή με τον Τάσο Δούση. 16.00 Shopping star - (Ε) Reality μόδας. 17.20 Χαρούμενος ταξιδιώτης Ταξιδιωτική εκπομπή, με τον Αλέξ. Ταρामοντά 18.00 OMEGA NEWS 18.10 Χαρούμενος ταξιδιώτης (Συνέχεια) 18.30 MasterChef - MasterClass Διαγωνισμός μαγειρικής, με τους Πάνο Ιωαννίδη, Σωτήρη Κοντιζά, Λευκάδα Κουτσόπουλο. 20.10 OMEGA NEWS 21.05 Το κόκκινο ποτάμι Δραματική σειρά εποχής. 22.00 Sex and the city 2 Ρομαντική κομεντί, με τις Σάρα Τζέσικα Πάρκερ, Κιμ Καρνάλ, κ.ά. 23.40 Στο Αλαλούμ - (Ε) Κυριακή σειρά. 00.40 AR3NA - (Ε) Δραματική σειρά. 01.40 Ζωή μου - (Ε) Δραματική σειρά. 02.40 UNA Fatsa - (Ε) 03.50 Ευτυχείτε!	06.10 Πρωινή ενημέρωση Ενημερωτική εκπομπή. 06.40 Τα κορίτσια του μπαμπά Κωμική σειρά. 07.30 Καθρεφτάκι μου - (Ε) Κωμική σειρά. 08.10 Daddy Cool - (Ε) Κωμική σειρά. 09.50 Santa Γιολάντα - (Ε) Κωμική σειρά. 10.30 Εσύ... στον κόσμο σου (Ε) Κοινωνική σειρά κομεντί. 12.00 Υγεία πάνω απ' όλα Εκπομπή για την υγεία. 12.50 Αν ήμουν πλούσιος - (Ε) Κωμική σειρά. 14.30 Food N' Friends Εκπομπή μαγειρικής, με τον Δημήτρη Σκαρμούτσο και τον Ηλία Φουντούλη. 15.20 Casa De Mikel - (Ε) Σατιρική εκπομπή με τον Μιχάλη Σοφοκλέους. 17.20 Πέτα τη φριτζά - (Ε) Κωμική σειρά. 18.00 Τα νέα του ANT1 σε 10΄ 18.10 Συνέχεια της σειράς 18.40 Μην ψαρώνεις, II Κωμική σειρά. 20.20 Τα νέα του ANT1 21.20 Your Face Sounds Familiar Ντοκιμαντέρ. 00.10 Τίτλοι ειδήσεων 00.20 Football stories Ντοκιμαντέρ. 01.10 Aquarius - Βιογραφική δραματική σειρά. 02.00 Λευκός Οίκος - (Ε) Ελληνική σειρά. 02.50 Ιατρικό απόρρητο - (Ε) Ελληνική σειρά. 03.40 Τα νέα του ANT1 - (Ε) 04.30 7 ζωές - (Ε)	05.20 Τα χρυσόψαρα - (Ε) Κωμική σειρά. 05.50 Οι Τάκοι - (Ε) Κωμική σειρά. 06.20 Προορισμός Ευτυχία - (Ε) Ταξιδιωτική εκπομπή Αλλού δημοφιλή - (Ε) Κωμική σειρά. 08.20 Περί ορέξεως - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή με τον Ανδρέα Δημητρίου και τη Γιώτα Δαμιανού. 09.00 Παντρεμένοι κι οι δυο (Ε) Κωμική σειρά. 10.00 Guest My Age - (Ε) Τηλεπαιχνίδι. 11.00 Βουράττε γεπτόνοι - (Ε) Κυριακή κωμική σειρά. 12.30 Στην υγεία μας ρε παιδιά Ψυχαγωγική εκπομπή με τον Σπύρο Παπαδόπουλο. 15.30 Για το καλό σου - (Ε) Εκπομπή για την υγεία με την Αφροδίτη Γεωργίου. 16.20 Θα γίνει της πολυκατοικίας Κωμική σειρά. 17.10 My Style Rocks Gala Reality μόδας. 18.00 Γεγονότα σε συντομία 18.10 My Style Rocks Gala - (Συνέχεια) 20.20 Τοιές στα γεγονότα 21.20 Παραδοσιακή βραδιά (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή με την Άντρη Καραντώνη. 23.30 Θα γίνει της πολυκατοικίας - (Ε) Κωμική σειρά. 00.20 Γεγονότα σε τίτλους 00.30 My Style Rocks Gala - (Ε) Reality μόδας. 03.00 Μόνο μια φορά - (Ε) Δραματική σειρά.	06.00 Άλλαξε το - (Ε) Εκπομπή διακόσμησης. 07.00 24 ώρες - (Ε) Ντοκιμαντέρ, με τον Κων/νο Κωνσταντίνου 08.00 Έλα στη θέση μου - (Ε) Κωμική σειρά. 09.30 Εύκολα και σπιτικά Εκπομπή μαγειρικής, με την Αθηνά Λοιζίδου. 10.00 Σ/Κ με τον Μάνεση Ενημερωτική εκπομπή, με τον Νίκο Μάνεση. 13.00 Μην αρχίζεις τη μουρμούρα - (Ε) Κωμική σειρά. 13.45 Η φαμίλια - (Ε) Κωμική σειρά. 14.30 Λούις Night Show - (Ε) Σατιρική εκπομπή, με τον Λούι Πατσολίδη 17.00 Σπίτι είναι... Κωμική σειρά. 17.50 ΕΙΔΗΞΕΙΣ (νοηματική) 18.00 Έλα στη θέση μου, IV Κωμική σειρά. 19.30 Μην αρχίζεις τη μουρμούρα Κωμική σειρά. 20.20 ALPHA NEWS 21.15 Παράδοση κατ' οίκον Ψυχαγωγική εκπομπή με τη Βασιλική Χατζηδαμόου. 22.30 Κάρμα, II Δραματοποιημένη σειρά της Χριστιάνας Αρτεμίου. 23.30 Μεσάνυχτα Talk show με την Ελεονώρα Μελέτη. 00.45 World party - (Ε) 01.45 Divided Τηλεπαιχνίδι γνώσεων. 03.15 Σ/Κ με τον Μάνεση - (Ε) Ενημερωτική εκπομπή.	06.30 Παιδική ζώνη 09.20 Για πάντα νέοι - (Ε) 11.00 Τηλεαγορά 13.00 Μόνο για σένα - (Best Of) Με τη Φωτεινή Γεωργαντά 14.40 ANNITA κοίτα Ψυχαγωγική εκπομπή με την Αννίτα Πάνια. 17.30 Τηλεαγορά 18.00 Αποδείξεις Live Ψυχαγωγική εκπομπή. 22.15 Το ταξίδι της ζωής, III 23.30 Ξένη ταινία 01.05 Ξένες σειρές 04.40 Video Clips 04.45 ANNITA κοίτα - (Ε) Ψυχαγωγική εκπομπή.	02.00 Παράνομοι πόθοι 05.55 Η καφετζού 07.25 Φίλος μου, ο Λευτεράκης 09.05 Όλοι θα ζήσουμε 10.40 Χαμέντη ευτυχία 12.10 Είσοι στην Ε.Ο.Κ., μάθε για την Ε.Ο.Κ. 13.55 Σήκω χόρεψε συρτάκι 15.25 Βοήθεια ο Βέγγος, φανερός πράκτωρ «000» 17.00 Θου Βου: Φαλακρός πράκτωρ, Επιχειρήσεις Γης Μαδάμ 18.45 Ζητείται ψεύτης 20.20 Ίλιγγος 22.00 Παράνομοι πόθοι 23.25 Ο βόλτος 01.20 Ο γυναικάς

Επιδημίες που έγραψαν ιστορία...

Η εξάπλωση φονικών ιών μέσα από έξι ταινίες και ένα ντοκιμαντέρ

Του ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΧΑΡΙΜΠΗ

Εν μέσω δικαιολογημένης ανησυχίας, σοβαρών επιστημονικών διατυπώσεων, μέτρων ασφαλείας αλλά και μπόλικης παράνοιας, γραφικότητας και υπερβολικών αντιδράσεων –όλα γύρω από την εξάπλωση του περίφημου κορωνοϊού βέβαια–, το καλύτερο ίσως αντίδοτο είναι η... ομοιοπαθητική. Και εξηγούμε. Περνώντας ένα Σαββατοκύριακο γεμάτο με ταινίες αφιερωμένες σε ιούς, επιδημίες, λοιμούς κ.ο.κ., ξαφνικά η καινούργια γρίπη που μας ήρθε από τη μακρινή Ανατολή μοιάζει με απλό συνάχι. Η ψυχολογία του ανθρώπου άλλωστε είναι παράξενο πράγμα και ορισμένες φορές το κακό ξορκίζεται εκ των έσω, ακόμα και με όπλο το μαύρο χιούμορ.

Το σινεμά πάντως από την πλευρά του παρέχει άφρονες τέτοιες ευκαιρίες. Σας φαίνεται δραματική η προοπτική να χρειαστεί να περάσετε 1-2 εβδομάδες κλεισμένοι στο σπίτι, η λα Γουχάν, λόγω κορωνοϊού; Σκεφθείτε πως ο κακόμοιρος

Μίπρους Γουίλς ζούσε αναγκαστικά επί χρόνια υπογείως και έκανε ταξίδια στον χρόνο ψάχνοντας την απάντηση για τον δικό του ιό, στους «12 Πιθήκους». Σας ανησυχούν μήπως τα άδεια ράφια στα σουπερ μάρκετ και η έλλειψη σε μάσκες; Στο κορεατικό «Gamgi», οι Αρχές κλείδωσαν πολίτες μέσα στο σουπερ μάρκετ με σκοπό να τους ψήσουν ζωντανούς για να μην εξαπλωθεί η αρρώστια...

Αυτά και διάφορα άλλα «ευχάριστα» θα ανθολογήσουμε σήμερα, από μια κινηματογραφική δεξαμενή ενός ιδιαίτερου είδους, του ιατρικού θρίλερ, δίχως μάλιστα να μπορούμε στον πειρασμό να ασχοληθούμε και με τη ζόμπι μυθολογία – ως γνωστόν κι αυτά από ιούς γεννιούνται. Με κριτήρια λοιπόν κυρίως θεματικά και κατά το δυνατόν ποιοτικά, συγκεντρώνουμε επτά ταινίες από όλο τον κόσμο, ανάμεσά τους μια πρόσφατη ελληνική και μια σχετική σειρά ντοκιμαντέρ του Netflix, καθόμαστε αναπαικτικά στον καναπέ και απολαμβάνουμε. Η μάσκα είναι προαιρετική.

«Pandemic»

Μια μάχη εκατοντάδων χρόνων

Η σειρά ντοκιμαντέρ του Netflix επικεντρώνει με τον πολύ επίκαιρο ιό της γρίπης, στις διάφορες μορφές που παίρνει καθώς μεταδίδεται από τα ζώα στους ανθρώπους. Αυτό η σειρά το πετυχαίνει επικεντρώνοντας την προσοχή της σε συγκεκριμένα πρόσωπα: μια επιδημιολόγο και μητέρα δύο παιδιών που εργάζεται ακούραστα για τον έλεγχο του ιού, έναν γιατρό στην Τζαϊπούρ της Ινδίας, τη μοναδική συνάδελφό του

σε μια κομόπολη της Οκλαχόμα, τον ιδρυτή μιας startup που αναπτύσσει εμβόλιο κ.ά. Όλοι αυτοί μάχονται, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, ενάντια σε έναν εχθρό που κάθε χειμώνα επανεμφανίζεται, πολλές φορές ισχυρότερος από πριν. Το 1918 ο ιός της γρίπης σκότωσε περισσότερο κόσμο από ό,τι οι δύο Παγκόσμιοι Πόλεμοι μαζί, επισημαίνει δυσοίωνα το ντοκιμαντέρ. Ας ελπίσουμε πως, έναν αιώνα αργότερα, παίζουμε με διαφορετικούς κανόνες.

«Gamgi»

Το κορίτσι, η μητέρα και ο διασώστης

Το φιλμ από τη Νότια Κορέα αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες παραγωγές της λίστας, με διαστάσεις οι οποίες στο δεύτερο μέρος του γίνονται τουλάχιστον εντυπωσιακές. Σε μια πόλη κοντινή στην πρωτεύουσα Σεούλ, ένας τρομακτικός ιός εξαπλώνεται ταχύτατα, σκοτώνοντας τα θύματά του μέσα σε λίγες μόνο μέρες.

Ενας νεαρός εθελοντής διασώστης μπλέκει τη μοίρα του με εκείνη ενός μικρού κοριτσιού και της μητέρας του, που τυχαίνει να είναι

και επιδημιολόγος. Καθώς η τελευταία προσπαθεί να εντοπίσει έναν πιθανό φορέα αντισωμάτων, εκείνος αγωνίζεται να προστατέψει τη μικρή, ενώ η πόλη βυθίζεται στο χάος και η κυβέρνηση ετοιμάζεται για την... τελική λύση.

Η κορεατική αισθητική με το ιδιότυπο χιούμορ και την ανάλογη δράση υπάρχει εδώ, σε μια περιπέτεια γοργών ρυθμών και μερικών επικίνδυνων σκηνών που χορογραφούνται χάρη στη συνδρομή χιλιάδων κομπάρσων.

«Οι 12 Πιθήκοι»

Ζώντας σε «καραντίνα» ετών κάτω από την επιφάνεια της Γης

Αντλώντας έμπνευση από το μικρού μήκους κομψοτέχνημα «Η αποβάθρα», του Κρις Μάρκερ, το κλασικό σήμερα φιλμ του Τέρι Γκίλιαμ είναι πιθανότατα ό,τι καλύτερο έχουμε δει στο συγκεκριμένο είδος. Παρόλο που το θέμα τους δεν είναι αυστηρά ο ιός –εδώ υπάρχουν άλλα, πολύ πιο ενδι-

αφέροντα να παρατηρήσει κανείς– «Οι 12 Πιθήκοι» ξεκινούν από τη βάση μιας τρομερής πανδημίας, η οποία έχει εξολοθρεύσει 5 δισ. ανθρώπους, αναγκάζοντας τους υπόλοιπους επιζήσαντες να κρύβονται επί χρόνια κάτω από την επιφάνεια του πλανήτη. Με την αποστολή να εντοπίσει την

πηγή του κακού, ο κρατούμενος Τζέιμς Κόουλ (Μίπρους Γουίλς) στέλνεται πίσω στον χρόνο, μπλέκοντας σε μια περιπέτεια που θα τον φέρει αντιμέτωπο με τον ίδιο του τον εαυτό.

Με ευφάνταστο σενάριο, φιλοσοφικές αναζητήσεις αλλά και αρκετές ποπ αναφορές, η ταινία του

Γκίλιαμ σε απορροφά και σε ξαφνιάζει με τις ανατροπές της. Ειδική μνεία αξίζει η παραληρηματική –και υποψήφια για Όσκαρ– ερμηνεία του Μπραντ Πιτ σε δεύτερο ρόλο. Ο βασικός μύθος της ταινίας μεταφέρθηκε σχετικά πρόσφατα και στην τηλεόραση μέσα από μια αρκετά αξιόλογη σειρά του Netflix.

«Contagion»

Όλα άρχισαν από την Πάλτρουου

Τον δρόμο του ιατρικού θρίλερ ακολούθησε πριν από μία δεκαετία περίπου (2011) και ο Στίβεν Σόντερμπεργκ, με ένα φιλμ γεμάτο από κορυφαίους σταρ, το οποίο επικέρησε να καλύψει πολύπλευρα το θέμα της επιδημίας. Μια μπιζνεσγουίμαν (Γκουίνεθ Πάλτρουου) επιστρέφει από ένα ταξίδι στην Ιαπωνία κουβαλώντας μαζί της το θανατηφόρο στέλεχος ενός καινούργιου ιού. Μέσα σε λίγα εικοσιτετράωρα ο τελευταίος αρχίζει να εξαπλώνεται σε όλες τις ΗΠΑ,

ενώ ειρωνικά, ο μόνος που φαίνεται να έχει ανοσία είναι ο σύζυγός της (Ματ Ντέιμον). Ταυτόχρονα επιδημιολόγοι, επιστήμονες και κρατικοί αξιωματούχοι πασχίζουν να διαχειριστούν μια κατάσταση που ξεφεύγει όλο και περισσότερο από κάθε έλεγχο. Ο Σόντερμπεργκ δημιουργεί αποκαλυπτικές εικόνες σε μια Αμερική που βυθίζεται στο χάος λόγω του θανατηφόρου ιού. Η ταινία του διαθέτει ιδιαίτερη πρωτοτυπία, είναι ωστόσο ικανή να σε τρομάξει για τα καλά.

«Το ξέσπασμα»

Αγώνας δρόμου για το αντίδοτο

Από τα πιο κλασικά και ταυτόχρονα καλ παραδείγματα του είδους, το φιλμ του Βόλφγκανγκ Πίτερσεν, συγκεντρώνει επίσης ένα εντυπωσιακό καστ (Ντάστιν Χόφμαν, Μόργκαν Φρίμαν, Κέβιν Σπέισι κ.ά.), με πλήρη εξάρτηση βιολογικού πολέμου.

Ενας θανατηφόρος ιός που μοιάζει με τον Εμπολα μεταφέρεται μέσω ενός ζώου που ταξιδεύει από την Αφρική σε μια κομόπολη της Καλιφόρνιας και σκορπά τον όλεθρο. Ο στρατιωτι-

κός επιδημιολόγος Σαμ Ντάνιελς (Χόφμαν) μεταβαίνει επί τόπου, ξεκινώντας έναν απελπισμένο αγώνα δρόμου προκειμένου να εντοπίσει την άτακτη... μαϊμού και να παρασκευάσει (εννοείται σε χρόνο ρεκόρ) το αντίδοτο.

Φυσικά ο χρόνος τον πιέζει ανελέητα, αφού εκτός των εκατοντάδων ασθενών που αργοπεθαίνουν, οι ανώτεροί του είναι έτοιμοι να πατήσουν το «κουμπί» εξαφανίζοντας την άρρωστη πόλη από τον χάρτη.

«Παράνοια»

Ο σώζων εαυτὸν σωθήτω!

Με τίτλο που ήδη προδιαθέτει για το περιεχόμενο, το φιλμ του Μπρεκ Αϊσνερ («Σαχάρα») ασχολείται με έναν ιό, ο οποίος εκτός από θανατηφόρος, καθιστά και τα θύματά του άκρως επικίνδυνα για τους υπόλοιπους. Σε μια μικρή αμερικανική πόλη, ένα αεροπλάνο πέφτει μυστηριωδώς και χωρίς κανέναν(;) να το αντιληφθεί. Από τη συντριβή απελευθερώνεται στα νερά της περιοχής ένας άκρως τοξικός ιός, ο οποίος μολύνει τη μικρή κοινότητα. Ο ντόπιος σερί-

φης (Τίμοθι Ολιφαντ) μαζί με την οικογένειά του και ένα ακόμα φιλικό ζευγάρι βρίσκονται ξαφνικά να παλεύουν για τη ζωή τους κόντρα στον ιό αλλά και τους τρομερά επιθετικούς μολυσμένους συμπολίτες τους. Η ταινία έχει αρκετά καλό ρυθμό και πυκνή δράση, ενώ τα κλισέ του είδους είναι τότε απολαυστικά και τότε απλά ανυπόφορα. Γενικώς εδώ μην ψάχνετε για πολλές εξηγήσεις και βαθυστόχαστα συμπεράσματα· ο σώζων εαυτὸν σωθήτω!

«Δεν θέλω να γίνω δυσάρεστος, αλλά πρέπει να μιλήσουμε για κάτι πολύ σοβαρό»

«Αυτό που... δεν θέλουν οι γυναίκες»

Με τίτλο σιδηρόδρομο, η ταινία του Γιώργου Γεωργόπουλου που είδαμε στο περασμένο Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης –η τύχη της στη διανομή είναι άγνωστη προς το παρόν– είναι έξυπνη όσο και επίκαιρη με διάφορους τρόπους.

Ο πρωταγωνιστής Άρνης (Ομπρος Πουλάνης) θα διαγνωστεί με ένα θανατηφόρο σεξουαλικά μεταδιδόμενο νόσημα, το οποίο ωστόσο είναι μοιραίο μόνο για τις γυναίκες. Υποχρεωμένος να ενημερώσει σχετικά τις συντρό-

φους του των τελευταίων ετών, εκείνος θα βρεθεί απέναντι σε μερικά πολύ δυσάρεστα όσο και αμήχανα τέτατα, που τον αναγκάζουν να επανεκτιμήσει την ζωή του.

Το ελληνικό φιλμ ακολουθεί επιτυχημένα τους κώδικες της μαύρης κωμωδίας, εισάγοντας για παράδειγμα έναν απίθανο δεύτερο ήρωα, ερμηνευμένο από τον Βαγγέλη Μουρίκη, κρατώντας ωστόσο παράλληλα και έναν πολύ σοβαρό πυρήνα.

22^{ος} LOGICOM CYPRUS MARATHON

Μαραθώνιος, Ημιμαραθώνιος, Αγώνας 10 χλμ. και Fun Run 5 χλμ.

15.03.2020

Για ακόμα μια χρονιά η Logicom στηρίζει και ενθαρρύνει περισσότερους από 4.000 δρομείς από 65 χώρες που συμμετέχουν στην 22^η διοργάνωση του ιστορικότερου Μαραθωνίου της Κύπρου.

Φέτος, ο Logicom Cyprus Marathon αναδεικνύει το όραμα και έργο του Καραϊσκάκειου Ιδρύματος, συμβάλλοντας στην ενίσχυση του Κυπριακού Αρχείου Δοτών Μυελού των Οστών.

Logicom
#runwithlogicom

Στηρίζοντας το:

